

+2 CD

Cena: 158 Kč • 259 Sk
Cena pro předplatitele: 112 Kč • 199 Sk

Test: Apple iPod mini

48 | Test MP3 přehrávače, který se
konečně objevil i v Evropě

Prezentace fotografií

86 | Přehled nové generace nástrojů pro prezentaci
digitálních obrázků

CHIP

Říjen 2004

www.chip.cz

počítače • internet • komunikace

**Test: Výhodné
laserové tiskárny**

36 | Levné černobílé laserovky
s cenou do 10 000 Kč

Programy na 2 CD

Kristal Audio Engine

- plná verze domácího audiostudia
- mixážní pult pro nahrávání a míchání
- ekvalizéry, efekty, VST plug-iny

Web Picture Creator CZ

- HTML generátor zdarma
- vytváří z fotografií internetová alba
- jednoduché ovládání a čeština

Windows Media Player 10

- nový přehrávač pro Windows XP
- nová podpora formátu MP3
- prodej hudby po internetu

Music Morpher Gold Basic

- multifunkční efektové audiostudio
- nahrávání, editace, konverze
- skvělé efekty a karaoke vymazání hlasu

CD Slovníky Millennium 7

- odborné oboustranné překladové slovníky
- jazyky: angličtina, němčina, francouzština
- v základní verzi zdarma,
nákup rozšíření se slevou 20 %

Surfujete, mailujete, stahujete?

24

Bud'te anonymní!

- Nástroje pro **maskování totožnosti** a jejich používání
- Jak se na internetu pohybovat beze stop

Test: paměťové karty

50

- Velký přehled aktuálních modelů flash paměťových karet
- Důležitá je nejen kapacita, ale také rychlost!

Testujeme

- Windows Media Player 10 94
- programy pro faxování z PC 96
- levné alternativy pro tvorbu PDF 120
- nástroje pro tvorbu webových animací 126

Jak na to

- nové tipy pro Windows 2000 a XP 138
- optimalizace Xeonu a Opteronu 168
- pozor na slabá místa notebooků 154
- CDMA - revoluce v připojení k internetu 164

inzerce

ZÁBAVA S OCHRANOU

Parafrází motivu ze zcela jiné oblasti lidských aktivit jsem si jen chtěl pomoci ke konstatování, v jak těsné symbióze by oba světy, tedy svět zábavy a svět ochrany, měly být také v případě počítačů. A tak zatímco můžeme sledovat, jak si Sony pochutnává na filmovém studiu MGM, a tak mezi své zdi dostává jednu z významných hollywoodských továren na sny, nebo jak Microsoft rozjíždí internetovou službu pro možnost stahování hudby, přičemž tak jen kopíruje opět rychlejší Apple, koncový uživatel řeší problém, jak se co nejlépe zabezpečit proti všemu tomu svinstvu, které se na něj při používání připravených služeb a nabízených produktů řítí ze všech stran. Je to prostě zase něco za něco. Čím více něco chcete, tím více musíte obětovat. Čím více se otevřete internetovému světu, tím více se před ním musíte chránit.

Pro říjnový Chip jsme sáhli po tématu, které by vám v tom mohlo pomoci. Nebudeme tentokrát uzavírat komunikační porty, abychom zabránili přístupu na svůj stroj, ale zkusíme poradit, jak svou internetovou identitu maskovat a jak mazat stopy, které by vedly k našemu soukromí a které by tak internetovým útočníkům dláždily cestičku pro jejich možné útoky. Hodně samozřejmě záleží na chování samotných uživatelů. Čím aktivněji se budete odhlašovat ze spamových nabídek, tím víc vám jich bude chodit, protože tak jen dáváte najevo, že vaše adresa je živá. Nezapomínejte, že vše, co učiníte, může být použito proti vám! Myslete na to vždy, když je vaše internetové připojení aktivní. V rámci tématu nabízíme i několik praktických rad, jakým způsobem se dá anonymita zaručit a které nástroje vám v tom mohou pomoci.

Pokud se o problematiku bezpečnosti zajímáte intenzivněji, připojují na závěr jednu pozvánku. Naše vydavatelství pořádá ve spolupráci se špičkami v oboru antivirů a zabezpečení další ročník již tradiční Antivirové konference, a to v rámci letošního Invexu. Program je jako vždy nabitý, bližší informace o jednotlivých přednáškách a pozvaných hostech najdete na straně 20. Určitě přijďte, rádi vás uvidíme. Vstup je zdarma. ■ ■ ■ jiri.palyza@vogel.cz

PŘEDPLATNÉ CHIP

Předplatte si **CHIP**
za speciální ceny

170

Anonymní surfování

24

DETAILNÍ OBSAH ČASOPISU?
OTOČTE LIST.

O B S A H

AKTUALITY

- 6 Mailbox
- 8 Hardware
- 12 Software
- 14 Internet
- 18 Spektrum

TÉMA

- 24 **Anonymní surfování**
To, že nejste paranoidní, ještě neznamená, že po vás nejdou! Zamette za sebou stopy a ztraťte se v davu...

HARDWARE

- 34 **Sbalená síla dvouprocesorového jádra**
Nejnovější technologie z dílen výrobců procesorů se jmenuje DualCore. Co se skrývá za tímto pojmem?
- 36 **Černá a bílá jsou také barvy**
Srovnávací test šestnácti laserových tiskáren.
- 48 **Maximální služby v minimálním balení**
Neobyčejně úspěšným produktem firmy Apple se stal originální přehrávač iPod (i pro Windows), nyní i ve verzi mini.
- 50 **Příškrčené paměťové karty**
Srovnávací test flash paměťových karet.
- 58 **Telefonní revoluce?**
Recenze řešení pro IP telefonii od firmy Grandstream.
- 64 **Na první pohled**
ASUS P5GDC-V Deluxe-EAYO, ASUS Extreme N5900, CompeX WPE54G.
- 66 **Krátké testy**
Amilo D1840W/P4, VideoMate TV Gold Plus, HP Compaq business notebook nc6000, Hoop tiny 320, Sony Ericsson K 700i, MSI Mega Player 516 BT, Ricoh Aficio 1515PS, Nikon D70.

INTERNET

- 78 **Brány vědění**
Přehled internetových stránek vysokých škol.
- 82 **Kolik jazyků znáš...**
Výuka anglického jazyka zdarma? Na internetu není nic nemožné...
- 84 **Tichá revoluce**
Technologie IPv6 je připravena posunout internet směrem kupředu!

SOFTWARE

- 86 **Oživé fotky**
Srovnávací test nástrojů pro automatické prohlížení fotografií.
- 94 **Mírný pokrok v mezích zákona**
Má význam upgradovat na novou verzi multimediálního přehrávače Windows Media Player 10?
- 96 **Faxuj, faxuješ, faxujeme...**
Srovnávací test programů pro faxování z PC.
- 102 **Deli je super!**
Přehrávač DeliTracker, jehož počátky jsou na platformě Amiga, zvládá téměř půldruhé stovky hudebních formátů.
- 104 **Sluníčko na pracovní stůl**
Java Desktop System je linuxová distribuce od Sunu, zaměřená na desktopy v podnikových kancelářích.
- 108 **Navrhňte si svou zahradu**
S programem Punch! Master Landscape and Home Design se téměř každý může stát architektem svého domu i zahrady.

24

Anonymní surfování

Kdykoli surfujete po internetu, zanecháváte za sebou stopy. Pokud si jich všimne někdo s nekalými úmysly, může se váš počítač ocitnout v ohrožení spywarem, spammem a nebezpečnými skripty. My vám ukážeme, jak se ve virtuálním světě účinně maskovat.

36

Černá a bílá jsou také barvy

Jak se zdá, černobílému tisku zatím neodzvoniло a o levné laserové tiskárny je stále zájem. Nabídka je více než dostatečná, takže pokud máte o takové zařízení zájem i vy, předkládáme vám aktuální přehled trhu, výsledky testů tiskáren a naše názory na ně.

50

Příškrčené paměťové karty

Potisk paměťových karet zdobí hesla jako „HighSpeed“, „Ultra“ nebo „40x“. Jak však dokládá náš test, PDA, digitální fotoaparáty a čtečky karet příškrcejí maximální průtok dat až o 75 %. Prozradíme vám proto, kdy se rychlé paměťové karty opravdu vyplatí.

Oživé fotky

Nudí vás prohlížení si fotografie? Zkuste tedy přidat trochu pohybu a nějaký ten zvuk. Chip za vás otestoval nové nástroje, které zvládají i různé animace, jako například pohyby kamerou a panoramatické záběry.

Akrobati s PDF

Vytvořit dokument ve formátu PDF nebylo dříve pro uživatele Windows vůbec jednoduché. Jak pokročil čas, pokročily i programy pro tvorbu takových dokumentů. Chip vám přináší přehled některých z nich a ukáže vám, že tvorba těchto dokumentů je mnohem jednodušší, než jste si mysleli.

Windows na plný plyn

Rychlejší bootování, práce a vypínání... S našimi novými tipy pro Windows vymáčknete ze svého počítače až o 20 procent vyšší výkon.

Obsah Chip CD 10/04 najdete na straně 114.

Chip vychází měsíčně ve vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o.

adresa redakce Sokolovská 73, 186 21 Praha 86 poštovní styk P. O. Box 77, 186 21 Praha 86
 telefony sekretariát 225 018 566, 225 018 568, fax 225 018 500 inzerce 225 018 646,
 225 018 648, fax 225 018 600 předplatné 225 018 942

112 Překladové slovníky Millennium 7

Obsahem druhého příloženého CD jsou tentokrát překladové slovníky.

114 Hudba na počítači

Vše o zpracování hudby najdete na říjnovém CD.

116 Vegetace v počítači

Xfrog německé firmy Organic Software je plně profesionální plug-in pro modelování živé přírody, především rostlin.

120 Akrobati s PDF

Srovnávací test levných alternativ pro tvorbu PDF.

126 Jednoduše do Flashe

Srovnávací test nástrojů pro tvorbu jednoduchých flashových prvků.

132 Balík pro náročné

Jaká je nejnovější verze populárního matematického balíku Matlab?

134 Krátké testy

BSPlayer 1.0, CodePad 3.71, EaseBackup 4.70, SmartMaps Cykloatlas ČR + Mapa Prahy a okolí, Motherboard monitor 5.3.7.0, One-click Audio Converter 3.5, Powerbullet Presenter Free 1.5, Skladové hospodářství 2.1.16, Zilla Audio Converter.

PRAXE

138 Windows na plný plyn

Další hromada tipů a triků, které vám pomohou zrychlit start počítače a zjednodušit jeho vypínání.

146 Pohrajte si s hudbou

Audioeditor Morpher je velmi povedené dílko, které vám kromě vypalování audio CD pomůže i s tiskem obalu.

148 Továrna lehké verze

Recenze specializovaného softwaru pro nahrávání a editaci zvukových stop Pro Tools LE 6.4.

152 FireWire do bytu

Zvukové karty s FireWire rozhraním konečně míří i ke koncovým uživatelům. Chip recenzuje dvě z nich.

154 Polámal se notebook, kdopak nám ho opraví...

Pořízujete si nový notebook? Pak se zamyslete i nad tím, jaký servis a záruky je prodejce schopen garantovat.

158 Krásný svět bez drátů

Pokud chcete vědět víc o technologii „modrého zubu“, pak vás určitě potěší tento článek...

162 Ako s vreckovým modemom

Jak připojit modem Zyxel Omni 56K USB pod Linuxem i Windows.

164 CDMA – datová revoluce

Eurotel přišel s nabídkou mobilního internetu prostřednictvím technologie CDMA. Jde o revoluční novinku?

166 Mnohohlavá monstra

Vyplatí se koupě základní desky pro procesor Intel Xeon nebo AMD Opteron?

SERVIS

172 Není všechno zlato...

Názory a komentáře – co znamená pokrok v IT?

174 Novinky na stříbrných discích

Novinky na trhu s CD, InfoMapa s novými funkcemi.

176 Tuceť zajímavých kolekcí

Recenze freewareové kolekce z produkce firmy Špidla Data Processing.

178 Tiskněte barevně s Xerosem

Vyhrajte tiskárnu od společnosti Xerox.

180 Soutěž s Chipem

Navrhněte obálku Chipu a vyhrajte DVD přehrávač!

182 Knihy

Digitální video v rekordním čase, Linux RedHat v kanceláři a doma.

184 Tiráž

186 Co si přečtete příště

Mailbox

Poslední tři dny mám problémy spustit PC. Start se nezdaří už v některé z počátečních fází (někdy už mám Windows, ale hned spadnou). Mám Windows 98 i Windows XP a je to v obou případech stejné. Ze začátku havarovala tak dvakrát třikrát, teď už pět a vícekrát, než naskočí! Pak ale mohu restartovat PC, kolikrát chci, a už je to v pohodě (zatím). Brouzдал jsem na internetu a pak to začalo zlobit, ale na vir to nevypadá. Myslel jsem si, zda to nemohou být paměti nebo HDD. Teď jsem si vzpomněl, že jednou jsem četl na netu cosi o baterii na desce (což mi teď připadá nejpravděpodobnější). Nevíte, v čem je problém?

Pavel Sladký

Podle vašeho popisu bohužel nelze důvod problémů stoprocentně odhadnout. Zdálo by se, že jde o přehřívání komponent (např. se zastaveným ventilátorem na chladiči procesoru), ale to by počítač nepracoval dobře ani po x-tém restartu...

Jestliže PC „zduhne“ ještě před startem grafického rozhraní (v černé obrazovce), mohl by to být problém hardwaru, např. nedostatečný výkon zdroje. Jinak bych opravdu zkoušel propátrat systémy na viry a trojské koně... Pád při bootu systému by mohly působit svou nekorektní činností nebo kolízí s některou z komponent nebo některým z programů v PC.

Baterie na desce zálohuje systémovou konfiguraci, a jestliže je slabá, počítač se při startu stále dotazuje na vstup do SETUP a nastavení parametrů – i bez toho je však většinou běžně funkční (i když trochu pomalejší).

Miroslav Stoklasa

V tipech jste psali o utilitě reseter.exe pro tiskárny Epson. Na Chip CD jsem tuto utilitu nenalezl a ani jste neuvedli, odkud se dá tato utilita stáhnout. Můžete mi prosím poslat link na tuto utilitu?

Zdeněk Večeřa

Utilita se dá stáhnout z řady míst – například z adresy <http://www.softpedia.com/public/cat/13/7/13-7-159.shtml> nebo <http://www.sscig.com/epsone.shtml>.

Mnohem jednodušší je však zadat dotaz „reseter epson software“ například do Googlu a pak si vybrat nejrychlejší stránky pro download. Pokud preferujete češtinu,

zkuste se podívat například na stránku <http://www.slunecnice.cz/product/SSC-Service-Utility/>.

Petr Kratochvíl

Trochu mě pobouřila zmínka v článku Nejlepší image, Chip 9/04, str. 104, že Clone-CD neobsahuje funkci virtuální mechaniky, a to, že byl uveden jako jediný zástupce programů, které „to neumí“.

Virtuální mechaniku jako součást instalace obsahoval od verze 4.1.0.0 (4. 11. 2002) až do verze 4.3.1.6 (28. 10. 2003), kdy byla z licenčních důvodů odstraněna dle historie na [cdr.cz](http://www.cdr.cz) (http://www.cdr.cz/?software/clone_cd/history.html).

Pavel Vančák

Děkujeme za vaše poznámky k článku Windows v. Linux v. Mac, který se zabýval srovnáním operačních systémů z hlediska bezpečnosti – některé stály opravdu za to. Vzhledem k omezené ploše Mailboxu přetiskujeme jen úryvky některých z nich.

Článek v novém Chipu o bezpečnosti operačních systémů předčil všechna má očekávání. Tak skvěle jsem se dlouho nezasmlál, a za to vám všem patří velký dík. Zvláště ta pasáž o tom, že přes ICMP může útočník zjistit poskytovatele, je úžasná. Mít skleněné oko, určitě by mi smích vypadlo, a ještě bych ho spolkl.

Bohdan Čech

Většinou si jako administrátor ve vašem časopisu nepočtu, ale musím uznat, že článek je napsán velice dobře. Testy jsou tak korektní, jak jen to u těchto OS jde, přece jen by však nebylo na škodu uvést několik „detailů“:

1. Servis pack pro Windows XP je sice software, do kterého není vidět, a tak se tedy dá říci, že to nějak asi něco dělá. Problém je však v tom, že ve článku zmiňovaný Servis pack podle mých poznatků pouze uzavírá komunikační porty. Je to asi kvůli podstatnému navýšení počtu virů. Osobně to nepovažuji za odstranění nebezpečných děr do systému. Je to jako vypnout elektrinu a tím ušetřit.

2. Zdrojový kód Windows nebyl, jak známo, zveřejněn, a proto je tento systém velice zaostalý v oblasti testování bezpečnostních děr.

3. Jsem si vědom, že takto zevrubně pojatý článek nemůže víc než nastínit, jak to v heslech je, a proto je celkem pochopitelné, že v oblasti bezpečnosti nebyla ani odhalena špička Linux ledovce, a ten tedy ve své monstróznosti zůstává ukryt hluboko pod vodou nevědomosti uživatelské veřejnosti. Například zajímavé by bylo zhodnocení poškoditelnosti systému Knopix Linuxu nebo poškoditelnost Slax Linuxu nainstalovaného na pevný disk.

Petr Bednář

Jaké patche jste aplikovali, abyste učinili závěry, jaké jste učinili?

Po přečtení zmiňovaného článku jsem se trochu podivil, o jaké to bezpečnostní mezeře v OS X v poslední vteřině píšete. No jo, ale jak je možné, že ji váš test neodhalil?

Dnes jsem si do vlaku vytiskl článek z The Registru WinXP SP2 = security placebo?

(www.theregister.uk/2004/09/02/winxps_p2_security_review/), ve kterém autoři popisují svůj názor na vylepšení zabezpečení právě balíkem SP2, aplikovaným na holá Win XP, ozáplatovaná „všemi doporučenými updaty včetně vyžadovaného SP1“. V některých bodech se jejich závěry liší od závěrů autorů vašeho článku. Doufám, že tak mohu interpretovat věty: „Nový Win FW“ filtr je konečně defaultně zapnut.“ (V tom panuje shoda s Chipem.) Nicméně TheRegister navazuje:

„Nicméně, výjimka pro vzdálenou pomoc je zapnuta.“ Možná to nic nebezpečného neznamená, TheRegister poté činí závěry, že „Nový Win FW“ není o nic bezpečnější než předchůdce Internet Connection FW.

Nevím, proč jste pro srovnání zvolili distribuci SuSE Linux, asi proto, že je „např. v Německu jedna z nejrozšířenějších“. O tom nepochybuji, ale myslím si, že v Čechách nikoliv. Já sám mám na „svých“ strojích RedHat.

Když jsem instaloval jeho verzi 7.2, pamatuji si, že jsem měl potíže povolit služby přes firewall, abych měl ke svým datům a programům přístup zvenčí.

Defaultně bylo vše zakázané. Stejně tak u WhiteBoxu, který je asi od RH odvozen.

Závěry z článku v TheRegistru vyzněly podle mne zkrátka pro WinXP+SP2 mnohem pesimističtěji než z vašeho článku.

Honza Eisner

inzerce

WESTERN DIGITAL ESSENTIAL WD externě

Společnost Western Digital oznámila rozšíření své řady externích pevných disků o model s rozhraním USB 2.0, vybavený softwarem pro zjednodušení a automatizaci zálohování dat. Dále představila řadu externích pevných disků WD Essential, nabízejících potřebné zálohovací funkce. Pevné disky WD Dual-option USB 2.0 a WD Essential mají vypínač na přední straně, rozhraní USB 2.0, rychlost otáčení 7200 ot./min. a kapacity 80, 120, 160, 200 a 250 GB. Model WD Dual-option USB 2.0 nabízí zákazníkům možnost zálohovat data buď na vyžádání, nebo automaticky a pomocí funkce Safe Shutdown zajišťuje, že jsou všechna data před vypnutím přenesena.

MAXTON MDVD - 101 DivX DVD přehrávač

Společnost ProCA uvedla na náš trh DVD přehrávač podporující formát DivX, a to pod vlastní značkou Maxton. Tento přehrávač umožní uživateli vychutnat si filmy uložené v počítačových formátech v pohodlí obývacího pokoje na standardním televizoru. DivX formát je založen na technologii MPEG-4, která je standardem pro kvalitní a úspornou kompresi videa. Maxton přehrává disky DVD+R/W, DVD-R/W, Audio CD, CD-R/W a podporuje DivX verze 3.xx, 4.xx, 5.xx a Xvid i české a slovenské titulky (*.sub, *.srt a *.smi). Také OSD menu je české. Kromě obrazové reprodukce si s tímto přístrojem užijete také zvukové nahrávky, ať už z běžného CD, nebo přehráváním MP3 souborů. Doporučená maloobchodní cena je 2999 Kč s DPH.

CANON IR 3100C/CN A IR 6800C/CN Inteligentní barvy od Canonu

Česká pobočka společnosti Canon představuje na své podzimní putovní prezentaci „Canon Road Show“ celková řešení kancelářské techniky a profesionální reprografie na regionální úrovni. Zahájení Road Show proběhlo začátkem září v Praze, následují jednotlivé regiony a ukončení Road Show proběhne v Brně během konání Invexu. Na této akci Canon představuje svůj nový koncept inteligentních barev, tzv. „Smart Color“. Funkce inteligentních barev umožňuje plně kontrolovatelný barevný tisk podle potřeb uživatele, přičemž výchozí je černobílý tisk. Je tak zajištěno hospodárné využití barevného tisku na jediném zařízení. Firmy jsou schopny řídit produkci barevného výstupu prostřednictvím funkce plně kontrolovatelného snímání barev (ACS). ACS inteligentně rozpoznává stránky dokumentu, které obsahují barevné prvky (včetně tabulek, grafů nebo textu), a automaticky přepíná podle potřeby z výchozího černobílého režimu na barevný (bez zásahu uživatele). Prvním síťovým zařízením MFP vybaveným funkcí inteligentních barev, která umožňuje černobílým tiskárnám/kopírkám nabízet kontrolovatelný barevný výstup, je iR 3100C/CN pro malé podniky a pracovní skupiny. Tiskne rychlostí 31 černobílých a 7 barevných stran za minutu. Pro velké podniky a početné pracovní týmy je určen model iR 6800C/CN. Typická je pro něj vysoká rychlost tisku – 68 stran za minutu v černobílém režimu a 16 stran za minutu v barvách.

LOGITECH MX 1000 Laserová myš

Společnost Logitech představila bezdrátovou myš Logitech MX1000 Laser Cordless Mouse – první myš, která využívá pro osvětlení a snímání pohybu laser. Prakticky stejnou vlnovou délkou laserového světla dokáže rozlišit detaily na větším počtu druhů povrchů (i na leštěných plochách nebo na povrchu se strukturou dřeva) než diody emitující rudé světlo (LED), které jsou v současných optických myších; laserová myš je tedy asi 20krát citlivější na detaily. Myš je také vybavena novým rolovacím kolečkem s funkcí Tilt Wheel Plus Zoom (umožňuje rolování ve třech rozměrech: nahoru a dolů, doleva a doprava a dále také zvětšovat a zmenšovat pohled), má propracovaný vzhled a ergonomii, integrovaný čtyřstupňový indikátor stavu baterie a baterie, kterou lze přímo v myši dobíjet. Doporučená maloobchodní cena myši je 2590 Kč s DPH.

SAMSUNG SYNCMASTER 510T A 710TM
Nová řada LCD monitorů
Samsung SyncMaster

Firma Samsung uvedla v září na trh další dva LCD monitory ze své řady SyncMaster. Monitory se kromě výborného jasu a kontrastního poměru mohou pochlubit i velmi krátkou dobou odezvy: 6/10 ms u modelu 510T, 5/7 ms u modelu 710TM, který je vhodný pro práci s pohyblivou grafikou. Monitory jsou vybaveny jak analogovým, tak digitálním vstupem a praktickou funkcí MagicBright, upravující jas podle potřeb a pracovního prostředí. Díky praktické konstrukci stojanu se monitory mohou připevnit na stěnu.

ASUS MYPAL A730
PDA s fotoaparátem

Společnost ASUSTeK Computer oznámila uvedení nového kapesního počítače ASUS MyPal A730 na český a slovenský trh. ASUS MyPal A730 má integrovaný digitální fotoaparát s rozlišením 1,3 megapixelu. Má velký barevný displej (velikost 3,7" a rozlišení 640 x 480 bodů), který může sloužit jako hledáček při focení nebo k prohlížení pořízených snímků. Vybaven je výkonným procesorem Intel XScale PXA270 s frekvencí 520 MHz, 64 MB paměti Flash a 64 MB paměti SDRAM. Paměť lze díky slotům rozšířit (podporovány jsou karty CompactFlash i Secure Digital). Pro komunikaci s okolím slouží integrovaná bezdrátová technologie Bluetooth a infračervený port. K propojení se stolním počítačem nebo notebookem lze navíc použít synchronizační kolébku. Baterie je výměnná. Rozměry PDA jsou 11,75 x 7,28 x 1,69 cm a hmotnost 170 g.

ASK M1
NA CESTÁCH JAKO DOMA

PLACENÁ INZERCE

V kapse saka
 nebo v brašně
 vedle notebooku,
 vždy oceníte jeho
minimální rozměry.

Projektor
s lehkostí
váčky.

AV MEDIA

komunikace obrazem

člen APPT

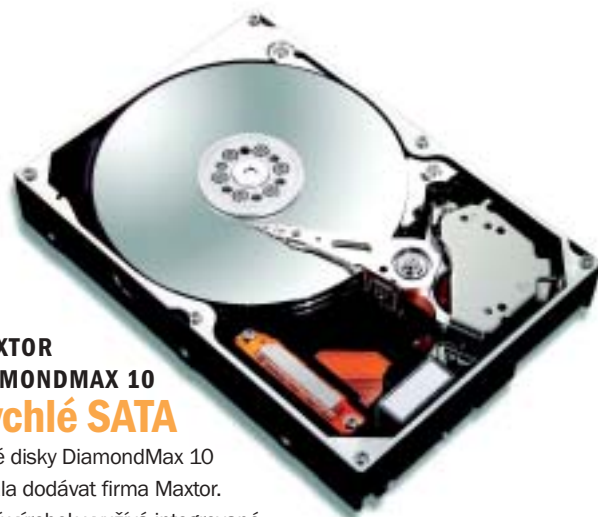
www.avmedia.cz

tel.: 261 260 218

Brno • Č. Budějovice • Ostrava • Pardubice • Plzeň • Praha

MICROTEK MV300 Foťák i kamera

Multifunkční přístroj do dlaně nabízí firma Microtek. Jedná se o digitální fotoaparát s rozlišením 3,21 megapixelu (využívá se CMOS senzor a rozlišení snímků je až 2048 × 1536 bodů), který pracuje zároveň jako digitální kamera (video v rozlišení VGA se ukládá ve formátu MPEG4) a záznamník (zvukové soubory mají formát WAV). Barevný LCD displej s úhlopříčkou 1,8" slouží jako hledáček i pro prohlížení snímků a nastavení přístroje. K dispozici je i blesk, interní 16MB paměť a slot pro rozšiřující karty SD. S počítačem se MV300 propojuje přes USB rozhraní.

MAXTOR DIAMONDMAX 10 Rychlé SATA

Nové disky DiamondMax 10 začala dodávat firma Maxtor. Nový výrobek využívá integrované jednočipové řešení SATA, technologii dual-processor a 16MB vyrovnávací paměť a výsledkem je vysoká rychlost. Nové disky DiamondMax 10 se 7200 otáčkami za minutu jsou určeny pro uživatele multimediálních PC, grafiky a mají kapacitu až 300 GB. Disky DiamondMax 10 se starším rozhraním PATA/133 by se měly začít distribuovat na konci třetího čtvrtletí roku 2004.

ANYCOM BLUE MOUSE BTM-100 Myš s modrým zubem

Zajímavou myš nabízí na našem trhu společnost Kobe. Jde o bezdrátovou optickou myš Anycom Blue Mouse BTM-100, která pro spojení s osobním počítačem využívá technologii Bluetooth. Myš je kompaktní a přenosná a lze pomocí ní ovládat osobní počítač nebo notebook až na vzdálenost 10 metrů. Napájena je dvěma AAA NiMH akumulátory, které je možné dobít prostřednictvím dodávané nabíječky, jež se připojí k USB portu. Nabíječka je navíc řešena tak, že lze myš dobít i za běžného provozu. Optický senzor myši má rozlišení 800 dpi.

WACOM INTUOS3 Nová řada tabletů

Nová řada tabletů Wacom Intuos3 je nástupcem tabletu Intuos2 a oproti předchůdci nabízí lepší parametry, tedy vysoké hardwarové rozlišení (5080 lpi). Nový tablet přichází i s novou technologií pera, která umožňuje pouhou výměnou hrotu změnit specifikace pera a udělat ze standardního Grip Penu např. Stroke Pen, Ink Pen a další nástroje, které bylo možné k tabletu Intuos2 zakoupit individuálně. Tablet poskytuje 1024 úrovní přítlaku a uživatel najde nově na tabletu plně konfigurovatelná tlačítka, pomocí kterých lze například otevírat nejčastěji používané aplikace. U tabletu velikosti A6 jsou k dispozici čtyři tlačítka, u velikostí A5 a A4 Regular je jich k dispozici osm. Tablet je nabízen ve třech verzích – Intuos3 A6 (10 698 Kč s DPH), Intuos3 A5 (15 458 Kč s DPH) a Intuos3 A4 regular (21 408 Kč s DPH). Všechny mají společné technické specifikace, všechny obsahují tablet, pero, stojánek na pero, myš a software Corel Painter Essentials2.

AIWA HZ-WS2000 A HZ-DS2000 Minipřehrávače MP3

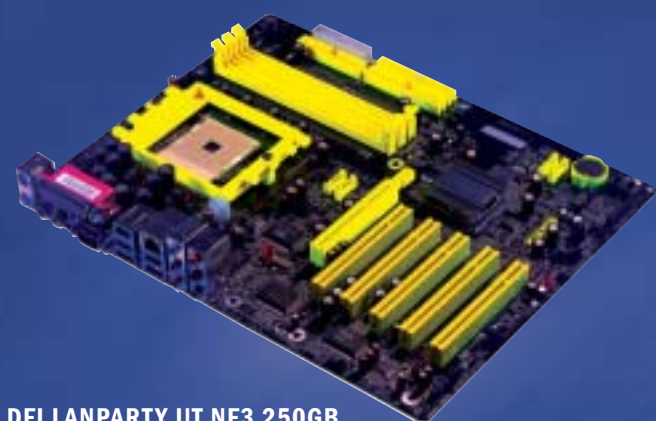
Firma Aiwa představila dva přenosné audiopřehrávače: HZ-WS2000 a HZ-DS2000. Oba jsou založeny na 1" pevném disku o kapacitě 1,5 GB (pojme až 22 hodin hudby). Tyto modely umožňují snadný přenos hudebních souborů z počítače pomocí USB rozhraní. Baterie vydrží zhruba na 10 hodin poslechu. Přehrávač HZ-WS2000 je tenký (10,6 mm) a lehký (pouze 68 g) – má velikost kreditní karty. Pro zájemce z řad aktivních sportovců je vhodnější model HZ-DS2000 s pogumovaným a odolným designem v černé a stříbrné barvě. Je odolný vůči vlhku a je vybaven technologií proti otřesům. Pro usnadnění orientace ve skladbách mají přehrávače LCD displej. Předpokládaná cena je 10 990 Kč.

PANASONIC LUMIX FZ20 Se superzoomem a stabilizátorem

Společnost Panasonic představuje první model řady Lumix, který nabízí 12násobný optický zoom a optický stabilizátor v kombinaci s pěti-megapixelovým CCD snímačem – digitální fotoaparát DMC-FZ20. Úpravou designu bylo dosaženo lepší ergonomie a fotoaparát nyní dobře „padne do ruky“. K dalším inovacím patří nová technologie zpracování obrazu Venus Engine II, dva režimy stabilizace optiky, nové režimy měření, vyšší výkon blesku a rozšířená nabídka motivových programů. Jednou z předností nového fotoaparátu je rychlá odezva – časová prodleva mezi stiskem spouště a exponováním snímku je 0,008 sekundy a náběhová doba, tedy interval mezi exponováním jednoho snímku a uvedením přístroje do stavu, kdy je schopen exponovat další snímek, je 0,4 sekundy. Funkce sériového snímání Mega Burst umožňuje fotografovat rychlostí až 3 snímky za sekundu v plném rozlišení, přičemž počet snímků v řadě je omezen pouze kapacitou paměťové karty SD. Přístroj se na českém trhu začne prodávat od října a jeho cena se bude pohybovat pod 22 000 Kč.

DFI LANPARTY UT NF3 250GB Na party s LanParty

DFI uvádí na trh novou základní desku založenou na čipové sadě nVidia nForce 3 – LanParty UT nF3 250Gb. Tato deska, jak je u série LanParty a Lanparty UT zvykem, je díky použitým komponentům určena pro uživatele, kteří chtějí využít svoji desku více než na 100 procent. Deska je určena pro platformu Socket 754 (tedy pro procesory AMD Athlon), využívá možnosti čipové sady (AGP 8x, 4x S-ATA s možností zapojení do RAID včetně 2x IDE), 1Gb síťovou kartu, 7.1 zvuk s S/PDIF vstupem a výstupem, FireWire a tři DDR sloty. Jako u všech základních desek LanParty UT nabízí deska UV sensitiv technologii, tlačítka EZ ON/Reset a funkci CMOS Reloaded (možnost až 4 uživatelských nastavení BIOS).

je čas na party

LanParty

LanParty 925X-T2

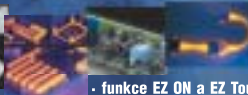
Socket LGA775 - Intel P4 Prescott
chipset i925x/ICH6R
podpora Dual DDR2 533
1 PCI Express x16 slot pro podporu nejnovějších VGA karet
2+1 PCI Express x1
4x S-ATA (možnost Raid 0,1 a JBOD) + 1x IDE - 8ch Karajan Audio s S/PDIF In/Out
2x IEEE1394 FireWire - 2x GbE Lan - Marwell GbE PCIe a GbE PCI
Diagnostické ledky - CMOS Reloaded - až 4 uživatelská nastavení biosu

FRONTX PC TRANSPO

Genie BIOS

Life updates

EZ ON

EZ TOUCH

Round Cable

· funkce EZ ON a EZ Touch (není potřeba case pro zapnutí a reset PC)
· dvoubarevná UV-Sensitiv technologie - kulaté kabely - přední panel s výstupními konektory (FrontX) - popruh na přenášení PC (PC Transpo)

LanParty UT 915P-T12

Socket LGA775 - Intel P4 Prescott
chipset i915P/ICH6R
podpora Dual DDR 400
1 PCI Express x16 slot pro podporu nejnovějších VGA karet
2+1 PCI Express x1
4x S-ATA (možnost Raid 0,1 a JBOD) + 1x IDE - 8ch Karajan Audio s S/PDIF In/Out
2x IEEE1394 FireWire - 2x GbE Lan - Marwell GbE PHY a GbE PCI
Diagnostické ledky - CMOS Reloaded - až 4 uživatelská nastavení biosu

LanParty UT nF3 250Gb

Socket 754 - AMD Athlon 64
chipset nVidia nForce 3 250Gb
3x DDR400 - AGP 8x - 5 PCI
4xS-ATA a 2-PATA (možnost RAID 0, 1, 0+1 a JBOD)
2x IEEE1394 - FireWire1Gb Lan - Marwell GbE PHY - 8ch Audio s S/PDIF In/Out
UV Sensitiv technologie - tlačítka EZ ON/Reset
CMOS Reloaded - až 4 uživatelská nastavení biosu

CHIP

CHIP

PC Magazin

HardWare

profi tip

DFI[®]
www.dfi.com
www.dfi.cz

RIDEA
distribution

VELKOOBCHOD VÝPOČETNÍ TECHNIKY
RIDEA distribution s.r.o., Brezenceká 4808, 430 04 Chomutov
tel.: +420 474 699 000, fax: +420 474 699 009
gsm: +420 732 866 749, e-mail: prodej@ridea.cz

www.ridea.cz http://shop.ridea.cz

Distributor značek DFI, Videoseven, Belinea, Genius, Manhattan, Intellinet, Dexlan, Nikon

QuarkXPress Passport 6.11 CZ

V nádherném prostředí Břevnovského kláštera byla naší odborné veřejnosti představena lokalizovaná verze oblíbeného lámacího „škvarku“ QuarkXPress Passport 6.11 CZ.

V živé prezentaci byly nejprve předvedeny nové funkce verze 6.11. Mezi nimi zaujme například možnost jednoduché manipulace s celým projektem (projekt slučuje tematicky spojené tiskové i webové dokumenty) jako s jediným souborem či synchronizovaný text (všechny výskyty určitého textu – nadpisu, jména apod. – se při editaci chovají jako jediný textový objekt). Tyto vlastnosti využijí zejména reklamní studia, zcela obecně je však užitečná volitelná možnost náhledu obrázků v plném rozlišení či vyvolání editace obrázků například Photoshopen přímo z prostředí Quarku. Zajímavá je i možnost ukládání různých jazykových verzí téhož dokumentu (obsahem i graficky) v různých vrstvách jediného dokumentu a zejména plná podpora výstupů v PDF se všemi možnostmi, které formát nabízí přímo v Quarku, tedy bez použití Adobe Distilleru.

Lokalizaci produktu provedla firma Quentin v plném rozsahu, tzn. nejen jako překlad jednotlivých nabídek programu a dokumentace, ale včetně českého (a slovenského) dělení slov i abecedního řazení textů. K novinkám patří také příznivější ceny (zaváděcí cena jednorázové licence platná do 30. září je 47 400 Kč) a nově zavedená síťová licence a licence školské.

Quentin, Praha

Bluetone zvýšil ochranu uživatelů

Bluetone, telekomunikační značka Českých radiokomunikací, nabízí na svých stránkách ke stažení nový program Bluetone SafeDial, zabraňující nechtěnému přepsání telefonního čísla v internetovém prohlížeči takzvanými podvodnými dialery.

Dialery jsou skryté programy, které podvodným způsobem přesměrují uživatele internetu připojeného přes vytáčené připojení na čísla s vyšším tarifem. Pracovníci společnosti také denně prověřují, zda je na webových stránkách u odkazů, které spouštějí tato přesměrování přes žluté linky Bluetonu, v českém jazyce uvedeno, že se jedná o placenou službu se zvláštním tarifem, a zda je dodržena podmínka vědomého vytočení. Navíc je technickým opatřením zajištěno, že spojení na těchto linkách nemůže trvat déle než 20 minut, poté je automaticky ukončeno. Podrobné informace najdete na adrese <http://www.bluetone.cz/>. Nový program je možné stáhnout ze stránky <http://www.bluetone.cz/main.php?pageid=60&lang=3&type=401&special=36&detail=12>.

Zoner PhotoStudio

Brněnská společnost Zoner Software představila na tiskové konferenci nové verze svých produktů, které oficiálně uvede na Inxexu.

Další verze Zoner Media Exploreru se nyní bude jmenovat **Zoner PhotoStudio 7** a mezi jeho nejdůležitější novinky patří integrovaná možnost „zamykání“ obrázků digitálním podpisem, nové nástroje editoru (zejména čtyřbodový nástroj pro korekci perspektivy), podpora RAW formátů, lepší práce s nově hierarchicky uspořádanými klíčovými slovy a možnost zasílání digitálních fotografií ke zpracování prakticky do libovolné sběrné. Zoner uvede i novou verzi vektorového editoru **Zoner Calisto 5**, vyznačující se zejména novými možnostmi práce s bitmapovými objekty a rozšířenými možnostmi tisku a exportu. Oba nové produkty budou dokonaleji vzájemně integrovány.

-abe

Ve zkratce

Novell posílil své vztahy s partnery. V programu nejvyšší úrovně „Yes Certified“ budou aplikace či hardware partnerů důkladně testovány na kompatibilitu s technologií Novellu. Pokud by u řešení certifikovaného v programu „Yes Certified“ vznikly problémy s kompatibilitou, Novell a jeho partneři se zavazují spolupracovat na vyřešení celé záležitosti.

Symantec rozšířil distribuční strategii pro ON iPatch. Řešení **Symantec ON iPatch**, dříve prodávané spolu s otevřeným a škálovatelným řešením Symantec ON iCommand pro správu konfigurací v podni-

kových prostředích, lze zakoupit prostřednictvím celosvětové sítě distributorů a prodejců jako samostatné řešení pro malé a střední organizace.

Program **XcelleNet Afaria Security Manager** je určen pro správu a zabezpečení telefonních přístrojů typu „smartphone“ s operačním systémem Windows Mobile.

Po 12 měsících uvádí společnost Corel další českou lokalizovanou verzi svého klíčového grafického produktu – **CorelDRAW Graphics Suite 12**. Produkt je dodáván ve dvoujazyčné podobě – retailová verze zahrnuje českou

a polskou verzi. Elektronická nápověda (stejně jako u verze 11) zůstává v angličtině.

Společnost SkyNet rozšířila portfolio **Sky Flexi DSL** o novou službu **Sky Flexi DSL Profi**. Služba je určena koncovým uživatelům, malým a středním firmám, které vyžadují vysoce kvalitní a rychlý přístup k internetu za dostupné ceny. Zákazník si může vybrat ze široké škály tarifů, přičemž objem přenesených dat není omezen. Služba Sky Flexi DSL Profi je provozována na základě plného přístupu k metalickému vedení prostřednictvím uvolnění lokálních smyček (LLU) ve spolupráci se společností Telenor Networks.

Řízený prodej

Společnost Oracle představila nejnovější verzi aplikací Oracle pro správu vztahů se zákazníky (CRM).

Nové verze Oracle Sales, Oracle Marketing, Oracle Partner Relationship Management a Oracle e-Commerce 11i.10 umožní zefektivnit uspořádání společnosti a spolupráci jednotlivých oddělení.

Nový **Oracle Audience Workbench**, komponenta Oracle Marketing 11i.10, obsahuje marketingové i prodejní funkce k zajištění uceleného toku informací; **Oracle Incentive Compensation 11i.10** poskytuje možnosti „plánované mzdy“. **Oracle Sales Coach**, součást Oracle Sales 11i.10,

pomáhá zvyšovat efektivitu prodejců naznačením společné metodiky pro prodejní proces. Tím, že je prodejcům umožněn přístup k prodejním technikám a strategiím, které mají nejlepší šanci na uzavření dohod, je zvyšována efektivita prodeje. Navíc Oracle Sales Coach automaticky zaznamenává informace o každém kroku prodejního cyklu, což umožňuje snadnou analýzu a hlášení při uzavření obchodu. **Oracle Proposals** pomáhá prodejcům při tvorbě nabídek. **Oracle Quoting** prodejcům umožňuje automatické sestavení kontraktu podle aktuálních informací o hodnotě, objednávkách a jednání (www.oracle.cz).

AW CAESAR V. 6.0**Program pro správu softwaru a hardwaru**

Ostravská společnost Free RW Soft, v. o. s., jejíž hlavní činností je tvorba programů z oblasti evidence výpočetní techniky a softwarových auditů, uvedla na trh šestou verzi svého programu AW Caesar.

AW Caesar splňuje požadavky podle Usnesení vlády ČR 624/2001 Sb. na zajištění komplexní správy SW a HW u organizace a eviduje v současné době v jedné evidenci přes 20 tisíc počítačů včetně komponent, SW a licencí.

Jak to funguje? Skenery HW a SW provádí skenování dat na počítačích uživatelů a předávají data k vyhodnocení a uložení do evidenční části programu (skenování a sběr dat je možné provádět také prostřednictvím počítačové sítě, e-mailu či diskety). Operativní evidence slouží pro odpovědné správce PC, k průběžné kontrole aktuálního stavu SW, licencí a HW. U velkých společností se užívá tříúrovňový systém, u menších firem dvouúrovňový nebo samostatná evidence.

Rozsah funkcí navazuje na AW-Scan v. 5.0, včetně konverze dat. Jde o řešení server-klient (InterBase). Práva a sdílení evidenční části programu AW Caesar a skenerů jsou automaticky nastaveny již při instalaci. Přístup k evidenci je možný i ze vzdálených stanic, není zapotřebí instalace IB na stanicích. Víceuživatelská verze neomezuje počet uživatelů, přístup uživatele je přes jméno a heslo. Přístup k datům je diferencovaný podle práv. Modulární systém umožňuje dokupování dalších modulů.

Podrobnější informace jsou k dispozici na www.awcaesar.cz.

Moduly programu AW Caesar užívá mj. Policie ČR.

PLACENÁ INZERCE

Windows XP Service Pack 2

Microsoft uvedl opravný balíček Windows XP Service Pack 2 (SP2) s posílenou bezpečnostní technologií (Advanced Security Technologies). V rámci celosvětové distribuce Service Packu 2 bude Microsoft v průběhu dvou měsíců produkt lokalizovat do 25 jazyků.

Českou verzi lze získat aktivací funkce Automatické aktualizace, stažením z Windows Update nebo z Microsoft download centra či MSDN. Rovněž je možné objednat si na českých stránkách společnosti Microsoft bezplatné zaslání balíčku Service Pack 2 na CD. Navíc CD s Windows XP Service Pack 2 bude přiložen k listopadovému číslu časopisu Chip. Distribuce bude probíhat prostřednictvím maloobchodní sítě společností Comfor, Electroworld v Čechách a AutoCont na Slovensku, prostřednictvím kanálu vybraných výrobců počítačů a na veletrhu výpočetní techniky Invox 2004 a na dalších akcích.

Uživatelé mají také možnost bezplatného stažení Service Packu 2 přes Wi-Fi hotspots, které jsou v tuto chvíli přístupné v KFC a v benzinových stanicích Shell. Další bezplatné hotspots budou postupně zveřejňovány. Více informací najdete na stránce www.microsoft.com/cze/protect.

Windows XP Service Pack 2 nabízí uživatelům vylepšenou proaktivní ochranu před současnými bezpečnostními hrozbami. Nové funkce, bezpečnostní nástroje a Centrum zabezpečení Windows uživatelům poskytují lepší kontrolu a správu systémů. Díky aktualizaci klíčových ovladačů a zdokonalené technologii podpory Wi-Fi a Bluetooth poskytuje Service Pack 2 také vyšší uživatelský komfort.

Optio 750Z | > 7 megapixelů
| > 5x optický zoom

PenTec spol.s r.o., Veleslavínská 19, 162 00 Praha 6
tel./fax : 220610753 / 235364664, www.pentax.cz

PENTAX

Další „anonymní“ připojení k internetu

V srpnu spustila Economia OnLine, divize vydavatelství Economia, novou službu – anonymní připojení k internetu přes iHNed.cz. Nejen čtenáři ekonomického zpravodajského serveru www.iHNed.cz se tak nyní mohou připojovat k internetu bez registrace, aniž by museli zadávat osobní údaje či uzavírat písemnou smlouvu. Připojení k internetu je zdarma a platíte

pouze telefonní poplatky podle svého telefonního programu.

Pro manuální nastavení připojení stačí pouze „vytočit“ na počítači číslo 971 200 116 a zadat uživatelské jméno ihned a heslo ihned. Pokud se rozhodnete pro automatické nastavení připojení, stáhněte si z internetové adresy Pripojeni.iHNed.cz do počítače soubor, který připojení nastaví automaticky.

KOMENTÁŘ REDAKCE:

Bývalo zvykem, že poskytovatelé připojení si vytvářeli portály, ale obráceně to dlouho nefungovalo. Pak si však poskytovatelé obsahu uvědomili, že by se dalo něco vytěžit z obrovského množství minut, které uživatelé tráví na jejich stránkách. A velké portály či zpravodajské servery najednou začaly svým čtenářům nabízet i připojení k internetu. Během loňských prázdnin nabídl portál Seznam dokonce anonymní připojení bez nutnosti registrace a zadávání vlastního uživatelského jména a hesla. Podobná připojení se poté začala objevovat jako houby po dešti. Poskytovatelů připojení k webu přes dial-up je tak dnes více než desítka, a proto se krok iHNed může jevit jako zbytečný. Zcela jistě se však najde řada věrných čtenářů, kteří se přes iHNed rádi připojí. A možná bude časem těmto uživatelům nabídnut prémiový obsah.

Seriál o počítačové gramotnosti

Český rozhlas 1 – Radiožurnál připravuje ve spolupráci se společností Seznam.cz seriál, jehož snahou je přispět k rozvoji počítačové gramotnosti. Seriál se začal vysílat 31. července a jeho vysílání je zatím plánováno do poloviny listopadu 2004. Každou sobotu v 10.35 vysílá stanice ČRo 1 – Radiožurnál jeden díl. Pokud v tuto dobu nejste právě u rozhlasového přijímače, můžete se k odvysílaným dílům dostat na zpravodajsko-publicistickém serveru stanice www.izurnal.cz (rubrika Poradna – počítače a internet).

Seriál je spojen se soutěží, přičemž ceny věnuje právě Seznam.cz. Snahou nejnavštěvovanějšího tuzemského internetového portálu je přispět ve spolupráci s veřejnoprávním rozhlasem k rozvoji počítačové gramotnosti. Vedle tradičních dovedností, jako je schopnost číst, psát a počítat, lze dnes počítačovou a internetovou gramotnost považovat za součást všeobecného vzdělání. Seznam.cz si je vědom, že moderní komunikační technologie významnou měrou přispívají k rozvoji člověka i celé společnosti a k jejímu ekonomickému růstu.

KOMENTÁŘ CHIPU:

Je pochopitelné, že má Seznam políčeno především na nově přichozí internetové uživatele. Tito uživatelé totiž pak leckdy vidí rovnítko mezi Seznamem a internetem. Na druhou stranu je však nutné Seznam pochválit za podporu užitečného pořadu. Navíc v dosud odvysílaných dílech byla prezentace portálu velmi decentní. Zatím se však hovořilo pouze o vztazích známých redaktorů k počítačům nebo se radilo před koupí nového počítače. Uvidíme, respektive uslyšíme, jak budou vypadat následující díly, ve kterých se bude hovořit o internetu samotném.

Mapy Tiscali

Portál Tiscali spustil na svém serveru mapy.tiscali.cz novou aplikaci Kilometrů ČR, která umožňuje snadné vyhledání silniční trasy mezi zvolenými místy v rámci celé ČR. Aplikace obsahuje aktuální stav celé české silniční sítě, včetně nově otevřených úseků silničních komunikací, a nabízí i možnost zobrazení informací o turistických a kulturních objektech na zvolené trase.

Kromě standardních funkcí vyhledávání nabízejí „Mapy“ i další možnosti, jako definování místa, přes které chcete jet, volitelné využití zpoplatněných úseků komunikací nebo možnost výpisu zkráceného (i podrobného) itineráře. Pro aktuální volbu trasy je vhodné využít i dopravních informací na stránkách automoto.tiscali.cz, které obsahují aktuální omezení a uzavírky silnic a on-line informace o dopravní situaci ve velkých městech a na hraničních přechodech.

Kromě standardních funkcí vyhledávání nabízejí „Mapy“ i další možnosti, jako definování místa, přes které chcete jet, volitelné využití zpoplatněných úseků komunikací nebo možnost výpisu zkráceného (i podrobného) itineráře. Pro aktuální volbu trasy je vhodné využít i dopravních informací na stránkách automoto.tiscali.cz, které obsahují aktuální omezení a uzavírky silnic a on-line informace o dopravní situaci ve velkých městech a na hraničních přechodech.

Výrazně inovovaný freemail portálu Centrum.cz

Bezmála třicet vylepšení nabízí koncem srpna spuštěná nová verze freemailové služby Centrum.cz Email. Výrazně jednodušší grafika s okamžitým načítáním i na nejpomalejších typech připojení k internetu, odesílání příloh o velikosti až 5 MB s grafickým ukazatelem, nově antivir NOD32 a zápisník – to jsou zásadní novinky.

Základním motivem vylepšení je jednoduchost a rychlost ovládání schránky spolu s její velikostí.

Nový Centrum.cz Email má šestnáct vylepšení, která se týkají designu a ovládání. Výpis pošty, psaní zprávy, ale i registrace jsou nyní přehlednější než ve verzi minulá. Příjemnou novinkou je také navýšení kapacity všech schránek @centrum.cz o 20 MB, tedy na 30 MB. Velikost 30 MB budou mít nyní i všechny nově registrované schránky. V České republice se tak jedná o nejvyšší základní velikost freemailové schránky. Zvyšuje se i maximální rozšířitelnost schránky (při jejím pravidelném používání) na dvojnásobek.

KOMENTÁŘ CHIPU:

V dubnu provozovatelé freemailů portálů Centrum a Seznam prakticky současně oznámili záměr spustit do konce roku freemail se schránkou o velikosti 1 GB. Lepší mezičas má Centrum, neboť někteří uživatelé jeho freemailu si již užívají schránky o velikosti 100 MB. Jenže na velikosti nakonec až tolik nezáleží – za čas se totiž zaplní prakticky každá schránka. Mnohem více uživatelé ocení funkční antispam a antivir. Po antiviru uživatelé freemailu na portálu Centrum volali již dlouho a je dobře, že jejich volání bylo vyslyšeno. Není vůbec odvážné tvrdit, že se výrazně inovovaný freemail probíjaval do čela pelotonu tuzemských freemailových služeb. Možná se dokonce díky skutečně rychlému zobrazování stránek naplnila vize lidí z portálu Centrum, jejichž cílem je práci s webovým rozhraním freemailu přiblížit práci s desktopovým poštovním klientem.

Karneval Light

Karneval Media, operátor kabelové televize a vysokorychlostního internetu, zavádí nový tarif Light pro trvalé připojení k internetu s nízkou měsíční sazbou a garantovanou rychlostí 150/50 kb/s. Samostatně bude služba Light stát měsíčně 690 korun a pro předplatitele programové nabídky Komplet zvýhodněných 590 Kč.

Každý nový zákazník má navíc možnost si nejdříve vyzkoušet tarif Turbo 1000/150 kb/s za cenu Light a pak se rozhodnout, který tarif zvolí. Na rozdíl od připojení ADSL jsou přenosové rychlosti garantované – rychlost se nesnižuje s rostoucím počtem uživatelů.

Na tarif Light aplikuje Karneval zásady Fair Using Policy, takže při přenosu objemu dat nad 1 GB měsíčně dochází ke snížení rychlosti připojení přibližně na polovinu – 64/32 kb/s. U tarifu Turbo 1000/150 činí objem dat 20 GB a 40 GB u Premium Turbo 2000/150. Zákazník je však i nadále připojen a nemění se ani jeho poplatky. Začátkem dalšího měsíčního období je původní rychlost opět obnovena. Případní zájemci si pro zachování stávající rychlosti mohou dokoupit 5GB datový balíček za 300 korun měsíčně – opět včetně DPH.

KOMENTÁŘ CHIPU:

Odpověď Karnevalu na „light verze“ ADSL je rázná, ale „pomalá“. Internet Express Start nabízí 256 kb/s za podobnou cenu. Můžeme sice být firmám vděční za cenový boj, který hýbe trhem s připojením, přesto je však většina těchto připojení pouze parodií na vysokorychlostní internet. I student základní školy si s kalkulačkou v ruce spočítá, že plnou rychlost může využívat 1 den. Pak rychlost poklesne na modemovou úroveň. Základní otázka tedy zní: Stojí vám 1 den nic moc rychlého surfování za ty peníze? Myslím, že tyto „low-end“ typy připojení jsou spíše marketingovými výstřely do tmy nebo pastí na nezkušené uživatele...

Turboatlas a Atlas firem

Portál Atlas.cz představuje Turboatlas – nový produkt, jenž přináší rychlý internet všem uživatelům, kteří chtějí používat připojení přes telefonní linku. Nová technologie umožňuje zrychlit připojení k internetu bez nutnosti cokoli stahovat a instalovat. Zvýšené rychlosti připojení je dosaženo díky bezztrátové kompresi dat (technologie gzip/deflate), progresivně-heuristické rekompresi obrazových dat, optimalizaci obsahu a datového protokolu a ukládání dat do mezipaměti. Využití této technologie přináší zrychlení zobrazování webových stránek až

o 300 %. Turboatlas je unikátní tím, že nevyžaduje instalaci jakýchkoliv softwarových ani hardwarových komponent, stačí jen zadat uživatelské jméno i heslo připojení „atlas“ a telefonní číslo 971 10 20 30. Méně zkušení uživatelé mohou využít automatické nastavení pomocí odkazu přímo na Atlas.cz. Efekt zvýšení rychlosti při načítání webových stránek se projevuje jak s běžnou telefonní linkou, tak u připojení prostřednictvím ISDN linky.

Také atlas firem na Atlas.cz prošel významnými změnami a dnes nabízí široké možnosti zviditelnění pro podnikatele a malé a střední společnosti. Kromě uvedení základních údajů, které Atlas firem na Atlas.cz poskytuje všem společnostem zcela zdarma, mohou firmy využít tři variant rozšířených možností zápisu. V současné době je na Atlas.cz zaříděno více než 50 000 firem.

Aktuálnost databáze je zabezpečena pravidelnou měsíční aktualizací, která probíhá ze 40 různých datových zdrojů, jako jsou například obchodní rejstřík, registr plátců DPH, smluvně získaná data od partnerů nebo individuálně zpracované informace. V současné době probíhá zpracovávání komplexní databáze podnikatelských subjektů, která obsahuje přes 1 800 000 podnikatelských subjektů. Tato databáze v blízké době doplní stávající záznamy a Atlas firem na Atlas.cz se tak stane nejrozsáhlejším katalogem podnikatelských subjektů na českém internetu.

KOMENTÁŘ CHIPU:

Zrychlování dial-up připojení trochu připomíná tuning Škody 120, ale vzhledem ke stále vysokému podílu tohoto typu připojení jde o zajímavou aktivitu. O zrychlení o 300 % bychom určitě mohli dlouze diskutovat, ale u připojení šnečí rychlostí je dobré každé procento navíc. Chip službu určitě otestuje a s výsledky vás seznámí v některém z příštích vydání. Katalog firem už najdete na všech větších portálech, ale zdá se, že u Atlasu by opravdu mohlo jít o „něco většího“. Pokud splní své slovo a nabídne kontakt na téměř 2 miliony firem, bude to skutečný hit.

Ostrov pokladů

Společnost Internet Mall, která provozuje síť specializovaných internetových obchodů, otevřela pro širokou veřejnost Ostrov pokladů, plný her, pohádek, fantazie a kreativity. V pohádkové truhlici na adrese www.ostrovpokladu.cz naleznete aktivity, hry a hračky pro lidi všech věkových kategorií.

„Naši návštěvníci mohou vybírat ze široké nabídky předních světových výrobců, za výhodné ceny. Do truhlice na našem ostrově však nebereme všechno, soustředíme se jen na dobré značky a sortiment, ze kterého si vyberou lidé nejrůznějších zájmů a věkových kategorií. Jak je běžné ve všech obchodech skupiny Internet Mall, dáváme velký důraz na poprodejní péči, servis, odborné poradenství a další doplňkové služby,“ řekl produktový manažer Ostrova pokladů Tomáš Kubeš. „Vybíráme kvalitní tradiční i moderní hračky, podporujeme aktivity, které u dětí rozvíjejí fantazii, poznání, komunikaci a součinnost mezi různými generacemi v rodině,“ dodal.

KOMENTÁŘ CHIPU:

Největší konkurenti (www.mamut.cz a www.rakosnicek.cz) nabízejí pravděpodobně širší sortiment a více „hraček“ v každém oddělení, ale Ostrov pokladů vám nabídne jiné přednosti. Přímo ukázkový je přehledný a logický systém navigace, který se neliší od ostatních obchodů v Mall.cz. Také výběr sortimentu je pečlivější – u konkurence má člověk často dojem, že v každé kategorii najdete „co dům dal a dodavatelé nabízejí“. Na Ostrově pokladů najdete hračky, které se mi jinde na internetu nalézt nepodařilo... Hravější jedinci (bez omezení věku) budou určitě uchvázeni modely Bruder a rádiem řízenými modely.

Milý Ježíšku, k Vánocům bych moc chtěl silniční shrnovač grejdr Caterpillar, ponorku Sub 168 na dálkové ovládání a stavebnici Malý chemik...

Webhosting zdarma

Společnost serverů NetworX Webhosting nabízí službu Webhosting zdarma, která není nikterak limitována webovým prostorem uživatelů (v rozumném rámci), ovšem podmínkou k využívání této služby je provozování webových prezentací (nikoliv sklad videa, hudby apod.) a čestné prohlášení uživatelů, že studují nebo že působí v neziskových organizacích. Více informací najdete přímo na www.networx.cz.

On-line obchodování

Atlantik Broker nabízí na stránkách ebroker.atlantik.cz on-line obchodování na zahraničních akciových trzích prostřednictvím systému eBroker. Systém umožňuje obchodovat na amerických burzách NYSE, NASDAQ, AMES a dalších, v Německu se společností XETRA, ve Švýcarsku se Swiss Exchange a VIRT-X a ve Velké Británii a v Irsku s London Stock Exchange. Veškeré služby probíhají v českém jazyce a klienti mají k dispozici reálná data o cenách akcií, doporučení, statistiky, zprávy a komentáře, profily firem atd.

Mezi hlavní výhody elektronického obchodování patří především nižší cena ve srovnání se standardními makléřskými poplatky a okamžitý přehled o aktuálním vývoji na trzích.

Zajímavá internetová akvizice

Koncem července odkoupila společnost Stickfish několik inzertních serverů (smsbazar.cz, smsrande.cz, smsinzerce.cz, smsinzeraty.cz, mobilbazar.cz, mobilauto-bazar.cz, mobilrande.cz a mobileznam.cz). Původní majitel, podnikatel Jaroslav Bukáček, provozoval uvedené weby včetně dalších odkoupených serverů již několik let. Důvodem prodeje byla příliš velká náročnost údržby, ale zejména chybějící koncepce dalšího rozvoje poskytovaných služeb a nových produktů pro inzerenty.

„Některé z pořízených serverů nemají v současné době šanci svým záměrem uspět a jejich provoz bude ukončen. Zároveň však některé dobré myšlenky nebyly vůbec uvedeny v život. Například servery se zaměřením na MMS komunikaci. Hovořit o těchto plánech by ale bylo předčasné,“ poznamenal ředitel firmy Stickfish Vítězslav Válka.

Zatím prvním výsledkem zmíněné akvizice je nová podoba webu **SMSinzerce** (www.smsinzerce.cz), pomocí kterého můžete sehnat mobil, auto, nebo dokonce partnera. „Dlouho koketujeme s oblastí SMS a mobilních komunikací vůbec. Naše služby využívají zejména firemní klienti, a chtěli jsem se proto dotknout i masovější části trhu. SMSinzerce slouží jako odrazový můstek, kde si ověříme některé funkce pro daleko mocnější nástroje,“ odpověděl Filip Korbel ze zmíněné společnosti na dotaz Chipu, proč se změny dotkly nejdříve webu SMSinzerce.

inzerce

Ve zkratce

Na webových stránkách www.domena.cz lze za 500 Kč ročně registrovat německou národní doménu DE. Ke stávajícím nabízeným zahraničním doménám přibýly čtyři nové: IT, HU, FR a IN.UA. Jedná se o národní domény Itálie, Maďarska, Francie a Ukrajiny (subdoména).

Elektronický registr osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů, který byl od 1. září uveden v České republice, vyvinula a implementovala společnost **Unicorn**. Lékaři tak budou mít díky tomuto registru k dispozici veškeré potřebné údaje. Systém řeší také problém nezletilých osob či osob zbavených právní způsobilosti, za něž nesouhlas s posmrtným odběrem orgánů vyslovili jejich zákonní zástupci.

Společnost **InterSystems** se zúčastní programu **IBM PartnerWorld Industry Networks** pro nezávislé dodavatele softwaru v oblasti zdravotnictví a přírodních věd. Tato spolupráce povede k rozvoji a posílení společných marketingových iniciativ obou firem v globálním měřítku.

Integrovat komunikační řešení **BlackBerry** na operačním systému **Symbian OS** do mobilních zařízení série 80 (např. komunikátor Nokia 9500) hodlá finská společnost **Nokia**.

Brněnská společnost **100Mega Distribution** změnila sídlo své centrály. Od konce září ji najdeme na adrese Kšírova 118a, 619 00 Brno-Horní Heršpice. Telefonní a faxová čísla zůstávají nezměněna. Do změny v obchodním rejstříku se budou všechny doklady vystavovat s adresou Dusíkova 3, 638 00 Brno.

Koncem srpna proběhla na zámku Štířín akce s názvem **Lahůdková akademie společnosti Hewlett-Packard**, na které firma představila v pěti světových „kuchyních“ – anglické, americké, indické, izraelské a japonské – spoustu zajímavých novinek, které postupně představíme.

Firma **GCC Services** se stala největším servisním partnerem společnosti **Acer**. Autorizovaný servis produktů Acer poskytují servisní centra GCC Services v Praze, Brně, Ostravě, Českých Budějovicích, Teplicích, Plzni, Pardubicích (seznamy najdete na www.gcc.cz a www.acer.cz).

Malooobchodní prodejní síť **Comfor** se rozšířila o 20 nových prodejen na Slovensku. Dalších 20 prodejen plánuje Comfor otevřít v říjnu. Comfor je česko-slovenský prodejní řetězec, který nyní zahrnuje 165 prodejních míst v ČR a 20 prodejen na Slovensku. V prodejnách Comfor je nabízena výpočetní, digitální a projekční technika. Součástí řetězce nejsou jen vlastní prodejny, ale také autorizovaní partneři společnosti Comfor.

Společnost **Asustek Computer** uspořádala na přelomu srpna a září sérii čtyř technických seminářů, určených pro stávající i potenciální obchodní partnery a zástupce z řad novinářů. Semináře se uskutečnily →

Chip: antivirový koutek

Pavel Baudiš,
ALWIL Software

Právě v těchto dnech byl do distribuce uvolněn velký servisní balík SP2 (Service Pack 2) pro českou verzi operačního systému Windows XP. Co Navaho přináší z hlediska ochrany proti počítačovým virům a trojským koním? Právě na tuto otázku se dnes budeme snažit odpovědět.

Originální verze systému Windows XP byla uvedena na trh na podzim roku 2001. Za ty tři roky se samozřejmě objevila řada chyb a problémů, které dnes novou instalaci velmi komplikovaly.

Po normální instalaci bylo totiž nutné z internetu stáhnout a nainstalovat opravné balíčky, jejichž

celková velikost už nyní dosahovala asi 60 MB. Řada z nich se musela instalovat samostatně, a navíc na ně navazovaly další a další opravy, takže pouhá instalace plně aktualizovaného systému byla opravdu zdoluhavým a „bolestným“ procesem. A pokud byl počítač během tohoto stahování připojen k internetu přímo (například přes vytáčenou linku, ADSL či kabelovou televizi) a bez firewallu, bylo takřka jisté, že celou akci nepřežije v čistém stavu a že dojde k jeho infekci přes nějakou známou, ale dosud neucpanou bezpečnostní díru.

Právě tyto problémy by měl nový servisní balík odstranit. Fakt je, že velikost samotného balíku je více než 260 MB a že vyžaduje více než 1 GB volného místa na disku (rozbalení, záloha původních souborů, instalace nových). Obsahuje nicméně všechny kumulativní záplaty za poslední tři roky, určitě se objeví na řadě CD, které jsou přílohou počítačových časopisů, a hlavně – od podzimu letošního roku se budou dodávat Windows XP SP2 jako samostatný systém, a tudíž (aspoň na čas :-)) odpadnou všechny výše uvedené komplikace s instalací nového počítače.

CO NOVÉHO PŘINÁŠÍ SP2?

My se dnes nebudeme zabývat možnými problémy s kompatibilitou (kterých bylo překvapivě docela málo), ale pouze tím, co nového přináší SP2 z hlediska ochrany proti virům, červům a trojským koním. Firma Microsoft vyhlásila ústy samotného Billa Gatese už v únoru 2002, že bezpečnost jejich systémů dostává vysokou prioritu, což do té doby zdaleka neplatilo. A uvedení SP2 je první velkou příležitostí, která by měla tuto změnu priorit potvrdit.

Microsoft se zcela správně zaměřil na tři klíčové oblasti: na aktualizace systému, firewall a antivirové programy. V případě aktualizací je nyní implicitně zapnuta zcela nová volba: automatické stažení a okamžité nainstalování kritických záplat. Dosud fungovalo pouze stažení bez instalace, popřípadě pouhé upozornění na nové záplaty. Automatické →

Se službou Eurotel Star levněji

Od 6. září 2004 platí nová služba Eurotel Star, díky níž mohou zákazníci volat na jakékoliv vybrané číslo o 20 % levněji. Nezáleží na tom, zda se jedná o číslo na mobilní síť (kteroukoliv), nebo na pevnou linku.

Nabídku slevy 20 % na volání mohou využít všichni GSM zákazníci s paušálními službami a zákazníci předplacených služeb Go. Pro paušální zákazníky je 20% sleva rozšířena také na zaslání SMS a MMS u zvoleného čísla. Službu Eurotel Star lze aktivovat jednoduše pomocí SMS zprávy, zaslání na číslo 999 111 ve tvaru ETSTAR A X, kdy X je číslo, na které bude paušální zákazník volat, posílat SMS či MMS s 20% slevou. Aktivace služby je možná také na lince *11 a *88 s pomocí operátora nebo automatického hlasového systému či přímo ve značkových prodejnách a u autorizovaných dealerů Eurotel. Služba Eurotel Star je bez měsíčního poplatku, a pokud chce zákazník změnit vybrané číslo častěji než 1× za měsíc, zaplatí za aktivaci služby 95 Kč (včetně DPH).

→ stahování oprav je jistě dobrá věc, je však pravda, že občas může uživateli způsobit nepříjemné problémy – to se týká zejména těch, kteří se občas připojují přes méně výkonné a více placené spojení, například přes GPRS, či dokonce používají roaming. Automatické stahování se pak může velmi prodrazdit. Nicméně včasné záplatování systému je jistě velmi potřebné, a tak je pravděpodobné, že v budoucnu mohou být epidemie, podobné červům Blaster či Sasser, přece jen trochu menší.

Jednoduchý osobní firewall existoval už v původních Windows XP, ten nový je však určitě mnohem propracovanější. I tato součást Windows je nyní implicitně zapnuta a měla by být docela účinná při pokusech proniknout zvenku na hlídání počítač. Problémem nadále zůstává sledování odchozího provozu. Celý firewall je velmi jednoduchý a rozhodně nemůže nahradit existující firewally třetích stran, které nabízejí mnohem více funkcí a možností sledování, nicméně na počítačích, na kterých dříve žádná taková ochrana nebyla, může být platným pomocníkem.

ANTIVIROVÝ PROGRAM POD DROBNOHLEDEM

Neméně důležitou složkou je hlídání stavu antivirového programu. Firma Microsoft sice před nějakou dobou koupila jednu rumunskou antivirovou firmu, nicméně vlastní antivirový program zatím neuvedla a není jasné, zda jej vůbec někdy uvede, a pokud ano, na jaké uživatele bude zaměřen (domácí, nebo firemní). Pravda je, že Microsoft dosud nikdy nenabízel podobnou službu jako antivirové firmy (časté aktualizace a okamžitá reakce na nové viry) a že by se případný nový produkt okamžitě stal cílem autorů virů, kteří by se ho snažili vyřadit z činnosti. Je otázkou, zda tohle vše Microsoftu stojí za to. SP2 nicméně dokáže monitorovat, zda je v systému nainstalován nějaký antivirový program a zda je správně aktualizován. A pokud není, uživatele o tom informuje. Podporovány jsou všechny seriózní antivirové programy, takže ten váš určitě také.

Všechny tyto nové funkce jsou sdruženy v novém Centru zabezpečení (Security Center), které je dostupné z Ovládacích panelů. Odtud je možné jednoduše nastavovat vlastnosti firewallu a aktualizací, a pokud není počítač součástí domény, i sledovat stav antivirové ochrany, firewallu a systému aktualizací.

SP2 přináší i další vylepšení bezpečnosti systému: lepší ochranu přetečení vyrovnávací paměti (buffer overflow), přísnější kontrolu protokolů DCOM a RPC, vylepšen byl i Internet Explorer, který nyní umožňuje zakázat vyskakovací okna a ActiveX.

Pomůže nasazení SP2 v boji proti škodlivým programům? Určitě ano, i když možná ne tolik, kolik by si jeho autoři přáli. Je pravda, že aktualizovaný a firewallem chráněný počítač je mnohem odolnější vůči infiltraci. Je však také pravda, že i v budoucnu se objeví nové bezpečnostní díry a jejich zneužití a že autoři budoucích virů určitě zabudují do svých programů i boj proti novým vlastnostem SP2, například vypnutí firewallu či podvrhování informací Centru zabezpečení. Velikým problémem zůstávají i desítky milionů starších počítačů, které i nadále žádnou takovou ochranu bohužel mít nebudou. I přesto vám zcela jasně doporučuji: pokud máte operační systém Windows XP, neváhejte a SP2 určitě nainstalujte! Váš počítač vám bude vděčný :-)

Pavel Baudiš, ALWIL Software

24. mezinárodní uživatelská konference ESRI

Ve dnech 9. až 13. srpna bylo kalifornské San Diego plné „gisářů“ – v těchto dnech se zde totiž konala v pořadí již 24. mezinárodní uživatelská konference ESRI, na které se letos sešlo více než 12 tisíc uživatelů a přívrženců geografických informačních systémů z celého světa.

Nová verze ArcGIS 9 přinesla zlepšení ve zpracování prostorových dat a v jejich vizualizaci, v kartografických možnostech, v anotacích a v zobrazování rastrů. Novinky v produktech ESRI zahrnují interoperabilitu včetně podpory standardů, CAD a konverzí dat. Nové nadstavby ArcGIS, mezi které patří např. aplikace ArcGlobe, která je součástí ArcGIS 3D Analyst, jsou nástrojem pro pokročilé modelování a analýzy povrchu, tvorbu časových map a transformaci dat. Mezi nové nástroje pro ArcIMS patří nadstavba Data Delivery pro práci s různými typy dat a GIS Portal Toolkit, který nabízí nástroje pro tvorbu vlastního metadatového serveru. Přístupné komponenty a servery přispívají k obecnému rozšíření a distribuci GIS. ArcGIS Server je novým vývojářským produktem pro tvorbu specializovaných webových aplikací a služeb GIS.

STORMWARE
SOFTWARE DEVELOPMENT

POHODA 2004 Ekonomický systém

Komplexní nástroj
pro vedení účetnictví a daňové
evidence od 1980 Kč.

TAX 2004 Daňová příznání

Software pro pohodové
zpracování daňových
příznání od 980 Kč

WINLEX 2004 Právní systém

Právní předpisy
v plném znění s pravidelnými aktualizacemi
jen za 1990 Kč

Volejte 800 178 278
a objednejte si
DEMO CD ZDARMA

Jihlava, 567 112 612

Praha, 224 941 057

Brno, 541 242 048

Ostrava, 596 619 939

Č. Budějovice, 386 353 255

Jablonec n./N., 483 310 989

info@stormware.cz

praha@stw.cz

brno@stw.cz

ostrava@stw.cz

budejovice@stw.cz

jablonec@stw.cz

www.stormware.cz

→ v Bratislavě, Brně, Praze a Ostravě; představeny byly mimo jiné nejnovější základní desky, grafické karty, optické mechaniky, notebooky a PDA.

Již třetí volně pokračování úspěšného semináře s tematikou **IAS** uspořádala společnost **MIS AG** pro odbornou veřejnost v polovině září v hotelu Olympik Tristar Praha.

České radiokomunikace uzavřely smlouvu na dodávku komplexních telekomunikačních služeb s **Allianz Pojišťovnou**.

Dvoudenní konference **GeoForum 2004** společnosti **Intergraph ČR** a jejich partnerů se letos koná v brněnském hotelu International, a to ve dnech 5. a 6. října 2004. Konference je určena všem, kteří se zabývají obory, pro které Intergraph se svými partnery již tradičně vytváří komplexní geoprostorová řešení (mj. veřejná správa, doprava, lesnictví, zemědělství, energetika, plynárenství, vodárenství, telekomunikace).

TransgasNet, přední poskytovatel vysokorychlostního datového připojení a pronajímatel optických okruhů a vláken, změnil název na **net4net**. Společnost net4net odprodala firma Transgas ještě pod názvem TransgasNet, a. s., v březnu letošního roku konsorciu investorů vedenému mezinárodní skupinou **ACT Holding Group**, působící v energetických sektorech řady zemí střední a východní Evropy. Se změnou názvu přichází i nové logo a korporátní image.

Ve dnech 23. a 24. listopadu 2004 se v hotelu Olympik v Praze uskuteční **IP Telephony Workshop**. Prezentovat se budou především poskytovatelé služeb IP telefonie, dodavatelé SW a integrovaných řešení, ale i výrobci a distributoři specializovaného hardwaru. Pořadatelem IPTW je společnost **Exponet**.

Akvizici soukromé firmy **Venetica** oznámila společnost **IBM**. Akvizice by měla být dokončena ve čtvrtém čtvrtletí letošního roku. Finanční podrobnosti transakce nebyly zveřejněny. Produkty společnosti Venetica budou dostupné prostřednictvím IBM a obchodních partnerů.

V pražském hotelu Čertousy proběhl 23. září 2004 první ročník odborné konference **Karat živě**. Cílem bylo představit informační systém Karat prostřednictvím zástupců klientů, kteří se podělili o své poznatky a zkušenosti s implementací IS Karat a s provozem IS Karat v praxi.

Dvacáté narozeniny slaví společnost **Sybase**. V roce 1984 dala slova „systém“ a „databáze“ vzniknout názvu Sybase, který se zakrátko stal pojmem v oblasti relačních databází. V roce 1988 společnost Sybase revolučním způsobem změnila databázový trh díky uvedení otevřené klient-server architektury. Další úspěchy rychle následovaly (replikační a middleware technologie aj.).

Nové technologie pro animaci mimo studio a pro dálkovou spolupráci představily společnosti **HP** a **DreamWorks**. Špičková technologická řešení HP dokáží oživit velmi složité animované scény a postavy. Služba **HP URS** (Utility Rendering Service) →

Invex 2004

Mezinárodní veletrh informačních a komunikačních technologií Invex 2004 se v areálu Výstaviště v Brně uskuteční již po čtvrté, tentokrát ve dnech 11. až 15. října.

Letos přišel kromě nového cenového schématu pro vystavovatele se zásadním rozčleněním veletrhu na čtyři samostatné části. Premiéru bude mít také nový grafický motiv vizuálu Invex.

Rozčlenění Invexu 2004 do čtyř samostatných částí, na Invex Classic, Invex Business, Invex Home a Invex Game, bylo podřízeno typu a zaměření návštěvníků jednotlivých segmentů. Oproti loňskému ročníku přibyl nový segment Invex Game, který je zasvěcen počítačovým hrám a digitální zábavě.

Invex Classic je určen profesionálům z oblasti informačních a komunikačních technologií a zájemcům o specializované produkty a služby. Novinkou je jeho užší profilace na profesionály.

Invex Business (11. až 13. října) nabízí vhodné prostředí pro uskutečnění obchodních jednání a k prezentaci velkých řešení; vystavovatelům dává prostor si během tří dnů připravit půdu pro svůj „business“. V letošním roce přibudou nové projekty kompletující celý prodejní řetězec.

Invex Home je určen domácím uživatelům informačních a komunikačních technologií a všem zájemcům o produkty z oblasti spotřební elektroniky. Novinkou je širší otevření koncovým uživatelům a vytvoření prostoru k výraznějším propojením se spotřební elektronikou.

Invex Game je určen amatérským i profesionálním hráčům počítačových her a zájemcům o digitální a počítačovou zábavu.

Důraz při novém členění je kladen na to, aby se vystavovatelé mohli – podle zaměření a oboru své činnosti – co nejúčinněji prezentovat „správným“ skupinám zákazníků a návštěvníků. Invex 2004 se tak ponese v duchu hesla „Každému správného návštěvníka, každému správného zákazníka“. V duchu tohoto hesla připravili letos organizátoři pro vystavovatele nový nástroj – „Invex Navigátor 2004“. Vystavovatelům se tak nabízí propracovaný systém, který jim má pomoci přesněji specifikovat záměry, se kterými na veletrh přicházejí, a skupiny návštěvníků, které zde chtějí oslovit. (Loni se veletrhu zúčastnilo 601 vystavovatelů z 18 zemí a celková výstavní plocha přitom činila 27 336 m².)

I letos proběhne pravidelná soutěž o Křišťálový disk, přehled všech 37 přihlášených produktů naleznete na www.chip.cz.

Na závěr bychom rádi upozornili na pravidelnou antivirovou konferenci, která se koná ve středu 13. října 2004 v 9.30 hodin ve výškové budově BVV, místnost č. 102. Pořádají ji společnost BVV a naše vydavatelství Vogel Burda Communications, ke spolupřidávajícím firmám patří společnosti AEC Brno, Alwil Software Praha, Eset Bratislava a Grisoft Brno. Vstup je zdarma.

Kdy	Kdo	Co
9.00		Příchod účastníků
9.30	Tomáš Příbyl, AEC Brno	Spyware, adware a spousta dalších ošklivostí
10.00	Petr Zahradníček, Grisoft Brno	Kill Vir
10.30	Pavel Baudiš, Alwil Software Praha	Viry a červi 2004
11.00	Miro Trnka, Eset Bratislava	Štatistika rozšírenia vírusov v ČR
11.30	Petr Nádeníček, AEC Brno	Implementace antivirové ochrany v malých sítích
12.00	Ondřej Vlček, Alwil Software Praha	Internetoví červi včera, dnes a zítra
12.30	Petr Odehnal, Grisoft Brno	Od Invexu do Invexu

AV konference, Invex 2004, výšková budova BVV, místnost 102

Errata

V zářijovém čísle časopisu Chip (9/04) je v rubrice Hardware: krátkodobé testy (strana 76) u PDA Pocket LOOX 420 společnosti Fujitsu Siemens uvedena špatná cena. Správná cena je 14 732 s DPH.

-ano

OpenWeekend 2004

V sobotu a v neděli 16. a 17. října 2004 se bude konat čtvrtý ročník mezinárodní akademické konference OpenWeekend 2004.

Konference je jako každý rok organizována Studentskou unií ČVUT, klubem Silicon Hill, ve spolupráci s katedrou počítačů FEL ČVUT a se sponzory. Tématy konference jsou svobodný software, otevřené technologie a bezpečnost počítačových systémů a jejím cílem je především vysvětlit, jak zmiňované produkty fungují, ne jak vypadají a kolik stojí.

Letošní ročník představí otevřená multimédia – projekt OGG Theora slovy Ralphi Gilese, vývojáře otevřeného videokodeku. Jack Moffitt pohovoří o nadaci Xiph.org, která zaštiťuje vývoj i standardizaci volně šiřitelných audio/video formátů (i kodeků). O myšlenkách původního jádra operačního systému GNU bude vyprávět Marcus Brinkmann, jeden z vedoucích vývojářů mikrojádra Hurd.

Klasické téma OpenWeekendu, počítačovou bezpečnost, přiblíží Pavol Lupták s přednáškou NSA Security-enhanced Linux, Dominik Pantůček s přednáškou Útoky na šifrované cestě, Jakub Horák s přednáškou Distribuování agenti detekce průniků a Kamil Okáč s perličkou, přednáškou Možnosti útočnicků a virů v IPv6 sítích.

Podrobný program akce najdete na adrese www.openweekend.cz a na Chip CD v rubrice Chip Plus. Vstup je jako obvykle zdarma, konference bude živě přenášena po internetu.

Vše je řízeno z dálky

Společnost D-Link zpřístupnila novou funkčnost D-Link Single IP Management (SIM).

Umožňuje vzdálený management prostřednictvím jedné IP adresy, zatím jen pro novou modelovou řadu přepínačů **L2 Workgroup**, obsahující stohovatelná zařízení DES-3526 a DES-3550. V budoucnu se však počítá se zabudováním i do dalších modelů. Protokol SIM umožňuje administrátorovi spravovat až 32 přístrojů jen přes jednu IP adresu. Velkou výhodou takového řešení je, že nejsou zapotřebí speciální propojovací kabely pro správu, celá komunikace probíhá po LAN infrastruktuře.

→ poskytuje jednoduché, flexibilní a rozšiřitelné řešení pro správu velkého výpočetního výkonu, který vyžaduje vysoce kvalitní filmová animace.

První instalace produktu **LogicaCMG DRM ClearingHouse** umožňuje **Českému Telecomu** provozovat „videopůjčovnu na internetu“ a poskytovat tak uživatelům na portálu **Starzone** filmový a hudební obsah.

Průměrně 42 % všech dat přenášených při surfování či při e-mailové komunikaci ušetřili oproti běžnému provozu všichni uživatelé internetu, kteří si od konce června stáhli **Volný internet akcelerátor**. Program „zrychlující“ vytáčený internet uvedl na trh jako první poskytovatel připojení k internetu Volný a zpřístupnil jej zdarma všem uživatelům, kteří se připojují k internetu přes běžnou telefonní linku a modem.

Firma **Symbol Technologies** oznámila dosažení dohody o převzetí společnosti **Matrics**.

U příležitosti oznámení spolupráce společností **Profinet** a **Embarcadero Technologies** navštívil Prahu channel manager pro evropské aktivity Mike Riley. Kromě setkání s novináři se též účastnil jednání s lokálními systémovými integrátory a s vybranými zákazníky společnosti Profinet.

Společnost **Czech On Line** zpřístupnila v Kladně službu **COL Wireless Pro**, umožňující trvalé vysokorychlostní bezdrátové připojení k internetu v licencovaném pásmu 3,5 GHz, které je svou kvalitou srovnatelné s pevným připojením. Touto službou COL již pokrývá Prahu, Říčany, Brno, Ostravu, Hradec Králové, Ústí nad Labem, České Budějovice, Plzeň, Olomouc, Pardubice, Karlovy Vary, Liberec, Teplice, Sokolov, Most, Prostějov, v závislosti na místních podmínkách pak i přilehlé obce v okruhu do 10 km od vysílače.

Siemens mobile vybaví GSM síť společnosti **T-Mobile** technologií **EDGE** (Enhanced Data Rates for GSM Evolution). Tato vysokorychlostní infrastruktura bude zákazníkům T-Mobilu CR k dispozici v několika velkých městech od konce roku 2004 s tím, že pokrytí se bude postupně dále rozšiřovat.

Mayo Clinic a **IBM** představily širokou spolupráci, v jejímž rámci bude Mayo Clinic první lékařskou institucí, která bude moci využívat výkon →

PLACENÁ INZERCE

www.unicorn.cz

Už žádný hororový PROGRAM?
Děláme software, který vám nebude pít krev!

Navrhujeme a vyvíjíme plně funkční systémy s uživatelsky příjemným rozhraním. Naše systémy vám dávají náskok před konkurencí. O jejich bezchybný provoz pečují pohotové servisní týmy. Můžete si být jisti, že vám náš software nebude pít krev.

UNICORN
 TAK SE DĚLÁ SOFTWARE

→ superpočítače IBM Blue Gene a získá přístup podle potřeby ke specializovaným algoritmům a ohromnému výkonu nejvyspělejší superpočítačové architektury na světě.

Architektura **InfraStruXure** společnosti **APC** nyní nabízí také systémy stejnosměrného proudu pro kritickou síťovou fyzickou infrastrukturu. InfraStruXure se systémy stejnosměrného proudu Magnum pomáhá řešit problémy s napájením zařízení na stejnosměrný proud v datovém centru. Toto řešení umožňuje správcům sítí snadnou integraci nepřerušitelných záložních zdrojů na střídavý proud se systémy na stejnosměrný proud ve svých sítích.

Contactel protestuje proti nabídce „bezplatného“ volání, kterou představil Český Telecom. Podle něj se jedná o další příklad monopolistického chování dominantního operátora (Český Telecom uvedl na trh nové tarify a příplatky k dosavadním tarifům na volání zdarma).

Tři produkty **Samsung** získaly prestižní ocenění **EISA Awards**. EISA (European Imaging and Sound Association) sdružuje 51 nejdůležitějších spotřebitelských časopisů zaměřených na fotografii, audio, video a domácí kino z 18 evropských zemí. Titul Evropský projekční televizor roku 2004 – 2005 získal model Samsung SP-50L7HX; označení Evropský systém domácího kina roku 2004 – 2005 obdržel model Samsung HT-DS460 a evropským přehrávačem nových médií roku 2004 – 2005 se stal přístroj Yepp YH-999.

S novou službou pro klienty užívající GSM bankovníctví přišla od 1. září **GE Capital Bank**. Služba **SMS Servis** rozšiřuje funkčnosti **Mobil Banky** o možnost nechat si zaslat SMS zprávy o pohybech na účtu či o výši zůstatku na účtu. Zřízení i zrušení služby SMS Servis je zdarma a nastavení lze provést pomocí mobilního telefonu.

Akciová společnost **Internet Mall**, provozující síť specializovaných internetových obchodů, otevřela pro širokou veřejnost **Ostrov pokladů**, plný her, pohádek, fantazie a kreativity (www.ostrovpokladu.cz).

Společnosti **LG Electronics CZ** a **Levi International** uzavřely dohodu o vzájemné spolupráci. Levi International se stává autorizovaným distributorem produktů LG, distribuce se vztahuje na monitory, LCD monitory a optické mechaniky (CD-ROM/RW/DWD/Combo).

Tržby společnosti **APC** za druhé čtvrtletí činily 395,7 milionu dolarů (19% nárůst), čistý zisk byl 26,8 milionu dolarů (0,13 dolaru na akcii), což je pokles o 19 procent z 33,1 milionu či 0,17 dolaru na akcii ve druhém čtvrtletí 2003.

Společnost **IBM** zveřejnila svůj plán otevřít třetí centrum IBM Deep Computing Capacity on Demand (DCCOD) v texaské metropoli Houstonu. Nové superpočítačové středisko se tak připojí ke stávajícím centrům v americkém Poughkeepsie a ve francouzském Montpellier, jež svým zákazníkům umožňují jednoduchým způsobem čerpat extrémní výpočetní výkon.

Bluetone snižuje ceny

Bluetone, telekomunikační značka Českých radiokomunikací, snížil tarify za mezinárodní volání do většiny členských států EU, a to o 30 až 40%. Ceny mezinárodních hovorů do Číny klesly dokonce o více než 75 %. Současně se u všech cenových zón sjednotily ceny za volání ve špičce a mimo špičku.

Slevy se týkají služeb Bluetone Economy a Bluetone 1044, tedy tzv. volby a předvolby operátora. Tím byl sjednocen ceník za mezinárodní hovory s ceníky, které platily pro uživatele služeb Bluetone Angel, Combi a DSL. Zákazníci Bluetone tak mohou využívat nabídky levného volání do zahraničí bez ohledu na to, zda se k Bluetonu připojují prostřednictvím sítě Bluetone, nebo prostřednictvím sítě Českého Telecomu. Vyjma výše uvedených změn sjednotily ČRa dvojí ceny za volání ve špičce a mimo špičku, takže cena za minutu zůstává stejná bez ohledu na dobu, kdy uživatel hlasovou službu používá. Kleslo také množství zón z 12 na 10. Cena za volání do sousedních států a do USA, Velké Británie a Irsku (viz Zóna 0) zůstala zachována (<http://www.bluetone.cz>).

O českou doménu nepřijdete

Od 1. srpna platí pro všechny majitele CZ domén nová pravidla registrace. Pro každou doménu musí její majitel vyjádřit souhlas s těmito pravidly, jinak mu hrozí i zrušení domény. Český registrátor Zoner software nabízí v rámci projektu www.regzone.cz on-line aplikaci k odsouhlasení nových pravidel sružení CZ.NIC.

Součástí pravidel je povinnost držitele doménového jména vyjádřit souhlas s novými pravidly, a to při registraci, prodloužení a změně držitele domény. CZ.NIC věří, že tato změna nezpůsobí majitelům domén CZ žádné výraznější problémy. K tomu by měla napomoci i nová on-line aplikace registrátora RegZone.cz. Na stránkách www.regzone.cz stačí pouze zvolit požadovanou doménu a potvrzením jednoduchého webového formuláře vyjádřit souhlas s novými pravidly registrace. Pokud zákazník vlastní větší počet domén, lze souhlas vyjádřit hromadně pro všechny domény.

Vyberte si u Oskaru

Celou řadu cenově zajímavých novinek nabízí nejmladší operátor **Oskar**.

Jedná se například o stylový „vysouvací“ Samsung E 800 za 8977 korun s tarifem 300 Naplno či o funkce našlapané modely Siemens S65 a SonyEricsson K700i, které oba pořídíte s tarifem 300 Naplno za cenu nižší než 8000 korun včetně DPH.

Oskar jako obvykle nezapomněl ani na školáky, pro které připravil Siemens A57. Za 577 korun se „středním“ tarifem 150 Naplno s daní si školáci budou moct vyhrát při vybírání různobarevných krytů.

Novou mobilní hračku nemusíte pořídít za majlant.

Nové tarify T-Mobilu

Od prvního září mají zákazníci T-Mobilu k dispozici čtyři nové tarify.

Jejich původní označení bylo T-Mobile Relax, ale vzhledem k jejich částečnému krytí s tarify Eurotelu, musel T-Mobile toto označení pozastavit. Tarify jsou označeny písmenem „T“ a číslem vyjadřujícím počet volných minut. Základní charakteristikou nových tarifů jsou výhodnější ceny za minutu volání do všech sítí, zvýšení počtu volných minut v rámci paušálu a částečné sjednocení cen. Cena volání se v nových tarifech pohybuje od 2,40 do 6,00 Kč za minutu.

Všichni, kteří si nové tarifní programy pořídí, mohou do konce listopadu o víkendů volat v rámci sítě T-Mobile zdarma. Bezplatné volání o víkendech se týká také státních svátků a volání do hlasové schránky. Víkendové volání zdarma nespotebovává volné minuty v rámci tarifu.

Od 1. září 2004 si klienti společnosti T-Mobile mohou aktivovat zcela nový datový tarif **T-Mobile Data Unlimited Special**. Ten kromě neomezeného připojení k internetu realizovaného prostřednictvím GPRS nabízí ještě 80 volných minut měsíčně pro volání do sítě T-Mobile, a to po celý první rok trvání smlouvy. Měsíční paušál je 649 Kč. Pro získání tarifu za těchto podmínek je třeba do konce letošního roku podepsat smlouvu na jeden rok.

Chytrý „smartphone“ od Nokie

V 1. čtvrtletí roku 2005 by měla být dostupná high-end novinka společnosti Nokia, smartphone Nokia 9300. Jeho předpokládaná nedotovaná maloobchodní cena by měla být 700 eur a podle slov zástupců Nokie se v tomto přístroji snoubí špičkové možnosti práce s hlasem a s daty a činí z něj nejlepší zařízení „vše v jednom“.

Stříbrná Nokia 9300 o hmotnosti 167 g (a rozměrech 132 mm × 51 mm × 21 mm) je vybavena rychlým přístupem k osobním informacím, a to prostřednictvím speciálních funkčních kláves integrované klávesnice. Pětisměrný joystick umožňuje uživateli snadné ovládání a rychlý přístup k vlastnostem a funkcím. Konferenční hovor s pěti účastníky, integrovaný reproduktor, klient pro několik e-mailových účtů (včetně příloh) a BlackBerry Connect (není zahrnuto v základním prodejním balení, funkčnost se u jednotlivých operátorů liší) zajišťují komunikaci nejen v kanceláři. V pohotovostním režimu vydrží Nokia 9300 kolem 150 – 200 hodin a doba hovoru může být až 3,5 – 4 hodiny. Smartphone Nokia 9300 je vybaven MP3 přehrávačem, infračerveným a Bluetooth propojením (pro bezdrátovou synchronizaci se stolním počítačem nebo notebookem a výměnu dat s jinými mobilními zařízeními) a nabízí 80 MB přístupné paměti (prostřednictvím MMC karty lze rozšířit až na 2 GB). Mezi další vlastnosti patří mj. podpora Bluetooth audio pro bezdrátové handsfree, podpora Bluetooth data a USB konektivita pro snadný přenos dat a synchronizaci řada e-mailových klientů včetně IMAP4, POP3, SMTP, SyncML a BlackBerry Connect, bezpečný mobilní přístup k podnikovým informacím prostřednictvím SSL/TLS, IPsec VPN, osobní firewall a antivirus či vysokorychlostní přístup k internetu prostřednictvím HTML/XHTML, HTML 4.01 a podpory JavaScriptu 1.3.

Na trhu budou dvě třípásmové verze Nokia 9300 – pro mobilní síť v Evropě a Asii (GSM900/1800/1900 MHz) a pro mobilní síť v Americe (GSM850/1800/1900 MHz), přičemž obě verze budou kompatibilní.

Nokia spolupracovala na tomto produktu se spoustou partnerů (mj. IBM, HP, Oracle, SAP, Symantec, Fujitsu, CA, Check Point a další).

Třípásmový telefon podporuje síť GSM/GPRS/EDGE.

Dotaz požádejte na www.barbone.cz • Nejlepšího počítače již od 8 314,- Kč
K počítači software v hodnotě několika tisíc!

Smart	9.852 Kč*
<p>základní deska Jetway 885GMP+TR DDR400 (G+M)+(LAN+ATA) • procesor Intel® Celeron® 2,5GHz (256/333) mPGA BDX • grafická karta integrovaná na základní desce • zvuková karta integrovaná 6-ti kanálová • síťová karta LAN 30/100Mbit • paměť DIMM DDR 256MB 400MHz BAR TRANSCEND • pevný disk Seagate Barracuda 40 GB 7200 ATA100 • mechaniky FD 3,5", CD ROM LG 52x BDE</p>	
Hit Plus	10.786 Kč*
<p>MOŽNOST PRÁCE 3 ÚROVNĚMI SOUČASNĚ</p> <p>základní deska Jetway 885GMP+TR DDR400 (G+M)+(LAN+ATA) • procesor AMD K7 Athlon XP 2600+ BOX • grafická karta integrovaná na základní desce • zvuková karta integrovaná 6-ti kanálová • síťová karta LAN 10/100 • paměť DIMM DDR 256MB 400MHz BAR TRANSCEND • pevný disk Seagate Barracuda 40 GB 7200 ATA100 • mechaniky FD 3,5", CD ROM LG 52x BDE • funkce MagicWrite • možnost práce 2 uživateli současně</p>	
Top Speed	12.792 Kč*
<p>základní deska Gigabyte TV1900-FWKT600, S-A, SB, LAN, 1394, SATA RAID, ATA133 • procesor AMD K7 Athlon XP 2600+ BOX • grafická karta NVIDIA GeForce FX5200 128MB/128bit DDR T1out, DV1 AGP 8x • zvuková karta integrovaná 6-ti kanálová • síťová karta LAN 10/100Mbit • paměť DIMM DDR 256MB 400MHz BAR TRANSCEND • pevný disk Seagate Barracuda 80 GB 7200 ATA100 • mechaniky FD 3,5", DVD COMBO LG 16xDVD/52xR/32xRW/52xCD</p>	
Top 64	14.434 Kč*
<p>základní deska K8T890, ST54, AGP, SB, SATA, LAN • procesor AMD Athlon 64 2600+ BOX • grafická karta Jetway GeForce FX5200 128MB/128bit, DV1, T1out, AGP • zvuková karta integrovaná 6-ti kanálová • síťová karta LAN 10/100 • paměť DIMM DDR 256MB 400MHz BAR TRANSCEND • pevný disk Seagate Barracuda 80 GB 7200 ATA100 • mechaniky FD 3,5", DVD COMBO LG 16xDVD/52xR/32xRW/52xCD</p>	
Panther II	16.452 Kč*
<p>základní deska Gigabyte 8PE3000G 5478, 885PE, SB, SATA, G-LAN ATX • procesor Intel® Pentium® 4 3GHz (3024/800) mPGA HT BOX 478PIN • grafická karta Gigabyte nVIDIA GeForce FX5200 128MB/128bit DDR T1out DV1 • zvuková karta integrovaná 6-ti kanálová • síťová karta LAN 10/100/1000 Mbit • paměť 2x DIMM DDR 256MB 400MHz BAR TRANSCEND • pevný disk Seagate Barracuda 80 GB 7200 ATA100 • mechaniky FD 3,5", DVD COMBO LG 16xDVD/52xR/32xRW/52xCD</p>	
Speed Graf V.	21.153 Kč*
<p>základní deska Gigabyte 8IP15P Pro s 375, 915 DDR, GLAN, PCI-E, 1394, ATX • procesor Intel® Pentium® 4 2,8 GHz (1024/800) mPGA HT BOX 478PIN • ATI Radeon X800 64MB 128MB DV1, T1out, VIVO, PCI-E, ATX • zvuková karta integrovaná C-Media 5880 B Channel kodek • paměť 2x DIMM DDR 256MB 400MHz BAR TRANSCEND • pevný disk Barracuda SATA 80GB 7200 • mechaniky FD 3,5", DVD COMBO LG 16xDVD/52xR/32xRW/52xCD</p>	

BARBONE
www.barbone.cz

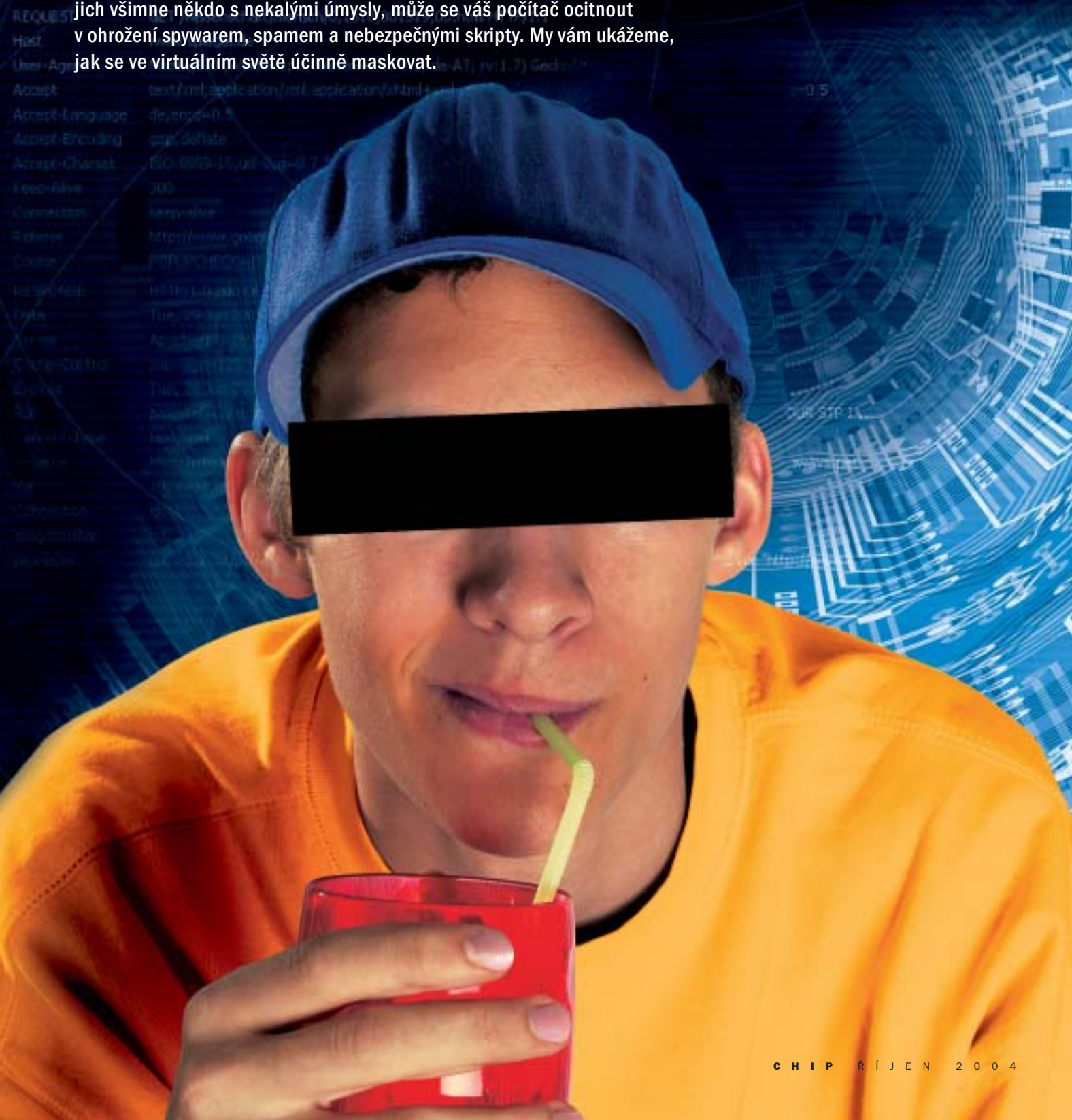
ISO 9001:2001

Olomouc: Trávníka 13, 772 00, telefon: 585 537 440, e-mail: obchod@barbora.cz
Brno: Dukovská 102, 614 00, telefon: 545 211 149, e-mail: obchod@barbora.cz
Žilina: Trávníka 61, 763 02, telefon: 577 113 511, e-mail: jtn@barbora.cz
Opava: Krasovská 746 01, telefon: 553 791 837, e-mail: opava@barbora.cz
Liberec: Hradecká: Malá 487, 488 01, telefon: 572 560 118, e-mail: liberec@barbora.cz
Hradec: Králová: A, Heyrovského 1171, 500 03, telefon: 485 513 141, e-mail: hradec@barbora.cz
Znojmo: Husarova 3422/1, 690 02, telefon: 515 220 989, e-mail: znojmo@barbora.cz

Jak se po internetu pohybovat beze stop

Anonymní surfování

Kdykoli surfujete po internetu, zanecháváte za sebou stopy. Pokud si jich všimne někdo s nekalými úmysly, může se váš počítač ocitnout v ohrožení spywarem, spammem a nebezpečnými skripty. My vám ukážeme, jak se ve virtuálním světě účinně maskovat.

Internet používá odhadem asi 700 milionů lidí. Jste na omylu, pokud si myslíte, že se v této masě lidí pohybujete zcela anonymně. Při surfování totiž za sebou zanecháváte stopu, která vás může prozradit. Dokonce i váš prohlížeč ochotně sděluje podrobnosti o nastavení vašeho systému a pochlubí se klidně i tím, z jaké internetové stránky přicházíte a co jste právě hledali na Googlu. Podle vaší IP adresy vás může kdokoli jednoznačně identifikovat. Před tím vás sice chrání zákon na ochranu osobních dat, ale před sběrači dat, které používají internetoví obchodníci a inzerenti, se musíte chránit sami. V následujícím článku se dozvíte, kdo jaká data shromažďuje a jak se proti tomu můžete bránit.

OBSAH

Občas slouží osobní údaje i ke kontrole přístupu na internetové stránky. Například program americké televizní stanice Showtimechannel je určen pouze americkým divákům. Všem ostatním se při pokusu vstoupit na příslušné stránky zobrazí lapidární upozornění „These pages are intended for access only from within the United States“ („Tyto stránky jsou určeny k přístupu pouze ze Spojených států“). Co proti tomu můžete udělat, se dozvíte na str. 25.

V rukavičkách zrovna nepracují ani spammeři. Pomocí odkazů skrytých do miniaturních obrázků (tzv. webových štěnic) se například dozví, zda a kdy jste jejich e-mail otevřeli a zda je vaše e-mailová adresa ještě platná. V nejhorším případě mohou spammeři pomocí tohoto triku přiřadit k vaší e-mailové adrese předem sestavený profil uživatele. Jak můžete svoji poštu a poštovní schránku chránit před nepovolanými očima, se dozvíte na str. 28.

Pokud používáte k výměně souborů nějakou peer-to-peer síť, můžete si být téměř jisti, že vaši aktivitu někdo sleduje a protokoluje, například vydavatelé hudebních nosičů. Služby tohoto typu však nejsou nelegální za podmínky, že stahujete nebo nabízíte soubory, které nejsou chráněny autorským právem, tedy například open source software nebo upoutávky na filmy. Pak na vás nikdo nemůže. Jak se v těchto sítích stát neviditelným, se dozvíte na str. 30.

SPYWARE, COOKIES A SPAM: ZAVŘETE PŘED SBĚRAČI DAT BRÁNU NA PETLICI

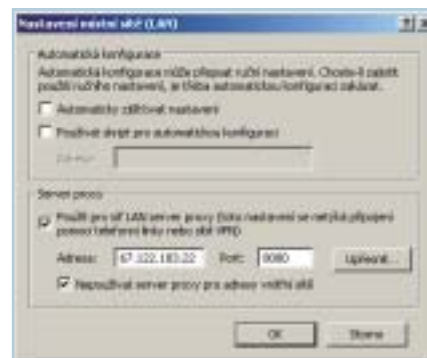
Na mnoha internetových stránkách platíte už za starého známého. Poznáte to například tak, že když se přihlašujete ke zvolenému účtu, objeví se automaticky vaše uživatelské jméno (například Amazon a spol. vás pozdraví vaším jménem). Taková pozornost patří ještě k těm neškodným funkcím tzv. user trackingu, tedy protokolování a vyhodnocování uživatelských dat, a málokomu vadí.

Mnohem horší však je, když se poskytovatelé internetové reklamy vydají na lov pomocí cookies a spywaru. Bez vašeho souhlasu se celkem snadno dozvědí, jaké jsou vaše oblíbené stránky, co jste naposledy kupovali přes internet a jaký máte hardware a software. Z takto získaných údajů pak marketingové firmy, které působí po celém světě, vytvářejí podrobné profily uživatelů. A pak váš monitor začnou zaplavovat reklamní bannery s více či méně vhodnými nabídkami.

Při surfování po internetu se vyměňují a ukládají nejrůznější data, aniž byste si toho vůbec všimli. Server, na kterém je uložena stránka, kterou si na svém monitoru zobrazíte, se podle vaší IP adresy dozví, z které země pocházíte a kdo vám poskytuje připojení. V každém požadavku serveru jsou navíc skryty i údaje o vašem prohlížeči a operačním systému, o nastavení počítače a o tom, jakou internetovou stránku jste navštívili předtím. To ale není všechno. Velmi pravděpodobně uloží server na váš pevný disk cookie, aby v budoucnu věděl, jak jste se při minulých návštěvách na internetové stránce chovali. Nejvyšší čas přestat o sobě prozrazovat i to, co nemusíte.

SKRYTÍ IP ADRESY

Ve většině případů vám při každém připojení k internetu poskytovatel přidělí novou IP adresu (tedy samozřejmě pokud nemáte

Nastavení surfování přes proxy server je otázkou okamžiku...

pevnou IP adresu). Internetový server si zaznamenává údaje o tom, jaká IP adresa požadovala jaká data. Nezná sice vaše jméno, ale protože si poskytovatel připojení vede záznamy o tom, kdy vám jakou IP adresu přidělil, lze v případě nutnosti snadno zjistit vaši totožnost. IP adresa dokonce omezuje pohyb po síti. Existují totiž internetové stránky, které odmítnou uživatele pustit dál, protože pochází z určité země. Jak se tomu dá zamezit? Surfujte přes proxy server!

IP adresa se nedá vymazat, protože je pro internetovou komunikaci nezbytná. Můžete ji však změnit odbočkou přes proxy server. Proxy server funguje jako mezipaměť. Přijme požadavek prohlížeče na zobrazení určité stránky a předá ho cílovému serveru. Odpověď serveru pak také putuje touto odbočkou. Server se tak nedozví vaší IP adresu, ale pouze IP adresu proxy serveru.

Nástroje pro maskování totožnosti: Případně vám hledání vhodného proxy serveru příliš složité? Použijte některý z nástrojů pro anonymní surfování, například program Complete Anonymous Web Surfing (www.pcmesh.com) nebo Steganos Internet Anonym Pro (www.steganos.com). Tyto programy směřují →

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ NA INTERNETU

Když odšroubujete poznávací značku z auta, hrozí vám problémy s policií. Co se však stane, když budete anonymně surfovat po internetu? Zakázáno to není.

Zákon sice dovoluje poskytovateli ukládat údaje o spojení s uživatelem, ty však mohou být využívány pouze k vyúčtování služby a poté musejí být vymazány. V ostatních případech nařizuje zákonodárce „nezískávat žádné osobní údaje, nebo pokud možno co nejméně osobních údajů“. Údaje o užívání služby musejí být mimochodem ihned po použití služby vymazány. Někteří poskytovatelé

se tím ale neřídí, takže v praxi lze ve většině případů zjistit, kdo a kdy se po internetu pohyboval. Poskytovatelé totiž vedou záznamy o tom, jaká IP adresa byla komu a kdy přidělena. Záznamy na internetových serverech zase obsahují údaje o tom, jaká stránka byla jakou IP adresou požadována. Podle těchto záznamů vás pak může třeba policie celkem snadno najít.

→ požadavky automaticky přes proxy servery a dají se pohodlně a jednoduše ovládat a nastavovat. Bohužel jsou veřejné servery nastavené v těchto programech často přetíženy, což snižuje rychlost připojení. Jestliže vás tyto programy zajímají více, určité se podívejte na jejich „minitest“ na straně 32.

BLOKOVÁNÍ COOKIES

Internetové servery neukládají data pouze na svých počítačích, ale dokonce i na vašem. Vytvářejí tzv. cookies, které jsou buď stálé, nebo se po ukončení připojení vymažou. Díky těmto malým textovým souborům vás například server při vaší příští návštěvě pozná. Cookies používají například on-line obchody, aby vám po připojení mohly nabídnout zboží, které vás bude nejspíš zajímat. Umožňují také automatické přihlašování na stránku. V těchto případech mají svůj smysl a zjednodušují uživateli práci.

Nepříjemné je na nich ale to, že se toho o jejich ukládání a načítání moc nedozvíte. Na disk se uloží, aniž by se vás zeptaly. Také vám nic neprozradí o obsahu, účelu a době uložení. Navíc je na váš disk ukládají i servery s reklamními bannery. Protože se tyto reklamní bannery vyskytují na tisících internetových stránkách, může se příslušný server snadno dozvědět, kde se po internetu pohybuje a co tam děláte. →

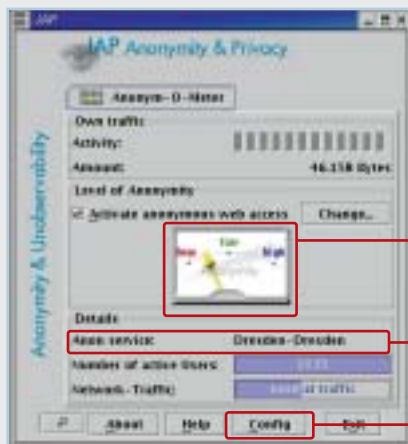
PROGRAM JAP PRO ANONYMNÍ SURFOVÁNÍ (anon.inf.tu-dresden.de/index_en.html)

SPOLEHLIVÁ ANONYMITA ZADARMO

Nástroje pro anonymní surfování směřují data přes více či méně důvěryhodné proxy servery. Program JAP funguje jinak. Tok dat se dostane přes zabezpečené připojení na servery provozovatele této služby, zakóduje se a předává dál na tzv. mixy. To jsou počítače firem a organizací, které provozovatel služby JAP považuje za důvěryhodné. V nich se doručené datové pakety od všech uživatelů pomocí složité metody promíchávají a odešlou přes

kaskádu několika počítačů, kde se znovu a znovu míchají.

Teprve poslední mix zná klíč, podle kterého klubko dat zase rozmotá. Kromě mixu tak nikdo nedokáže zjistit, která data pocházejí od kterých uživatelů. Přestože je tato metoda velmi složitá, ovládnutí programu JAP je relativně jednoduché. Nastavení prohlížeče probíhá automaticky. Pouze pokud se povinně připojujete přes proxy server, musíte zadat jeho adresu manuálně v Možnostech programu.

Míra ochrany: Čím více uživatelů bude program JAP používat, tím vyšší bude anonymita každého z nich a ručička ukazatele se bude vychylovat více doprava.

Pořadí kaskády: Zde se zobrazuje pořadí anonymizačních počítačů. Pořadí může uživatel libovolně měnit.

Možnosti: Pokud je připojení příliš pomalé, můžete v Možnostech najít rychlejší a bezpečnější cestu na internet.

PROXY SERVER

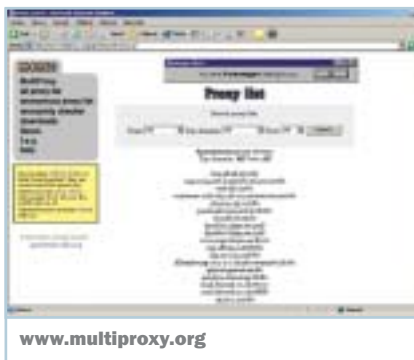
MASKOVÁNÍ IP ADRESY PŘIPOJENÍM PŘES PROXY SERVER

Surfování bez maskování: Jakmile uživatel zadá adresu internetové stránky, předá server poskytovatele připojení požadavek příslušnému internetovému serveru, a to včetně IP adresy uživatele. Internetový server pak požadovaná data pošle přímo uživateli.

Surfování s maskováním: Pokud chce uživatel surfovat anonymně, musí zvolit kliku přes proxy server. Ten skryje jeho IP adresu a internetovému serveru s požadovanou stránkou pošle místo ní svoji IP adresu.

MANUÁLNÍ NASTAVENÍ PROXY SERVERU

Chcete-li surfovat anonymně přes proxy server, klikněte v nabídce svého prohlížeče na nabídku *Nástroje/Možnosti internetu* a v kartě „Připojení“ na „Nastavení místní sítě“, zaškrtněte „Použít pro síť LAN server proxy“ a zadejte IP adresu proxy serveru. Najít nějaký vhodný proxy server není těžké, ale bude vás to stát trochu času. Na internetu sice najdete seznam proxy serverů (např. www.multiproxy.org nebo www.atomintersoft.com), ale tyto servery jsou často přetížené a dokáží vaše připojení

výrazně zpomalit, občas až o 75 procent. Doporučujeme proto vybraný proxy server nejprve vyzkoušet.

Ne všechny proxy servery také nabízejí naprostou anonymitu. Některé z nich přidávají do požadavku http proměnnou HTTP_X_FORWARDED_FOR s vaší IP adresou. Jiné sice identifikaci odesílatele blokují, zato si však zaznamenávají veškerý přenos dat.

Proxy servery jsou v seznamech často rozdělovány do kategorií anonymity, např. „Anonymous“ nebo „High Anonymity“.

Toto hodnocení vychází z analýzy datového toku přes proxy server, takže mu můžete důvěřovat. Přesto leží rozhodnutí, který server nakonec zvolíte, pouze na vás. Můžete tak maximálně zjistit, kdo server provozuje (např. na www.hexillion.com).

Jakmile najdete vhodný proxy server, změňte nastavení ve svém prohlížeči. Pokud proxy server podporuje i zabezpečené připojení SSL a protokol ftp pro přenos souborů, nezapomeňte zadat jeho adresu i pro tyto protokoly, jinak o anonymitu přijdete.

inzerce

Této metodě sledování uživatele se říká user tracking. Pokud se pak ještě podaří propojit získaná data s osobními údaji, může to mít pro vás velmi nepříjemné následky.

Cookies se nedají jen tak jednoduše zablokovat. Pokud je úplně zakážete, znemožníte si zároveň přístup i na stránky, které jsou neškodné a které potřebujete. Nedostanete se pak třeba na svůj účet u eBay nebo do své poštovní schránky u Yahoo.

Existuje však několik metod, které vám pomohou získat nad cookies kontrolu...

■ **Filtr cookies v prohlížeči.** Novější verze běžně používaných internetových prohlížečů obsahují filtr cookies, který si může uživatel sám nastavit. Jakmile se server pokusí uložit cookie na váš disk, můžete mu to buď povolit, nebo zakázat. Prohlížeč si navíc nastavení pamatuje a také je obvykle možné vytvořit seznam serverů, které mohou cookies používat...

■ **Mazání uložených cookies.** Co ale dělat s cookies, které už máte na disku? Vymazat! V nabídce Internet Exploreru klikněte na „Nástroje“, vyberte „Možnosti internetu“ a klikněte na „Vymazat soubory cookie“. Po tomto zásahu vás na žádném serveru nepoznají. Abyste odstranili všechny stopy beze zbytku, vymažte ještě soubor INDEX.DAT, do kterého si Windows zaznamenávají všechny přijaté datové pakety. Operační systém tento soubor chrání, a tak budete potřebovat nějaký vhodný nástroj, abyste ho mohli vymazat. Lze použít například TIF-Loscher, o němž jsme se zmiňovali v minulém čísle Chipu...

Při startu systému vytvoří program nový prázdný soubor INDEX.DAT a tím zamete i poslední stopy po cookies. Máme pro vás i malý trik: Pokud budete chtít blokovat cookies v budoucnu, můžete u souboru INDEX.DAT nastavit ochranu proti zápisu. Vyhleďte soubor v adresáři „Documents and Settings\[vaše uživa-

vatelské jméno]\Cookies“. Právým tlačítkem klikněte na symbol složky Cookies a ve „Vlastnostech“ zaškrtněte „Jen pro čtení“. Prohlížeč pak už nebude moci do souboru INDEX.DAT zapisovat. Počítač bude serveru předstírat, že cookie uložil na pevný disk. Vy můžete surfovat po internetu bez omezení a vaše chování už nikdo nebude sledovat.

IDENTIFIKACE PROHLÍŽEČE

V každém dotazu na internetový server posílá prohlížeč v hlavičce HTTP požadavku tzv. identifikaci prohlížeče. Internetový server se tak dozví, jaký prohlížeč a operační systém používáte, kterou máte verzi HTML a jak máte systém nastavený – včetně toho, zda máte povoleny cookies a Java skripty. Pokud se na internetovou stránku dostanete přes odkaz, obsahuje hlavička i informaci o tom, kde jste byli předtím.

Blokování identifikace prohlížeče: Údaje v hlavičce HTTP požadavku se nedají manuálně odstranit, lze je pouze změnit. K tomu potřebujete nějaký nástroj pro anonymní surfování. Význam těchto údajů ale není třeba přeceňovat. Podle informací o používání internetového prohlížeče vás ještě nikdo nemůže identifikovat. Potlačení identifikace prohlížeče může být v některých případech i na škodu, protože některé servery dokáží podle těchto údajů zobrazit verzi optimalizovanou pro váš prohlížeč.

Blokování odkazovače: Odkazovač (angl. referrer) používají provozovatelé internetových stránek ke statistickým účelům. V prohlížeči Opera se dá vypnout, Mozilla Firefox a Internet Explorer takovou možnost nenabízejí. Odkazovač sám o sobě až tak velkou hrozbou není. Většina provozovatelů internetových stránek tyto údaje používá pouze k tomu, aby zjistila, kde všude jsou odkazy na jejich stránky.

ANONYMNĚ POSÍLAT POŠTU

Poslat někomu anonym je jednoduché. Poslat anonymní e-mail už tak jednoduché není. Přitom občas potřebujete poslat zprávu, u které nelze zjistit osobní údaje o odesílateli. Anonymní e-maily navíc snižují riziko spamu.

JAK SE VYHNOUT SPAMU

Ten, kdo zadá svoji vlastní e-mailovou adresu například v diskusní skupině Usenet, může ji rovnou věnovat spammerům. Větší úspěch slibuje následující strategie.

Jednorázová adresa proti reklamnímu odpadu:

Pořídte si e-mailovou adresu, kterou použijete jenom jednou. Na internetu najdete

Hlavička HTTP požadavku obsahuje celou řadu informací o uživateli internetu.

takové adresy na www.spamgourmet.com. Nejprve zadáte některou ze svých skutečných e-mailových adres a pak si vyberete uživatelské jméno. Když pak budete na nějaké internetové stránce vyzváni, abyste zadali e-mailovou adresu, vytvoříte falešnou v tomto tvaru: *slovo.x.uživatelské_jméno@spamgourmet.com*. „Slovo“ může být jakékoli slovo, „x“ označuje počet od 1 do 20, „uživatelské_jméno“ je vaše uživatelské jméno pro přístup ke službě Spamgourmet. Číslo x vyjadřuje, kolik e-mailů má být doručeno na vaši skutečnou e-mailovou adresu. Všechny další e-maily se jednoduše smažou.

POSÍLÁNÍ POŠTY BEZ ODESÍLATELE

Někdy je dobré při rozesílání pošty skrýt svoji totožnost. Bohužel to nejde tak jednoduše, protože hlavička e-mailové zprávy obsahuje údaje, které odesílatele jednoznačně identifikují. Freemailové služby jako např. GMX nelze k anonymnímu rozesílání pošty použít, protože pokud uvedete při registraci nesprávné údaje, porušíte obchodní podmínky. Existují sice servery, které umožňují rozesílání anonymních e-mailů (například www.gilc.org/speech/anonymous/remailer.html), ale na takové e-maily nemůžete přijímat odpovědi.

Anonymní remailer: Tzv. remailerové systémy vymažou odesílatele ze záhlaví zprávy a nahradí ho jinou adresou. K odstranění odesílatele z e-mailové zprávy se používají různé technické prostředky, v principu však všechny vycházejí z jedné metody. Poštovní zpráva se neposílá mezi jednotlivými poštovními servery, ale podobně jako v případě programu JAP přes tři a více mixů. Důležitým předpokladem pro spolehlivost takové služby je prohlášení na stránkách remailerové služby, z něhož se mimo jiné dočtete, že si server neukládá žádné záznamy o datových

Internet Explorer vám moc možností práce s cookies nenabídne.

přenosch. Výběr spolehlivého a důvěryhodného poskytovatele je ale stejně jako u proxy serverů jenom na vás. Zaručeně anonymně pracuje například **Hushmail.com**, free-mailová služba, která kromě anonymizace nabízí i šifrování.

OCHRANA OBSAHU E-MAILOVÉ ZPRÁVY

E-maily se nešifrují, a tak si je může na jejich cestě mezi různými servery kdokoli přečíst, a dokonce je pozměnit.

Šifrování e-mailů: Nejjednodušším způsobem, jak skrýt obsah e-mailu před nepovolanými osobami, je šifrování. Starší poštovní klienti šifrovat neumějí, takže u nich budete potřebovat zvláštní nástroj. Za standard je považován program Pretty Good Privacy (www.pgp.com), který je pro osobní používání zadarmo. Při této metodě se e-mailové zprávy šifrují dvakrát – jednou pomocí veřejného klíče a jednou pomocí soukromého klíče. Třetí osoby, které nemají vhodný klíč, tak nemají prakticky žádnou možnost zašifrovanou zprávu otevřít.

BLOKOVÁNÍ WEBOVÝCH ŠTĚNIC

Webové štěnice jsou obvykle průhledné obrázky ve formátu GIF, které se často

Služba Spamgourmet umožňuje vytváření falešných e-mailových adres. Spammeri z ní velkou radost nemají.

ukrývají ve spamových zprávách a nepozorovaně tak „rozesílají“ informace. Při otevření takové zprávy se údajný obrázek načte z internetového serveru, ale v e-mailu není vidět. Jaký to má smysl? Webové štěnice ukryté ve zprávě slouží například jako potvrzení pro odesílatele, že si adresát zprávu přečetl. Spammeri tímto způsobem zjišťují, které e-mailové adresy v jejich seznamech jsou ještě aktivní. Štěnice však mohou být ještě zákeřnější. Některé dokáží dokonce načíst cookies uložené na vašem pevném disku. Pokud by pak server mezi nimi našel i svůj vlastní „koláček“, byla by to z hlediska ochrany dat přímo katastrofa. K vašemu uživatelskému profilu uloženému na serveru by pak totiž server mohl přiřadit i vaši e-mailovou adresu.

Blokování webových štěnic: Nevyžádanou poštu nikdy neotvírejte. Rovnou ji vymažte. Webové štěnice totiž umějí poslat potvrzení o přečtení zprávy i z náhledu. Jako preventivní opatření doporučujeme nastavit, aby se doručené zprávy zobrazovaly pouze jako textové soubory. Soubor ve formátu HTML, který v sobě může ukrývat štěnice, se pak zobrazí jako příloha. Outlook však toto nastavení umí až od verze 2000. Z tohoto hlediska je bezpečnější například Pegasus nebo Mail v operačním systému Mac OS X. Tyto programy se vás nejprve zeptají, jestli mají stáhnout i obrázky.

HUSHMAIL

ZADARMO, ANONYMNĚ A BEZPEČNĚ

Služba Hushmail umožňuje anonymní posílání šifrovaných e-mailů. Anonymní proto, že k založení účtu nemusíte zadávat žádné osobní údaje. Vyhněte se tak použití komplikovaného remaileru.

DVA KLÍČE PRO VYŠŠÍ ZABEZPEČENÍ

K šifrování e-mailů používá Hushmail standard Open PGP založený na metodě veřejného klíče. Každý uživatel používá dva speciálně

ABRA®
ekonomický software

ABRA® G3

ekonomický software

- Pokroková architektura Client/Server
- Provoz na OS Windows nebo Linux
- Možnost komunikace s jinými aplikacemi přes otevřené rozhraní
- Propojení vzdálených poboček formou replikací dat
- Nastavení systému podle potřeb uživatele
- Snadné získání důležitých informací
- Kvalitní technická a servisní podpora
- Certifikace ISO 9001 od roku 1996

Plánování výroby

Prezentace 7. října 2004
Hotel International, Brno

WEBOVÉ ŠTĚNICE

Jak pracují tajní čmucharové spammerů

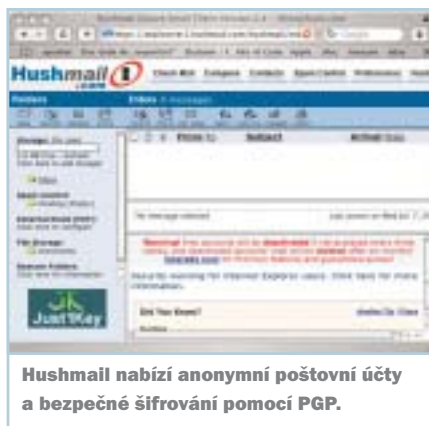
Jsou neviditelní, ale dokáží napáchat velké škody. Řeč je o webových štěnicích, drobném obtížném hmyzu, který zamořuje internet. Spammeri je do svých e-mailů vpašují jako miniaturní obrázky ve formátu GIF. Jakmile otevřete e-mailovou zprávu, načte se obrázek ze serveru. Server tak zjistí, že jste si zprávu přečetli, a spammer ví, že adresa, na kterou zprávu poslal, je stále aktivní.

Obrázky bývají do e-mailu vloženy jako odkazy. Teprve po otevření e-mailu se načtou ze serveru odesílatele. Webové štěnice jsou miniaturní obrázky o rozměrech 1 × 1 pixel. Nevíďte je ani v čistě textové zprávě. Při otevření zprávy se na spammerův poštovní server odešle požadavek na stažení obrázku. Spammer tímto způsobem zjišťuje, zda je uložená adresa ještě platná a aktivní.

pro něj vytvořené klíče – jeden veřejný a jeden soukromý. Veřejný klíč dostanou všichni uživatelé, kteří jsou oprávněni zprávu dešifrovat. Soukromý klíč zůstane uživateli. K zašifrování zprávy použije odesílatel veřejný klíč příjemce. Příjemce ji pak může rozšifrovat jedině použitím svého veřejného klíče.

Hushmail funguje stejně jednoduše jako běžný poštovní program. Můžete ho používat i přes POP3 s Outlookem nebo jiným poštovním klientem. Poněkud náročnější je práce s PGP, protože musíte nejdřív všem příjemcům zprávy poslat veřejný klíč.

Součástí bezplatného účtu u služby Hushmail jsou 2 MB prostoru na disku. Přechod na rozšířený účet Premium nemá smysl. Platí se pomocí kreditní karty, takže uživatel přijde o svoji anonymitu. 2 MB nejsou moc, ale chcete-li účet používat pouze k posílání důvěrné pošty, budou vám určitě stačit.

Hushmail nabízí anonymní poštovní účty a bezpečné šifrování pomocí PGP.

ANONYMNĚ STAHOVAT DATA

Uživatelé peer-to-peer programů eDonkey, Kazaa a spol. jsou znepokojeni. Už i německé sdružení hudebních vydavatelů si vzalo příklad ze svého amerického protějšku RIAA a podává hromadné žaloby na uživatele P2P v Německu. Služby tzv. file sharingu samy o sobě nelegální nejsou, takže pokud si stáhnete nejnovější distribuci Linuxu, nic vám nehrozí. Jestliže však na váš pevný disk proudí megabyty hudby a filmů, žalobě se zřejmě nevyhnete. Dá se proti tomu něco dělat?

MASKOVÁNÍ IP ADRESY

Nejdůležitější poznávací značkou každého uživatele internetu je pro ochránce autorských práv IP adresa. Bez ní nelze po podání trestního oznámení zjistit pravou identitu uživatele. Trik s proxy serverem většinou nefunguje, protože proxy servery obvykle reagují pouze na dotazy portů, které se standardně používají pro internetové stránky. To znamená, že pokud hledáte soubory ke stažení přes port 6682, proxy server vás dál nepustí. A protože chcete, aby požadovaná

data dorazila do vašeho počítače, nemůžete použít ani tzv. IP spoofing, tedy předstírání jiné IP adresy.

Stahování přes proxy server: Připojení přes proxy server, který maskuje IP adresu uživatele, využívá program pro výměnu souborů Earthstation 5 (www.earthstation5.com). Podle zpráv v tisku však provozovatelé programu Earthstation 5 pocházejí z nepříliš důvěryhodného prostředí on-line podvodníků a spammerů, což jednoznačně hovoří proti používání jejich programu.

MASKOVÁNÍ SOUBORŮ

V Německu a ve Spojených státech žalují zájmové svazy hudebního průmyslu především ty uživatele P2P systémů, kteří poskytují ke stažení velký počet souborů.

Šifrování souborů: Příznivce těchto výměnných burz by měl ochránit celkem jednoduchý nápad. Firma Steganos začala nabízet program Secure FileSharing 6 (www.steganos.de). Stojí 25 eur a jeho hlavním úkolem je zašifrovat veškerá data stažená z P2P sítě a uložit je do tzv. sejfy médií. Program Secure FileSharing je určen i pro nováčky, takže sám pozná, jaký program P2P používáte, a automaticky smaže všechny stopy, které po sobě při stahování dat zanechá.

Pocit bezpečí, který svým uživatelům program Secure FileSharing 6 slibuje, se však může rychle rozplynout. Program sice maskuje stahovaná data, ale IP adresu vidí všichni, kdo se do P2P sítě připojí. Podobnou funkci navíc nabízejí i další P2P programy, např. eMule. V nastavení programu si můžete určit, kdo si může prohlížet soubory, které nabízíte. V nabídce „Settings – Files“ zaškrtněte položku „Show all offered files“ a „Nobody“. Nikdo pak už nezjistí, kolik souborů vlastně nabízíte.

JAK SE STÁT NEVIDITELNÝM

Absolutní anonymita existuje pouze v případě, že jsou stahovaná data šifrována a posílají se více než jednomu příjemci. V opačném případě by se totiž dal vypátrat cíl přenosu dat.

Aby se cíl přenosu dat nedal tak jednoduše zjistit, provádí Free Network Project (free-net.sourceforge.net) šifrování, stahování a přenos dat najednou. Projekt Freenet, jak je zkráceně označován, ale není klasickou P2P sítí. Jeho programátoři totiž pracují na anonymní náhradě internetu. Na jejich *freenetu* můžete anonymně publikovat internetové stránky a nabízet soubory ke stažení.

Zní to komplikovaně, ale funguje to docela jednoduše. Pokud chcete stáhnout nějaký

Program Secure FileSharing od firmy Steganos spolupracuje s řadou P2P programů.

soubor přes Freenet, začne se stahovat přes několik dalších uživatelů sítě P2P. Veškerá data jsou šifrována a ukládají se na pevný disk několika uživatelů, takže se už nedá jednoznačně prokázat, který uživatel sítě začal soubor stahovat.

FREENET

Už během instalace se vás Freenet bude ptát, kolik místa na pevném disku chcete dát síti k dispozici. Toto místo je důležité, protože právě ze sdílených megabytů vychází samotná podstata Freenetu. Software přebírá kontrolu nad sdíleným volným místem na disku a ukládá na něj data v zašifrované podobě. Uživatel tedy neví, jaké informace má ve svém počítači. Zároveň ani nemůže nijak zjistit, jaké soubory stahují ostatní uživatelé.

Cesta bitů s neznámým cílem

Stahování dat ze sítě Freenet je maskováno ještě dalším způsobem. Neznámý není jenom obsah datových paketů, ale i cíl, kam mají být pakety doručeny. Jak to funguje? Jakmile požádá uživatel A o určitý soubor, který se nachází na pevném disku uživatele B, netečou požadovaná data přímo od uživatele B k uživateli A, ale oklikou přes počítače několika dalších uživatelů, například uživatelů C a D. Nikdo pak nedokáže určit, zda soubor začal stahovat uživatel B, C, nebo D.

Chcete Freenet vyzkoušet? Nejprve si musíte stáhnout a nainstalovat klienta Freenetu (freenet.sourceforge.net). Na podstránce „Tools“ najdete seznam důležitých doplňků, např. Freesite Insertion Wizard (freesites jsou internetové stránky v síti Freenet). Oblíbený je také Freemail. Je to nástroj, který umožňuje posílání a přijímání e-mailů ve Freenetu se všemi výhodami šifrování a anonymity.

Příznivci P2P sítí by měli vyzkoušet nástroj Frost. S tímto chytrým programkem mohou ve Freenetu vyhledávat a stahovat soubory.

■ ■ ■ Andrea Hentschel, Markus Schmidt, autor@chip.cz

inzerce

Nástroje pro zachování anonymity na webu

Privátní záležitost

Přestože jste poctivec, neznamená to, že nemáte co skrývat. Čím více je o vás známo, tím více jsou vyzbrojeni vaši konkurenti, závistivci i jiná pochybná individua. Konkrétně při práci v internetu vyrazí IP adresa počítače uživatele se vším všudy.

Téměř každý server na internetu má nainstalována nejrůznější počítačová přístupů. V případě, že je jejich statistika veřejná, okamžitě se o vaší návštěvě tohoto serveru může dozvědět široká veřejnost. Podobné situace se můžete vyvarovat, použijete-li anonymní proxy server, jehož hlavní zvláštností je to, že webovému serveru nepředává IP adresu klienta, jehož data přenáší.

KONTROLA ANONYMITY

Pro dokonalé rozptýlení iluzí ohledně anonymity uživatele na internetu vám doporučujeme využít některou z on-line služeb, díky kterým můžete spatřit IP adresu a jiné informace o uživateli, které jsou přístupné web serveru. Těchto služeb je na internetu poměrně mnoho a my uvedeme pouze některé z nich, které jsme používali při kontrole fungování programů, o kterých se dále zmíníme: www.leader.ru/who.html, www.all-nettools.com, www.privacy.net/analyze.

JAK SKRÝT IP ADRESU

Existuje několik způsobů, jak donutit prohlížeč, aby fungoval s použitím proxy serveru. Za prvé – můžeme využít služeb jednoho z on-line servisů. Takovou službu nabízí například Anonymouse (www.anonymouse.ws). Stačí, aby uživatel zadal do nabízeného formuláře na serveru internetovou adresu, kterou chce navštívit.

Druhá metoda je složitější – je nutné najít veřejný proxy server a uvést jeho adresu

v nastaveních prohlížeče. Ale v případě, že proxy server přestane fungovat, je nutné operaci opakovat.

Třetí a nejjednodušší metodou je použití speciálních programů, které na sebe vez-

Invisible Browsing je při práci zcela nenápadný.

mu úkol ochránit vaši anonymitu. Kromě přesměrování toku dat přes proxy mohou některé tyto programy měnit proxy server s určitým časovým intervalem. Celkem užitečná může být schopnost těchto programů odstraňovat z počítače informace, které dokazují zhlédnutí stránek na internetu.

GETANONYMOUS 2.1 PERSONAL

Utilita GetAnonymous nepotřebuje žádný zásah do nastavení ze strany uživatele. Po jejím spuštění bude problém anonymity vyřešen. Během práce je možné přepínání mezi anonymními servery. Je zajímavé, že GetAnonymous může zobrazovat nejen IP adresu serveru, který vystupuje v roli „zahazovače stop“, ale i jeho národní příslušnost. Tato utilita může pracovat nejen s prohlížečem, ale její pomocí se můžete stát anonymním i v sítích messengerů MSN a Yahoo!

Vývojáři se postarali o anonymitu nejen v celosvětové síti, ale i o anonymitu tak říkající lokální. Pomocí nástroje *Systém Cleaner* umožňuje GetAnonymous zbavit se historie v příkazovém řádku (*Spustit*), odstranit soubory z koše a smazat historii přístupů k souborům. Kromě čistíče systému je k dispozici i čistíč Internet Exploreru, který může smazat historii zadání adres, vyrovnávací paměť a může odstranit soubory cookie.

K záporným rysům může patřit vlastnost programu projevující se v režimu přepínání mezi servery: jestliže je jeden z nich nefunkční, GetAnonymous se „zamyslí“, oznámí, že se se serverem nemůže spojit, a místo požadované webové stránky uvidíte pouze okno s oznámením, že jsou stránky nepřístupné.

A ještě jedna, spíše zábavná zkušenost – program se zřejmě kvůli tomu, že venku bylo léto, čas dovolených, úporně snažil přesměrovat síťový provoz přes jeden turecký proxy server a snad se tím snažil naznačit, že je čas si odpočinout. Hlavním minusem programu je podle našeho názoru určitá nestabilita při práci: na testovacím počítači GetAnonymous několikrát bez viditelné příčiny „spadl“.

INVISIBLE BROWSING

Tento reprezentant rodu anonymizérů nás překvapil svým jednoduchým rozhraním, a pokud se to tak dá říct, i svou nenápadností. Při práci program tiše sedí v oznamovací oblasti hlavního panelu a o jeho přítomnosti se můžeme domýšlet pouze na základě zpomalení práce prohlížeče. Rozhraní Invisible Browsingu je mimořádně jednoduché, okno programu obsahuje pouze tři záložky: *Settings*, *Privacy* a *License*. Na první se nacházejí nastavení proxy, na druhé nastavení služeb

Steganos Internet Anonym Pro odstraní kompromitující materiály bez možnosti obnovení.

čištění lokálního počítače od „kompromitujících materiálů“ a při příchodu na třetí můžete program zaregistrovat.

Seznam proxy serverů se může obnovovat automaticky. Bohužel program Invisible Browsing neumí samostatně přepínat servery a retranslátor, přes který bude směřován váš internetový traffic, budete muset vybrat ručně.

Invisible Browsing obsahuje také služby, pomocí kterých můžete vyčistit historii

GetAnonymous Personal – vytvoření anonymity s tím nejjednodušším ovládáním

PROGRAM	GetAnonymous 2.1 Personal	Steganos Internet Anonym Pro 6	Invisible Browsing
STRÁNKY PROGRAMU	www.privatenavigator.com/getanonymous	www.steganos.com	www.amplusnet.com
JAZYK ROZHRANÍ	angl.	angl.	angl.
OPERAČNÍ SYSTÉM	Windows	Windows	Windows
PODMÍNKY ŠÍŘENÍ	shareware	shareware	shareware
CENA, USD	19,95	49,95	19,95
VLASTNOSTI			
VELIKOST V PAMĚTI, MB	4	1,2	6
AUTOMATICKÉ PŘEPÍNÁNÍ MEZI PROXY SERVERY	•	•	-
NASTAVENÍ ČASU MEZI PŘEPNUTÍMI	-	•	-
VYČISTĚNÍ VYROVNÁVACÍ PAMĚTI PROHLÍZEČE	•	•	•
VYČISTĚNÍ SEZNAMU POSLEDNÍCH ZADANÝCH ADRES	•	•	•
VYČISTĚNÍ VOLNÉHO DISKOVÉHO PROSTORU	-	•	-
BLOKOVÁNÍ REKLAMY	-	-	-
BLOKOVÁNÍ POP-UP OKEN	-	•	-
PLUSY	Pracuje s MSN Messengerem a Yahoo Messengerem.	Vysoká rychlost, výborné možnosti.	Vyčistění vyrovnávací paměti a historie, zadávání se provádí v automatickém režimu.
MINUSY	Nemá možnost odpojit mechanismus přepínání. Je nestabilní při práci.	Nenalezeny.	Málo nastavení.

zadání adresového řádku prohlížeče, vyrovnávací paměť a soubory cookie. Přitom se uvedené úkoly provádějí automaticky, bez zásahu uživatele. Stačí v menu zaškrtnout příslušné položky.

STEGANOS INTERNET ANONYM PRO 6

Tento mnohofunkční program překvapí svými neobvyklými možnostmi. V okně programu můžete vidět mapu světa, kde se stylizovanou muškou lokalizuje umístění proxy serveru, přes který se provádí retranslace.

Se svým úkolem se program vypořádává na jedničku s hvězdičkou. Internet Anonym

se neomezuje prací s jedním proxy, ale neustále (standardní interval je 1 sekunda) provádí přepínání mezi servery.

Kromě anonymizéru má program „na palubě“ tři nástroje pro zajištění bezpečnosti, ale již lokální. Trace Destructor odstraní všechna data, podle kterých se dá zjistit, které stránky byly navštíveny, Shredder odstraní soubory bez možnosti jejich následujícího obnovení a vyčistí volné místo na disku. Jestliže se vám nechce ztrácet čas klikáním, můžete zkusit utilitu One Cleck Destruction, která jedním vrzem vyčistí vše, co je zapotřebí.

ZÁVĚR

Za ideální program, který může zajistit anonymní surfing na internetu, ale ne na úkor komfortu, můžeme považovat Steganos Internet Anonym. Naše uznání získal především díky stabilní práci a záruce úplného očistění počítače od stop po brouzdání po internetu.

Nakonec chceme upozornit, že použití anonymizéru pro nezákonné cíle zdaleka nedává záruku beztrestnosti. Zapamatujte si, že ten, kdo porušuje zákon, zpravidla zanechá mnoho jiných důkazů než jen informace o svém počítači. ■ ■ ■ Pavel Šošin, autor@chip.cz

PLACENÁ INZERCE

www.unicorn.cz

Chcete změnit SYSTÉM?
Máme revoluční zkušenosti!

Již čtrnáct let vám poskytujeme profesionální služby v oboru informačních systémů a technologií. Vytváříme pro vás špičková řešení. Disponujeme týmem zkušených profesionálů i zázemím kapitálově silné společnosti. Svými zkušenostmi jsme schopni pomoci změnit váš systém.

UNICORN
TAK SE DĚLÁ SOFTWARE

Trend: Dual Core CPU

V jednotě je síla dvouprocesorového jádra

Budoucnost CPU je ve zdvojeném pohonu: největší rivalové na poli procesorů, společnosti AMD a Intel, zrychlují tempo vývoje procesoru se dvěma „motory“.

Se dvěma to pracuje rychleji – Intel a AMD sází do budoucna na dvoujádrové (Dual Core) CPU, tedy na procesory se dvěma jádry. K tomu potřebný křemíkový základ je nyní k dispozici, AMD už má ve svých laboratořích první Opteron-CPU s dvojitým jádrem.

Myšlenka využívat paralelně více CPU je už dávno známá a využívaná v oblasti serverů. Přesto teprve Intel Pentium 4 s technologií Hyper Threading, které operačnímu systému předstírá paralelní práci dvou procesorů, poprvé otevřelo cestu víceprocesorové technologie také pro segment osobních počítačů.

VÍCE VÝKONU SE STEJNÝM TAKTEM CPU

Technologie Hyper Threading byla také spouštějí přibývajících softwarové podpory – ta odstartovala v oblasti operačních systémů

Windows XP Home. Profesionální aplikace z oblasti videostřihu a renderingu podporují technologii více CPU už delší dobu, stejně jako několik her využívá výkonnostní výhodu multiprocesorových systémů.

U jednoho dvoujádrového procesoru pracují dvě samostatná jádra společně a pomáhají tak PC velmi citelně přidat výkon při stejném taktu procesoru. 64bitová technologie AMD byla už od počátku svého vývoje dimenzována pro aplikaci Dual Core technologie. To se nakonec projevuje i na současné vývojové řadě procesorů. Nachází se v ní čtyři typy dvoujádrových modelů: Denmark, Egypt a Italy (pro servery) a následovník Athlonu-64-FX Toledo (pro desktopové PC). Při výrobě procesorů se pracuje s 90nm technologií a první modely budou připraveny k dodání v polovině roku 2005.

Podobně i Intel obohatí trh o Dual Core procesory pro servery a desktopové PC. Půjde o následovníky modelu Pentium 4 a na trhu by se měly objevit v průběhu příštího roku. V tomto případě je velmi zajímavá skutečnost, že nové CPU vychází z kasovního trháku Intelu, úspěšného Pentia M.

DUAL CORE JE DNES NEJVÝZNAMNĚJŠÍM TRENDEM

Nejen společnosti AMD a Intel jsou ovšem přesvědčeny o potenciálu dvojitého CPU. John Fowler, šéf vývoje společnosti Sun Microsystems, IT specialista v oblasti serverů, vidí v dvoujádrových procesorech dokonce „v současné době nejdůležitější trend v oblasti mikroprocesorové technologie“. Přesto zde zůstává pro koncové uživatele jeden aspekt jako malá kapka hořkosti: doposud nové základní desky se stanou opět zastaralými. ■ ■ ■
dominik.grau@chip.de

inzerce

Srovnávací test šestnácti laserových tiskáren

Černá a bílá jsou také barvy

Jak se zdá, černobílému tisku zatím neodzvonilo a o levné laserové tiskárny je stále zájem. Nabídka je více než dostatečná, takže pokud máte o takové zařízení zájem i vy, předkládáme vám aktuální přehled trhu, výsledky testů tiskáren a naše názory na ně.

Snástupem barevného tisku se zdálo, že černobílé tiskárny zmizí stejně rychle jako černobílé televize. Černý tisk však zatím stále pro některé typy úlohy dostačuje

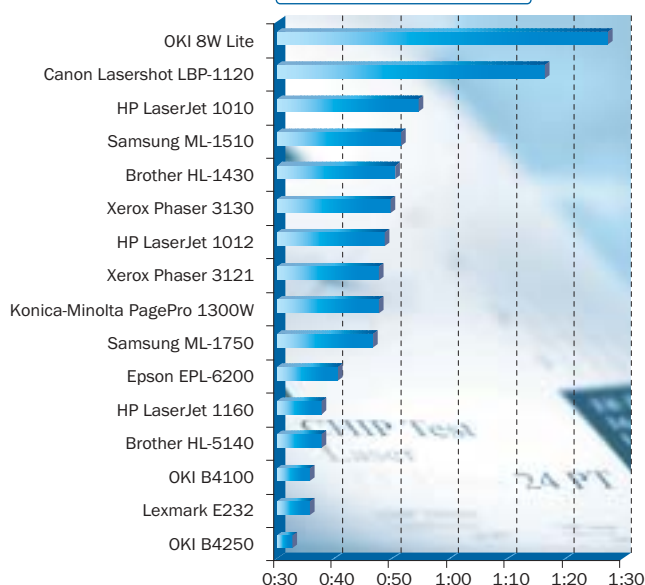
(i když konec se samozřejmě blíží). Černobílé tiskárny jsou stále ještě levnější, konstrukčně i z hlediska obsluhy jednodušší (nemusí se měnit několik tonerů, válců, zapékací jednotky

a podobně), spolehlivější, a co je pro mnohé důležité, i menší.

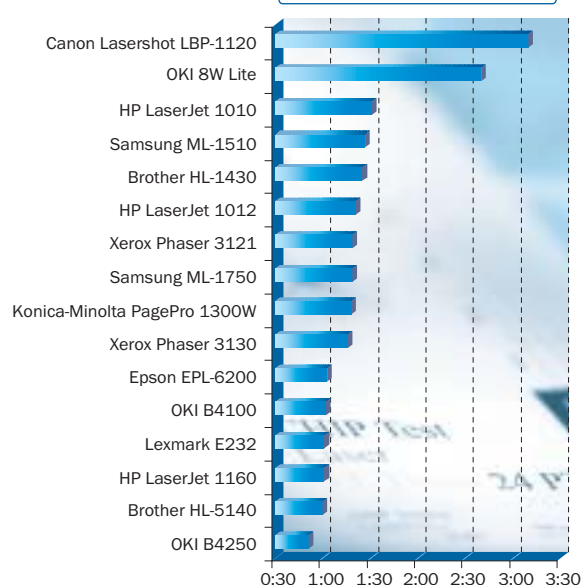
Černá a bílá barva pro některé typy dokumentů stačí (faktury, dopisy, tabulky) a barevná tiskárna by jen zbytečně lákala k plýtvání a k tištění nejen firemních dokumentů, což se ne každému zaměstnavateli líbí. Po černobílé „laserovce“ také často →

10 stran - text s logem [m:s]

PDF dokument (18 stran) [m:s]

→ sáhnou ti uživatelé, kteří si začali s levnou barevnou inkoustovou tiskárnou a kteří zjistili, že oproti původnímu předpokladu je faktur a firemních dokumentů čím dál více a že musí neustále dokupovat náplně – a to se jim prodraží. Černobílá laserová tiskárna je pak pro ně vzhledem k provozním nákladům spásou.

ŠESTNÁCT KRASAVIC

To byly ve zkratce výhody černobílých laserových tiskáren. V našem testu jsme se soustředili na modely s cenou do 10 000 Kč s DPH, tedy na ty nejlevnější, určené pro domácí kanceláře, živnostníky nebo menší pracovní skupiny. Vyzkoušeli jsme jich celkem šestnáct.

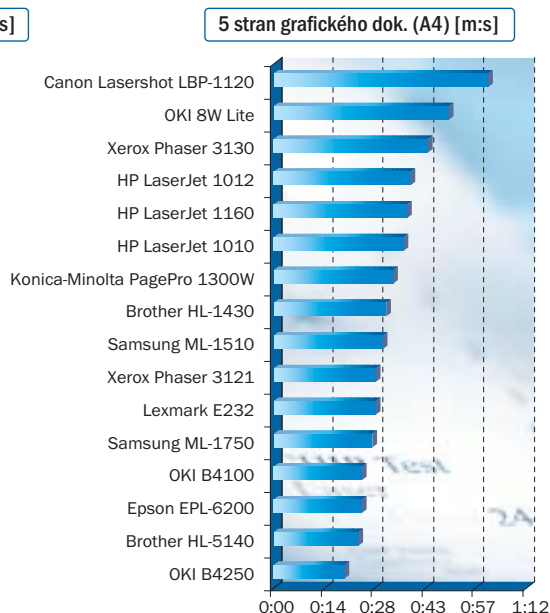
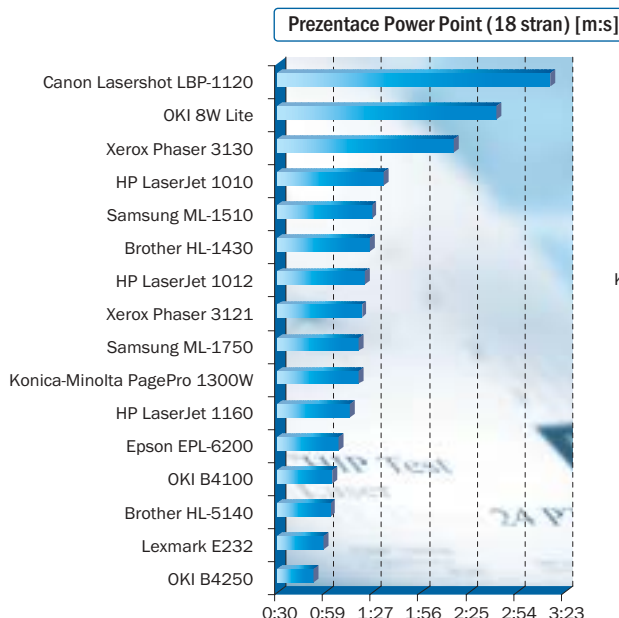
K testování jsme použili osobní počítač s procesorem Pentium 4 3 GHz, s 512 MB paměti a s rozhraním USB 2.0. Pomocí tohoto rozhraní jsme tiskárny připojovali, i když mají často k dispozici i jiné (paralelní) rozhraní. Každá tiskárna musela vytisknout sadu testovacích dokumentů, a to jak z důvodu měření rychlosti, tak pro posouzení kvality výstupu.

Zajímali jsme se i o cenu spotřebního materiálu, která je v některých případech důležitější než hezký vzhled dokumentu nebo tisková rychlost (faktura nemusí být zcela dokonalá, ale v podstatě stačí, když je dobře čitelná). Vycházeli jsme z cen uvedených výrobců a započítávali jsme kromě papíru všechn spotřební materiál. Dále jsme měřili

spotřebu tiskárny v klidovém režimu (při tisku spotřeba velmi kolísá, většinou od 60 do 500 W) a také hlučnost tiskárny při tisku (pomocí digitálního hlukoměru). Ta může zajímat například domácí uživatele, kteří nechtějí v noci rušit okolí. Hlučnost laserových tiskáren je však celkem vysoká ve všech případech.

KTEROU NA CO

Pokud spěcháte, máme pro vás celkem jasný tip – tiskárnu OKI B4250. Favorizující nominální rychlost 22 stránek za minutu potvrdila i v testu a ve všech rychlostních kategoriích zvítězila. Soupeři jí byly tiskárny Brother HL-5140, Lexmark E232 a tiskárna OKI B4100. Střed startovního pole je pak →

→ celkem vyrovnaný a uzavírají jej až pomalé tiskárny OKI 8W Lite a Canon Lasershot LBP-1120.

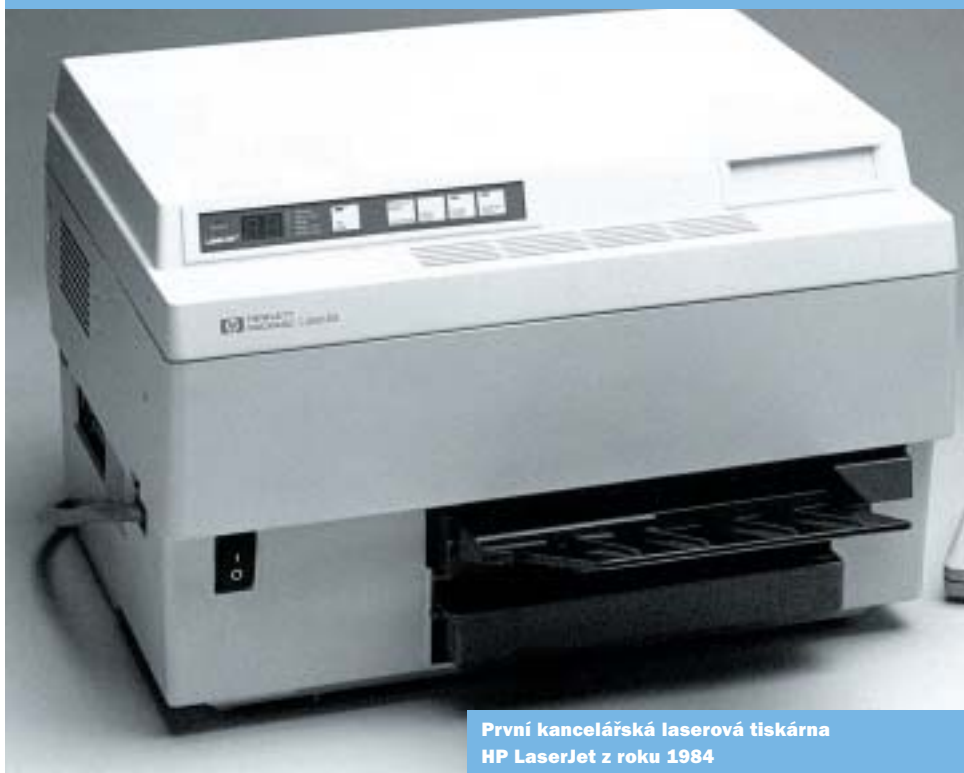
A kvalita tisku písma? Ta je u všech tiskáren bez větších problémů. Při bližším prozkoumání možná najdete ne zcela rovné hrany písmen vytištěných tiskárnou OKI 8W Lite a mírné „duchy“ u písmen z tiskárny HP LaserJet 1010, další nedostatky však už musíte hledat pomocí lupy. Rozlišení 600 dpi, které zvládá už každá tiskárna, na tisk písma bohatě stačí.

Větší rozdíl už byl ve výsledcích tisku fotografií, obrázků a grafiky (ne každý je ovšem tisknout potřebuje). Lépe tisknou tiskárny s vyšším rozlišením, ale není to jednoznačné pravidlo. Dobré výsledky mají tiskárny OKI B4250 a B4100, obě tiskárny Brother, Konica-Minolta PagePro 1300W a HP LaserJet 1160. Slušné výsledky poskytuje v této oblasti tiskárna Epson a Lexmark. Tiskárny HP LaserJet 1010 a 1012 zvládají dobře polotóny, ale fotografie jsou zrnité. Tiskárna Canon má problémy s polotóny, grafika tiskárny OKI 8W Lite je zase dost hrubá a fotografie mají viditelné pruhy. Polotóny nezvládly bez problémů ani tiskárny Samsung a Xerox.

Co se týká hlučnosti, relativně nejtichší jsou tiskárny Brother HL-1430, HP LaserJet 1010, HP LaserJet 1012 a OKI 8W Lite. Celkem tichá je i tiskárna Konica-Minolta PagePro 1300W, pokud se přepne do „nočního režimu“ (v tom případě ale tiskne pomaleji).

V tabulce najdete i informace o možnostech rozšíření tiskárny (například o další podavač nebo paměť), o vybavení, velikosti podavačů a maximální gramáži potiskovaných médií. To jsou opět pro někoho důležité →

LASEREM UŽ DVACET LET

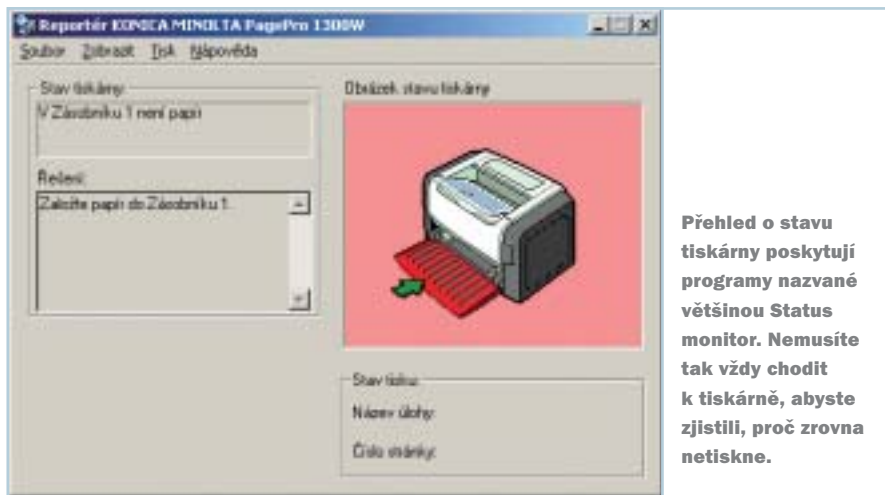

První kancelářská laserová tiskárna HP LaserJet z roku 1984

Ačkolí skutečně první komerčně dostupné laserové tiskárny se dodávají mnohem déle (v roce 1978 uvedl Xerox na trh tiskárnu 9700 Electronic Printing System, a možná ještě starší je tiskárna IBM 3800 Printing System), laserovou tiskárnu v podobě, v jaké ji známe dnes (tedy relativně malé zařízení pro kanceláře), jste si mohli poprvé koupit před dvaceti lety. První řekněme stolní nebo kancelářskou tiskárnou byla totiž tiskárna LaserJet firmy Hewlett-Packard, uvedená na trh

v roce 1984. Pro zajímavost je možné uvést, že tiskla rychlostí 8 stran za minutu při rozlišení 300 dpi a stála 3600 USD. Každý další model přinášel více funkcí (rozšíření typu písem, síťový tisk, rychlejší a duplexní tisk, vyšší rozlišení...) a cena se snižovala. Pod 1000 USD se dostala až tiskárna HP LaserJet IIP z roku 1990. Dnes se cena laserových tiskáren dostala pod 5000 Kč, rychlost je minimálně 8 stran za minutu a rozlišení vždy alespoň 600 × 600 dpi.

inzerce

Přehled o stavu tiskárny poskytují programy nazvané většinou Status monitor. Nemusíte tak vždy chodit k tiskárně, abyste zjistili, proč zrovna netiskne.

→ parametry. Kdo počítá s vyšším využitím tiskárny, pro toho se hodí modely Brother HL-5140, Epson EPL-6200, HP LaserJet 1160, Lexmark E-232 nebo OKI B4250.

Po hodnocení a zvolení vah u jednotlivých kategorií nám jako vítěz testu vyšla tiskárna OKI B4250, vy však můžete klást důraz na jinou oblast. Jako solidní řešení za rozumnou cenu nám připadala a ocenění za poměr ceny a výkonu u nás získala tiskárna Konica-Minolta PagePro 1300W a Samsung ML1510. ■ ■ ■ Pavel Trousil

kého rozlišení 1200 dpi. Sledovat ji lze přes aplikaci Epson Status Monitor. Ovladače jsou bohužel pouze v angličtině.

Vyzkoušeli jsme i tři tiskárny značky **HP**. Tiskárny **LaserJet 1010** a **1012** jsou příjemně malé a vypadají zvenku stejně (celkem hezky). Vnitřek se liší – model 1012 je o něco rychlejší. Podavač je u obou na spodku, ale lze ho sklopit. Toner i válec jsou v jedné kardi, ale její kapacita je jen 2000 listů. Na tiskárnách jsou 3 stavové diody a tlačítka Go a Cancel. Fotografie vytištěné na těchto

tiskárnách jsou dost zrnité, rychlost u modelu 1010 je slabší.

Třetí tiskárna HP, model **LaserJet 1160**, se liší vzhledem, parametry i možnostmi. Je rychlejší, vybavenější a nejde už o GDI tiskárnu. Kvalita výstupu je také mnohem lepší. Bohužel cena tiskárny je vyšší a překročila i hranici 10 000 Kč.

Designově vydařená tiskárna **Konica-Minolta PagePro 1300W** tiskne rychlostí až 16 str./min. Zásobník na 150 listů se může sklopit, takže moc místa nezabere. Paralelní i USB port lze použít současně (tiskárna tedy může být připojena ke dvěma PC). Český ovladač a Reportér (hlásí stav) jsou k dispozici, na tiskárně samotné jsou jen dvě diody a tlačítko. Ve speciálním nočním režimu je tiskárna méně hlučná, ale pomalejší.

Lexmark E232 je mohutná tiskárna černé barvy s podavačem ve spodní části. Vyniká vysokou rychlostí tisku (21 stran za minutu – jedna z nejrychlejších tiskáren v testu) a vysokým rozlišením. S grafickými výstupy jsme však úplně spokojeni nebyli – fotografie jsou dost tmavé, objevují se v nich i pruhy. Tiskárna je poměrně hlučná. Vybavení má slušné, navíc ji lze rozšířit o další podavač. Tiskové náklady jsou dost vysoké (přes korunu na stránku). →

TISKNEME PODLE ABECEDY

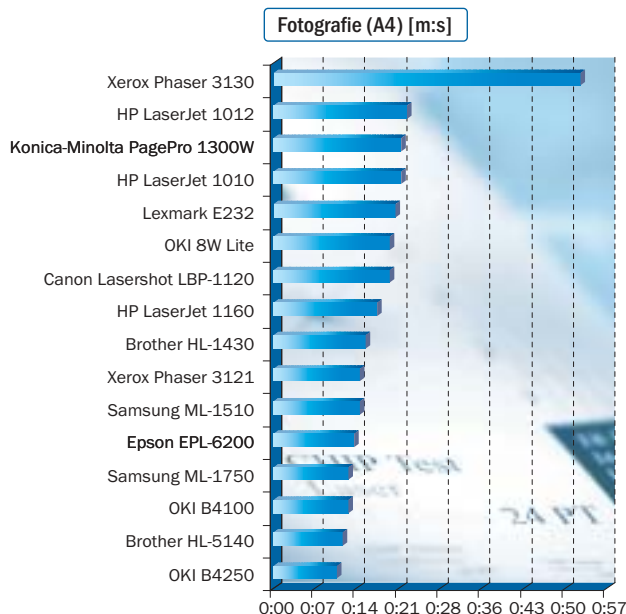
První z tiskáren, model **Brother – HL-1430**, má světlou barvu a kvádrový tvar. Podavač papírů je umístěn dole, vpředu je pak ruční podavač. Válec a toner jsou v této tiskárně zvlášť. Tiskárna o sobě informuje pomocí čtyř stavových diod a k dispozici je jedno tlačítko. Výkonnější model **HL-5140** je rychlejší i lépe vybavený (už nejde o GDI, ale o PCL 6 tiskárnu s rozhraním USB 2.0 a s vyšším rozlišením). Paměť lze rozšířit a je možné přidat zásobník. Ovladače obou tiskáren jsou v českém jazyce, stejně jako program pro zjištění informací o tiskárně.

Canon Lasershoot LBP-1120 má kompaktní design, daný orientací podavače na výšku (ten má však malou kapacitu). Na přední straně je výstupní podavač. Válec a toner jsou dohromady a stránka vyjde na 0,94 Kč. Cena tiskárny není vysoká, ale tiskárna neoplývá rychlostí a připomínky jsme měli i k tisku grafických dokumentů.

Spodní podavač papírů tiskárny **Epson EPL-6200** z ní vyčnívá a nejde sklopit, takže na stole zabere tento stroj celkem dost místa (verze 6200L je kompaktnější). Tiskárna toho však dost nabízí – zvládá PCL i PostScript, je rychlá, robustní (stavěna je pro měsíční zátěž až 30 000 stránek) a lze ji rozšiřovat. Bez rozšíření paměti si neužijete jejího jinak vyso-

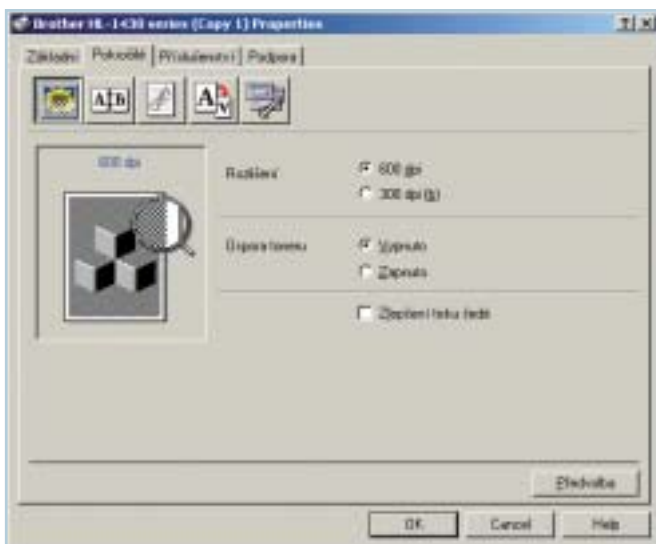
Na tiskárně je zpravidla jen několik stavových diod a jedno nebo dvě ovládací tlačítka. Veškeré nastavení zajišťují ovladače.

→ Firma **OKI** nám k otestování zapůjčila tři tiskárny. Začneme malou a levnou tiskárnou pro osobní použití **OKI 8W Lite**, která zvládne 8 str./min., a je tedy na dnešní poměry už dost pomalá. Má vertikální podavač pouze na 100 listů a zabere opravdu málo místa. Toner a válec jsou zvlášť, tiskové náklady jsou příznivé. Ovladače jsou v českém jazyce, stejně tak i program Status Monitor. Tištěná grafika je slabší a mírné výhrady jsme měli i ke kvalitě písma. Model **B4100** již představuje tiskárnu zcela jiného typu a parametrů. Tato tiskárna je robustní, rychlá, má velký podavač a dobré výsledky testů kvality výstupu. Ještě rychlejší je pak model **B4250** – nejrychlejší tiskárna v našem testu. Navíc podporuje jazyk PCL, zvládne vysoké měsíční zatížení a lze ji rozšiřovat. Obě mají české ovladače a program Status Monitor.

Dvě kompaktní tiskárny **Samsung** nabízí firma **Libra**. Podavač je u obou tiskáren na spodní straně, vepředu je ruční podavač. Potištěné papíry se shromažďují nahoře. Model **ML-1750** je výkonnější, má obě rozhraní a používá jazyk PCL. České ovladače nejsou k dispozici. Na tiskárně jsou dvě stavové diody a tlačítko Storno. Stav tiskárny můžete sledovat pomocí programu Status Monitor. Pomalejší GDI tiskárna **ML-1510** je v prodeji za skutečně příznivou cenu a přijatelné jsou i její tiskové náklady.

Stejný design jako tiskárny Samsung mají i tiskárny **Xerox**. Modely **Phaser 3121** a **3130** se liší tím, že v prvním případě jde o GDI tiskárnu, v druhém pak o tiskárnu pracující s jazykem PCL6, která má i větší paměť. Rychlost tisku textu je u obou téměř stejná, s grafikou však měla kupodivu tiskárna 3130 problémy. Ovladače jsou v českém jazyce.

Ovladače jsou většinou lokalizované a nabízejí i takové funkce, jako je tisk vodoznaků, více kopií nebo úspora toneru.

OPEN DOOR

Společnost **Aktis a.s.**, přední výrobce ekonomického software v ČR, Vám nabízí spolupráci v oblasti prodeje a implementace systémů **ABRA**, možnost integrace vlastních SW řešení a vývoje nových modulů.

invex '04

11. – 15. října 2004
pavilon V, stánek č. 4

Partner's Day

25. října 2004
Hotel Andel's, Praha

Bližší informace
a registrační formulář na:

www.abra.cz, partner@aktis.cz

PRODUKT	Brother HL-1430	Brother HL-5140	Canon Lasershot LBP-1120	Epson EPL-6200
POSKYTL	Brother International	Brother International	Canon CZ/Konsigna	Epson
KONTAKT	www.brother.cz	www.brother.cz	www.canon.cz	www.epson.cz
CENA [Kč s DPH]	5438	9758	6184	7390
ZÁRUKA [ROKY]	2	2	2	2
HODNOCENÍ				
CELKOVÉ HODNOCENÍ (%)	86	93	61	77
KVALITA TEXTU (25 %)	10	10	8	9
KVALITA GRAFIKA/FOTO (15 %)	8,5	9	6,5	7
RYCHLOST TISKU (30 %)	7,5	9	4,5	9
TISKOVÉ NÁKLADY (30 %)	8,5	9	6	5,5
TECHNICKÉ ÚDAJE				
MAX. ROZLIŠENÍ [DPI]	600 × 600	2400 × 600 (HQ1200)	600 × 600 (AIR 2400 × 600)	1200 × 1200
NOMINÁLNÍ RYCHLOST TISKU [STR./MIN.]	14	20	10	20
ROZHRANÍ	USB, IEEE-1284	USB 2.0, IEEE-1284	USB 2.0	USB, IEEE-1284, Epson B
OVLADAČE/(ANGLICKY/ČESKY)	Windows, Mac OS/Č	Windows, Mac OS/Č	Windows/A	Windows, Mac OS/A
ROZMĚRY A HMOTNOST [CM]/[KG]	36 × 37 × 24/9,2	38 × 38 × 25/10,5	36 × 30 × 24/7	41 × 44 × 26/7
JAZYK TISKÁRNÝ	GDI	PCL 6	GDI (Canon Advanced Printing Technology)	PCL 6, PostScript 3, ECS/Page,
MĚSÍČNÍ ZATÍŽENÍ [STR.]	-	-	-	30 000
MAXIMÁLNÍ GRAMÁŽ PAPIRU [G/M2]	105/161	150/161	64	163
KAPACITA ZÁSOBNÍKŮ (VSTUPNÍ/VÝSTUPNÍ)	250 + 1/150 + 1	250 + 1/150 + 1	125 + 1/50 + 1	250/100
PAMĚŤ RAM (STANDARDNĚ/MAX.) [MB]	4	16/144	512 KB	8/136
MOŽNOSTI DOPLŇKŮ	inraport	zásobník 250 listů	-	zásobník 500 listů, duplex, Ethernet
NAMĚŘENÉ HODNOTY (RYCHLOST TISKU)				
PRVNÍ STRÁNKA [s]	13	10	21	13
10 STRAN – TEXT S LOGEM [M:S]	0:51	0:38	1:17	0:41
5 STRAN GRAFICKÉHO DOK. (A4) [M:S]	0:32	0:24	1:01	0:25
FOTOGRAFIE (A4) [M:S]	0:16	0:12	0:20	0:14
PDF DOKUMENT (18 STRAN) [M:S]	1:25	1:00	3:10	1:03
PREZENTACE PPT (18 STRAN) [M:S]	1:26	1:02	3:14	1:07
SPOTŘEBA – SLEEP [W]	6	6	4	8
HLUČNOST [dB]	49 (56)	56-57	52-53	55-56
NÁKLADY NA TISK (5% POKRYTÍ) [Kč s DPH/STR.]	0,71	0,69	0,94	1,15

VÝSLEDKY TISKU (ORIGNÁL VLEVO)

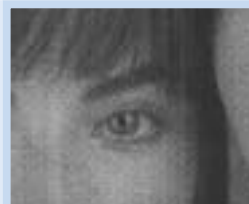

U OBRÁZKŮ SLEDUJTE POLOTÓNY, ZRNITOST A MNOŽSTVÍ DETAILŮ.

inzerce

PRODUKT	HP LaserJet 1010	HP LaserJet 1012	HP LaserJet 1160	Konica-Minolta PagePro 1300W
POSKYTL	Hewlett-Packard	Hewlett-Packard	Hewlett-Packard	Konica Minolta Business Solutions Czech
KONTAKT	www.hp.cz	www.hp.cz	www.hp.cz	www.minolta.cz
CENA [Kč s DPH]	6990	7134	11 780	4034
ZÁRUKA [ROKY]	2	2	2	3
HODNOCENÍ				
CELKOVÉ HODNOCENÍ (%)	65	70	81	84
KVALITA TEXTU (25 %)	7,5	8	9	9
KVALITA GRAFIKA/FOTO (15 %)	6,5	7	8	8
RYCHLOST TISKU (30 %)	6,5	7,5	8,5	8
TISKOVÉ NÁKLADY (30 %)	5,5	5,5	7	8,5
TECHNICKÉ ÚDAJE				
MAX. ROZLIŠENÍ [DPI]	600 × 600 (+ Ret)	600 × 600 (1200 s REt a FastRes)	600 × 600 (1200 s REt a FastRes)	1200 × 1200 FineArt
NOMINÁLNÍ RYCHLOST TISKU [STR./MIN.]	12	14	19	16
ROZHRANÍ	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0, IEEE-1284	USB, IEEE-1284
OVLADAČE/(ANGLICKY/ČESKY)	Windows/Č	Windows/Č	Windows, Mac OS/Č	Windows/Č
ROZMĚRY A HMOTNOST [CM]/[KG]	37 × 23 × 21/5,9	37 × 23 × 21/5,9	-	38 × 26/41 × 25/64/7,8
JAZYK TISKÁRNÝ	GDI	GDI	PCL 5e	GDI
MĚSÍČNÍ ZATÍŽENÍ [STR.]	5000	7000	10 000	15 000
MAXIMÁLNÍ GRAMÁŽ PAPIRU [G/M ²]	105	105	163	163
KAPACITA ZÁSOBNÍKŮ (VSTUPNÍ/VÝSTUPNÍ)	150 + 1/100	150 + 1/100	250 + 1/125 + 1	150 + 1/100
PAMĚŤ RAM (STANDARDNĚ/MAX.) [MB]	8	8	16	8
MOŽNOSTI DOPLŇKŮ	-	-	-	-
NAMĚŘENÉ HODNOTY (RYCHLOST TISKU)				
PRVNÍ STRÁNKA [s]	11	11	11	14
10 STRAN – TEXT S LOGEM [M:s]	0:55	0:49	0:38	0:48
5 STRAN GRAFICKÉHO DOK. (A4) [M:s]	0:37	0:39	0:38	0:34
FOTOGRAFIE (A4) [M:s]	0:22	0:23	0:18	0:22
PDF DOKUMENT (18 STRAN) [M:s]	1:31	1:21	1:01	1:18
PREZENTACE PPT (18 STRAN) [M:s]	1:34	1:23	1:14	1:19
SPOTŘEBA – SLEEP [W]	0	0	3	7
HLUČNOST [dB]	49-50	49-50	52-53	55-56/52
NÁKLADY NA TISK (5% POKRYTÍ) [Kč s DPH/STR.]	1,12	1,12	0,90	0,73

VÝSLEDKY TISKU (ORIGNÁL VLEVO)

U OBRÁZKŮ SLEDUJTE POLOTÓNY, ZRNITOST A MNOŽSTVÍ DETAILŮ.

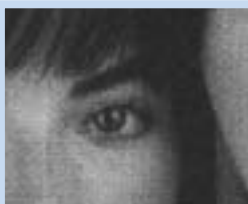
PRODUKT	Lexmark E232	OKI 8W Lite	OKI B4100	OKI B4250
POSKYTL	CEemark CS Czech	Oki Systems	Oki Systems	Oki Systems
KONTAKT	www.lexmark.cz	www.oki.cz	www.oki.cz	www.oki.cz
CENA [Kč s DPH]	6137	5938	7128	9508
ZÁRUKA [ROKY]	2	2	2	2
HODNOCENÍ				
CELKOVÉ HODNOCENÍ (%)	79	64	93	96
KVALITA TEXTU (25 %)	9	8	10	10
KVALITA GRAFIKA/FOTO (15 %)	7,5	7	9	9
RYCHLOST TISKU (30 %)	9,5	5	9	10
TISKOVÉ NÁKLADY (30 %)	5,5	7	9	9
TECHNICKÉ ÚDAJE				
MAX. ROZLIŠENÍ [DPI]	2400 Image Quality	600 × 600	1200 × 600	1200 × 600
NOMINÁLNÍ RYCHLOST TISKU [STR./MIN.]	21	8	18	22
ROZHRANÍ	USB 2.0, IEEE-1284	USB, IEEE-1284	USB 2.0, IEEE-1284	USB 2.0, IEEE-1284, ??
OVLAĐAČE/(ANGLICKY/ČESKY)	Windows, Mac OS, Linux/A	Windows, Mac OS/Č	Windows/Č	Windows, Unix, Linux/Č
ROZMĚRY A HMOTNOST [CM]/[KG]	38 × 40 × 38/-	32 × 35 × 28/4,2	35 × 40 × 20/9	40 × 35 × 20/9
JAZYK TISKÁRNÝ	PCL 6	GDI	GDI	PCL 6, Epson FX, IBM PPR
MĚSÍČNÍ ZATÍŽENÍ [STR.]	10 000	2500	15 000	30 000
MAXIMÁLNÍ GRAMÁŽ PAPIRU [G/M2]	163	120	120	120
KAPACITA ZÁSOBNÍKŮ (VSTUPNÍ/VÝSTUPNÍ)	250 + 1/150 + 1	100 + 1/30	250 + 1/150	250 + 1/150
PAMĚŤ RAM (STANDARDNĚ/MAX.) [MB]	16/80	2	8	16/272
MOŽNOSTI DOPLNĚKŮ	podavač na 550 listů	-	RS-232	podavač na 500 listů, Ethernet, RS232
NAMĚŘENÉ HODNOTY (RYCHLOST TISKU)				
PRVNÍ STRÁNKA [s]	11	13	8	7
10 STRAN – TEXT S LOGEM [M:S]	0:36	1:28	0:36	0:33
5 STRAN GRAFICKÉHO DOK. (A4) [M:S]	0:29	0:50	0:25	0:20
FOTOGRAFIE (A4) [M:S]	0:21	0:20	0:13	0:11
PDF DOKUMENT (18 STRAN) [M:S]	1:01	2:40	1:02	0:51
PREZENTACE PPT (18 STRAN) [M:S]	0:58	2:42	1:03	0:52
SPOTŘEBA – SLEEP [W]	5	3	11	10
HLUČNOST [dB]	56	49-50	56-57	55-56
NÁKLADY NA TISK (5% POKRYTÍ) [Kč s DPH/STR.]	1,13	0,89	0,69	0,69
VÝSLEDKY TISKU (ORIGNÁL VLEVO)				

U OBRÁZKŮ SLEDUJTE POLOTÓNÝ, ZRNITOST A MNOŽSTVÍ DETAILŮ.

PRODUKT	Samsung ML-1510	Samsung ML-1750	Xerox Phaser 3121	Xerox Phaser 3130
POSKYTL	Libra Electronics	Libra Electronics	Xerox Czech Republic	Xerox Czech Republic
KONTAKT	www.libra.cz	www.libra.cz	www.xerox.cz	www.xerox.cz
CENA [Kč s DPH]	3998	8157	4748	6605
ZÁRUKA [ROKY]	2	2	2	2
HODNOCENÍ				
CELKOVÉ HODNOCENÍ (%)	80	83	83	78
KVALITA TEXTU (25 %)	9	9	9	9
KVALITA GRAFIKA/FOTO (15 %)	7	7	7	7
RYCHLOST TISKU (30 %)	7,5	8,5	8,5	7
TISKOVÉ NÁKLADY (30 %)	8	8	8	8
TECHNICKÉ ÚDAJE				
MAX. ROZLIŠENÍ [DPI]	600 × 600	1200 × 600	600 × 600	1200 × 600
NOMINÁLNÍ RYCHLOST TISKU [STR./MIN.]	14	16	16	16
ROZHRANÍ	USB	USB 2.0, IEEE-1284	USB, IEEE-1284	USB 2.0, IEEE-1284
OVLAĐAČE/(ANGLICKY/ČESKY)	Windows, Linux, Mac OS/A	Windows, Linux/A	Windows, Linux/A	Windows, Linux/Č
ROZMĚRY A HMOTNOST [CM]/[KG]	35 × 36 × 19/7	35 × 36 × 19/7	35 × 36 × 19/7	35 × 36 × 19/7
JAZYK TISKÁRNÝ	GDI (Samsung Printer Language)	PCL 6, IBM Pro Printer	GDI	PCL 6, IBM ProPrinter, Epson
MĚSÍČNÍ ZATÍŽENÍ [STR.]	15 000	15 000	15 000	15 000
MAXIMÁLNÍ GRAMÁŽ PAPIRU [G/M ²]	163	163	163	163
KAPACITA ZÁSOBNÍKŮ (VSTUPNÍ/VÝSTUPNÍ)	250 + 1/50 + 1	250 + 1/50 + 1	250 + 1/50 + 1	250 + 1/50 + 1
PAMĚŤ RAM (STANDARDNĚ/MAX.) [MB]	2	8	8	32
MOŽNOSTI DOPLŇKŮ	-	-	-	-
NAMĚŘENÉ HODNOTY (RYCHLOST TISKU)				
PRVNÍ STRÁNKA [s]	13	13	14	15
10 STRAN – TEXT S LOGEM [M:s]	0:52	0:47	0:48	0:50
5 STRAN GRAFICKÉHO DOK. (A4) [M:s]	0:31	0:28	0:29	0:44
FOTOGRAFIE (A4) [M:s]	0:15	0:13	0:15	0:53
PDF DOKUMENT (18 STRAN) [M:s]	1:27	1:19	1:19	1:16
PREZENTACE PPT (18 STRAN) [M:s]	1:27	1:19	1:21	2:16
SPOTŘEBA – SLEEP [W]	7	7	6	8
HLUČNOST [dB]	54-55	52-53	52-53	53-54
NÁKLADY NA TISK (5% POKRYTÍ) [Kč s DPH/STR.]	0,78	0,78	0,77	0,77

VÝSLEDKY TISKU (ORIGNÁL VLEVO)

U OBRÁZKŮ SLEDUJTE POLOTÓNY, ZRNITOST A MNOŽSTVÍ DETAILŮ.

inzerce

Apple iPod mini

Maximální služby v minimálním balení

V tomto článku se podíváme na dnes snad nejzajímavější přenosné přehrávače hudebních formátů. I když půjde hlavně o recenzi přehrávače iPod mini, řekneme si něco i o jeho „velkém bráchravi“, přehrávači iPod. Pro iPody je k dispozici bohatá paleta aplikací a příslušenství – o některých z nich se také zběžně zmíníme.

Přístroje řady iPod firmy Apple jsou kapesní přehrávače MP3 (rozumějí i dalším formátům, avšak MP3 je nejrozšířenější). I když lze na trhu nalézt levnější přehrávače i přehrávače s bohatšími funkcemi, žádný jiný nenabízí tak ideálně vyváženou paletu služeb, takovou kvalitu a v neposlední řadě takový design a eleganci – proto také iPody na trhu s přehrávači jednoznačně kralují. Jsou k dispozici už ve čtvrté generaci a nyní firma Apple rozšířila nabídku o menší a levnější přehrávač iPod mini. Ten má sice menší kapacitu než „velký“ iPod, zato cenou i rozměry konkuruje spíše přehrávačům vybaveným pevnou pamětí (ovšem s kapacitou mnohem menší, než jakou nabízí iPod mini). Přehrávače iPod bude svým zákazníkům nabízet i firma Hewlett-Packard.

Podle údajů v tabulce se iPod mini za svou kapacitu rozhodně nemusí stydět, přičemž kapacita největšího iPodu pohodlně stačí i na kompletní, hodně, hodně velký hudební archiv. Navíc iPod mini není větší ani těžší než velmi malé mobilní telefony, a dokonce i velké iPody se dají pohodlně nosit v kapse či na opasku.

PŘEDNOSTI IPODU

Přehrávače iPod vynikají především bezkonkurenční elegancí, kterou jim dali do vínku

designéři firmy Apple. I značné kapacity vestavěného pevného disku dokáže ve srovnatelné velikosti, váze a ceně málokdo konkurovat. Pro iPody je typický i poměrně velký a kvalitní displej (1,7" u iPodu mini, 2" u „velkých“ iPodů; pohodlně čitelných šest řádků textu, kvalitní podsvícení, přehledná grafika) a specifické, velmi intuitivní ovládání, soustředěné na multifunkční kolečko na přední straně přístroje. Ovládání je skutečně mimořádně šikovné a příjemné; jediné, co mu snad lze vytknout, je to, že při výběrání z nabídky či při procházení kalendáře (nebo hraní her apod.) nelze měnit hlasitost přehrávané hudby. Dotykové kolečko je dostatečně citlivé i na to, abychom jím mohli hlasitost ovládat i přes látku košile nebo kalhot, máme-li iPod mini v kapse. To je velmi příjemné (už proto, že sluchátka s dálkovým ovládáním nejsou ve standardní dodávce). Ovládací software je velmi dobře navržen a pracuje se s ním příjemně; umožňuje mj. i úpravy nabídky podle preferencí daného uživatele.

Software iPodů zvládá formáty MP3 (včetně variabilního datového toku), AAC, Audible, AIFF, Apple Lossless a WAV. Standardně jsou k iPodům dodávána „špuntová“ sluchátka, která hrají překvapivě dobře. Samo-

IPOD MINI

Kapesní diskový přehrávač hudebních formátů.

Výrobce Apple Computer, Cupertino, CA, USA

Poskytl Quentin, Praha

Cena 8150 Kč (<http://dtpobchod.cz>)

zřejmě ten, komu záleží na kvalitním poslechu, se se špunty nespokojí a pořídí si alespoň něco jako KOSS PortaPro.

Pro komunikaci s počítačem slouží především rozhraní FireWire, jímž je osazen každý Macintosh. Jelikož však iPody mohou sloužit i těm, kdo se z nějakých důvodů musí spokojit s méně kvalitním počítačem, podporují i USB 2.0; prostřednictvím přípojného kabelu se samozřejmě nabíjí i akumulátor (součástí balení je však i samostatný síťový adaptér pro nezávislost na počítači).

Přestože jsou iPody především přehrávače, jejich služby jsou mnohem bohatší – kterýkoli iPod lze použít jako přenosný disk FireWire nebo USB. Standardně také obsahují kalendář, kontaktní databázi nebo poznámky – samozřejmě s možností synchronizace s počítačem. S dalším příslušenstvím na ně lze také ukládat snímky z digitálních fotoaparátů či přímo nahrávat zvukový záznam, dokonce standardně obsahují i několik her. Samozřejmě je možná i možnost updatu firmwaru a jako perličku můžeme dodat, že pro „velké“ iPody existuje implementace Linuxu.

Skvělé možnosti poskytuje aplikace iTunes, jež slouží pro synchronizaci hudby mezi iPody a počítačem. Ta je samozřejmě „odjakživa“ standardní součástí počítačů Macintosh a jako příslušenství iPodu je k dispozici její implementace pro MS Windows. Kromě synchronizace nabízí aplikace iTunes i řadu dalších služeb. Je sama o sobě jedním z vůbec nejlepších přehrávačů MP3/AAC, umožňuje velmi pohodlné a kvalitní „ripování“ CD, dokáže přehrávat internetová rádia a ještě mnohem víc. Především však zajišťuje přístup k nesmírně úspěšnému webovému

MODEL	KAPACITA	VÝDRŽ BATERIÍ	VELIKOST [mm]	HMOTNOST [g]
iPod 40	40 GB	cca 12 hodin	104 × 61 × 17	176
iPod 20	20 GB	cca 12 hodin	104 × 61 × 14	159
iPod MINI	4 GB	cca 8 hodin	91 × 51 × 13	100

→ hudebnímu obchodu iTunes Music Store (ten zatím není k dispozici pro Českou republiku, ale to se snad brzy změní).

ČÍM JE ZVLÁŠTNÍ IPOD MINI

Především tím, že je malý, a tím, že má trochu jiný „zaoblený“ design než „velké“ iPody. Další zvláštností je to, že je k dispozici v pěti různých barvách, zatímco iPody se dodávají pouze v elegantní bílé, naopak některé služby a možnosti iPodů nejsou u malého přístroje k dispozici. S iPodem mini nepracují některá přídatná zařízení a jeho programové vybavení je o generaci starší než u „velkých“ iPodů. Pro nás to bohužel znamená, že iPod mini nepodporuje česká písmena – české znaky se z uložených názvů při zobrazení prostě „ztratí“.

Velikostí, hmotností i cenou konkuruje iPod mini spíše přehrávačům vybaveným pevnou pamětí; proti nim však nabízí řádově větší kapacitu.

Baterie iPodu mini je samozřejmě také menší, i tak však nabízí poměrně slušnou kapacitu, postačující na osm hodin hudby – plně nabitá baterie vydrží spíše ještě o něco déle.

DOPLŇKY A PŘÍDATNÁ ZAŘÍZENÍ

Už jsem se zmínil o sluchátkách s dálkovým ovládním. Kromě toho jsou k dispozici i různé reproduktory, navržené přímo pro iPod (a odpovídající jeho elegantnímu designu). Zajímavé doplňky zahrnují třeba infračervené ovládání či externí zdroje, umožňující iPodu pracovat na běžné tužkové články. Velmi šikovným doplňkem (který si bohužel „nerozumí“ právě s iPodem mini) je čtečka paměťových karet, která umožňuje do iPodu přímo přenášet snímky z fotoaparátu, nebo externí mikrofon/reproduktor Griffin iTalk.

Pro iPod je k dispozici i dlouhá řada specializovaného softwaru. Standardně není například možné přenášet prostřednictvím aplikace iTunes hudbu z iPodu do počítače (brání tomu licenční ujednání), existují však aplikace třetích stran, jež tento problém vyřeší (např. shareware iPod.iTunes, www.crispssofties.com/i.i).

Aplikace Pod2Go (www.kainjow.com/pod2go) dokáže přenést z počítače do iPodu téměř cokoliv – novinky ze serverů RSS, texty písní, oblíbené adresy URL z webového browseru, dopravní informace, předpověď počasí. Dokonce můžeme na iPod ukládat elektronické knihy (či libo-

volné jiné texty), jež si chceme číst na cestách – na to je však lepší specializovaná aplikace Book2Pod (www.tomsci.com/book2pod).

A nakonec perlička: v jistém smyslu lze za možný doplněk k iPodu považovat i automobil – na www.apple.com/ipod/bmw se však už podívejte sami. ■ ■ ■ Ondřej Čada

PLACENÁ INZERCE

oskar business

Vyberte si, co vám
sedne nejvíce!

Přejděte se svou firmou k Oskarovi a v rámci
Přestupové sady si sami sestavte bonus dle
vaší potřeby.

- Hodí se vám telefony za jednu korunu?
- Využijete tisíce volných minut?
- Líbil by se vám rok bez paušálu?
- Nebo byste rádi něco jiného?

OskarBusinessKontakt 800 77 77 00
www.oskar.cz

Stačí říct.

Srovnávací test paměťových karet

Příškrčené paměťové karty

Potisk paměťových karet zdobí hesla jako „HighSpeed“, „Ultra“ nebo „40x“. Jak však dokládá náš test, PDA, digitální fotoaparáty a čtečky karet příškrcejí maximální průtok dat až o 75 %. Prozradíme vám proto, kdy se rychlé paměťové karty opravdu vyplatí.

Představte si, že se určitý typ výrobků z oblasti digitálního světa až čtyřikrát zrychlí a nikdo si toho nevšimne. Přesně to se odehrává v současné době na trhu s paměťovými kartami, alespoň ve srovnání s výsledky posledního testu paměťových karet, uveřejněnými v Chipu. Za pouhé dva roky se tempo miniaturních přenosných paměťových médií zčtyřnásobilo. Z vysoké rychlosti přenosu dat se však bohužel zatím většinou moc radovat nemůžeme, protože

téměř všechny digitální fotoaparáty, přístroje PDA či čtečky karet jsou pro nové paměti moc pomalé, a tak maximální možný průtok dat omezují až o 75 procent. Tuto smutnou bilanci prokázala měření v testovacím centru Chipu, která jsme prováděli u různých modelů karet.

Výrobci polovodičů přitom polohlasně prohlašují, že se rychlost paměti do roku 2005 ještě zdvojnásobí. Nastává tedy nejvyšší čas přijít na trh s přístroji, které budou schopné

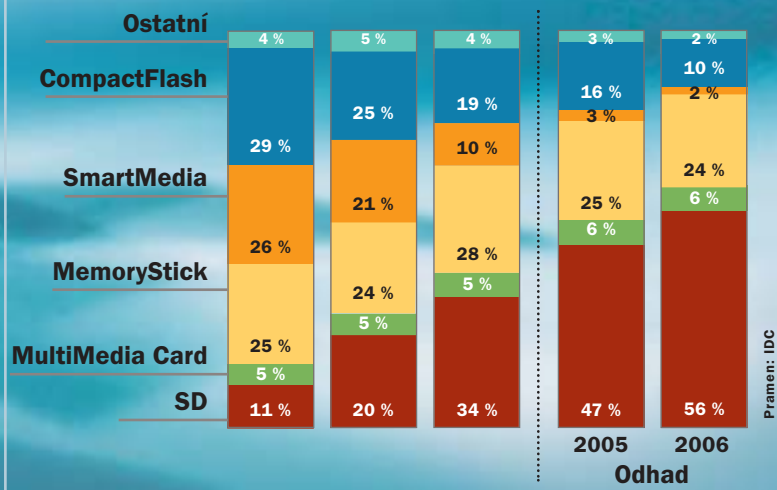
potenciál rychlých karet využít. Výrobci různých přístrojů však zatím kolektivně mlčí a krčí rameny. Tím jsme se ale nedali odradit a otestovali jsme nejrozšířenější paměťové karty včetně výrobků firmy SanDisk, která na trhu vede. Slabiny většiny přístrojů a test čteček karet najdete na str. 54.

KARTY JSOU RYCHLEJŠÍ NEŽ PŘÍSTROJE

Za to, že paměťové karty nemohou využít svůj potenciál naplno, může čip zabudovaný v přístroji, který funguje jako řadič hostitelského zařízení a vytváří rozhraní mezi koncovým přístrojem a paměťovou kartou. V některých →

JAK JSME TESTOVALI PAMĚŤOVÉ KARTY

Paměťové karty SD zahájily vítězné tažení: Poté, co byla výroba karet SmartMedia v roce 2002 ukončena, sází stále více výrobců na karty SD (Secure Digital Card). Tento formát paměti najdete dnes prakticky ve všech typech mobilních přístrojů. Memory Stick žije zase díky neutuchající věrnosti značce Sony; prodej jejich digitálních fotoaparátů je v posledních letech stabilní.

→ případech jsou rychlé paměťové karty i z technického hlediska jednoduše zbytečné. Pokud byste chtěli rychlou paměťovou kartu používat například s běžným digitálním fotoaparátem (v cenové kategorii do 13 000 Kč), budou se fotografie ukládat na kartu stejně pomalu, protože fotoaparát posílá obrazová data na kartu ve šnečím tempu. Pro používaný formát JPG to však bohatě stačí. Nedejte se proto zlákat nápisy jako „HighSpeed“ nebo „40x“. Tyto vlastnosti vás jen zbytečně stojí peníze. Využijete je totiž pouze v profesionál-

ních přístrojích a jenom v některých čtečkách karet.

Nejprve ale pár řádků k paměťové kartě jako takové a k situaci na trhu. Klasické typy, jako např. CompactFlash a minidisk Micro Drive, sice ještě stále mají své zákazníky, ale vítězné tažení karty Secure Digital Card, zkráceně SD, se už nedá zastavit. Velká kapacita paměti (až 1024 MB), vysoká rychlost datového toku (až 9 MB/s) a kompaktní design (31 × 23 × 2 mm) předurčují kartu SD jako médium budoucnosti. Stále →

CompactFlash I a II: Karty CF II (nahoře) jsou až o dva milimetry tlustší než karty CF I, takže se nevejdou do každého slotu.

Vyměňte ho za mobilnější! Získejte nový za starý mimořádně výhodně!

Společnost HP doporučuje systém
Microsoft® Windows® XP Professional.

Ideální stroj pro Váš mobilní internet

HP COMPAQ BUSINESS
NOTEBOOK nx9030

39 980 Kč bez DPH

- Intel® Centrino™ Mobile Technology
Processor Intel® Pentium® M 735, Intel® 855 GM, Intel® PRO/Wireless 2100 (802.11b)
- Microsoft® Windows® XP Professional
512 MB DDR-SDRAM, 40 GB (4,2 krpm),
15" TFT XGA, no FDD,DVD+RW,
Intel® Extreme Graphics 2 64 MB,
Modem/NIC, 6-cell Li-Ion Battery 2,2 Ah
- Záruka 2 roky. p.n. PG575EA

**Až 2 934 Kč za vrácené staré PC
(min. množství 5 kusů).**
www.hp.cz/trade-in

Ideální společník
pro Váš počítač

HP COLOR LASERJET 2550L

Vynikající barevná laserová
tiskárna určená k tvorbě
vysoce působivých
barevných dokumentů

32 890 Kč bez DPH

Čtyřprůchodový bar. laserový
tisk, HP Imageret 2400,
rychlost tisku až 19 str./min.
čb, až 4 str./min. barevně,
max. formát tisku: A4, roz-
hraní 1x USB, 1x paralelní,
p.n. Q3702A

**Až 1 630 Kč za vrácenou
starou tiskárnu.**

Fotoaparát PS 435
v hodnotě 5 000 Kč.

Za pouhou 1 Kč Option Globetrotter
GPRS karta v hodnotě 5 999 Kč
Za pouhou 1 Kč GPRS a HotSpot kupon pro síť
T-Mobile v hodnotě 1 150 Kč
www.hp.cz/T-Mobile

VOLEJTE

261 108 108

NAVŠTIVTE

www.hp.cz

KONTAKTUJTE

autorizované partnery HP

→ více výrobců používá kartu SD ve svých fotoaparátech, MP3 přehrávačích, PDA a notebookech. Memory Stick od firmy Sony ani karta xD od firem Fujifilm a Olympus nejsou schopny držet s kartou SD krok, protože ukládají data podstatně pomaleji, a navíc jsou dražší.

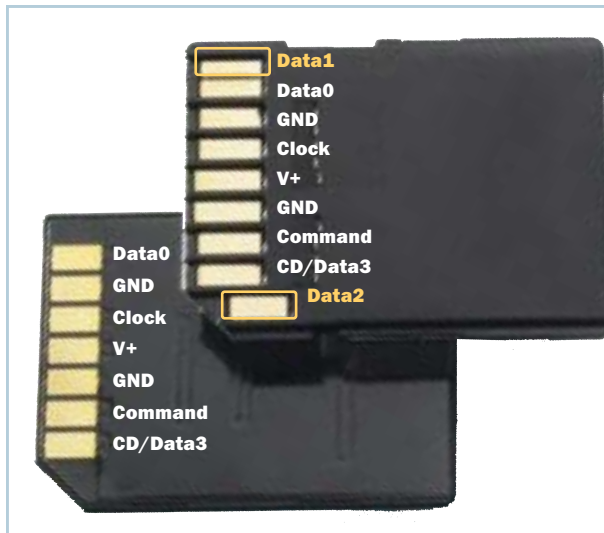
Jedna poznámka ke kartě SmartMedia: Ta se sice ještě prodává, ale od posledního testu v roce 2002 neprodělala žádný další vývoj. Tím upadá pomalu, ale jistě do bezvýznamnosti, a proto jsme ji ani nezařadili do našeho testu.

Vraťme se teď však ke kandidátům našeho testu, které jsme rozdělili do čtyř skupin.

NEROVNÉ SESTRY: KARTY SECURE DIGITAL A MULTIMEDIACARD

S kartami Secure Digital a MultiMediaCard (zkráceně SD a MMC) se setkáte prakticky všude: v digitálních fotoaparátech, v mobilních telefonech, MP3 přehrávačích, PDA i notebookech. Obě karty dosahují v současné době kapacity až 1024 MB a jsou uloženy v téměř stejném krytu – karta SD je jenom o 0,7 mm tlustší než karta MMC. Tenčí karty MMC se proto vejdou do čtečky karet SD, obráceně to však nefunguje. Spíše se ale setkáváme se čtečkami a sloty, které jsou schopny pracovat jak s MMC, tak i s SD kartou.

Pokud jde o přenos dat, používají obě karty stejný standard. U karty MMC probíhá výměna dat sériově při taktovací frekvenci až 20 MHz. Teoreticky tak lze dosáhnout rychlosti přenosu až 2,5 MB za sekundu. V praxi se rychlost

Sběrnice pro signály: Karty MMC mají jedno-bitovou a karty SD čtyřbitovou datovou sběrnici a dva přípoje (Data1 a Data2) navíc.

datového toku pohybuje v průměru kolem 1,6 MB/s. Karty MMC používají k přenosu dat jeden jediný datový spoj, zatímco karty SD mají buď jeden, nebo čtyři. Proto mají karty SD dva další přípoje, tzv. pady, které slouží jako datová sběrnice. Pro čtvrtý spoj se upravuje signál Card Select (viz obrázek nahoře). Při taktovací frekvenci až 25 MHz přenáší 4bitová datová sběrnice teoreticky 12,5 MB dat za sekundu. Jak však dokládají naše měření, v praxi je to jen 6 až 9 MB/s.

KLASICKÉ KARTY S VELKOU KAPACITOU: COMPACTFLASH A MICRO DRIVE

Ve srovnání s moderními formáty působí karty CompactFlash poněkud neohraba-

ně, protože jejich obal je až šestkrát větší než obal karet SD. Díky většímu místu se do obalu CompactFlash II vejdou kromě paměťových čipů i jednopalcové pevné disky, které mají v současné době kapacitu až 4 GB. S příkonem 167,5 mW v klidovém stavu jsou karty Micro Drive nejnáročnější ze všech testovaných karet, nicméně díky své vysoké kapacitě jsou s odstupem ty nejvýhodnější na trhu.

Karty CF se prodávají v provedení Typ I, Typ II a Typ II+. Všechny mají stejný obal, pouze karty typu II+ jsou o 1,7 až 2,0 mm tlustší. Pokud jde o rychlost přenosu dat (8,5 MB/s), dopadly všechny karty CF velmi dobře. Používají totiž 16bitovou datovou

Vítězové testu a cenové tipy

Suverénně zvítězila firma SanDisk coby spoluvýrobce a největší výrobce na trhu. Sklonit se musela pouze před minidiskem Micro Drive v kategorii poměru ceny a výkonu.

KARTY SD A MM

SanDisk SD Card Ultra II: Tato karta SD je jednoznačným vítězem testu. V kombinaci čtení/zápis s rychlostí přenosu dat 8,5 MB/s, resp. 5,7 MB/s neexistuje žádná rychlejší.

- + nejrychlejší paměť v testu
- + rozumná cena

Cena: 5790 Kč vč. DPH (512 MB)

SanDisk SD Card: Jeden megabyte vás na této kartě vyjde na pouhých 7,40 Kč. S 8,6 MB/s byla absolutně nejrychlejší při čtení. Při zápisu se ale moc nepředvedla (1,9 MB/s). Přesto je to výhodná koupě.

- + nejrychlejší při čtení
- + skvělý poměr výkonu a ceny

Cena: 1890 Kč vč. DPH (256 MB)

KARTY CF A MICRO DRIVE

SanDisk Compact Flash Ultra II: S touto nejrychlejší pamětí CF v našem testu získala firma SanDisk své druhé vítězství. U tak výkonné karty je i příkon 5 mW ještě přijatelný.

- + nejrychlejší karta CF při zápisu
- + vysoká rychlost při čtení

Cena: 3890 Kč vč. DPH (512 MB)

Hitachi Micro Drive: S cenou 2,40 Kč za megabyte je tento 4GB minidisk zhruba třikrát levnější než paměťové karty. Data se načítají celkem rychle (6,6 MB/s), při zapisování je disk pohodlnější (1,3 MB/s).

- + vysoká rychlost při čtení
- + nejnižší cena na megabyte

Cena: 9951 Kč vč. DPH (4096 MB)

MEMORY STICK

SanDisk Memory Stick Pro Ultra II MagicGate: Vítěz testu pracuje čtyřikrát rychleji než klasický Memory Stick (čtení/zápis: 5,5/4,7 MB/s). S cenou 12,50 Kč za jeden megabyte byl však nejdražším testovaným médiem.

- + nejrychlejší Memory Stick
- + na Memory Stick velká paměť

Cena: 3190 Kč vč. DPH (256 MB)

SanDisk Memory Stick Pro MagicGate: Rychlý při čtení (5,6 MB/s), ale pomalý při zápisu (1,7 MB/s). Přesto ho doporučujeme jako cenový tip, protože vás jeden megabyte vyjde na pouhých 9,30 Kč.

- + vysoká rychlost při čtení
- + nejnižší cena na megabyte

Cena: 2390 Kč vč. DPH (256 MB)

Miniaturní karty SD: Doménou těchto miniaturních paměťových karet jsou mobilní telefony. Díky adaptéru se pak „zvětší“ až do formátu karty SD a jsou pak použitelné i s běžnou SD čtečkou.

sběrnici a data přenášejí podle protokolu ATA pro pevné disky.

DRAHÝ, POMALÝ A S MALOU KAPACITOU: TĚŽKÉ ČASY PRO MEMORY STICK

Jako konkurenční výrobek ke kartám MMC vyvinuly společnosti Sony a SanDisk tzv. Memory Stick. V současné době se prodávají čtyři různé verze. Tento typ karty se v budoucnu udrží na trhu zřejmě jenom díky velkému rozšíření značky Sony. Normální karty Memory Stick zvládají pouze 128 MB. Nový typ Memory Stick Select má dva 128MB paměťové čipy, které se aktivují mechanickým

přepínačem. Na trhu se objevil i model Memory Stick Duo s kapacitou 128 MB. Ten je o polovinu kratší než klasické karty Memory Stick. Setkáte se s ním například v Sony Ericssonu P900.

Nejnovější model má název Memory Stick Pro a firma SanDisk u něj výrazně zvýšila kapacitu paměti a rychlost přenosu dat. Tím ale přestal být zpětně kompatibilní s běžně prodávanými přístroji.

Podobně jako karty MMC a SD i Memory Stick používá k přenosu dat sériový protokol. I přes vysokou taktovací frekvenci 20 MHz se však rychlost přenosu dat při zapisování smyslně u klasické karty Memory Stick na

JAK JSME TESTOVALI PAMĚŤOVÉ KARTY

Testovací platformou pro paměťové karty byl notebook Joybook 5000 od firmy Benq s univerzální jednotkou na paměťové karty 10 in 1 USB 2.0 Multi Card od firmy Retec. Karty xD jsme testovali ve čtečce xD PictureCard USB od firmy Fujifilm. Hodnotu indexu jsme v každé kategorii nastavili na 100.

■ Rychlost přenosu dat při čtení a zápisu

U handheldů, PDA, mobilních telefonů a MP3 přehrávačů se data především načítají, u digitálních fotoaparátů se naopak především zapisují. Rychlost přenosu dat při čtení jsme považovali za nejdůležitější vlastnost a ohodnotili jsme ji 50 %. Rychlost přenosu dat při zapisování se na celkovém hodnocení podílela 30 %. Všechny paměťové karty jsme testovali pomocí nástroje Removable Storage/Flash Benchmark, který je součástí aplikace Sandra 2004.

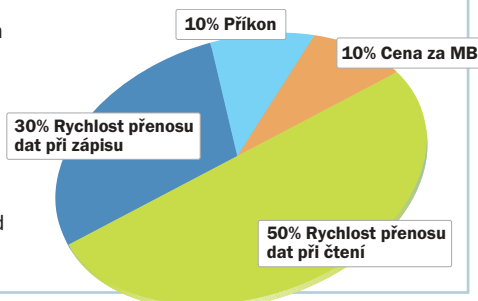
■ Příkon

Příkon byl u paměťových karet celkově nízký s výjimkou minidisku (Micro Drive) od firmy Hitachi. K měření spotřeby proudu

j jsme použili speciální kabel USB, kterým jsme propojili čtečku USB 2.0 s testovacím zařízením. Kabel tvoří čtyři vodiče, dva datové vodiče, napájecí vodič (5 V) a zemnicí vodič. Spotřebu proudu při napájení 5 V jsme měřili pomocí digitálního multimetru. Příkon jsme pak vypočítali podle vzorce $P = U \times I$ (příkon = napětí \times proud).

■ Cena za 1 MB

Záleželo samozřejmě i na tom, kolik peněz zaplatíme za 1 MB kapacity paměti. Zde se projevily výrazné rozdíly, a to jak mezi jednotlivými typy ve stejné kategorii (např. u karet CompactFlash), tak i celkově mezi jednotlivými kategoriemi. Pro výpočet ceny jsme použili průměrnou spodní cenovou hranici u každé karty.

Vyměňte ho za výkonnější!
Získejte nový za starý mimořádně výhodně!

Komplexní HW & SW řešení

HP PROLIANT ML110 & MS SBS 2003

39 980 Kč bez DPH

- Procesor Intel® Pentium® 4 podpořen Hyperthreading technologií 2,80 GHz
- Microsoft Windows Small Business Server 2003 - Standard Edition, paměť 512 MB RAM DDR ECC v základu, max. 4 GB, 1x HDD 80 GB Ultra ATA, 7 200 rpm, 2x 10/100/1000 Gb Ethernet, p.n. SRV-043A
- Možnost rozšířené záruky na 3 roky

Od 3 000 Kč za vrácení starý server.
www.hp.cz/trade-in

Ideální společník pro Váš server

HP STORAGEWORKS DAT 72

DAT 72 interní

21 490 Kč bez DPH

Uloží až 72 GB za 3,5 hod.; kapacita 36/72 GB, rychlost 3/6 MB/s, zpětně kompatibilní pro čtení a zápis s formáty DDS-3 (DAT 12/24) a DDS-4 (DAT 20/40), 3 varianty - interní, externí a hot-plug verze. p.n. Q1525A

* s kompresí 2:1

Až 6 950 Kč za vrácenou zálohovací mechaniku.

Odladená instalace Microsoft SBS 2003 standard edition. Serverová licence antivirového programu eTrust ZDARMA. Základní pomoc při instalaci a následné školení ZDARMA.
www.hp.cz/proliantsbs

VOLEJTE	261 108 108
NAVŠTIVTE	www.hp.cz
KONTAKTUJTE	autorizované partnery HP

Intel, Intel logo, Intel Inside, Intel Inside logo, Intel Centrino, Intel Centrino logo, Celeron, Intel Xeon, Intel SpeedStep, Itanium, Pentium a Pentium III Xeon jsou ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami společnosti Intel Corporation nebo jejich dceřiných společností ve Spojených státech a jiných zemích. Microsoft a Windows jsou registrovanými ochrannými známkami společnosti Microsoft Corporation ve Spojených státech a jiných zemích.
© 2004 Hewlett-Packard Development Company, L.P.

RYCHLÁ PAMĚŤ V POMALÉM OBALU

Paměť existuje jen několik málo typů. O to více je řadičů, které s daty na paměťovém médiu pracují. A protože každý výrobce čipů si chce ohřívát svoji vlastní polívičku, není žádnou výjimkou nekompatibilita, která zpomaluje přenos dat. Chip otestoval rychlé i pomalé paměťové karty v digitálních fotoaparátech, PDA a čtečkách karet.

PAMĚŤOVÉ KARTY V DIGITÁLNÍCH FOTOAPARÁTECH

Digitální fotoaparáty cenové třídy do 13 000 Kč, které ukládají fotografie ve formátu jpg, nemají s pomalými řadiči žádný problém. Dokonce i při maximálním rozlišení (1600 × 1200) nejsou obrázky zpravidla větší než 1,1 MB, a tak jejich uložení na kartu netrvá dlouho. Horší je to u zrcadlovek s rozlišením přes 5 megapixelů za cenu kolem 32 000 Kč, které ukládají snímky v náročném formátu tiff nebo raw. Takové snímky pak mají velikost 5 až 10 MB, takže použití rychlejší paměťové karty je nutností. V praxi to ale vypadá jinak. Například fotoaparátu Canon EOS 300D trvalo v případě tří snímků (každý 5,8 MB) celých 18 sekund, než na vítěznou kartu CF (SanDisk Ultra II) uložil i ten poslední pixel. To odpovídá rychlosti přenosu dat necelý 1 MB za sekundu – nic moc pro nový model z vyšší cenové kategorie. Že to jde i jinak, dokazuje Nikon se svým modelem D70, který dokáže tři snímky srovnatelné velikosti zapsat na kartu CF za pouhé čtyři sekundy (rychlost 4 MB/s). Pokud tedy chcete pořizovat rychlý sled snímků ve

vysokém rozlišení, budete potřebovat ten správný fotoaparát, jinak vám paměťové karty „ultra“, „turbo“ nebo „HighSpeed“ nebudou k ničemu.

Nestíhají: Digitální fotoaparáty, PDA a čtečky karet zaostávají za vysokým tempem paměťových karet.

PAMĚŤOVÉ KARTY V PDA

Je úplně jedno, jestli do kapesního počítače O2 Xda II nebo HP iPaq H5500 zasunete rychlou, nebo pomalou paměťovou kartu. V obou PDA tečou data rozhraním v kartovém slotu v nejlepším případě pouze čtvrti-

novou maximální rychlostí. V PDA proto můžete klidně používat i ty nejpomalejší a nejlevnější karty. Toto omezení ale naštěstí moc nebolí, protože přenášené soubory mají beztak velikost nanejvýš několika málo kilobytů.

PAMĚŤOVÉ KARTY VE ČTEČKÁCH

Specializované obchody nabízejí různé typy čteček karet, ale jen málokterá z nich zvládá všechny rychlé paměťové karty. Ve srovnání s digitálními fotoaparáty a PDA dosahovaly čtečky sice vyšších rychlostí přenosu dat, ale jen výjimečně využily maximální rychlost.

Jak dokazují výsledky měření v následující tabulce, čtečky s rozhraním USB 1.1 v zásadě propadly, protože toto zastaralé rozhraní funguje jako spolehlivé zaškrncvadlo. Nezbytným předpokladem pro vysokou rychlost při čtení a zápisu je tak rozhraní USB 2.0. Ze všech čteček, které jsme testovali, si s formáty SD, CF a Memory Stick nejlépe poradil vítěz testu od firmy Retec. Nízkou rychlost při čtení a zápisu jsme naměřili dokonce i u renomovaných výrobců paměťových karet, jakými jsou SanDisk a Lexar. Nepřesvědčily nás ani velmi rozšířené čtečky od firmy Hama.

TEST: EXTERNÍ ČTEČKY KARET S USB ROZHRANÍM	Celkové hodnocení	Cena Kč vč. DPH	Rozhraní	SanDisk CF-Card Ultra II 512 MB		SanDisk CF-Card Ultra II 512 MB		SanDisk CF-Card Ultra II 512 MB	
				Čtení (kB/s)	Zápis (kB/s)	Čtení (kB/s)	Zápis (kB/s)	Čtení (kB/s)	Zápis (kB/s)
RETEC USB 2,0 MULTI CARD DRIVE 10IN1	82	963	USB 2,0	8,055	3,925	8,055	3,925	8,055	3,925
BELKIN HI-SPEED USB 2,0 8IN1 MEDIA READER & WRITER	68	1130	USB 2,0	5,393	2,935	5,393	2,935	5,393	2,935
HAMA USB 2,0 CARDREADER WRITER 9IN1	62	350	USB 2,0	8,431	4,267	8,431	4,267	8,431	4,267
SANDISK IMAGE MATE 8IN1 CARDREADER/WRITER	45	945	USB 2,0	2,219	1,946	2,219	1,946	2,219	1,946
TYPHOON ANUBIS 8IN1 CARDREADER	42	315	USB 2,0	5,359	2,935	5,359	2,935	5,359	2,935
HAMA MULTI-CARDREADER 9IN1 TRAVELDRIVE USB 2,0	40	657	USB 2,0	2,594	2,014	2,594	2,014	2,594	2,014
LEXAR MEDIA USB 2,0 MULTI-CARDREADER	40	987	USB 2,0	2,253	2,526	2,253	2,526	2,253	2,526
SITECOM MULTI MEMORY CARDREADER 6IN1	38	1670	USB 2,0	2,253	2,526	2,253	2,526	2,253	2,526
OMEGA FLOPPY PLUS 7IN1 CARDREADER	9	1600	USB 1,1	819	785	819	785	819	785
TEVION CARDREADER/WRITER 6IN1	8	330	USB 1,1	887	819	887	819	887	819

**Vyměňte ho za výkonnější!
Získejte nový za starý
mimořádně výhodně!**

Nejprodávanejší server na světě

HP PROLIANT DL380 G3

84 960 Kč bez DPH

- Processor Intel® Xeon™ 3,06 GHz, možnost rozšíření na 2 CPU, paměť 1024 MB RAM v základu, rozšiřitelná až na 12 GB, disková kapacita 2x 72 GB, Wide Ultra 320 SCSI integr. radič SmartArray 5i Plus, 2x 1 GB LAN, ve standardní výbavě Lights-Out (iLO) Advanced Pack. p.n. SRV-039
- Záruka 3 roky u zákazníka

Od 3 000 Kč za vrácený starý server.

**Ideální společník
pro Váš server**

HP STORAGEWORKS
MSA 500 G2

od 149 980 Kč bez DPH

Podpora 4uzlového skupinového uspořádání (klastru)

Připojení pomocí vysokorychlostního radiče Ultra 320 SCSI

Ve standardu 256 MB

"read/write cache", rozšiřitelná na 512 MB, 2x rychlost diskového pole RAID 5, podpora RAID ADG Technologie

"Rapid Drive Rebuild", technologie rychlé obnovy dat. Disková kapacita až 2 TB. p.n.: 335880-B21

**Za starý server Vám
vrátíme od 3 000 do 50 000 Kč**

www.hp.cz/trade-in

VOLEJTE

261 108 108

NAVŠTIVTE

www.hp.cz

KONTAKTUJTE

autorizované partnery HP

Memory Stick Duo:
Karta Memory Stick Duo s poloviční délkou je určena pro mobilní telefony. Zvětšit se dá pomocí adaptéru pro použití s běžnou čtečkou, stejně jako je tomu u SD minikaret.

→ pouhých 0,8 MB/s, při čtení na 1,2 MB/s. Celkově patří podlouhlé paměťové médium firmy Sony k nejpomalejším kartám, které se dnes prodávají.

Toto hodnocení ale naprosto neplatí pro již zmíněný Memory Stick Pro. Tato novinka od firmy SanDisk pracuje s taktovací frekvencí až 40 MHz a přenáší data stejně jako karty SD přes čtyři datové spoje. Teoretická rychlost přenosu dosahuje max. 20 MB/s, v praxi však klesá zhruba na 5,5 MB/s. Dávno padla i maximální kapacita paměti 128 MB. V současné době se prodávají karty Memory Stick Pro s kapacitou až 2 GB. Jak už jsme ale říkali, kromě karty si musíte pořídit i přístroj, který ji podporuje, protože karty nejsou zpětně kompatibilní.

OKRAJOVÉ ŘEŠENÍ: KARTA xD OD FIREM FUJIFILM A OLYMPUS

Vzhledem k malému počtu karet xD PictureCard na trhu (v současné době se prodávají pouze dva druhy) jsme nevyhlásili žádného vítěze testu ani cenový tip. Jak už název prozrazuje, karta xD PictureCard je určena především k ukládání fotografií. Firmy Olympus a Fujifilm vyvinuly tuto kartu velikosti nehtu na palci z důvodu licenční ochrany jako náhradu za velké tenké karty SmartMedia do digitálních fotoaparátů. Stejně jako u karet SM jsou data přenášena sériově. Podle údajů výrobců by mělo být dosahováno rychlosti až 5 MB při zápisu a až 3 MB při čtení.

V praxi to však vypadá jinak. V našem testovacím centru se nám podařilo načítat data rychlostí max. 0,8 MB za sekundu a zapisovat rychlostí max. 0,5 MB za sekundu. Data tak na kartu doslova jenom kapou. Ostatně to není žádná překvapení, protože karty xD PictureCard využívají již poněkud zastaralou techniku karet SmartMedia, kdy na rozdíl od karet SD a CF není v paměťovém čipu zabudován radič.

Digitální fotoaparáty a další přístroje, do nichž lze kartu zasunout, tak musejí jinak běžný radič emulovat softwarově, čímž se zvyšují nároky a samozřejmě snižuje rychlost. Podobně jako Memory Stick od firmy Sony tak karta xD PictureCard zůstane řešením úzce svázaným s konkrétními přístroji.

■ ■ ■ Loys Nachtmann, Klaus Baasch a Andy Ilmberger, chip@vogel.cz

SHRNUTÍ

Loys Nachtmann

Klobouk dolů před SanDiskem. Pradědeček a spolutvůrce všech paměťových karet vytahuje trumfy z rukávu a končí v pěti ze šesti možných testů jako vítěz nebo jako cenový tip.

Za to si zaslouhuje náš respekt. V konkurenci jednotlivých formátů vítězí v současné době karta SD. Jakožto výkonné paměťové médium se těší značné oblibě u výrobců přístrojů, a předhoniла dokonce i stále ještě konkurenceschopný formát CF. Navíc je vedle minidisku Micro Drive nejlevnější. Naopak paměťové karty Memory Stick a xD žijí dál ve svém vlastním, poněkud zaostalém světě, protože se hodí pouze do přístrojů od firem Sony, Fujifilm a Olympus. Rozhodnutí, zda si koupíte rychlou a drahou kartu, nebo spíše nějakou levnější s průměrnou rychlostí přenosu dat, závisí na tom, jaký přístroj používáte. Nejlepší volbou pro váš fotoaparát nebo PDA však nespíše bude náš cenový tip. Rychlé karty jsou výhodné pouze v některých novějších čtečkách, například ve vítězi testu od firmy Retec.

	Výrobce	Typ	B o d o v é h o d n o c e n í													
			Celkový počet bodů	Rychlost přenosu dat při čtení	Rychlost přenosu dat při zápisu	Příkon	Cena za MB	Kapacita (v MB)	Běžná cena (v Kč vč. DPH)	Cena za MB (v Kč vč. DPH)	Hmotnost (v gramech)	Čtení (v KB/s)	Zápis (v KB/s)	Příkon v klidovém stavu (v mW)	Příkon během provozu (v mW)	
		SD a MMC karty														
CHIP TIP	1	SanDisk	SD-Card Ultra II	89	96	99	41	74	512	5790	11,30	1,9	8,499	5,7	45	445
	2	Panasonic	SD-Card Super HighSpeed	82	96	80	55	40	1024	16780	16,40	1,9	8,533	4,608	36,5	318,5
	3	Transcend	SD-Card 45x	81	77	100	39	83	256	1926	7,50	1,7	6,829	5,769	75	375
	4	Transcend	SD-Card 45x	79	77	93	38	91	1024	7062	6,90	1,9	6,861	5,359	75	400
	5	Kingston	SD-Card ElitePro HighSpeed	79	92	56	92	71	256	2247	8,80	2	8,124	3,243	21,5	191
	6	Transcend	Mini SD	77	74	56	44	63	128	1284	10,00	1	6,554	5,598	70	330
CHIP TIP	7	SanDisk	SD-Card (starý desing)	76	100	33	62	100	256	1890	7,40	1,9	8,875	1,877	20,5	317,5
	8	Hama	SD-Card Premium	75	77	88	51	50	1024	12840	12,50	2,8	6,827	5,052	38,5	343,5
	9	Lexar	SD-Card	74	79	67	59	81	256	3020	11,80	2,8	7,031	3,891	39	281
	10	Lexar	SD-Card 32x	73	98	41	52	65	256	3080	12,00	2,8	8,704	2,335	33	355,5
	11	SanDisk	SD-Card (nový desing)	69	92	29	43	100	512	3990	7,80	2,1	8,192	1,673	50	400
	12	SanDisk	SD-Card (starý desing)	67	84	30	58	100	512	3990	7,80	2,2	7,441	1,741	20,5	344
	13	Hama	SD-Card	67	78	52	48	80	1024	8025	7,80	1,9	6,929	3,004	51,1	344
	14	Panasonic	Mini SD	44	51	16	97	42	64	1050	16,40	0,7	4,54	922	31,5	148,5
	15	Lexar	MultiMediaCard	32	19	26	90	56	128	2090	16,30	1,8	1,673	1,502	33	162,5
	16	Kingston	MultiMediaCard	28	18	19	59	71	128	1130	8,80	1,7	1,604	1,092	39,5	282
		CF karty a Micro Drive														
CHIP TIP	17	SanDisk	CompactFlash Ultra II	84	93	100	41	38	512	3890	7,50	9,8	7,817	4,164	5	385
	18	Transcend	CompactFlash 45x	76	91	60	83	44	512	2730	5,30	9,5	7,612	2,492	7,5	175
	19	Kingston	CompactFlash HighSpeed	68	69	71	76	47	256	1284	5,00	8,9	5,769	2,97	2	210
	20	SanDisk	CompactFlash	67	93	39	36	52	1024	6690	6,50	9,2	7,851	1,638	5	440
	21	Kingston	CompactFlash ElitePro HighSpeed	66	68	72	73	30	1024	8100	7,90	10	5,734	3,004	1,8	219
	22	Transcend	CompactFlash	64	68	77	27	42	256	1450	5,70	8,8	5,734	3,227	130	215
CHIP TIP	23	Hitachi	Micro Drive	61	78	32	24	100	4096	9951	2,40	15,7	6,588	1,331	167,5	178
	24	Kingston	CompactFlash HighSpeed	61	69	48	77	50	512	2400	4,70	10	5,769	1,98	2	206,5
	25	Lexar	CompactFlash 16x	61	64	63	71	29	256	3300	12,90	9,5	5,393	2,628	1,5	226,5
	26	Lexar	CompactFlash 8x	59	64	55	70	39	512	4960	9,70	9,4	5,359	2,287	1,5	230
		MemoryStick														
CHIP TIP	27	SanDisk	MemoryStick Pro Ultra 2 MagicGate	88	99	100	41	45	256	3190	12,50	3,3	5,53	4,676	35	355
	28	SanDisk	MemoryStick Pro MagicGate	75	100	37	40	100	256	2390	9,30	3,3	5,564	1,741	35	375
	29	Lexar	MemoryStick Duo	56	77	18	74	46	128	2180	17,00	1,3	4,267	819	45,5	120,5
	30	Lexar	MemoryStick Pro MagicGate	54	76	23	53	43	512	7790	15,20	3,5	4,233	1,058	79	124,5
	31	Lexar	MemoryStick Duo MagicGate	50	76	18	26	38	128	2390	18,70	1,3	4,233	819	159	242,5
	32	SanDisk	MemoryStick	31	21	15	100	56	128	1590	12,40	3,3	1,161	717	35	85
	33	Lexar	MemoryStick	29	22	12	86	56	128	2070	16,20	3,5	1,229	649	40	101
	34	Sony	MemoryStick	29	21	17	93	42	128	1890	14,80	3,5	1,195	785	38	90
		XD karty*														
	35	Olympus	xD-PictureCard	100	100	100	100	100	256	2990	11,7	1,2	853	546	36,5	74,5
	36	Fujifilm	xD-PictureCard	97	96	100	100	98	256	3490	13,6	1,1	819	546	36,5	75,5

* Vzhledem k malému počtu testovaných karet jsme nevyhlásili žádný cenový tip.

inzerce

Design telefonu Budge Tone

ha-vel voice VoIP

Telefonní revoluce?

Označí-li se něco pojmem revoluce, musí to být opravdu výrazná změna, která nemá obdoby. Jedná se v České republice v oblasti IP telefonie o skutečnou revoluci, nebo opět půjde jen o mírný pokrok v mezích zákona?

Nejprve si ujasníme, o jakouže revoluci se vlastně jedná. Situaci v oblasti pevných linek čtenáři Chipu důvěrně znají a dobře vědí, že systém je v České republice hodně nepružný a změny se provádí jen velice těžko. Je to způsobeno tím, že Český Telecom má natažené telefonní linky na *poslední míli*, tedy do bytů uživatelů, a žádný telefonní hovor se tak nemůže obejít bez linek tohoto operátora. Zmíněná telefonní revoluce spočívá v tom, že od nynějška můžete telefonovat jako doposud, ale hovory už nebudou muset chodit přes telefonní linky v takové podobě, jak jste je znali doposud.

Ano, jedná se o prozatím méně známou, ale rychle se rozmáhající IP telefonii. Všechny tyto služby na bázi VoIP (Voice over IP) měly

jednu společnou vlastnost – ke svému fungování potřebovaly bezpodmínečně počítač. To značně omezovalo běžné použití v domácnosti. Ne každý uživatel(ka) je natolik tolerantní, aby si pokaždé, když potřebuje telefonovat, nasazoval(a) na hlavu headset. V Chipu 8/04 jsme ukázali řešení od operátora Fayn, který nabízí USB telefon, nicméně pro volání je nutná aplikace a také běžící počítač – kvůli čekání na příchozí hovor. Díky tomu se VoIP omezuje jen na některé členy domácnosti a praktické využití tím rapidně klesá.

HARDWAROVÉ ŘEŠENÍ

Tentokrát jsme otestovali dvě řešení společnosti ha-vel – na softwarové a hardwaro-

vé bázi. Právě hardwarové řešení přináší zmíněnou revoluci v telefonování. Jedná se o telefonní přístroj vyráběný společností Grandstream s názvem Budge Tone 100. Na první pohled vypadá jako úplně běžný telefon, ale už na ten druhý pohled je možné vidět, že místo konektoru RJ11 (telefonní linka) obsahuje konektor RJ45 (sít). Přesněji tedy dva konektory – telefon totiž zároveň funguje jako router pro připojení počítače k síti. Jeho robustní design výrazně přispívá k pohodlnému ovládní. Z čelního pohledu dominuje přístroji 12 velkých tlačítek a dalších 13 tlačítek pro pomocné funkce. Nechybí velký a přehledný displej, na kterém se zobrazují všechny důležité funkce.

Telefon je samozřejmě digitální a umožňuje funkce známé třeba z ISDN nebo GSM telefonů. Jedná se především o identifikaci volajícího, přidržení hovoru, přesměrování hovoru, konferenční hovor, předávání hovoru a další vymoženosti digitální linky. Z nadstandardních funkcí je velice příjemný hlasitý odposlech, který je kvalitní pro obě strany; různé druhy vyzvánění jsou spíše doplňkovou vlastností. Mnohem zajímavější věci se dějí uvnitř telefonu.

Základem dobrého elektronického produktu je dobře naprogramovaný firmware. Telefon při každém připojení k síti kontroluje u svého výrobce, zda nevyšla nová verze, a případně provede automatický upgrade.

Pro přenos hlasu po internetu je potřeba hlas modulovat. K tomu slouží kodeky. Budge Tone má připraveno sedm kodeků pro přenos hlasu. Ten nejkvalitnější odpovídá přenosu o rychlosti 64 kb/s, tedy úrovni ISDN, postupně dochází ke snížení až na kodek iLBC, kterému ke kvalitnímu přenosu stačí pouhých 13,3 kb/s, a přesto je přenos hlasu na dobré úrovni.

K čemu by však byly kodeky, kdyby telefon nebyl připojený k síti. Jak jsme již psali, telefon se připojuje pomocí konektoru RJ45. V síti se pak chová jako počítač. Má svou vlastní fyzickou (MAC) adresu jako běžná síťová karta. Pochopitelně musí vlastnit IP adresu, ať už privátní, nebo veřejnou. Tu může buď dostat přidělenou od DHCP serveru, nebo si ji můžete navolit ručně. Nastavit je možné ještě mnoho dalšího, zvláště položky potřebné k připojení k síti, jako je DNS server, SIP server, adresa proxy atd. Všechna tato nastavení se provádějí přes displej telefonu, ale je možné je měnit i přes web. Stačí zadat IP adresu a heslo a vše můžete editovat pohodlně přes klávesnici počítače.

inzerce

PRO A PROTI INTERNETOVÉ TELEFONIE

- + mnohem levnější (v určitých případech zdarma)
- + bez měsíčních paušálů
- + snadná přenositelnost
- + dostupnost i tam, kde dosud neexistuje telefonní linka
- + nulový zřizovací poplatek (softwarové řešení)
- + digitální služby (jako ISDN)
- + identifikace volajícího (CLIP) bez příplatku
- nutnost kvalitního připojení k internetu
- trvale zapnutý počítač pro příchozí hovory (softwarové řešení)
- přidání síťového prvku /hub/switch/router/ (hardwarové řešení)
- vyšší zřizovací poplatek (hardwarové řešení)
- menší záruka dostupnosti telefonní služby

Telefony Budge Tone 100 se vyrábějí ve třech barvách.

→ Možností, jak tento telefon připojit, je mnoho. V případě, že máte od providera natažený pouze jeden kabel, můžete na něj připojit malý router, za který pak připojíte počítač, notebook, telefon, a všechna zařízení budou mít přístup k internetu. Přehazování kabelu mezi zařízeními je velice nepohodlné, a často to ani není možné kvůli rozdílné fyzické adrese. Samozřejmě můžete využít i routeru v telefonu a až za něj připojit počítač.

Pokud podrobně neznáte nastavení své sítě, můžete využít nabídky distributora, který za cca 600 Kč nabízí nakonfigurování telefonu.

V případě, že připojení bylo úspěšné, telefon si stáhne přes TFTP aktuální datum a čas, který se v pohotovostním režimu zobrazuje na displeji. Kromě toho na displeji ještě uvidíte indikaci připojení sítě (na telefonu není žádná dioda, která by toto indikovala). Pak již nic nebrání provedení

prvního hovoru. Stačí zvednout sluchátko, vyfukat telefonní číslo a do několika sekund budete spojeni, to vše bez nutnosti jakéhokoliv počítače. To musí zvládnout i technický antitalent.

PODMÍNKY KVALITNÍHO PŘENOSU

Kvalita přenosu závisí na použitém kodeku. Telefon zkouší v nastaveném pořadí (od nejlepšího), který kodek mu nejvíce vyhovuje, a vybere ten, jenž odpovídá kvalitě zjištěného připojení. I na běžné telefonní lince, která funguje v ČR na cca 40 kb/s, je hovor proveditelný. Telefon totiž není ani tak náročný na přenosovou rychlost, jako spíše na rychlost odezvy. Zatímco při surfování není rychlost odezvy 500 ms žádnou tragédií, pro telefon je to přímo katastrofa. Pokud se odezva pohybuje do 300 ms, dokáže ji kodek regulovat a hovor je kvalitní. To je ale nejvyšší hranice pro kvalitní hovor. Potíže také vznikají s proměnlivou odezvou. Pokud je síť vytěžována nerovnoměrně, přičemž jednou je odezva 10 ms a vzápětí 250 ms, dostává se telefon do úzkých. To omezuje použití pouze na lepších připojeních. Nabídka těchto připojení je dnes už dobrá, ceny jsou však stále poněkud vysoké.

Služba VoIP se nedá provozovat přes satelitní připojení, kde jsou příliš dlouhé odezvy v řádu sekund, přes GPRS, které neposkytují zaručený datový tok (odezvy jsou také nepřijatelné), a někdy mohou nastat problémy i s levnými Wi-Fi sítěmi, které bývají občas přetížené. Zda je připojení, které používáte, dostatečně kvalitní, zjistíte použitím libovolného softwarového VoIP klienta (např. Skype, ICQ, Windows Messenger aj.). →

Grandstream IP Phone Configuration

MAC Address: 00 EB B2 00 A1 23
 Product Model: BT100
 Software Version: Progress-1.0.3.3 Bootloader-1.0.0.18 HTML-1.0.0.16 VDC-1.0.0.6
 Custom Ring: ring1-1.0.0.0 ring2-1.0.0.0 ring3-0.0.0.0
 Tone: (all tones means unavailable or unsupported)

Admin Password: (password to configure this IP phone)

IP Address: Dynamically assigned via DHCP (default) or PPPoE (will attempt PPPoE if DHCP fails and following is non-blank)
 PPPoE account ID:
 PPPoE password:
 Use this DNS server (if specified):

Manually configured as:
 IP Address:
 Subnet Mask:
 Default Router:
 DNS Server 1:
 DNS Server 2:

SIP Server: (e.g., sip.mycompany.com, or IP address)
 Outbound Proxy: (e.g., proxy.myprovider.com, or IP address, if any)
 SIP User ID: (the user part of an SIP address)
 Authenticate ID: (can be identical to or different from SIP User ID)
 Authenticate Password:

Veškerá nastavení telefonu se dají pohodlně změnit přes webové rozhraní.

GRANDSTREAM BUDGE TONE 100

Protokoly SIP 2.0, TCP/UDP/IP, RTP/RTCP, HTTP, ARP/RARP, ICMP, DNS, DHCP, NTP, TFTP

Připojení RJ45

Funkce čekající hovor, přidržení hovoru, přeposlání hovoru, redial, hlasová schránka, hlasitý odposlech, konferenční hovor (tři hovory, plně duplexní), konfigurace přes webové rozhraní, podpora NAT (privátní IP adresa)

Displej podsvícený, 12 čísel, 8 ikon, informace o čase

Rozměry 18 × 22 × 6,5 cm

Hmotnost 0,9 kg

Napájení 100 – 240 V, adaptér na 5 V

Web výrobce www.grandstream.com

Nabízí ha-vel, www.ha-vel.cz

Cena 3560 Kč

inzerce

RYCHLOST ODEZVY

Jak rychlé jsou odezvy? Ke zjištění odpovědi na tuto otázku slouží ve Windows jednoduchý prográmek. Spustíte příkazový řádek a napíšete `ping www.seznam.cz -n 25`. Tím se pošle 25 požadavků na odpověď na server `www.seznam.cz` a vypíše se, jak dlouho odezva trvala. Nakonec se vypíše statistika – nejmenší, největší a průměrná doba odezvy. V naprosto ideálním případě se tyto hodnoty rovnají. Dobré spojení by nemělo mít rozdíl mezi nejkratší a nejdelší odezvou delší než 60 ms. Pohodlnější je využít aplikace `LinkQualityMonitor`, kterou najdete na `Chip CD` v rubrice `Servis`.

Aplikace X-Lite je povedená a telefonuje se pomocí ní snadno.

Společnost ha-vel chystá pro potenciální uživatele možnost vyzkoušet jeden hovor bez nutnosti placení, což by zájemci odpovědělo na otázku týkající se kvality připojení. Již dnes si můžete vyzkoušet aplikaci `LinkQualityMonitor`, která podrobně zmonitoruje kvalitu vašeho připojení. Tuto aplikaci najdete na `Chip CD`.

SOFTWAREVÉ ŘEŠENÍ

Společnost ha-vel nabízí ještě softwarové řešení. To má výhodu především v nulové pořizovací ceně, aplikace však samozřejmě potřebuje ke svému fungování počítač. Hovor probíhá přes aplikaci X-Lite. V současnosti již existuje verze s číslem vyšším než 2.1 a je velice dobře odladěná. Nabízí boha-

té možnosti nastavení, včetně volby kodeku. Při používání je aplikace prakticky ekvivalentní s telefonem.

Všechny funkce, které se používají při volání z telefonu, najdete i v dané aplikaci. Jedná se o klasické funkce, které nabízí digitální linka. Hovory je možné přesměrovat – podmíněně i nepodmíněně, hovor lze také předávat. K dispozici je záznamník, který není přímo v telefonu, ale záznam se ukládá na serveru společnosti ha-vel. To má výhodu jednak v prakticky neomezené kapacitě záznamníku, jednak v možnosti výběru zprávy i z jiného telefonu – zavoláním na speciální číslo. Princip fungování je stejný jako hlasová schránka u mobilních telefonů. Výběr zpráv se provádí stisknutím

tláčítka `Message` na telefonu. Do schránky může být hovor přesměrován i v případě, že máte obsazeno. Obsazeno však máte až v okamžiku, kdy přijde třetí hovor. Najednou totiž můžete přijmout až dva hovory. Bohužel je možné mezi hovory jen přepínat. Konference může probíhat pouze přes zvláštní telefonní číslo, na které dotyční zavolají. Vše pak funguje formou místnosti. Řešení je to ale spíše náhradní, mnohem jednodušší by byla možnost konference přímo přes telefon – ten totiž tuto službu umožňuje. Službou, která by neměla zůstat opomenuta, je podrobné vyúčtování. Na internetu najdete podrobný výpis hovorů včetně faktury pro příslušný měsíc – platba se u společnosti ha-vel uskutečňuje pouze zpětně pomocí faktury.

TAHOUEM JE CENA

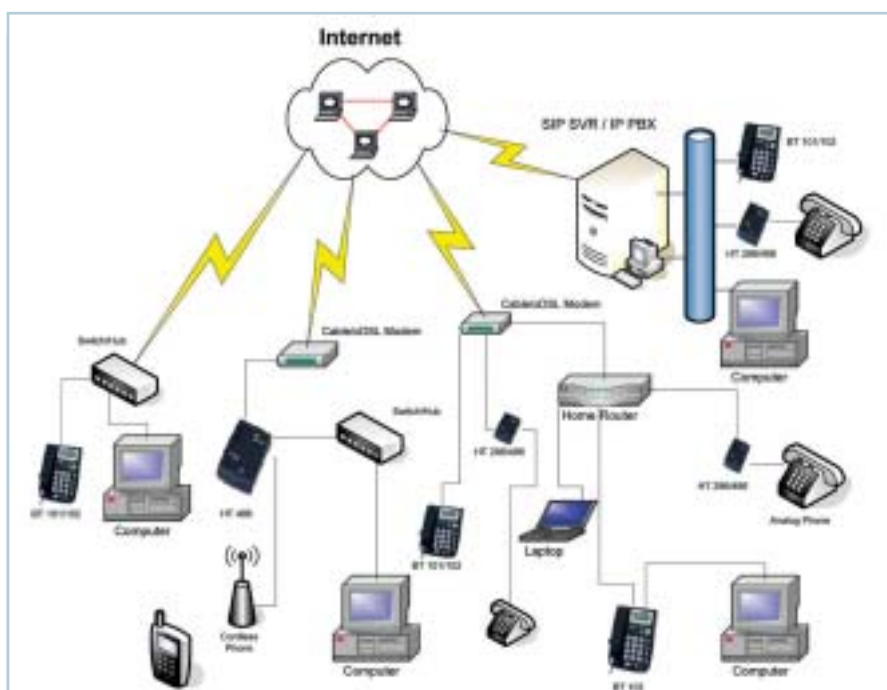
Nejjasnějším důvodem, proč využívat IP telefonie, je její nízká cena. Cena místního volání ve špičce a mezikrajového kdykoliv je 1,19 Kč za minutu, cena místního volání mimo špičku (19 – 7 hod. + svátky a víkendy) je 60 haléřů za minutu. Volání do mobilních sítí stojí 5,65 Kč za minutu. Tato cena je mnohem vyšší než třeba volání do USA. Je škoda, že se operátoři mezi sebou nedokáží lépe domluvit. Volání v rámci sítě ha-vel je zdarma.

Nevýhodou, která může užívání telefonu prodražit, je poněkud zastaralý systém účtování. U místních hovorů jsou zpoplatněny první dvě minuty a potom každá minuta. U dálkových hovorů a hovorů do mobilní sítě je zpoplatněna celá první minuta a pak je účtováno každých započatých 30 sekund. Takto dnes účtuje už pouze Český Telecom a tato neřest by měla rychle zmizet z ceníku. Účtování po sekundách je trend, který by se měl šířit.

Protože jde o novou službu, chce společnost ha-vel získat hodně zákazníků. Pomáhá si vynecháním pravidelného měsíčního paušálu. Do budoucna však počítá s tím, že by každý uživatel musel protelefonovat určitou minimální částku (prý 50 Kč měsíčně), jinak bude penalizován. Za několik měsíců by měla přijít nabídka dotovaných IP telefonů za úpis na určitou dobu. Jak lákavá tato nabídka bude, se zatím musíme nechat překvapit.

Zda se jedná o revoluci, či jen o evoluci, je těžké soudit. Společnost ha-vel nabídla službu, která opět prolomila určité hranice v systému telefonování. Dokáže již plně nahradit domácí pevnou linku a nebýt pouze alternativou pro uživatele počítačů.

■ ■ ■ Vratislav Klega

Na tomto principu funguje VoIP. Možností, jak připojit telefon, je spousta.

inzerce

ASUS P5GDC-V DELUXE-EAYO

Pro váš nový Intel

TYP PRODUKTU základní deska

PLATFORMA Intel LGA775

ČIPOVÁ SADA Intel 915G + ICH6R

PODPOROVANÉ PAMĚTI DDR 400 MHz,
DDR2 600 MHz

SLOTY 1× PCIe x16, 2× PCIe x1, 3× PCI

PORTY 2× FireWire, 4× USB 2.0, PP, SP, audio

VÝROBCE/POSKYTL ASUSTeK

CENA S DPH 6116 Kč

HODNOCENÍ ■ ■ ■ ■ ■

Další deska s novou patičkou LGA775 a podporou PCI Express pochází od firmy ASUS. Založena je na sadě 915G, a disponuje tedy integrovanou grafikou (Intel Graphics Media Accelerator 900) i slotem pro grafickou kartu, pokud chcete výkonnější řešení. Zajímavá je podpora paměti DDR (4 sloty) i DDR2 (2 sloty), které jsou stejně výkonné, ale dražší. Disků a dalších zařízení můžete připojit skutečně hodně – kromě 4 portů SATA s podporou RAID nabízí deska i RAID řadič IDE a dodatečně dva kanály. Celkem tedy můžete připojit deset zařízení.

Na desce je kromě obvyklých konektorů i gigabitová síťová karta (Marvell), FireWire port, hned čtyři USB porty (další jsou podporovány) a 8 zvukových vstupů a výstupů (včetně konektoru S/PDIF). AMI BIOS základní desky nabízí široké možnosti nastavení (napětí i frekvence). Použit můžete i funkci AI Overclocking, která vám pomůže v případě, kdy budete chtít z desky dostat co nejvíce a použít přetaktování. Desku jsme zkoušeli s procesorem Pentium 4 3,6 GHz EE a s 250GB diskem Maxtor SATA.

Na dodaném CD jsou ovladače a utility ASUS PC Probe a LiveUpdate a program WinDVD Suite. Hardwarová výbava je velmi slušná a nabízí další FireWire port, IDE a SATA kabely, sériový port (který přímo na desce není) a další dva USB porty. ■ ■ ■ Pavel Trousil

ASUS EXTREME N5900

Expresní grafika

TYP PRODUKTU grafická karta

SBĚRNICE PCI Express x16

GPU nVidia GeForce PCX5900, 375 MHz

PAMĚĚ 128 MB DDR SDRAM, 350 (700) MHz

PAMĚŤOVÁ SBĚRNICE 256b

KONEKTORY VGA, DVI, S-Video

MAX. ROZLIŠENÍ 2048 x 1536 bodů

VÝROBCE/POSKYTL ASUSTeK

CENA S DPH 8604 Kč

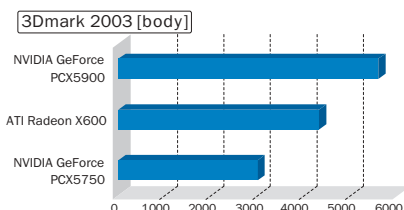
HODNOCENÍ ■ ■ ■ ■ ■

Novinkou v nabídce grafických karet firmy ASUS je model ASUS Extreme N5900, určený pro sběrnici PCI Express x16. Karta je založena na GPU PCX5900 firmy nVidia a grafický čip je chlazen aktivním chladičem, nicméně dodatečné napájení nevyžaduje. Karta podporuje Microsoft DirectX 9 a OpenGL 1.5.

ASUS dodává ke grafickým kartám bohatou softwarovou výbavu, která zahrnuje programy Power Director Pro, Media Show a ASUS DVD XP a hry Deus Ex: Invisible War, Battle Engine Aquila a Gun Metal. Z kabelů je pak k dispozici redukce DVI – D-Sub a redukce S-Video – video.

Pro PCIe je zatím jen několik řešení. nVidia nabízí kromě PCX5900 i PCX5750 a ATI Radeon X300 a X600. Čip PCX5900 je z nich nejrychlejší, nicméně brzy budou v prodeji i karty s čipy nVidia GeForce 6600 a 6800 a ATI Radeon X800 XT. Grafickou kartu jsme vyzkoušeli v počítači s procesorem Pentium 4 3,6 GHz a porovnali jsme ji s kartami X600 a PCX5750.

■ ■ ■ Pavel Trousil

COMPEX WPE54G

Bezdrátové UFO

TYP PRODUKTU Wi-Fi 802.11b/g access point

ROZHRANÍ Ethernet, Wi-Fi

PODPOROVANÉ FORMÁTY 802.11b (11 Mb/s),
802.11g (54 Mb/s)

ŠIFROVÁNÍ IEEE 802.1x autentifikace, WEP (Wired
Equivalent Privacy)

VÝROBCE Comex

POSKYTL Tomorrow System

CENA S DPH 4300 Kč

HODNOCENÍ ■ ■ ■ ■ ■

Access point Comex WPE54G je nástupcem modelu WP11B+. V zařízení WP11B+ byla jako WLAN část použita PCMCIA karta. WPE54G již řeší bezdrátovou část přímo interním čipem, což je z našeho pohledu kompaktnější řešení. Access point disponuje pěti pracovními mody. Výraznou inovací je podpora Wi-Fi 802.11g, umožňujícího max. rychlost přenosu až 54 Mb/s. V režimu Access point se z WPE54G stane běžný access point, tedy rozhraní mezi bezdrátovou sítí Wi-Fi a Ethernetem. Mezi nadstandardní funkce patří možnost prohlédnout celé ISM pásmo a vybrat nejméně rušený signál (automaticky). Můžete také poměrně jemně regulovat výstupní výkon. V režimu Access point client se WPE54G připojí k již existující síti (jinému access pointu) a převede signál z Wi-Fi sítě zpět do Ethernetu. Režim Gateway spojuje funkci access pointu a routeru. Na ethernetové rozhraní můžete přímo připojit svůj broadband modem (např. ADSL), který využíváte pro internetové připojení, a sdílet ho tak přes NAT do Wi-Fi sítě pro ostatní uživatele. NAT překlad také můžete vypnout a nechat zapnuté pouze statické nebo dynamické routování. I v tomto režimu opět můžete regulovat výkon či prohledávat ISM pásmo pro případná rušení. V základním balení produktu naleznete kromě samotného access pointu také CD s ovladači a se softwarem, síťový kabel, adaptér a stabilizační stojánek. ■ ■ ■ Adam Nosek

inzerce

Amilo D1840W/P4

Hlavně s citem!

Pokud u notebooku vyžadujete maximální výkon, máte dvě možnosti. Tou první je velmi drahý notebook, osazený těmi nejvýkonnějšími mobilními komponentami. Druhou možností jsou pak notebooky osazené desktopovými procesory. Takto vybavený notebook má výhodu ve velmi dobrém výkonu za přijatelnou cenu. Nevýhody pak tkví ve snížení mobility kvůli velké hmotnosti a v nedostatečné výdrž na baterie.

Přesně do této skupiny patří notebook Fujitsu Siemens Amilo D1840W/P4. Notebook je vyveden ve stříbrné barvě, jež se stává typickou pro většinu notebooků, jen spodek notebooku, kde je několik otvorů pro nasávání vzduchu větráčky, je z černého plastu. Po designové stránce Amilo nijak nevybočuje. Z konstrukčního hlediska oceňujeme velké místo pro operu rukou. Na klávesnici se subjektivně píše dobře, problémy nám však působilo rozmístění některých kláves. Umístění kláves PgDn/Up a Home vpravo ve svislé poloze je již typické pro vícero výrobců a je tak na vás, jestli tomuto

uspořádání přijmete na chuť. Prohození levé klávesy Ctrl a Fn nepatří mezi nejšťastnější, nicméně i s tímto prvkem se setkáváme na stále větším počtu notebooků. Pravda je, že si na toto uspořádání zvyknete, ale chce to nějaký ten čas. K překlepům pak zase dochází, když píšete na běžné desktopové klávesnici. Touchpad je veliký a dobře reaguje. Pochvalu zasluží speciální označená plocha pro rolování dokumentů či webových stránek. Touchpadu nechybí dvě typická „myší“ tlačítka, která jsou bohužel dost tuhá, plus další kombinované, sloužící pro rolování. Můžete tak rolovat pomocí touchpadu či pomocí tohoto tlačítka. Informačních diod má Amilo požehnaně. Signalizace spánkového režimu a nabíjení/provozu na síť je vidět i při zavřeném víku. Nechybí typické diody pro Caps Lock, NumLock atd. K dispozici jsou tři tlačítka pro spouštění aplikací.

DROBNÉ PROHŘEŠKY

K umístění portů nemáme vážnější výhrady (snad jen USB porty mohly být dále od sebe).

AMILO D1840W/P4

Výkonný, ale velký notebook.

Procesor Intel Pentium 4 3,0 GHz HT, 512 KB L2 cache, FSB 800 MHz

Čipová sada SiS 648FX + SiS SB 963

Paměť 512 MB RAM PC266 DDR, max. 1024 MB

Grafická karta ATI Mobility Radeon 9600 Pro, 128 MB RAM

Displej TFT, 15,4", 1280 × 800 bodů

Pevný disk Toshiba MK6021GAS, 60 GB

Optická mechanika DVD+RW Ricoh RW8165

Síťová karta Realtek RTL8180 Wireless LAN (Mini-) PCI, SiS 900-Based PCI Fast Ethernet Adapter

Modem Smart Link 56K Modem

Porty 3× USB 2.0, 1× FireWire, audio in/out, S/PDIF OUT, S-Video, VGA, LPT, IrDA

Rozměry 358 × 269 × 35,8 mm

Hmotnost 3500 g

Operační systém Windows XP Home Edition

Výrobce/poskytl Fujitsu Siemens Computer

Cena s DPH 49 990 Kč

Záruka 2 roky

Umístění audiokonektorů (S/PDIF, OUT, IN) na čelní stranu notebooku osobně nepovažuji za nejlepší volbu – kabely se pak hlavně při používání s touchpadem pletou. Umístění infračerveného portu do zadní části notebooku chválíme. Optimální pozice je sice na boku notebooku, ale hlavně že nebyl IrDA port umístěn v čelní části. Takové umístění je totiž nejméně praktické.

HARDWAROVÁ VÝBAVA

Notebook staví na dvou základních kamenech – na silném procesoru a na širokoúhlém displeji. Nejdříve k procesoru. Jedná se o desktopové Intel Pentium 4, taktované na 3,0 GHz. Procesor využívá 800MHz sběrnici a výkon podporuje technologie Hyper-Threading. Tu lze případně v BIOS deaktivovat, což u notebooků nebývá vždy zvykem. Operační paměť má systém k dispozici 512 MB. Data uložíte na 60GB disk Toshiba, který nás přenosovou rychlostí 20 MB/s příliš nepotěšil.

ACH, TEN DISPLEJ...

Nyní zpět k druhému lákadlu notebooku – k displeji. Ten je jak velkým plusem, tak i bohužel minusem tohoto stroje, a to kvůli provedení krytu. Kryt je totiž tak měkký, že při trochu větším tlaku by lehce mohlo dojít k proražení displeje, například v situaci, kdy uložíte notebook do brašny, do horní sekce dáte adaptér, který je velmi těžký a velký, a někde se s brašnou lehce opřete. Je to velká škoda, s displejem je kvůli krytu potřeba pracovat s velkým citem. Displej samotný je však skutečně povedený a sledovat na něm DVD bylo přímo potěšení. Aby také ne, když jde o širokoúhlé provedení s rozlišením 1280 x 800 bodů. O zpracování grafických dat se stará mobilní Radeon 9600 se 128 MB RAM. Ten sice nepatří mezi „mobilní“ špičku, ale i tak poskytuje slušné výsledky (viz tabulka). Pochvalu zaslouží integrace Wi-Fi síťové karty, MMC/SD karty a poměrně širokého spektra portů včetně FireWire.

Notebook Amilo D1840W/P4 je dobrou volbou pro uživatele, kteří chtějí multimediální přenosný počítač hlavně na domácí použití a s notebookem nebudou moc cestovat. Velmi dobře ho lze použít na sledování DVD filmů, které lze zpestřit i prostorovým zvukem, a to díky přítomnosti S/PDIF. DVD-RW mechaniku lze také využít například pro zálohu dat. Proti notebooku mluví velmi slabá ochrana displeje, jeho hmotnost a velký a těžký adaptér – skutečně nic, co byste s sebou denně rádi tahali. Domácí použití je živnou půdou pro tento dobře vybavený model. ■ ■ ■ Adam Nosek

NOTEBOOK	AMILO D1840W/P4
NÍZKÓUROVŇOVÉ TESTY	
DHRYSTONES	3041944
WHETSTONES	27335
PAMĚŤ	650950
DISK [KB/s, ms]	20095,1/21,1
DALŠÍ TESTY	
PŘEVOD WAV-MP3 [m:s]	0:38
PŘEVOD DO DIVX [m:s]	1:56
3DMARK 2001SE (1024 x 768, 32 b)	9131
3DMARK 2003 (1024 x 768, 32 b)	2553
QUAKE 3 ARENA (1024 x 768, 16 b) [FPS]	203,6
UNREAL [FPS]	122,83/55,49
AQUAMARK 3	21,484
VÝDRŽ NA AKUMULÁTORY [h:m]	1:15

SL-865Pro-775

An Innovative Solution to Socket-775
the only i865 + Socket-775 mainboard available on the market

SL-865Pro-775 Socket 775 Intel 865PE+ICH5

- Support LGA775 Pentium4 processors
- FSB 800/ 533 MHz
- 4 Dual Channel DDR 400/333 SDRAM
- Support AGP 8X/4X
- Support UATA-133/ 100 & Serial ATA
- Support Raid 0, 1, 0+1 & JBOD
- Promise 20579 RAID Controller
- Gigabit Ethernet
- Integrated 6-Channel AC'97 Audio
- Integrated IEEE 1394
- 8 x USB2.0
- BIOS Vcore Setting & FSB Setting
- BIOS AGP & DIMM Voltage Setting
- Hyper Threading & RAID Smart Technology
- Debug LED onboard
- Soltek MBA & RedStorm2 Technology

Socket 478 SL-865Pro2-FGR

Intel® 865PE+ICH5

- Intel Prescott Socket 478 P4 & Celeron Ready
- FSB 800/ 533 MHz
- 4 Dual Channel DDR 400/333 SDRAM
- Support AGP 8X/4X
- Support UATA-133/ 100 RAID & Serial ATA RAID 0, 1, 10(0+1), and JBOD
- Gigabit Ethernet
- Integrated 6-Channel AC'97 Audio
- Integrated IEEE 1394
- 8 x USB2.0
- BIOS Vcore Setting & FSB Setting
- BIOS AGP & DIMM Voltage Setting
- Hyper Threading Technology
- Debug LED onboard
- Soltek MBA & RedStorm2 Technology

VGA CARDS

GeForce™ FX5700 SL-5700LX-RD

- Supports AGP8X/4X
- NVIDIA CineFX2.0 Engine
- 400MHz RAMDACs
- DirectX9
- OpenGL 1.5
- Single Fan
- DVI output for digital flat-panel displays
- TV-Out S-Video Connector
- 128MB DDR Memory

Socket 754 SL-K8AN2E-GR

NVIDIA® nForce3 250Gb

- Supports HyperTransport
- 2 DDR 400/333 SDRAM
- Supports AGP 8X/4X
- Supports UATA-133/100 & Serial ATA
- Supports RAID 0, 1, 0+1 & JBOD
- Promise 20579 RAID Controller
- NV Gigabit Ethernet (66 MHz)
- Integrated 6-Channel AC'97 Audio
- 8 x USB2.0
- BIOS Vcore Setting & FSB Setting
- BIOS AGP & DIMM Voltage Setting

Soltek Mini Barebone Systems

Intel® Pentium® 4 Solution

- Qbic EQ3401 series Intel Springdale 865G
- Qbic EQ3402 series Intel 845GE

VIA® C3 CPU Embedded Solution

- Qbic IQ3601 series VIA CLE266 VIA C3 1000MHz CPU Embedded

AMD® Socket A Solution

- Qbic EQ3702/EQ3705 series NVIDIA nForce2 IGP

Socket A SL-KT880E-RL

VIA KT880+VT8237

- FSB 400/333 MHz
- 2 Dual Channel DDR 400/333 SDRAM
- Support AGP 8X/4X
- Support UATA-133/100 & Serial ATA RAID
- Integrated LAN
- Integrated 6-Channel AC'97 Audio
- 8 x USB2.0
- BIOS Vcore Setting & FSB Setting
- BIOS AGP & DIMM Voltage Setting
- ABSI CPU Protection
- RedStorm2 Technology
- SL-KT880E-R is w/o LAN

Soltek Computer Inc.
www.soltek.com.tw
The Soul Of Technology

Authorized Distributors

Tel : 225 576 468
Fax : 225 576 469
prode@extrapoint.cz
www.extrapoint.cz
eXtraPoint a.s.
Pospisilova 1093 Praha 9,
198 00 Czech Republic

Tel : +420 234 646 188
Fax : +420 234 646 120
mail : info@proca.cz
ProCA spol. s r.o.
V Lužick 818 142 00 Praha 4

Address : 080 01 Prešov, Botova 3
Tel. and Fax No. : 051 7725585
E-mail : obchod@camea.sk
BRANCH OFFICE
Address : 821 04 Bratislava, Rozmarinova 49
Tel. No : 02 43635752
Fax No : 02 43635754
E-mail : obchod3@camea.sk

VideoMate TV Gold Plus

Televize bez televizoru

S televizní kartou již nejsme pro sledování zpráv odkázáni na internet.

Až z dálkami voničího Tchaj-wanu k nám dorazil zajímavý televizní tuner pro PC. Všechny doposud vídané karty pro příjem televizního vysílání vyžadovaly, tedy jestliže chtěl uživatel mít pořad nahraný, aby byl počítač pro záznam připravený. Kvůli nutnosti nechat celý večer, nebo dokonce přes víkend zapnutý PC nebylo nahrávání filmů do počítače příliš praktické.

VideoMate TV přichází s jednoduchou, ale elegantní funkcí – nastavitelný vnitřní časovač karty dovede v cca pětiminutovém předstihu zapnout počítač a připravit programy pro záznam. Vypnutí PC po ukončení záznamu je pak běžnou samozřejmostí. Aby bylo vůbec zapnutí PC možné, karta se dodaným kabelem propojuje s příslušným konektorem základní desky. Pomocí dálkového ovládání televizní karty také lze počítač zapínat a vypínat.

VIDEOMATE TV GOLD PLUS

Interní televizní tuner.

Sběrnice PCI

Tuner Philips

Čipová sada Philips SAA7134

Formát záznamu MPEG-2 nebo MPEG-1

Datový tok záznamu max. 10 Mb/s

Další funkce FM radiopřijímač, zapnutí PC

Příslušenství dálkové ovládání

Software Compro DVD, Ulead DVD VideoStudio 7 SE a DVD MovieFactory 2 SE

Výrobce/poskytli Compro Technology

Cena s DPH cca 2200 Kč

Hlavní úkoly televizní karty představuje přehrávání a záznam televizního vysílání, případně analogového videa v počítači. K tomu jsou na kartě integrovány komponenty firmy Philips, a to jak analogový TV tuner, tak v současnosti asi nepoužívanější kódovací čip SAA7134. Dva vstupy slouží pro připojení antén (televizní a FM rádio), druhá dvojice pak formou kompozitního a S-Video vstupu slouží pro připojení videa. Do další zdiřky patří senzor dálkového ovládání a poslední dvojice konektorů pak zastupuje průchozí linkový konektor. Ten se využije v případě externího propojení na zvukovou kartu. Pohodlnější je však použít vnitřní propojení, pro které se také dodává kabel podobný zvukovému propojení CD mechaniky.

Po instalaci hardwaru je třeba zabývat se programovým vybavením. Na instalačním CD nalezneme ovladače a základní obslužné programy, další disky pak obsahují programové vybavení pro následné zpracování nahrávek. Pro obsluhu televizního tuneru slouží Compro PVR.

Kromě naladění a přepínání stanic se jeho prostřednictvím spouští i záznam videa a ve výčtu podporovaných vlastností nalezneme náhled všech známých kanálů i efektní funkci time-shift. Jejím prostřednictvím lze živé vysílání pozastavit a následně s odstupem prohlížet, zatímco aktuální vysílání se dále zaznamenává. I když musíte od televizoru (počítače) odejít,

Tuner při monitorování kanálů zobrazuje náhledy všech naladěných programů.

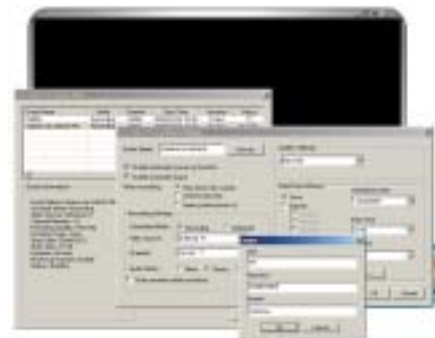

neunikne vám ani minuta pořadu. Tedy s výjimkou zhruba tří sekund potřebných k inicializaci záznamu. Time-shift standardně používá menší rozlišení i datový tok záznamu, aby byla zachována plynulost videa při souběžné kompresi a dekompresi, na výkonných sestavách si však můžeme dovolit provozovat time-shift i v plné kvalitě.

Záznam videa, ať již z kabelového, nebo anténního vstupu, již samozřejmě v plné kvalitě možný je. Program Compro PVR podporuje pouze vestavěnou softwarovou MPEG-2 kompresi. To dnes již není s kapacitou pevných disků a s nízkými cenami vypalovacích DVD mechanik i médií velká nevýhoda – požadavek na přímé kódování do DivX formátu již není kritický. Jestliže si plánujete vytvářet domácí DVD filmy, přijde vhod jeden z přímo vestavěných profilů záznamu, který je pro standardní formát filmových DVD nastaven. Rozlišení obrazu, kvalitu zvuku i datový tok výsledného záznamu však lze libovolně zvolit. Jestliže vůbec nevyhovuje záznam do formátu MPEG-2, lze samozřejmě díky standardnímu rozhraní použít i jiné programy pro záznam videa, třeba populární, zdarma šířený VirtualDub.

Program pro řízení radiopřijímače vypadá téměř totožně. Stejně jako „videorekordér“ lze i „radiopřijímač“ pohodlně řídit dálkovým ovladačem. Naladěné stanice lze pojmenovat a přiřadit tlačítkům pro zrychlenou volbu, kromě nastavení hlasitosti a tlačítka Mute pak není v praxi nic dalšího potřeba. Na dálkovém ovladači poté nalezneme i tlačítka vyhrazená přepnutí funkce (obslužných programů) mezi televizí a rádiem. Stiskem červeného tlačítka Rec lze i u radiopřijímače zaznamenat aktuální vysílání.

Pro načasované nahrávání slouží trvale spuštěný Scheduler, v němž přehledně nastavíme zaznamenávaný kanál, kvalitu i čas záznamu. Časovat lze i pravidelně se opakující úlohy, oproti stolnímu videorekordéru však chybí příjem VPS signálů pro přesné nahrávání pořadů. Jestliže po nastavení záznamu počítač vypneme, vnitřní časovač karty jej v předstihu zapne, přihlásí se do Windows zadáním uživatelským jménem a heslem a připraví programy pro záznam – uživatele i heslo je nutné zadat pokaždé individuálně při programování záznamu. Zapnutí počítače funguje spolehlivě pouze při plném vypnutí, se systémem hibernovaným na disk si přihlášení uživatele bohužel neporadilo.

Při časování záznamu se zapnutím PC je nutné zadat i heslo pro přihlášení do Windows.

Tuner VideoMate TV Gold Plus firmy Compro vykazuje dobrou kvalitu příjmu i citlivost ladění. Nahrané filmy jsou velmi dobře použitelné – svou kvalitou s lehčím rozostřením při MPEG-2 kompresi odpovídají nahrávce, byť levnějšího, videorekordéru. Dálkový ovladač pro běžnou obsluhu plně dostačuje, takže kromě úvodního naladění nebo nastavení záznamu není přímá práce s programy nutná. Škoda že dosud jsme tento zajímavý tuner nenalezli v nabídce některé z českých distribučních společností. ■ ■ ■
Miroslav Stoklasa

PLACENÁ INZERCE

**JEDNOPRŮCHODOVÁ
BAREVNÁ TISKÁRNA
PRO JEDNOTLIVCE**

BAREVNÝ TISK
12 STR./MIN

ČERNOBÍLÝ TISK
20 STR./MIN

NOVINKA
MODEL C3100
15.990,-
CENA BEZ DPH

Barevná a černobílá tiskárna s vynikajícím poměrem cena/výkon, určená pro jednotlivce a malé firmy. Rozlišení 600 x 1200 dpi, paměť (stand./max.) 32/288 MB, max. měsíční zatížení 35 000 stran.

invex
HALA B STÁNEK 32

NAVŠTIVTE WWW.OKI.CZ NEBO NÁM MŮŽETE ZAVOLAT: 224 890 157
OKI SYSTEMS (CZECH AND SLOVAK), S. R. O., POBŘEŽNÍ 3, 186 00 PRAHA 8

OKI

HP Compaq business notebook nc6000

Kancelářský dřič

Compaq nc6000 patří v široké nabídce firmy HP mezi tzv. „tenké a lehké“ notebooky a nabízí dobrý výkon. Jeho hmotnost je něco přes 2,5 kg, což je přijatelné. Základem notebooku je technologie Intel Centrino, a tedy i procesor Pentium M, jehož frekvence už vyrostla až na 2 GHz. Testovaný model ukrýval verzi 735 s frekvencí 1,7 GHz.

Paměť má kapacitu dostatečných 512 MB a disk velikost 40 GB. Kromě dostatku pro-

Kromě touchpadu nabízí notebook i trackpoint.

storu nabízí i slušnou rychlost – jde o disk s rychlostí otáčení 5400 ot./min. a naměřenou průměrnou přenosovou rychlostí 30 MB/s. V šachtě na boku notebooku je výměnná kombinovaná mechanika (DVD/CD-RW). Vybrat si tedy můžete podle potřeby i jinou (popřípadě i druhou baterii nebo disketovou mechaniku). Pevný disk lze v případě potřeby po uvolnění šroubu také zaměnit.

Design je poměrně konzervativní (tím nechci říct ošklivý), z barev převládá černá, doplněná stříbrnými detaily. Kryt je částečně z magnezia, takže přestože je tloušťka notebooku něco přes 3 cm, působí odolně. Ve víku je 14,1" displej s rozlišením 1024 × 768 bodů, do kterého data posílá grafická karta ATI Radeon 9600, takže ani grafické programy a hry nejsou pro tento stroj tabu. Například 11,08 fps v Aquamarku 3 je slušný výsledek, stejně jako 1552 bodů v 3Dmarku 2003.

Modem a síťovou kartu už dnes najdete téměř v každém notebooku. U Compaqu jde

navíc o síťovou kartu gigabitovou a nechybí ani možnost bezdrátového připojení, a to buď prostřednictvím Wi-Fi (podporován je i rychlejší

NOTEBOOK	Compaq nc6000
NÍZKOUROVNŮVÉ TESTY	
DHRYSTONES	3392593
WHETSTONES	14791
PAMĚŤ	3904445
DISK [KB/s, ms]	29800/18,6
DALŠÍ TESTY	
PŘEVOD DO DIVX [m:s]	2:14
3DMARK 2003 (1024 × 768, 32 b)	1552
UNREAL [FPS]	76,89/44,75
AQUAMARK 3	11,08
VÝDRŽ NA AKUMULÁTORY [h:m]	3:43

Hoop tiny 320

Rtěnka s hudbou

Digitální hudební přehrávače jsme v našich testech představovali již několikrát. Nyní vás seznámíme s dalším, s přehrávačem Hoop tiny 320, jenž v elegantním pouzdře ukrývá funkce, které u kapesních digitálních přehrávačů přece jen běžné nejsou. Kromě

vnitřní flash paměti má totiž slot pro výměnnou SD kartu. Snadno tak lze v přehrávači skladby obměňovat nebo jen rozšířit jeho kapacitu. V neposlední řadě pak lze přehrávač použít jako čtečku SD karet.

Mechanické provedení přehrávače velmi připomíná lehce zvětšený USB klíč. Na konci svého podlouhlého těla má totiž pod krytem standardní USB konektor pro zapojení přímo do portu počítače. Rozměr konektoru spolu se standardní mikrotužkovou (AAA) baterií pak limituje minimální rozměry přehrávače. Tím pádem však zbylo místo na třířádkový, modře podsvícený grafický displej.

Základním ovládacím prvkem přehrávače je pětice do kruhu sdružených tlačítek s poněkud zapuštěným, vprostřed umístěným tlačítkem play/pause. Jeho delším podržením se také přehrávač zapíná a vypíná.

Stiskem bočních tlačítek se provádí výběr skladeb a posun v rámci přehrávané

HOOP TINY 320

Kapesní MP3 přehrávač.

Model HAN-320

Formáty MP3, WMA

Vnitřní paměť 128 MB

Rozšíření paměti SD karta

Rádio FM tuner, paměť na 15 stanic

Displej grafický, 128 × 32 bodů, modře podsvícený

Napájení 1 baterie AAA

Výdrž baterie cca 10 hod. provozu

Komunikace USB 1.1

Rozměry 28 × 99 × 30 mm

Hmotnost 38 g (bez baterie a SD karty)

Výrobce Amac Tek

Poskytl Umax CZ

Cena s DPH 3990 Kč

skladby, horní spouští záznam a spodní přepíná režimy přehrávače.

Kromě poslechu MP3 a WMA skladeb lze přehrávač Hoop tiny 320 využít i jako diktafon,

HP COMPAQ NC6000

Výkonný notebook s dobrou konektivitou.

Procesor Intel Pentium M 765, 1,7 GHz, 2048 KB L2 cache

Čipová sada Intel 855PM

Paměť 512 MB DDR, max. 2048 MB

Pevný disk HTS548040M9AT00, 40 GB, 5400 ot./min., 8 MB cache

Optická mechanika combo LG HL-DT-ST DW/DVD GCC-4241N

Grafická karta ATI Radeon 9600, 32 MB DDR SDRAM

Displej TFT, 14,1", 1024 × 768 bodů

Porty 2 × USB 2.0, S-Video, PP, SP, VGA, RJ-45/RJ-11, FIR, slot SD Card, PC Card Type III/2xII, rozšiřující stanice

Síťová karta Intel PRO/Wireless 2200 G

Modem Agere System AC '97

Výrobce/poskytl Hewlett-Packard

Operační systém Windows XP Professional

Rozměry 32,3/34,1 × 317,6 × 262 mm

Hmotnost 2596 g

Cena s DPH 80 896 Kč

Záruka 3 roky

standard 802.11b/g), nebo Bluetooth, nebo infračerveného portu. Ten je na levém předním rohu a například mobilní telefon můžete mít jak vepředu, tak na boku.

Další konektory jsou umístěny vzadu (USB porty jsou pouze dva a bohužel hned nad sebou), dole je nezakrytý port pro rozšiřovací stanici. Šikovný je i slot pro karty SD, které HP podporuje například i v digitálních fotoaparátech nebo PDA zařízeních.

Hlasitost se ovládá pomocí tří samostatných tlačítek na přední straně u reproduktorů (poměrně výkonných). Je to šikovnější než ovládání pomocí stisku kombinace kláves. Samostatná tlačítka jsou i pro zamknutí počítače, pro aktivaci bezdrátových možností připojení a pro nastavení notebooku pro prezentaci. Samotná klávesnice je praktická a klávesy jsou rozloženy podobně jako na běžné klávesnici. Další výhodou je to, že uživatel si může vybrat polohovací zařízení – k dispozici je touchpad i trackpoint.

Předností notebooku je výborný výkon i rychlý disk, dlouhá výdrž na baterie (v testu vydržel notebook pracovat tři a tři čtvrtě hodiny), Wi-Fi i Bluetooth, snadné ovládání díky příjemné klávesnici a oběma polohovacím zařízením. USB portů však mohlo být více.

■ ■ ■ Pavel Trousil

a co je zajímavější, i jako FM radiopřijímač. Delším stiskem nenápadného, shora umístěného jog dial ovladače se spustí automatické ladění, které poměrně citlivě (alespoň v Praze) vyhledá a do jedné z 15 pozic uloží dostupné stanice. Ruční ladění je samozřejmě možné také. Zmíněný výkyvný ovladač (jog dial) slouží ve všech režimech jako ovladač hlasitosti a pro přístup do voleb přehrávače.

Po stisku příslušného tlačítka se spustí záznam zvuku, který podle toho, zda je zdrojem radiopřijímač, linkový vstup, nebo mikrofon, třídí nahrané MP3 soubory do adresářů. Kvalitu záznamu lze nastavit v několika krocích až do 256 kb/s. Pak se však do vnitřní paměti přehrávače mnoho záznamu nevejde. V režimu radiopřijímače lze záznam zapnout jediným stiskem a jen s minimálním zpožděním, což je pro „chytání“ oblíbených skladeb velmi praktické.

Po připojení k počítači se přihlásí hned dvě nová „písmenka“, jednotky zastupující vnitřní paměť přehrávače a slot pro paměťovou kartu. S oběma pak lze přímo pracovat, kopírovat, číst i mazat soubory. Rychlost bohužel není velká, dokumentace přehrávače uvádí maximální přenosovou rychlost 8 megabitů, což nevyužívá ani možnosti

původního USB 1.1 rozhraní. Na přenos 128 MB hudebních souborů si proto počkáte cca tři a půl minuty.

Příjemnou vlastností pro správu paměti je kopírování z SD karty do přehrávače a zpět, stejně jako mazání nahrávek i MP3 skladeb – to v možnostech přehrávačů zatím příliš běžné není.

Neobvyklá je také možnost zpomalit či zrychlit přehrávání záznamů. Možnosti poslechu pak doplňují běžnější funkce, jako náhodné nebo opakované přehrávání skladeb, čtyřpásmový nastavitelný ekvalizér s připravenými profily a opakování úseku v rámci skladby.

I když pomineme design, tedy výrazný, do metalicky rudé barvy laděný kryt, zůstanou z přehrávače Hoop tiny 320 příjemné dojmy. Nabízí dobré funkce a bohaté příslušenství, v němž kromě sluchátek, pouzdra a tří různých transportních řemínků nalezneme i USB prodlužovačku a audiokabel, tedy vše potřebné. Testovaná verze s kapacitou 128 MB se prodává za cenu pod hranici čtyř tisíc korun, což je dobrá cena. Pro zájemce o větší kapacitu pak existují modely s větší pamětí a samozřejmě i optimální volba, rozšíření SD kartami.

■ ■ ■ Miroslav Stoklasa

Svůj JOB má pod kontrolou

DIGITÁLNÍ MULTIFUNKČNÍ ZAŘÍZENÍ

Pokud hledáte jednoduché řešení pro vaše denní požadavky na práci s dokumenty, rozhodnete se pro zařízení, které kompletně sladí běžnou kancelářskou agendu - kopírování, tisk, skenování a faxování. Oceníte praktičnost jednoho zařízení s tak rozsáhlou dovedností při zachování špičkových technických parametrů.

d-Copia 150D

kopírka/tiskárna/barevný skener pro osobní použití nebo malé pracovní skupiny, standardně podavač originálů a duplexní jednotka

d-Copia 16MF

multifunkční zařízení kopírka/tiskárna/skenér/fax, max. formát A3, standardně síťový tisk, možnost oboustranného kopírování, velmi nízké provozní náklady

d-Copia 300

kopírka/tiskárna/fax/skenér s pokročilými funkcemi pro dokument management a dálkovou síťovou správu, možnost centrálního využívání, ochrana provozu pomocí PIN kódů, možnost účtování na jednotlivce/oddělení

d-Color MF20

barevná kopírka/tiskárna/skenér, formát A3+, 2 typy kontrolerů pro kancelářské nebo profesionální grafické prostředí, efektivní síťová správa

olivetti

COMPLET, spol. s r.o.

autorizovaný dovozce a distributor Olivetti Tecnost
U Nikolajky 15, 150 00 Praha 5, tel.: +420 251 177 411
fax: +420 251 562 031, obchod@complet.cz
www.complet.cz

Sony Ericsson K 700i

Telefon se dvěma tvářemi

Sony Ericsson K 700i, dlouho očekávaný nástupce úspěšného mobilního telefonu Sony Ericsson T610/T630, je na světě a my jsme se mu podívali na zoubek.

Po designové stránce opět „narážíme“ na spojení hranatých a zaoblených tvarů: horní a boční stěny jsou ploché, spodní stěna je vypouklá. Oproti modelu T610 však telefon působí více hranatěji, pro někoho možná až příliš. Konstrukce je ještě solidnější než u předchůdce. Zadní kryt baterie se zasouvá do dlouhých „kolejí“, což zajišťuje pevnost zadní části telefonu. Celý telefon působí pevným dojmem, nic se nehýbe či nevrže. Co se týče barevného provedení, výrobce vsadil na stříbrnou v kombinaci se šedou a černou barvou. Představu o dokonalém sladění jednotlivých barev si můžete udělat z fotek, které jsou součástí recenze.

Čelní stěna přístroje je klasicky koncipována jako běžný telefon, a obsahuje tedy klávesnici a displej. Zadní stěna telefonu pak svým provedením připomíná běžný digitální kompak. V případě focení se také s telefonem pracuje jako s digitálním fotoaparátom – ve vodorovné poloze. Samozřejmě lze fotit i v běžné, svislé poloze, ale ovládací tlačítka jsou optimalizována pro vodorovnou pozici – například tlačítko spouště

je umístěno přesně v místě, kde se nachází ukazováček pravé ruky. Hned vedle jsou prvky sloužící k dalším nastavením. K samotnému foťáčku je dobré dodat, že je schopen pořídit fotky maximálně v rozlišení VGA (640 × 480, více jen interpolací). Jak už se stalo zvykem, přítomnost foťáčku-kamerky umožňuje pořizovat také videozáznamy. Pro focení či pořizování videa za snížených světelných podmínek můžete využít integrovanou LED diodu. Ta je schopna efektivně osvětlit objekty vzdálené zhruba 1,5 metru. Fotky a veškerá ostatní data se ukládají do interní paměti, které bylo přístroji naděleno 42 MB, což je oproti 2 MB u T610 slušný pokrok. Zamrzí však chybějící podpora paměťových karet – přístroj K700i tím ztrácí například na Nokii 6230, se kterou by se jinak mohl poměřovat. Displej byl oproti předchozímu modelu taktéž výrazně vylepšen. Rozlišení se zvýšilo na 176 × 220 bodů a typ displeje se změnil z pasivního na aktivní. Posun v kvalitě zobrazení je skutečně citelný. Novinkou je podpora animovaných obrázků na pozadí v pohotovostním režimu. Klávesnice telefonu vychází nejvíce z modelu T630. Klávesy jsou z průhledného plastu a jsou „natlačeny“ poměrně blízko u sebe, což je minimálně ze začátku příčinou překlepů při psaní. Hlavním ovládacím prvkem je joystick. Ten patří podle

Sony Ericsson K700i

SONY ERICSSON K700I

Dobře vybavený telefon.

Displej TFT, 65 tisíc barev

Interní paměť 42 MB

Paměťové karty ne

IrDA/Bluetooth/Wi-Fi/GSM ano/ano/ne/
triband 900/1800/1900 MHz

GPRS/EDGE ano - 4+2 timeslot Class 10/ne

Vyzvánění MP3/WAV, polyfonní (40 hlasů), monofonní

Baterie Li-Ion 700 mAh

Další funkce hlasité handsfree

Ostatní vybava nabíječka, manuál, CD se softwarem

Rozměry 99 × 47 × 20 mm

Hmotnost 93 g

Výrobce/poskytl Sony Ericsson

Cena s DPH 13 990 Kč

našeho subjektivního názoru mezi to nejlepší, s čím jsme se mohli setkat. Ovládací tlačítka (dvě softwarová, tlačítka „zpět“ a tlačítka C) na obou stranách joysticku jsou opět velmi blízko sebe. Občas se tak stává, že místo softwaro-

vého tlačítka omylem stisknete tlačítko „zpět“ nebo smažete znak. Na pravém boku přístroje najdete tlačítko Online (okamžitý přístup na WAP). Levý bok pak nabízí tlačítko pro spuštění foťáčku (a později také spouští) a tlačítka pro regulaci hlasitosti.

Menu se dočkalo jen kosmetických úprav, což však neznamená, že jsou nedůležité. Zachována zůstala matice 12 barevných ikon. Změny se projeví až po volbě submenu dané položky menu. Například v případě menu Nastavení je možné se pohybovat nejen vertikálně, ale také horizontálně, menu je rozděleno pomocí záložek. Stejně je dělen také výpis hovorů – přijaté, zmeškané a uskutečněné hovory jsou přesně takto odděleny, což stejně jako v menu přispívá k větší přehlednosti. K700i zasluží pochvalu i za práci s SMS zprávami. Nyní je možné zprávy v telefonu označit a dále s nimi velice snadno pracovat. Tím bohužel chvála končí – změny doznal i telefonní seznam, ale naneštěstí nedobrych. Seznam nově umožňuje hledání kontaktů pouze podle prvního písmena! Dále už je pak nutné seznamem postupně rolovat. Většina z nás tak bude při hledání kontaktu, respektive při rolování skřípat zuby. Navíc je stále možné

uložit jen 510 kontaktů, tedy lépe řečeno položek – pokud si u kontaktu uložíte mobil, telefon do práce a fax, přišli jste hned o tři pozice v paměti.

Jak už je zvykem, Sony Ericsson si dobře stojí v oblasti konektivity, a jinak tomu i u modelu K700i. S počítačem a ostatními perifériemi jej spojíme kabelem, IrDA portem nebo přes Bluetooth. Do světa se dostanete díky GPRS a HSCSD. U GPRS konečně potěší podpora 4+2 timeslotu (class 10). Zamrzí tak jedině chybějící podpora EDGE, které začne být ke konci roku díky T-Mobilu aktuální. Náruživé mobilní hráče jistě potěší podpora 3D Java her (Mascot Micro3D).

Sony Ericsson K700i patří mezi nejvybavenější telefony na trhu. Bluetooth, IrDA, GPRS, HSCSD jsou základy, na kterých se dá dobře stavět. Další detaily, jako je kvalitní zpracování, podpora MP3/WAV (poslech a vyzvánění) a kvalitní displej, dotváří velice povedený telefon. Škoda jen prohrěšků s telefonním seznamem, které K700i shazují zejména u manažerů. Pokud „přežijete“ telefonní seznam a absenci EDGE, Sony Ericsson K700i je jedním z nejlepších telefonů na trhu. ■ ■ ■ Adam Nosek

PLACENÁ INZERCE

Albatron
www.albatron.com.tw

FSB Booster
Intel® 915G

Got A Need For Speed?

47% Performance Increase

Test Platform:
PX915G Pro, Intel LGA 775 Prescott 3.2GHz, Kingston 256M DDR 530 memory X 2

Intel® 915G
Intel® 915G

PX915P/G-AGPe Pro
Intel® 915P / G + ICH6 chipset

- Supports Intel® Pentium® 4 Processor (Prescott)
- Socket 775 with FSB 533 / 800 MHz
- Supports Dual Channel DDR400 Memory
- Supports 1 * PCI Express x 16, 2 * PCI Express x 1, 1 x AGPe, 2 * PCI Slots
- Supports 8 Channel Audio
- Supports Marvell Gbts Ethernet LAN & VIA 10 / 100 Ethernet LAN
- Supports 4 Serial ATA150 Channels
- Supports IDE RAID 0,1 / ATA133
- Integrated 3D Graphics Engine (PX915G Pro only)
- Supports 8 x USB 2.0

FSB (V) Dual LAN Serial ATA PCI Express

PC6600 / PC6600GT

- NVIDIA® GeForce™ 6600 GPU (Clock 300MHz)
- NVIDIA® GeForce™ 6600GT GPU (Clock 500MHz)
- Superscalar 8-pipe GPU Architecture
- 128 MB, 128-bit DDR Memory (6600)
- 128 MB, 128-bit DDR 3 Memory (6600GT)
- Innovation PCI Express with D-Sub / TV-Out / DVI ports
- CineFX™ 3.0 engine supports Microsoft® DirectX® 9.0 Shader Model 3.0.
- Intellisample™ 3.0, UltraShadow™ II, HPDR, Digital Vibrance Control™ 3.0 multi-display technologies.
- Bundled DVD Player software and PC games.

640 DVD 6740 6740 6740 6740 6740 6740

Distributors:
Al Electronics Al Electronics s.r.l. Tel: +39 030 890 www.al-electronics.it
Penta PENTA CE s.r.l. Tel: +39 030 890 www.penta.it
Albatron

MSI Mega Player 516 BT

Hudba i pro telefon

Různé variace na téma „digitální hudební přehrávač“ jsme si zvykli mezi novinkami vídat snad každý den. Proto ten výrobce, který chce opravdu zaujmout, musí přijít s něčím novým a neotřelým, s něčím, co tu ještě nebylo. Takovou zajímavou myšlenku si přinesl i přehrávač Mega Player 516 BT společnosti MSI. Na jeho plášti nalezneme kromě jiných i tlačítko označené známým piktogramem standardu Bluetooth, které avizuje možnost tohoto bezdrátového propojení. Není však využito pro přenos skladeb, jak bychom snad mohli očekávat, ale pro propojení s mobilním telefonem – přehrávač totiž dokáže nahradit hands-free sadu pro mobilní

Pouzdro přehrávač dobře chrání, ale blokuje jeho ovládací prvky.

telefon. K tomu stačilo integrovat mikrofon do sluchátek a do těla přehrávače zabudovat poměrně levný a energeticky nenáročný komunikační čip. Je až s podivem, že toto elegantní spojení funkcí nenapadlo někoho už dříve. Sluchátka jsme si zvykli nosit na uších téměř neustále, tak proč tedy nepohodlně měnit zařízení, jakmile nás zrovna někdo zavolá?

Nejdříve si povíme něco o funkcích pro přehrávání hudby. Přehrávač s vnitřní flash pamětí (u testovaného modelu 256 MB), kterou lze rozšířit vložením paměťové SD karty, si poradí s MP3 a WMA soubory. Jelikož však má i vestavěný mikrofon pro záznam hlasových poznámek, je nasnadě také podpora běžného formátu WAV. Multimediální možnosti přehrávače jsou pak ještě rozšířeny o zabudovaný tuner FM radiopřijímače s možností záznamu.

Telefonní funkce zahrnují všechny běžné úkony, tedy přijetí hovoru, odchází volání i hlasové ovládání a vytáčení, samozřejmě v případě, že je váš telefon podporuje. Pro veskeré Bluetooth funkce je třeba držet ono „magické“ tlačítko, dokud se na displeji neobjeví ta správná volba, což u některých voleb dosti zdržuje – přístup k párování zařízení a zapnu-

tí/vypnutí komunikace přes klasické menu nastavení by bylo určitě pohodlnější.

Uživatelská přívětivost přehrávače obecně není zcela bez chybičky. Zřejmě ve snaze co nejvíce zjednodušit obsluhu sáhli návrháři k určitým kompromisům. Asi nejvíce chybí přehrávání skladeb z různých podadresářů. I když do paměti se vejde i několik alb současně, všechny je třeba nakopírovat do jednoho adresáře – může pak dojít k promíchání pořadí skladeb. Rozmístění ovládacích tlačítek na tři stěny přehrávače také zabraňuje, zvláště pokud přístroj chráníme dodaným obalem, intuitivnímu ovládání „po paměti“. Tlačítko Play/pause stejně jako tlačítko ovládající Bluetooth funkce (BT) je totiž vprostřed čelní stěny, a jestliže je přehrávač uzavřen v pouzdře, jsou obě důležitá tlačítka nepřístupná. Jakmile zaznamenáme příchozí

Ricoh Aficio 1515PS

Řešení vašeho tištění

Multifunkční digitální zařízení jsou ve firmách oblíbená, protože takový přístroj v podstatě dokáže pokrýt všechny běžné potřeby při zpracování dokumentů. Má menší prostorové nároky než

Nastavení parametrů skenování je od běžných plochých skenerů zřetelně odlišné.

několik přístrojů, většinou i nižší cenu, než je součet cen zařízení, která nahrazuje, a obsluha a servis jsou jednodušší (spotřební materiál se mění jen v jednom zařízení, a ne v několika). Aficia 1515PS se to týká také, tedy pokud se spokojíte pouze s černobílými dokumenty. Nabízí funkce kopírování, tisku a skenování, a to pro menší podniky nebo pro pracovní skupiny větších firem. Verze s písmenem F v názvu pak zvládne i faxování.

Podavač papíru tohoto zařízení (kapacita 250 listů s možností rozšíření) je na spodní straně, na vrchu je plochý skener a ovládací panel. Potištěné dokumenty se shromažďují v „mezipatře“ a vejde se tam asi 250 listů. Označení 1515 je odvozeno od rychlosti tisku – zařízení tedy zvládne 15 stránek za minutu při tisku i kopírování. Tisk probíhá při rozlišení

600 dpi a k dispozici je i duplex. Při kopírování můžete zvolit počet kopií, změnu měřítka a další běžné funkce kopírek, a to pomocí tlačítek a grafického displeje. 10 kopií A4 zvládla tiskárna za tři čtvrtě minuty.

Při tisku a skenování lze použít jedno z nabízených rozhraní – USB 2.0, nebo Ethernet.

... když se mi daří

**COOLPIX 2200
COOLPIX 3200**

jednoduchá digitální zábava
 2Mpx/3Mpx + 3x optický zoom + interní paměť 14,5 MB +
 paměťové SD karty + modřové programy pro snadnou a přehlednou
 fotografii + podpora pro panoramatické snímání + 5 barevných režimů (mj. černobílý, sepie, modrotisk) + 855 -
 automatický výběr nejlepšího snímku + makro od 4cm +
 dobíjecí NiMH baterie (až 350 snímků) a nabíječka v balení

COOLPIX 3700

vypadá dobře, pracuje chytře
 3Mpx + 3x optický zoom + kovové tělo + modřové programy + časosběrné snímání + zvukové poznámky + rychlý start + zvuková aktivace spouště + přímý tisk z fotoaparátu +
 paměťové karty SD

COOLPIX 8700

pro vaši inspiraci, oživení, stimulační
 8Mpx + 8x zoom [35-280mm] + elektronický hledáček + 12 motivových programů + rychlý a přesný AF s pomocným AF reflektorem + přirozené barvy, vysoká míra detailů a jemné přechody + histogram v reálném čase + časosběrné snímání + vysoká kapacita baterií [210 snímků]

D70

profesionální kvalita obrazu dostupná každému
 digitální zrcadlovka + obrazový snímek formátu Nikon DX + 6,1 mil. bodů + odolné tělo + 5ti bodový dynamický AF + zbrusové snímání rychlostí 3 snímky/s + zabudovaný výkonový i-TTL blesk + kompatibilita s kreativním zábleskovým systémem + přesné vyvážení bílé + precizní měření + objektivy Nikonor - dodáván i v satech s objektivy
Cena sítě: 34 990 Kč

Aktuální ceny na

www.nikon.cz

 Prezentáční centrum Nikon: Longin Business Centrum,
 Na Rybníku 5, 120 00 Praha 2, tel.: 296 368 533

MSI MEGA PLAYER 516 BT

Digitální hudební přehrávač s funkcí hands-free.

Funkce digitální hudební přehrávač, FM radio-přijímač, flash disk, Bluetooth hands-free

Podporované formáty MP3, WMA, WAV

Vnitřní paměť 256 MB

Rozšíření paměti SD nebo MMC karta

Komunikace s telefonem Bluetooth Class 2, verze 1.1

Komunikace s PC minikonector pro USB 1.1

Konektory čtyřpólový 2,5mm jack pro sluchátka, 2,5mm jack pro linkový vstup

Příslušenství ochranné pouzdro, hands-free sluchátka, kabely

Napájení vestavěný Li-Ion akumulátor

Rozměry 54 × 86 × 11,5 mm

Hmotnost 55 g

Výrobce Microstar International

Poskytl Levi

Cena s DPH 6307 Kč

hovor, nastane pravděpodobně šátrání po kapsách a lov přehrávače, abychom mohli „BT“ tlačítkem hovor přijmout. Z nepochopitelného důvodu totiž ono tlačítko není umístěno na sluchátku či mikrofonu, kam jej výrobce hands-free sad zpravidla umísťuje. To udiví, zvláště když ještě poznamenejme,

že konektor pro sluchátka je speciální (2,5mm jack konektor se čtyřmi vodiči), takže propojení tlačítka by nebylo problémem. Kvůli konektoru se také můžeme rozloučit s vidinou snadného použití jiných, kvalitnějších sluchátek. Stejně řešený je i konektor linkového vstupu, pro který se však alespoň dodává příslušný kabel. Je jasné, že se zažitými standardy si autoři koncepcí příliš hlavu nelámali.

Zkusme na misky vah rozložit všechna důležitá pro a proti přehrávače. Jako hands-free sada pracuje naprosto bez problémů, vnitřní Li-Ion akumulátor lze dobít dodaným adaptérem nebo pohodlně z USB sběrnice, lze rozšířit kapacitu paměti SD či MMC paměťovou kartou a k přehrávači náleží kompletní sada potřebných kabelů a ochranný obal. Na misku záporů naopak padá nepříliš vhodné rozložení tlačítek, nutnost používání speciálních sluchátek, záznam pouze do WAV formátu a relativně pomalejší přenos dat pouze s USB 1.1 standardem. Váhy se ve finále přiklánějí spíše k Bluetooth hands-free sadě a funkce digitálního přehrávače poněkud ustupují do pozadí. To platí jak v komfortu obsluhy, tak v podporovaných funkcích, ale bohužel kvůli sluchátkům i v kvalitě reprodukce. Je to škoda, protože potenciál pro vynikající zařízení tady určitě byl, ale větší množství drobných nedodělků a kompromisů srazilo Mega Player 516 i s Bluetooth funkcemi zpátky do průměru. ■ ■ ■ Miroslav Stoklasa

I skener je pouze černobílý s rozlišením maximálně 600 dpi. Hodí se tedy jen pro některé typy úloh a dokumentů. Předností je ovšem rychlost – náhled trval pouze 3 sekundy a stránka je naskenovaná za cca 5 sekund. S automatickým podavačem listů (který jsme ovšem nezkoušeli a který stojí 7616 Kč) zvládne Aficio podle dokumentace až 22 stran za minutu. Skenovat můžete například i rovnou do pošty ve formátu PDF nebo TIFF.

Kromě ovladačů dostanete na CD i program pro sledování stavu tiskárny (SmartDevice-Monitor), který se hodí v případě, kdy nejste přímo u ní, nebo nechcete pro zjištění stavu použít webové rozhraní (Web Image Monitor). Program DeskTopBinder pak umožňuje například sestavování tisku z různých typů dokumentů.

V Aficiu 1515PS se mění válec (výdrž 45 000 stran) a samozřejmě toner (výdrž 8400 stran). Jedna stránka tak vyjde na cca 31 haléřů. Naměřené rychlosti tisku jsou v tabulce. Spotřeba v režimu standby je asi 20 wattů, v režimu spánku asi 5 wattů. ■ ■ ■ Pavel Trousil

RICOH AFICIO 1515PS

Multifunkční digitální zařízení.

Funkce tisk, kopírování, skenování

Rozlišení 600 spi

Textový jazyk RPCS, PCL5e, PCL 6

Rychlosti tisku/kopírování 15 str./min.

Rozhraní USB 2.0, Ethernet

Kapacita paměti 192 MB

Kapacita podavače 250 listů + 100 listů boční podav.

Síťové protokoly TCP/IP, IPX/SPX, NetBEUI, AppleTalk (aut. přepínání)

Podporované sítě Windows 95/98/Me/NT4.0/2000/XP/Server 2003, Mac OS 8.6 a vyšší (s výjimkou OS 10.0.x)

Rozměry 468 × 450 × 371 mm

Hmotnost 23 kg

Výrobce Ricoh

Poskytl Impromat Int.

Cena s DPH 46 172 Kč

Nikon D70

Skoro profesionální Nikon

L oňského podzimu způsobila firma Canon zásadní průlom na trhu s digitálními fotoaparáty, a to uvedením svého modelu Canon EOS 300D. Do té doby jsme znali digitální kompakty, v těch nejvyspělejších formách v podobě „nepravých zrcadlovek“ s elektronickým hledáčkem (čili dalším,

o něco jemnějším displejem v podobě hledáčku) a s pevným objektivem s možností předsádek, a potom drahé profesionální zrcadlovky s výměnnými objektivy. Pravá zrcadlovka pro amatéry chyběla – do uvedení Canonu EOS 300D. Jen několik měsíců poté ohlásila podobně zaměřený přístroj společnost Nikon a na počátku roku 2004 jej také uvedla na trh: Nikon D70.

Být první, či druhý má své nevýhody i výhody. První stanovuje latku, druhý ji překonává. První odčerpá kupní sílu těch, kdo na takový přístroj nejvíce čekali, druhý musí přesvědčit ostatní. Canon sklídl nejen chválu a velký prodejní úspěch, ale také kritiku. Jeho EOS 300D se zdá ve svých funkcích až příliš „ořezaný“. Nikon se z toho poučil, a tak mezi D70 a profesionálními modely je odstup poměrně menší a fotografovi je k dispozici široká paleta možností.

Nikon D70 se na našem trhu dodává buďto jako samotné tělo, nebo rovnou ve třech různých sadách. My jsme měli zapůjčen objektiv AF-S DX 3,5-4,5G IF-ED 18-70 mm. Při činiteli 1,5 odpovídá ohnisku 27 – 105 mm u 35mm filmu, a pokrývá tak rozsah běžných kompozic. DX označuje formát snímače (23,7 × 15,6 mm), jenž je použit v D70 a ve všech digitálních zrcadlovkách Nikonu, a řada objektivů s touto značkou v názvu je tomuto formátu zvlášť uzpůsobena. AF-S se navíc vyznačuje rychlým a tichým autofokusem, doplněným prioritou ručního zaostření: namáčknete spoušť, a když se autofokus nezachová tak, jak potřebujete, v ten okamžik můžete zaostřit jinak a dotisknutím spouště pořídít snímek. Jde to snadno, neboť ostřící kruh je na objektivu blízko k tělu. Objektiv má zaostřování uvnitř, přední člen objektivu se ostřením neotáčí. Jeho průměr je 67 mm; pro případ, že chcete používat filtry. Objektivy v levnějších sadách jsou běžné objektivy AF Nikkor, oba modely z roku 2001.

Zrcadlovky této nedávno vzniklé třídy jsou prozatím typické poměrně lehkým plastovým tělem. D70

váží necelých 600 g, byť dohromady se setovým objektivem a včetně baterky je hmotnost fotoaparátu vyšší než kilogram. To však není váha, která by nadšenému fotografovi měla činit potíže.

Přístroj je černý a má neklouzavou povrchovou úpravu – proti profesionálním přístrojům působí přece jen trochu laciněji, ale to je namístě. Umístění dvířek prostoru pro kartu přímo pod palec pravé ruky se nezdá šťastné – dvířka nedosedají pevně a trochu „klapou“, ale dá se na to zvyknout.

Barevný LCD displej kryje průhledná odnímatelná plastová krytka, nemusíte se proto bát jeho poškození. Při kontrole snímků je displej velmi spolehlivý co do barevného podání. Stavový LCD s možností podsvícení je navrchu přístroje, kde přehledně informuje o všech základních nastaveních. Volnou kapacitu karty zobrazuje i při vypnutém fotoaparátu, a sice počtem snímků, které lze ještě pořídít, podle posledního nastavení. Ve zhuštěné podobě poskytuje základní informace i hledáček. Jeho matrice je vybavena středovým kruhem, ohraničujícím oblast měření expozice při režimu se zdůrazněným středem. Pět ostřících bodů je vyznačeno orámováním – u aktivního bodu se orámování černě vyplní, při špatných světelných podmínkách se tyto značky volitelně ještě červeně osvítlí. Je možné též zapnout pomocnou mřížku. Hledáček má poměrně malý rozsah dioptrické korekce, pouze -1,6 až +0,5 dioptrie. Kdyby to nestačilo, je nezbytné dokoupit nástavec. S běžnými brýlemi se však vcelku dá do hledáčku hledět.

Kromě otočného voliče režimu je přístroj vybaven hned dvěma otočnými ovladači: hlavním pro palec pravé ruky a doplňkovým pro ukazováček. Nastavení přístroje se volí tak, že podržíte příslušné tlačítko a po dobu, kdy je držíte, otáčíte otočným ovladačem. Na stavovém displeji sledujete, co se děje. Takto můžete zvolit většinu základních nastavení přístroje, aniž byste navštívili menu. To se týká i rozměrů snímků a stupně komprese. Avšak komu je menu bližší, vše může

NIKON D70

Digitální zrcadlovka.

Snímač CCD 23,7 × 15,6 mm (DX)

Efektivní rozlišení 6,1 milionu pixelů

Dodaný objektiv AF-S DX Zoom-Nikkor 18-70 mm f/3,5-4,5G IF-ED

Citlivost ISO 200 – 1600 po krocích 1/3 EV

Závěrka 30 – 1/8000 s, B

Hledáček výstupní pupila 18 mm, dioptr. korekce -1,6 až +0,5 D

Displej 1,8", 130 000 pixelů

Velikost obrázku 3008 × 2000, 2240 × 1488, 1504 × 1000 bodů

Formát dat tři stupně komprese JPEG, surový NEF, NEF+JPEG

Záznamové médium CF, Microdrive

Příslušenství krytka LCD displeje, krytka hledáčku, řemínek, lithioiontový akumulátor 1400 mAh, rychlonabíječka, adaptér na lithiové baterie, videokabel, USB kabel

Software Picture Project 1.0, 30denní zkušební Nikon Capture 4

Rozměry 140 × 111 × 78 mm

Hmotnost 595 g (samotné tělo)

Výrobce/poskytli Nikon, s. r. o.

Cena s DPH tělo: 38 990 Kč

sada s objektivem AF 28-80G: 39 990 Kč

sada s objektivem AF 28-80G a AF 70-300G: 42 990 Kč

sada s objektivem AF-S DX 18-70G IF-ED: 47 990 Kč

zvolit i v něm. Pouze v menu je dostupná volba způsobu zaostřování.

Nabídka režimů je veskrze standardní. Každý fotoaparát dnes nabízí motivové (scénické) režimy, které nastaví výchozí hodnoty pro určitou typickou situaci tak, aby mohl uživatel jen namířit a stisknout spoušť. A tak tu najdeme obecnou automatiku, portrét, krajinu, přiblížení (makro), sport (akci), noční krajinu a noční portrét. Každé zvolení takového režimu kolečkem znamená nastavení výchozích hodnot, včetně třeba režimu blesku. Část hodnot pak můžeme změnit, část je režimem pevně dána. Jen několik nastavení má trvalý účinek na celý přístroj – mezi ně patří volba citlivosti ISO. Můžete ji nastavit v rozsahu 200 až 1600 (a to v jemných odstupech) – a zároveň povolit její automatiku, kdy se přístroj snaží použít nastavenou hodnotu, kterou však upraví, je-li to nezbytné. Například kdyby byl čas závěrky příliš dlouhý – a kolik je příliš, to také nastavíte v menu.

Motivové programy dovolují libovolně změnit způsob zaostřování, neumožňují však zasahovat do způsobu měření expozice a žel ani do barevného podání. Je vhodné k nim přistupovat, jako že jsou na tom kolečku jen pro případ, kdy na delší nastavování není dost času. Někdy je potřeba exponovat jinak, zvolit jinou barevnou teplotu, a máte-li čas si se snímkem vyhrát, je lépe využít programovatelné režimy a příslušná doladění k nim zvolit v menu – je jich tam požehnaně.

Velkou devizou Nikonu D70 je rychlost, s jakou nabíhá – můžeme klidně napsat okamžitě: je totiž připraven dost rychle na to, abyste mohli stisknout spoušť, jen co otočíte spínačem. (EOS 300D nabíhá asi 4,5 sekundy.) Další devizou je dávkový režim, nebo zkrátka jen rychlé jednotlivé snímání – přístroj ukládá v mezipaměti až komprí-

manované snímky, proto se jich do ní vejde poměrně hodně. Než mu mezipaměť dojde, chvíli to trvá. Počet zbývajících snímků, které lze rychle pořídit, navíc při namáčknuté nebo plně stisknuté spoušti ukazuje hledáček i stavový displej. Naproti tomu 300D bufferuje surová data, a odmílí se proto už po čtyřech snímcích.

Výchozím režimem zaostřování je nejbližší objekt pod kterýmkoliv z pěti bodů. To můžete změnit na zaostřování podle jednoho bodu, a to buď zcela napevno, nebo s dynamickým zohledněním, když se objekt pohne.

Přístroj zaostřuje dvěma způsoby: staticky, kdy nepovolí stisknout spoušť, není-li zaostření „uzamčeno“ na objekt, a formou konstantního zaostřování – přístroj ostří neustále po dobu, kdy držíte namáčknutou spoušť. Snímek dovolí pořídit, i když zaostřeno není.

Výchozím způsobem měření expozice je „třírozměrná barevná matice“, která zohledňuje celou plochu snímku a snaží se napodobovat lidské vnímání – někdy funguje lépe, někdy hůře. Přístroj neexponuje v motivových programech vždy uspokojivě, ale hodně se dá docílit zámkem expozice odděleným od zámků zaostření na spoušti. Tlačítko zámků expozice je dostupné palcem pravé ruky. Jeho přesná funkce – co vlastně zamyká – je volitelná v menu. Může zamykat pouze expozici, nebo zaostření i expozici, nebo jen zaostření. Slouží též k zamknutí zábleskové expozice.

Pouze v programovatelných režimech můžeme měření expozice změnit na zdůrazněný střed nebo na bodové. Průměr zdůrazněného středu je možné upravit z výchozích osmi milimetrů na šest, deset nebo dvanáct.

Programovatelné režimy jsou tradičně čtyři: automatický, s pevným nastavením času, s pevným nastavením clony a plně manuální. I v automatickém režimu můžete kolečkem

pod palcem měnit kombinace času a clony pro pevnou expozici („posouvat program“).

Přístroj je vybaven senzorem otočení na výšku (který je možné vypnout). Aby se však otočení projevilo na snímcích přenesených do počítače, musíte snímky přenést dodaným softwarem Picture Project. Při přenesení běžnými prostředky Windows zůstanou snímky neotočené.

Nabídka rozměrů snímku je dobře vyvážená – není jich na výběr příliš mnoho a můžete vybrat rychle, mezi nabízenými rozměry je pak dostatečný odstup, abyste se rozhodli podle toho, co se snímkem zamýšlíte.

Snímky, na kterých vám opravdu záleží, můžete pořídit do surového formátu NEF. Ten uloží nezpracovaná data přímo ze snímače, komprimovaná neztrátově na přijatelných asi pět megabajtů. Data pak „vyvoláte“ na počítači. Ačkoliv formát NEF je možné základním způsobem zpracovat softwarem Picture Project, a nainstaluje se také plug-in do Photoshopu (máte-li Photoshop), plně využít formátu NEF umožňuje jen Nikon Capture – ten je u přístroje ve verzi plně funkční toliko po dobu 30 dnů, pak jej musíte dokoupit.

V kvalitě pořízených snímků nemá Nikon D70 za svou cenu konkurenci. Snímky z Canonu 300D jsou pěkné, ale z Nikonu D70 jsou přece jen ještě o trochu lepší, a to jak v detailu kresby, tak v barevném podání. Ve zvětšení je sice poněkud patrné „zrno“, podle použité citlivosti, ale je možné jej potlačit, buďto úpravou formátu NEF, nebo v omezené míře i nastavením v menu.

Přístroj se pravda v některých ohledech ovládá trochu těžkopádně, mrzí pak zejména pomalá a neohrabaná lupa při prohlížení snímků, která ani dostatečně nezvětšuje. Celkově je to však nyní, kromě skutečně profesionálních přístrojů, nejlepší digitální fotoaparát na trhu. ■ ■ ■
Marek Janouš

PLACENÁ INZERCE

Spolehlivá stolní barevná tiskárna

Aficio™ CL3100DN

Výkonnost, spolehlivost, snadná obsluha

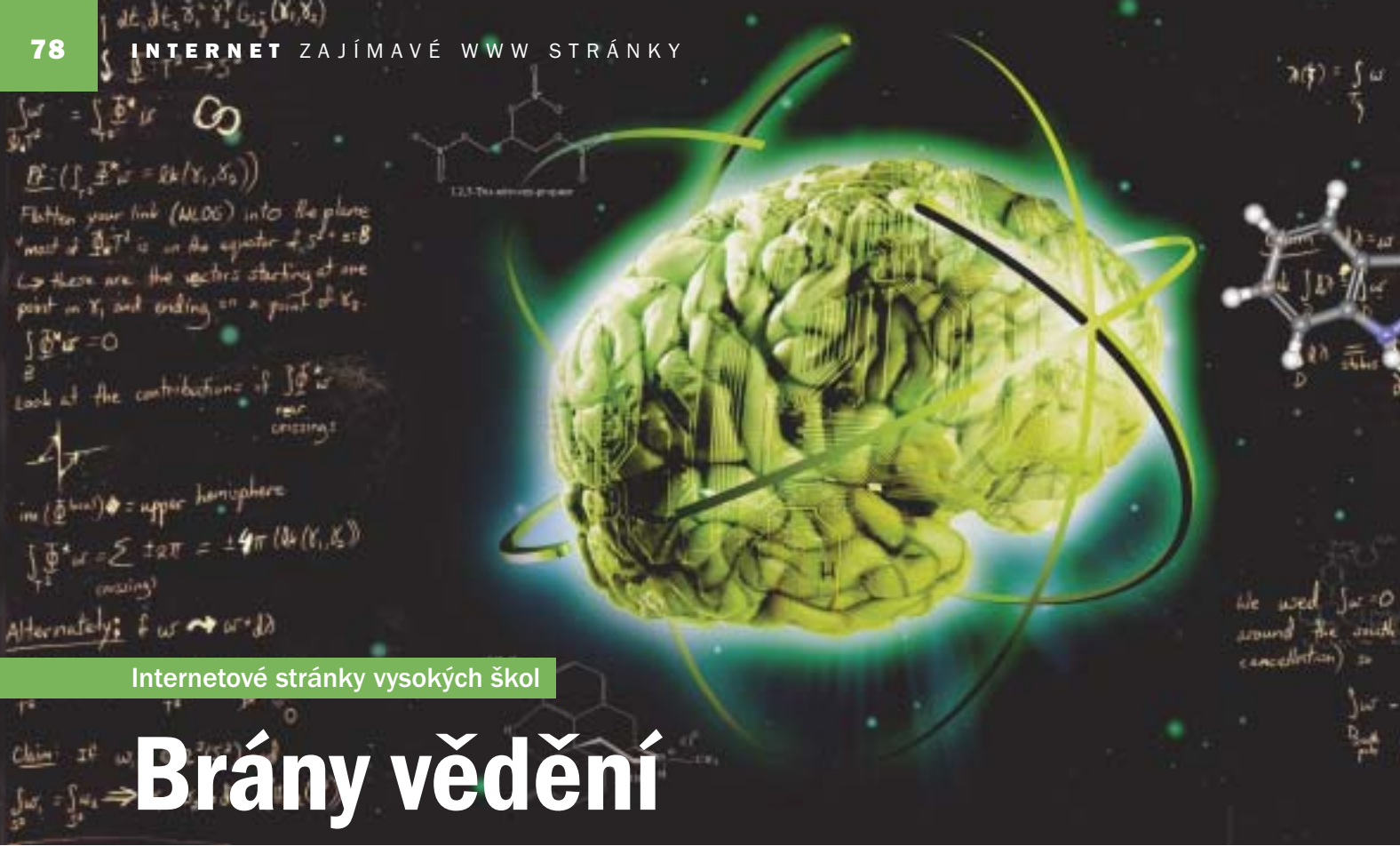
- barevná stolní laserová tiskárna
- formát A4, 17 color / 21 čb str./min.
- 128 MByte RAM
- kapacita papíru 530 / max. 1.690 listů
- PCL5c/RPCS/Adobe® PostScript®3™
- konfigurace: duplex, Ethernet 10/100 base TX
- zařízení je možné doplnit o přídatný disk, zásobník papíru, WLAN, Bluetooth, atd.

32.900,-

www.ricoh.cz

Produkty je možno objednat na shop.ricoh.cz, cena je uvedena bez DPH

RICOH
Image Communication

Internetové stránky vysokých škol

Brány věděni

Vysoké školy by měly být onou pověstnou líhni mladých talentů a domovem pokroku. Protože pokrok dnes táhnou zejména informační a komunikační technologie, podívejme se, jakým způsobem české vysoké školy využívají jednu ze základních služeb internetu – webové stránky.

Webové stránky vysokých škol by neměly nabízet pouze aktuální informace určené pro studenty a akademické pracovníky, zajímavé informace by na nich měli najít i uchazeči o studium a další návštěvníci, kteří hledají například studijní materiály nebo zajímavé přednášky.

Vysoké školy v České republice jsou povětšinou připojeny k celostátní počítačové síti České republiky pro vědu výzkum, vývoj a vzdělávání nazvané CESNET2 (Czech Education and Scientific Network, www.cesnet.cz) a mohou tak využívat velmi rychlé

internetové připojení (desítky až stovky Mb/s). V síti CESNET2 však není možné provozovat komerční aktivity, a tak se nemusíte bát, že by domovské stránky vysokých škol byly plné blikajících bannerů a vyskakujících pop-up oken.

Webmastery vysokých škol jsou často sami studenti, což může být stejně tak předností jako nevýhodou. V každém případě by si správci stránek měli dát záležet, jelikož webové stránky jsou často prvním místem, které potenciální uchazeči o studium navštíví.

KATALOGY STRÁNEK VYSOKÝCH ŠKOL

Seznamů s odkazy na stránky českých vysokých škol najdete na internetu hned několik, například na snadno předvídatelné adrese www.vysokeskoly.cz, dále na stránkách www.scio.cz a skoly.vzdelani.cz.

Vzhledem k tomu, že českých vysokých škol, univerzit a akademií je opravdu hodně, bude jejich hodnocení více než stručné. Stránky budeme hodnotit jako na vysoké škole, na stupnici 1 – 4.

JEDNIČKÁŘI – ŠPLHOUNI A ŠPRTI

Do málo početné skupiny nejlepších univerzitních a vysokoškolských webů jsme zařa-

Web Karlovy univerzity patří k těm nejvydařenějším.

Stránky Fakulty výtvarných umění VUT v Brně mají kromě slabého designu i problémy s diakritikou.

→ dili pouhých pět internetových prezentací. Předně mezi jedničkáře určitě patří web **Karlových univerzity** (www.cuni.cz). Stránky naší nejstarší univerzity jsou vyvedeny v decentním, ovšem zároveň velmi moderním a přehledném designu. Stránky jsou často aktualizovány a obsahují velké množství informací. Pokud něco internetovou prezentací Karlových univerzity kazí, pak jsou to domovské weby jednotlivých fakult, které mají vlastní, v řadě případů už ne tolik povedený design.

Tvůrci webu brněnské **Masarykovy univerzity** (www.muni.cz) vsadili na úhledný moderní design s velmi přehlednou navigací a trochu zbytečně titěnými fonty. Základní informace o fakultách jsou k dispozici na portálu univerzity, dále můžete pokračovat na servery fakult, které hostují povětšinou velmi slušné webové prezentace. Propracovaná a na informace bohatou prezentací Masarykovy univerzity a jejich fakult neváháme zařadit do skupiny nejlepších.

Vysoký standard domovské stránky **Vysoké školy chemickotechnologické v Praze** (www.vscht.cz) se daří držet i většině fakult, a tak můžeme přehlednout i nevhodnou volbu fontů na některých méně vydařených stránkách. Pěkné, obsahově bohaté a přehledné stránky VŠCHT si podle nás jedničku určitě zaslouží

Vysoké učení technické v Brně (www.vutbr.cz) se pyšní novými webovými stránkami, jejichž design je oproti původnímu portálu významným krokem vpřed. Jak už to bývá, propracovaný portál univerzity je i zde trochu pokazen stránkami jednotlivých fakult. Pokud byste se například těšili na web Fakulty výtvarných umění, budete asi zklamáni nepřilíhající grafikou a problémy s diakritikou. Celkově však

stránkám VUT nemůžeme jedničku upřít. Přehled jedničkářů uzavřeme vzorně vyvedenými stránkami **Vojenské akademie v Brně** (www.vabo.cz). Design webu je samozřejmě laděn do zelena, ale mimoto je i přehledný, s výbornou navigací a velkým objemem informací. Stejně slušivou „uniformu“ nosí i stránky jednotlivých fakult. Specialitou webu je možnost zasílat aktuality e-mailem.

ZDRAVÉ JÁDRO DVOJKAŘŮ

O tom, že si menší a méně známé univerzity nedávají na svých stránkách tolik záležet, svědčí i to, že se do druhé nejlépe hodnocené skupiny probojovalo pouhých šest domovských webů vysokých škol.

Domovský web **České zemědělské univerzity v Praze** (www.czu.cz) prošel v nedávné době změnou designu a nutno říci, že výrazně k lepšímu, škoda jen, že vysoký standard nedrží i stránky jednotlivých fakult a institutů; ty mají povětšinou trochu nepřehledný a zastaralý vzhled, kvůli kterému nedosáhla internetová prezentace na známku nejvyšší. Obsahově jsou však všechny stránky související s ČZU velmi vydařené a zajímavé.

Na informace velmi strohá je titulní stránka **Ostravské univerzity** (www.osu.cz), nabídky skryté pod tlačítky v horní liště stránky vás však zavedou k bohatým zdrojům informací. Stránky fakult vycházejí ze stejného designu jako titulní strana, na jedničku to ovšem nestačí.

Stránky **Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně** (www.utb.cz) mají zajímavý design, jsou přehledné, ale ve srovnání s ostatními obsahují poměrně málo informací; velmi dobrou si tedy vybojovaly zejména svým vzhledem.

Pěkný, přehledný a obsahově bohatý je web **Veterinární a farmaceutické univerzity**

v Brně (www.vfu.cz) a jejich fakult. Škoda jen, že některé stránky neodpovídají jednotnému designu webů a že u aktualit chybí datum jejich zveřejnění. S trochou shovívavosti si však i tyto stránky zaslouží příznivé hodnocení.

Design vstupního portálu **Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě** (www.vsb.cz) je připraven s velkou pečlivostí, bohužel podobně vysokou úroveň se nepodařilo udržet i webmasterům jednotlivých fakult. Nejvyšší hodnocení uniklo univerzitě pouze o vlásek.

Česká továrna na mladé ekonomy – **Vysoká škola ekonomická v Praze** – (www.vse.cz) nabízí na svých stránkách velké množství informací, možná v trochu méně přehledném prostředí, než by se na tak významný vzdělávací ústav slušelo. Z internetových prezentací fakult vyniká snad jen Fakulta informatiky a statistiky a Fakulta národohospodářská, ostatní mají design spíše podprůměrný. K nejvyššímu hodnocení tak přece jen něco chybí.

TROJKAŘI S ODŘENÝMA UŠIMA

Nejpočetnější skupina domovských stránek vysokých škol je tvořena weby, které sice nejsou úplným propadákem, ovšem jejich tvůrci mají ještě mnoho co dohánět, zejména v designu, navigaci a celkové koncepci webu.

Již sám název **Akademie výtvarných umění** (www.avu.cz) evokuje očekávání zajímavého grafického řešení domovského webu, to však není naplněno. Stránky vyvedené v odstínech šedé s bílým písmem sice působí elegantně, bohužel však až přespříliš konzervativně. Ani po obsahové stránce nejsou stránky nikterak zajímavé, takže tentokrát pouze za tři.

Nový design stránek České zemědělské univerzity v Praze je velmi vydařený.

Na stránkách Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně si počtou i zahraniční studenti.

Ano, i takto může vypadat navigace na webové stránce (Fakulta architektury Technické univerzity v Liberci).

Studium na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně vás připraví o hlavu (viz pravý horní roh).

→ Jednoduchý, až strohý design stránek **Českého vysokého učení technického v Praze** (www.cvut.cz) s nevhodně velkým písmem nabídek je částečně vyvážen poměrně bohatým obsahem. Trochu paradoxní je, že stránka s informacemi o výši poplatků za studium v cizím jazyce je k dispozici pouze v češtině. Stránky jednotlivých fakult jsou rovněž velmi bohaté na informace, ale jejich design je, s výjimkou Fakulty elektrotechnické, nepřehledný a bez zajímavých nápadů. Celkově stránky ČVUT nijak nevybočují z průměru.

Domovský web **Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích** (www.jcu.cz) nastavuje pomyslnou laťku poměrně vysoko svým moderním a přehledným designem, je jen škoda, že stejných kvalit nedosahují i stránky fakult: z nich nejhůře dopadá Fakulta teologická, protože v rozporu se základními pravidly pro tvorbu webových stránek má na pozadí titulní strany fotografii o velikosti

160 kB (!). Malou specialitou je možnost změny velikosti písma.

Portál **Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně** (www.mendelu.cz) není v důsledku své nepřehlednosti a prostého designu ničím zajímavý a ve stejném duchu jsou vytvořeny i stránky fakult, výjma Fakulty provozně ekonomické; ta má stránky zpracovány na podstatně vyšší úrovni.

Na webu **Technické univerzity v Liberci** (www.vslib.cz) je vidět snaha o moderní design, nicméně stránky nejsou příliš zajímavé ani přehledné. Velmi svérázná je prezentace Fakulty architektury, obsahující originální animace; ty však významně snižují přehlednost, o pohodlné navigaci ani nemluví.

Univerzita Hradec Králové (www.uhk.cz) sází na ruční kresby a možná na až příliš jednoduchý vzhled. Mnoho informací se na webu nedozvíte a tak ani hodnocení nemůže být nikterak vysoké.

Na konci května byl zahájen provoz nového webu **Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem** (www.ujep.cz), nový design však nepatří mezi ty nejzdařilejší, a tak lepší než domovský web jsou třeba i stránky Fakulty životního prostředí nebo Pedagogické fakulty. Na vyšší hodnocení to zatím ještě opravdu není.

Univerzita Palackého v Olomouci (www.upol.cz) sází na zastaralý, nepříliš přehledný design, využívající rámce, a design je jednotný pro všechny fakulty. Jan málo tak chybí k zařazení do následující skupiny.

Poslední z webů, které prošly naším hodnocením ještě se ctí, je domovská stránka **Západočeské univerzity v Plzni** (www.zcu.cz) s opravdu jen průměrným designem. Z šedi vyniká pouze povedená prezentace Fakulty ekonomické v Chebu.

KDO TENTOKRÁT PROPADL?

Několik portálů univerzit dává jasně najevo, že informační technologie jsou zcela →

Takto by web vysoké školy určitě vypadat neměl (Divadelní fakulta JAMU).

Při prohlížení v menším okně se na webu FAMU dokonce překrývají sloupce textu.

→ mimo okruh zájmu některých vysokých škol.

Začněme například velmi nekvalitní internetovou prezentací **Janáčkovy akademie múzických umění** (www.jamu.cz); její design je ukázkou toho, jak by web určitě neměl vypadat. Co se týče obsahu, studenti i uchazeči o studium si potřebné informace dříve či později najdou, musí se však obejít bez vyhledávače.

Ze stránek **Akademie múzických umění** (www.amu.cz) s velmi prostým designem se můžete proklikat na stránky HAMU s ještě horším designem a nepřehlednou navigací, na web FAMU, na kterém se při prohlížení v menším okně dokonce překrývají jednotlivé sloupce textů, a na web DAMU, který z nepovedené řady webů lehce vybočuje a alespoň naznačuje „umělecký“ design. Weby fakult AMU souhrnně představují opravdu velmi nepovedené internetové stránky.

Ani domovský web **Slezské univerzity v Opavě** (www.slu.cz) není příliš povedený, stejně tak stránky fakult. Nepřehledný, nemoderní design a nepříliš zajímavý obsah nedávají prostor k lepšímu hodnocení.

Máte-li slabší zrak, nemá smysl, abyste navštívili web **Univerzity Pardubice** (www.upce.cz), nevhodně zvolená velikost písma je totiž jeho hlavním znakem. Na stránkách sice najdete velké množství informací, avšak ve velmi nepřehledném, až chaotickém balení. Stejný design mají i jednotlivé fakulty univerzity, lépe je na tom jen Fakulta ekonomicko-správní a některé katedry.

Další nepovedený web patří **Policejní akademii České republiky v Brně** (www.mvcr.cz/akademie), jde o web s nezajímavým obsahem v podprůměrném balení. Po kliknutí na anglickou či německou verzi vás navíc čeká pouze jediná stránka se základními informacemi. Policejní webmaster má tedy ještě hodně co dohánět.

Web **Vojenské lékařské akademie J. E. Purkyně v Hradci Králové** (www.pmfhk.cz) obsahuje jen pramálo informací a nic nezachrání ani design, neboť je nepřehledný a nezajímavý. Čtyřka je jediné hodnocení, které lze v souvislosti s těmito stránkami použít.

Přehled nepovedených domovských stránek univerzit uzavírá **Vysoká vojenská škola**

pozemního vojska ve Vyškově (www.vvs-pv.cz). Design stránek sice nepatří k těm nejhorším, ovšem nepřehledná navigace, chudý obsah a málo časté aktualizace jednoznačně určují zařazení webu mezi ty nejméně kvalitní.

Z hodnocení byl vynechán web Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze (www.vsup.cz), jelikož byl v době vzniku tohoto článku v rekonstrukci; k dispozici byla jen stránka se základními informacemi o univerzitě. Hodnoceny nebyly rovněž internetové prezentace soukromých vysokých škol.

HODNOCENÍ WEBŮ

Internetové stránky českých vysokých škol jsme hodnotili podle čistě subjektivních kritérií, a tak je docela dobře možné, že studenti, kteří na zmíněných stránkách denně vyhledávají informace, by na domovské stránky své školy často měli třeba jiný názor.

Pro uchazeče o studium na kterékoliv české univerzitě ovšem platí, že základní informace o škole, podmínkách přijímacího řízení a o možnostech studia se z pohodlí svého domova určitě dozvědí.

■ ■ ■ Radek Kubeš

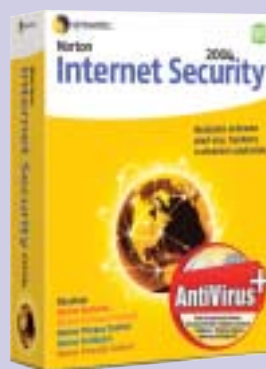
PLACENÁ INZERCE

CHRAŇTE SVŮJ POČÍTAČ

symantec.

Symantec GmbH (ČR & SR), Office Park Nové Butovice – budova A, Bucharova 2, 150 00 Praha 5
e-mail: prague@symantec.com • www.symantec.cz

Symantec a logo Symantecu jsou obchodní známky registrované v USA, Norton AntiVirus je obchodní známka společnosti Symantec Corporation. © 2002 Symantec Corporation. Všechna práva vyhrazena.

Norton Internet Security™ 2004 (česká verze)

- Máte problémy s ochranou vašeho počítače?
- Používáte několik produktů k zajištění kompletní bezpečnosti a přesto máte problémy?
- Trápí vás stahování nechtěných reklam?
- Obtěžují vás nevyžádané mailly?

Máme pro vás řešení:

Norton Internet Security™ 2004 (česká verze) rozšiřuje standardní vlastnosti AntiVirusu o další neméně důležité bezpečnostní funkce:

- **AntiVirus**
- **AntiSpam**
- **Personal Firewall a Detekce narušení**
- **Ochrana vašeho soukromí a vašich dětí**
- **Snadná instalace a aktualizace LiveUpdate™*)**

*) Při koupi Norton Internet Security 2004 CZ získáte aktualizace po dobu dvanácti měsíců zdarma, pro následné aktualizace je k dispozici roční předplatné.

Výuka jazyků na internetu

Kolik jazyků znáš...

Staré známé přísloví říká, že kolik jazyků znáš, tolikrát jsi člověkem. Jeho platnost doceníme obzvláště nyní, kdy se před námi díky internetu může otevřít celý svět. Ačkoliv pro překlad stránek lze využít různé aplikace, které jsou často součástí stránek samých, není nad to být schopen v některém světovém jazyce komunikovat a informacím rozumět.

Pochopitelně nejlepší je navštěvovat nějaký dobrý jazykový kurz, ale znáte to: lidé se často vymlouvají na nedostatek času, pracovní vytížení apod. Jazykové školy však najdete i na internetu: jsou tu jejich prezentace, ale i různé výukové kurzy, často doprovázené testy pro prověření vlastních znalostí. Internetové testy se také často používají k rozřazení potenciálních nových studentů do různých úrovní kurzů. Kde tedy internetové „jazykovky“ hledat?

ULRYCH.CZ

Jazyková škola Ulrych nabízí výuku angličtiny prostřednictvím internetu, jedná se tedy o e-learning. Najdete ji na stránkách

www.ulrych.cz a lze ji vyzkoušet i bezplatně. Jako první je vám nabídnuta lekce pro začátečníky. Pokud se však cítíte na vyšší úrovni, můžete si zahrát speciální hru. V ní musíte během časového limitu doplňovat do věty správné gramatické výrazy. Pokud se vám nepodaří odpovědět v limitu a správně, hru můžete opakovat až další den. Podle toho, do jaké „výše“ při hře postoupíte, se vám také zobrazí úroveň aktuální lekce. Jako první krok vypracujete krátký test, a pokud jej zvládnete v pořádku, otevře se celá lekce. Pokud test nezvládnete, musíte postupovat od odstavců s lekcemi gramatiky přes čtení článku po poslech dialogu. K dispozici máte také slovníček pojmů a na konci lekce na vás čeká závěrečný test. Pokud zvládnete i ten, postupujete dále. Jazyková škola Ulrych na internetu nabízí

možnost „prokusat se“ až 150 lekcemi angličtiny a pomůže i těm, kdo jistě znalosti angličtiny již mají a chtějí si je prohloubit.

ANGLIČTINA.COM

Jak je již z názvu stránek patrné, v jazykové škole www.anglictina.com se naučíte pouze

anglicky. Nutno však podotknout, že tento obor je zvládnut opravdu skvěle. Na hlavní stránce najdete odkazy na novinky v anglickém jazyce, abyste však netápali, máte k dispozici i slovníček výrazů. Novinky jsou označeny podle toho, jak jsou náročné na znalost angličtiny. Výuka angličtiny je rozdělena do tří úrovní – od začátečnické až po středně pokročilé. Lze se také učit bankovní angličtinu, ale zde je přístup ke studijním materiálům chráněn heslem, které obdržíte po objednání a zaplacení kurzu. Zcela zdarma však lze využít nabídku na výuku angličtiny v 10 dnech. Za tu dobu se pochopitelně anglicky naučit nemůžete, ale kurz vám pomůže získat nejnужnější základy jazyka. Každá z deseti lekcí se skládá ze sloviček, z vysvětlení gramatiky, výuky několika frází a čtení textu. Na závěr každé lekce si můžete probíranou látku procvičit na pěti testech.

AKCENT

Jazyková škola Akcent (www.akcent.cz) se zaměřuje jak na výuku prezenční, tak na e-learningové kurzy, tedy na distanční vzdělávání. Lze dokonce kombinovat oba způsoby výuky. E-learningový kurz je na velmi dobré úrovni. Hodí se však spíše pro ty, kteří již

JAK JSME VYBÍRALI

Internetovou prezentaci má dnes skoro každá jazyková škola. My se vám snažíme představit ty školy, které kromě „svého představení“ přinášejí ještě něco navíc – slovíčka, užitečné texty, nebo dokonce celé lekce, které vám pomohou vaše znalosti prohloubit. Podívali jsme se také na zahraniční internet a snažili jsme se najít ty stránky, které by byly jasné a srozumitelné, ačkoliv nejsou lokalizovány do češtiny.

mají s angličtinou jisté zkušenosti, protože veškeré informace na stránce jsou v angličtině. Prvním krokem je vypracování testu, ve kterém prokážete, zda se hodíte do vámi zvolené jazykové úrovně. Samotná výuka je rozložena do lekcí a každá lekce se skládá z několika částí. Začíná uvedením do lekce a několika zábavnými cvičením a hrami. Poté následuje čtení výukového textu, které je ověřeno několika cvičením, a seznámení s novými slovíčky, která jsou v lekci použita, a s novými gramatickými jevy. Při výuce se

rozhodně nezapomíná na multimedia. Při procvičování výslovnosti je využito také zvukového záznamu s rodilými mluvčími. To, zda jste jim správně porozuměli, je zjišťováno v dalších cvičeních, kdy doplňujete slova do vět nebo přehazujete věty v článku. Výslovnost si můžete cvičit také tak, že se nahrajete a posleze porovnáte s rodilými mluvčími – i to je možné pouze prostřednictvím stránek. Nemusíte se bát, že byste na učení zůstali sami a nikdo by vám neporadil – jednak své cvičení odesíláte a diskutujete s učitelem, jednak si můžete vyměňovat zkušenosti →

→ s ostatními studenty v chatu. Výuka je výrazně zaměřena na praxi a na dorozumění se v různých životních situacích, jako třeba v hotelu nebo na nádraží. Distanční jazykový kurz jazykové školy Akcent je tedy velmi účinným nástrojem k ovládnutí angličtiny, který se plně vyrovná kurzům prezenčním.

AJ.CZ

Na stránkách www.aj.cz najde zájemce o výuku angličtiny obrovskou studnici gramatiky, slovíček, a hlavně mnoha zajímavos-

tí, které mu při výuce významně pomohou. Stránky jsou připravovány ve spolupráci se společností Langmaster, která vydává multimediální CD pro výuku jazyků, takže se jedná o skutečně kvalitní stránky. Pro výuku zde najdete šest lekcí angličtiny, které se skládají z vysvětlení gramatiky, slovníčku, článku a interaktivních cvičení. Slovíčka se lze učit ze samostatné sekce, kde jsou řazena do různých kategorií (jídlo, pití, oblečení), stejně jako gramatiku, která je rozčleněna do několika okruhů. Své znalosti si můžete pochopitelně otestovat v některém z mnoha interaktivních cvičení a kvízů. Stránky však využijí zejména ti uživatelé, kteří již anglicky na jisté úrovni umí. Ti zde totiž najdou takové lahůdky, jako jsou scénáře k filmům Pulp Fiction (včetně několika „hlásek“ z filmu ve zvukovém záznamu) nebo Americká krása, dále mnoho různých článků, vtipů nebo textů k anglicky zpívaným písničkám. Lze tedy prohlásit, že tyto stránky jsou velmi příjemným substitutem výukových titulů na CD. Navíc nemusíte nic instalovat, naopak, učit se můžete kdekoliv a kdykoliv.

AKTIVNISTUDIUM.CZ

Na stránkách www.aktivnistudium.cz/eng_online.php si můžete otestovat nejen své znalosti angličtiny. Jde o stránky jazykové školy, proto zde najdete v první řadě roz-

dělovací testy pro zájemce o případnou prezenční výuku. Tyto testy jsou většinou na bázi formuláře s volbou z několika možností. Jsou k dispozici v angličtině, němčině, španělštině a francouzštině. Dále lze využít online testů z angličtiny, které jsou vytvořeny podle mezinárodně uznávaných výukových materiálů a z jiných oficiálních materiálů. Takže si můžete vybrat, zda chcete skládat test pro přijímací zkoušky na vysoké školy, nebo třeba z mezinárodně uznávaného certifikátu TOEFL. Lze si také nastavit počet otázek, časový limit pro jejich zodpovězení a zda chcete ostrý, nebo cvičný test. Při vypracovávání testu máte k dispozici přehlednou tabulku, ve které je uvedeno, jak jste byli úspěšní – tedy kolikrát jste chybovali, kolik času vám ještě zbývá na zodpovězení otázek atp. Pro upevnění vaší znalosti angličtiny jsou na stránkách také připraveny různé hry a zajímavé články.

ENGLISH-ONLINE

Zajímavé kurzy angličtiny najdete i na světovém internetu. Na adrese www.english-online.org.uk se ukrývá obsáhlý kurz angličtiny jak pro začátečníky, tak pro pokročilé, a to zcela zdarma. Pochopitelně se zde však českého slova nedočkáte, takže tyto stránky jsou vhodné spíše pro pokročilejší studenty. Každá lekce se skládá, jak je obvyklé, ze slovíček, z vysvětlení gramatiky a ze cvičení. Dále lze

na stránkách využít obsáhlé zásoby textů pro čtení a opravdu úctyhodného množství testů pro procvičení naučené látky. A pokud jste po usilovném studiu unavení, můžete si zahrát některou z mnoha her, ve kterých zábavnou formou procvičujete své znalosti.

ENGLISHPAGE.COM

Nad stránkami www.englishpage.com zajásají hlavně pokročilí studenti angličtiny. Najdou na nich totiž spoustu užitečných studijních materiálů, a to zcela zdarma. V první řadě jde o obsáhlou anglickou gramatiku a mnoho opravdu důkladných cvičení. Slovíčka jsou rozříděna do několika částí a u každého je uveden příklad použití ve větě nebo v dialogu, což napomůže lepšímu zapamatování. Další slovní zásobu můžete získat v tzv.

čítárně – to je virtuální místnost, ve které si vyberete noviny, časopisy nebo knihy, které byste si rádi přečetli, a posléze jste přeměrování na jejich elektronické vydání. Na stránkách lze také využít překladového slovníku z a do angličtiny a různých jiných jazyků (kupodivu včetně češtiny) a překladače, který je schopen převádět (pochopitelně ne zcela správně) dokonce celé věty.

Jak vidíte, ani výmluva na nedostatek času pro učení jazyků v dnešní době neobstojí – na internetu dnes najdete tolik studijních materiálů, testů a pomůcek, že vám vystačí hned na několik let učení. Neocenitelné jsou internetové kurzy pro ty, kteří už určité základy jazyka mají a chtějí se zdokonalit. Ti mají skutečně z čeho vybírat. ■ ■ ■
■ Michaela Kadlecová, autor@chip.cz

PLACENÁ INZERCE

WWW.AKCENT.CZ

Jsme specialisty v komplexním jazykovém vzdělávání.

ASOCIACE
JAZYKOVÝCH
ŠKOL ČR

IPv6 – moderní webový protokol

Tichá revoluce

Internetem se šíří revoluce – protokol IPv6. Tento internetový standard budoucnosti by měl nejen odstranit chronický nedostatek internetových adres, ale také pomoci prorazit technologii Voice over IP a multimédiím.

Proč vlastně potřebujeme nový internetový protokol IPv6? Internetové adresy zatím vycházejí ze standardu IPv4. IPv4 ale zastarává a nestačí ke správě moderního internetu. Už zhruba před deseti lety, tedy ještě před boomem internetu, dospěli odborníci k názoru, že nebude dostatek IP adres. IPv4 používá adresy o délce 32 bitů. Takových lze přidělit přes čtyři miliardy (2^{32}). A to by nemělo stačit? Bohužel ne. Vlastní IP adresu nepotřebuje jenom každý počítač, ale i každý mobilní telefon a telefon s technologií Voice over IP, každé rádio a každá konzola s přístupem k internetu, každá tiskárna a PDA, každý set-top box a každá digitální kamera. Dalším problémem je to, že přes 70 % IP adres je vyhrazeno pro USA. Přesto vydržel standard IPv4 podle internetových měřítek celou věčnost. Existuje od roku 1973. Tehdy musel propojit pouhou tisícovku počítačů.

ZATÍMCO ZASTARALÉMU STANDARDU IPV4 DOCHÁZEJÍ ADRESY...

Volné adresy ve standardu IPv4 zatím stačí, ovšem jenom díky tomu, že se používají různé triky, které rozšiřují prostor adres. Poskytovatelé připojení k internetu, kteří k síti připojují počítače a další zařízení, jdou obvykle cestou dynamického přidělování IP adres. To znamená, že adresu dostane pouze počítač, který je právě aktivně připojen k síti. Pokaždé je mu tak přidělena jiná IP adresa. Poskytovatelé připojení spoléhají na to, že ne všichni jejich zákazníci se připojují k internetu najednou. Pokud by se to náhodou stalo, adresy by jim rychle došly.

Dalším používaným trikem je překládání síťových adres (Network Address Translation, NAT). Tento pojem zná dobře každý majitel routeru. Toto malé zařízení se stará o to, aby několika připojeným přístrojům stačila pouze jediná IP adresa. To je sice úsporné, ale ne moc efektivní. NAT adresa-

mi zbytečně neplýtvá, ale jen těžko může problém vyřešit. Navíc znemožňuje využívání některých hlavních předností internetu:

- Každému uživateli internetu by měla být vyhrazena jedna IP adresa, kterou všichni ostatní vidí. V případě NAT je však vidět pouze adresa routeru, zatímco počítače za routerem jsou skryté.
- Data by měla na místo určení dorazit nezměněná. V případě NAT „překládá“ router data mezi internetem a počítači zapojenými do sítě.

Další informace o NAT najdete v tzv. „Request for Comments“ (žádost o připomínky,

KDO VLÁDNE INTERNETU?

ISOC (Internet Society, www.isoc.org) je nejvyšší správní grémium pro internetové standardy. O technické budoucnosti sítě rozhoduje přes 16 000 členů.

IETF (Internet Engineering Task Force, www.ietf.org) je jakási výzkumná laboratoř ISOC. Vyvíjí standardy.

IESG (Internet Engineering Steering Group, www.ietf.org/iesg) a Internet Architecture Board (IAB, www.iab.org) zkoumají

RFC) č. 2663. RFC slouží od konce 60. let jako jakési diskusní fórum pro technické návrhy, které se týkají internetu. U všech odborných výrazů zmiňovaných v článku najdete v závorkách číslo příslušné RFC. Všechny RFC najdete na internetových stránkách www.faqs.org.

... MODERNÍ STANDARD IPV6 JICH NABÍZÍ VÍC

Standard IPv6 používá adresy o délce 128 bitů. To znamená, že může vytvořit až 2^{128} IP adres (39místné číslo). V případě standardu IPv4 je k dispozici pouze něco přes 4 miliardy adres.

To však není všechno. Když už se navrhuje nový standard, tak proč hned neodstranit některé další nedostatky předchozí verze?

BEZPROBLÉMOVÁ TECHNOLOGIE PLUG & PLAY PRO SÍŤ LAN

Standard IPv4 zná dva způsoby, jak síťovému zařízení přidělit platnou IP adresu: manuálně, nebo automaticky. V prvním případě ji přiděluje sám uživatel. To je především u velkých sítí náročné a hrozí riziko chyb. V druhém případě se používá protokol DHCP (dynamický konfigurační protokol klienta v síti) a IP adresu přiděluje automaticky server.

Standard IPv6 využívá tzv. autokonfiguraci (Stateless Address Autoconfiguration, automatická konfigurace adresy „bez státní příslušnosti“, viz RFC 2462). Jak to funguje? Každá síťová karta má dnes svoji vlastní MAC adresu. Jakmile spustíte operační systém, vypočítá počítač z této MAC

návrhy IETF a umísťují je na internet jako žádosti o připomínky (RFC).

ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, www.icann.org) spravuje IP adresy a kořenové servery, nejvyšší stupeň DNS serverů.

IANA (Internet Assigned Numbers Authority, www.iana.org) řídí jakožto organizace spadající pod ICANN mezinárodní přidělování IP adres.

adresy tzv. link local adresy. Ta je užitečná pouze v rámci vlastní sítě, protože router z link local IP adresy nepředává žádné dotazy. S touto IP adresou ale síťová karta odešle požadavek do místní sítě, který přijmou pouze routery. V datovém paketu požádá síťová karta o přidělení veřejné adresy (Global Unicast Address). Data se pak z místní sítě na internet dostanou pouze s veřejnou adresou.

SPECIÁLNÍ IP ADRESY PRO ROUTERY

Aby mohla síťová karta komunikovat s některými zařízeními, např. s routery, přímo, umožňuje standard IPv6 tzv. anycast, jednu ze tří možností posílání dat:

- Unicast je přenos do přesně jedné cílové adresy. Umožňuje ho IPv4 i IPv6. →

- ➔ ■ Multicast je současný přenos do několika cílových adres. Umožňuje ho IPv4 i IPv6.
- Anycast je zvláštní forma multicastu. Jedna anycastová adresa popisuje skupinu cílů, například routery. Anycast umí pouze IPv6.

NOVÝ DHCP PRO IPV6

Jakmile síťová karta najde nějaký router, zahájí spolu čilý dialog. Router vysílá v pravidelných intervalech tzv. advertisement, který klienta informuje o aktuálním stavu sítě. Váš počítač se tak například dozví, zda je IP adresa přidělována v režimu „stateless“ (plug & play v síti), nebo „statefull“ (tedy přes DHCP server). I přes moderní autokonfiguraci totiž musí protokol DHCP vylepšovat některé nedostatky IPv6. Proto existuje od poloviny roku 2003 RFC s číslem 3315, která se zabývá protokolem DHCP pro standard IPv6 (DHCPv6). V zásadě probíhá přidělování adres v režimu „statefull“ pomocí serveru DHCP podle výše popsaného schématu. Jediný rozdíl je v tom, že adresu pro unicast, s níž se počítač může připojit k internetu, nepřiděluje router, ale DHCP server.

Proč byl tedy protokol DHCP zachován i v novém internetovém věku? Jednak umožňuje centrální správu přidělených IP adres, jednak, a to je mnohem důležitější, je přes DHCP server možné přidělování DNS serveru. DNS server překládá požadavek klienta (např.: Chci se připojit k serveru s doménovým názvem www.chip.cz) do podoby IP adresy. Funguje tedy jako jakýsi telefonní seznam internetových adres. Princip DNS je vysvětlen v RFC 1035.

LEPŠÍ STREAMING S IPV6

Další výhodou standardu IPv6 je, že konečně umožňuje lepší implementaci Quality of Service (QoS). Předchozí standard IPv4 byl vyvíjen s důrazem na to, aby do cíle dorazila všechna data bez ohledu na pořadí. Když tedy načítáte nějakou internetovou stránku, může se stát, že poslední věta na stránce k vám dorazí jako první. Počítač pak musí data zase správně seřadit.

U streamovaných filmů, nebo dokonce u přenosu hlasu (Voice over IP) to však

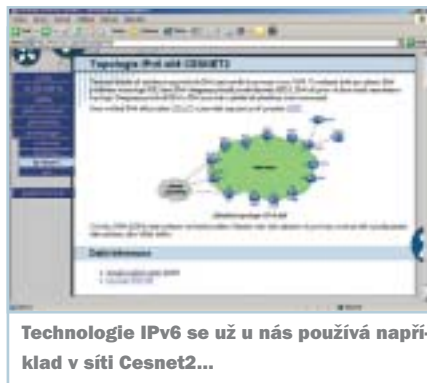
nefunguje. V tomto případě je důležité nejen to, v jakém pořadí data proudí, ale i to, aby byla přenášena pokud možno s minimálním zpožděním. Tento úkol řeší QoS tak, že různým datům přiděluje různou prioritu. Každý datový paket má ve svém záhlaví jakousi poznávací značku, tzv. flow label, a údaj o prioritě. Flow label říká routeru, zda se jedná o data, která je třeba přenést před-

INFOBOX

Všem zájemcům o podrobnější informace o IPv6 lze doporučit především tyto články: www.lupa.cz/clanek.php3?show=1026 www.lupa.cz/clanek.php3?show=3627 případně přímo „zdvoj“ s odkazy na další weby: www.ten.cz/ipv6

nostně, například o streamingový přenos videa. Pole s označením priority obsahuje navíc i informaci, jak důležité je pro odesílatele, aby byl paket skutečně předán dál. Existuje osm stupňů priority. Nejvyšší stupeň znamená, že data musejí být bezpodmínečně předána dál. Stupeň jedna naopak router informuje, že paket není tak důležitý, takže ho odesílatel může poslat ještě jednou.

Pokud se stane, že by měl router současně přenášet data internetové stránky a důležitý tok obrazových dat, pak dá přednost obrazovým datům. Celkem jasně to vyjadřuje odborný termín Low Latency Queue (LLQ): Důležité pakety nesmějí čekat déle, než je nezbytně nutné. Výhoda tohoto systému priorit spočívá

Technologie IPv6 se už u nás používá například v síti Cesnet2...

i v tom, že datové pakety, které musejí být doručeny v přesně stanoveném čase, se málokdy ztratí, takže není nutné je posílat znovu.

■ ■ ■ Markus Schmidt, autor@chip.cz

NOVÉ ADRESY

128 bitů: Adresy standardu IPv6 mají délku 128 bitů a vypadají velmi tajemně, např. 2880:5E34:0000:0000:0000:50AB:FEAB:0020. Dají se však zkracovat. Pokud po sobě následuje několik bloků

s nulami, nahradí se dvojitou dvojtečkou. Blok s nulami lze ale vynechat jenom jednou. Nuly na začátku bloku lze vynechat. Zkrácená verze adresy pak vypadá takto: 2880:5E34::50AB:FEAB:20.

Křišťálově čistý tisk

Akce!
cena **4.570 Kč**
bez DPH

Akce trvá do 31. 10. 2004.

Laserová tiskárna HL-1430

14 stran/min.
rozišení 600 dpi
paralelní a USB 2.0 port
GDI laserová tiskárna
zásobník papíru na 250 listů

seznam dealerů naleznete na www.brother.cz

Brother International CZ s.r.o.

Brno 616 00, Veveří 102
tel. 541 426 911, fax 541 212 463
Praha 8 184 00, Dopravákův 723
tel. 283 085 432, fax 283 085 482

Nástroje pro automatické prohlížení fotografií

Oživlé fotky

Nudí vás prohlížet si fotografie? Zkuste tedy přidat trochu pohybu a nějaký ten zvuk. Chip za vás otestoval nové nástroje, které zvládají i různé animace, jako například pohyby kamerou a panoramatické záběry.

Soused vás pozval, aby se vám pochlubil fotografiemi z rodinné dovolené. Představa, že strávíte celý večer nad nezáživnými snímky, už však nemusí být tak děsivá. Místo jednoho záběru za druhým vám hostitel může v televizi pustit koláž fotografií doplněnou různými efekty, animacemi, hudbou na pozadí a komentáři. O příjemnou zábavu se postará nová generace bohatě vybavených programů pro automatické prohlížení fotografií, které zvládají stále více funkcí běžných v aplikacích používaných ke stříhání videa. Jednoduchým nástrojům první generace se tyto programy už moc nepo-

dobají. Testovali jsme proto jenom takové, které umí vkládat animace a pohyby a celou kolekci pak vypálit na DVD nebo CD.

Bohužel ani jeden z testovaných programů není v češtině, můžete si vybrat pouze z německých nebo anglických verzí. Doufejme, že se brzo objeví české ekvivalenty nebo alespoň české lokalizace testovaných programů.

CÍL: MAXIMÁLNÍ PŮSOBIVOST, MINIMÁLNÍ NÁKLADY

Každý program pro automatické prohlížení fotografií musel projít stejným testem. Jako materiál jsme mu poskytli 33 fotografií

v běžném formátu JPEG s různým rozlišením od jednoho do tří megapixelů, k tomu jeden krátký videoklip ve formátu AVI a jednu skladbu ve formátu MP3. Pak jsme program nechali vytvořit sekvenci snímků synchronizovanou s hudbou, pokud možno pestrou a prošípanou animacemi.

Programy musejí pracovat rychle a jejich ovládání nesmí být příliš složité. Důležité také je, aby se pohyby kamery, zvětšování a zmenšování záběrů a efekty daly jednoduše nastavovat. A protože i ten sebekrásnější mix fotografií je k ničemu, pokud jsou obrázky rozostřené, vyzkoušeli jsme na televizní obrazovce, zda požitek z prohlížení nekazí cukání nebo artefakty. U šablon pro animovanou fotoalba jsme hodnotili pouze technické parametry, protože grafické ztvárnění je konečným věcí vkusu. →

EDITORY ANIMACÍ

DVĚ CESTY, JEDEN CÍL: JAK PŘIDAT DO FOTOGRAFIE POHYB

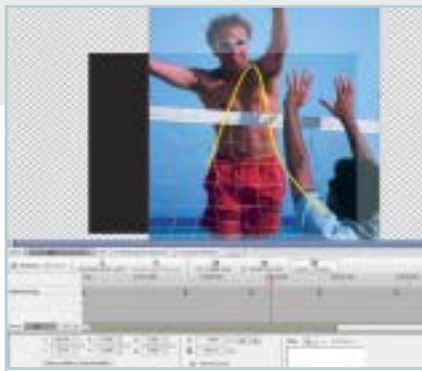
Aby se z fotografií stal film, používají programy pro automatické prohlížení různé triky. Pomocí cest pohybu a výřezů snímků simulují pohyb, přibližování a oddalování kamery.

METODA Č. 1: CESTY POHYBU – FOTOSHOW BRENNER 3.0

Pro simulaci pohybu kamery z chytajícího hráče vpravo dole na smečujícího hráče uprostřed vloží program několik animačních bodů do obrázku a na časovou osu. Ty pak vytvoří cestu pohybu (žlutá křivka). Černá plocha znázorňuje monitor a zobrazuje výřez, který pak bude na obrazovce vidět. V tomto příkladu kamera nejprve zaostří na chytajícího hráče, poté přejede nahoru na smečujícího hráče a nakonec se vrátí zase dolů.

METODA Č. 2: VÝŘEZY – PHOTOSUITE PLATINUM

K vytvoření stejného popisovaného efektu stačí vložit k vybraným časovým bodům ve storyboardu rámeček kolem příslušného výřezu obrázku. Tím se nastaví průběh pohybu a rychlost švenku kamery. Velikost výřezů zase určuje míru přiblížení. Efekt si můžete prohlédnout v náhledu. Oproti metodě animačních bodů je tento způsob podstatně jednodušší.

Řešení pomocí „cest pohybu“, které nabízí Fotoshow Brenner firmy Data Becker.

→ **Data Becker Fotoshow Brenner 3.0:** Tento německý nástroj jednoznačně vyhrál díky velmi schopné funkci pro vytváření pohybových efektů. Více se o vítězi testu, který je s cenou 20 eur zároveň nejlevnějším testovaným programem, dozvíte na str. 88.

Magix PhotoStory on CD & DVD: Tento program s německým nebo anglickým rozhraním dopadl téměř ve všech kategoriích nejlépe a byl by si zasloužil první místo, kdybychom se v testu nezaměřovali především na funkce pro animaci. A právě ta je jeho slabinou. Pohyby kamery a zvětšování a zmenšování se dají použít pouze jako efekty, takže směr pohybu se nedá nijak nastavit. Na druhou stranu si uživatel může vybrat z 30 předem nastavených efektů. Program je ideálním pomocníkem pro ty, kteří si rádi hrají s obrazovými efekty a upravují zvuk. Jako jediný z těch, které jsme testovali, umí dokonce načíst hudbu z audio CD.

Magix PhotoStory on CD & DVD zpřístupňuje efekt zvětšování jednoduchým kliknutím myši.

Pokud chcete animované fotoalbum vytvořit rychle, poslouží vám pomocník Fotoshow Maker. Přizpůsobí dobu zobrazení snímku rytmu a délce hudby na pozadí, kterou si můžete libovolně vybrat, a doplní ke snímkům efekty. Můžete si také vybrat z 12 různých stylů. Nastavit se dá četnost a druh efektu, ale už ne to, který obrázek bude obsahovat kterou šablonu.

Vypálení hotového fotoalba na DVD zajišťuje velmi kvalitní MPEG2 kodér od firmy Ligos, který nabízí dost možností k nastavení i zkušenějším uživatelům. Pohyby kamery

FREWARE NA CD

ANIMOVANÁ FOTOALBA ZADARMO

K vytvoření jednoduchých fotoalb bez náročných efektů si vystačíte s freewarovými nástroji, které najdete na příloženém Chip CD v rubrice Software.

Photo to VCD Creator Lite: Jeden z mála freewarových nástrojů, který vypaluje animovaná fotoalba na VCD nebo SVCD, pokud máte potřebné ASPI ovladače. Program mluví anglicky a je určen především pro zkušenější uživatele.

XnView + NConvert: Rychlý prohlížeč obrázků se zabudovanými funkcemi pro jejich úpravu a pro vytváření jednoduchých automatických fotoalb. Tento freewarový nástroj umí navíc převádět obrázky do 40 různých formátů.

IrfanView: Česká verze prohlížeče obrázků, zvukových souborů a videa zvládá 60 formátů, umí upravovat obrázky a vytvářet fotoalba.

Vallen JPepper: Prohlížeč obrázků si poradí se všemi důležitými formáty a umí vytvořit fotoalbum s doprovodným zvukem.

jsou při přehrávání klidné, obraz se téměř nechvěje a je celkem ostrý. Pouze u ostrých hran se občas tvoří efekt schodů.

Aquasoft DiaShow XP: I tento program umí z nudných fotografií vytvořit pohyblivou přehlídku. Neumí ale zvětšovat a zmenšovat záběry. Pomocí tečkované linky určujete, kterým směrem se má fotografie pohybovat. Začíná se vždycky uprostřed obrázku, což poněkud omezuje kreativitu uživatele. Práce s programem je celkově trochu náročnější. Animovat se dají pouze fotografie, které nejprve přetáhnete pomocí šablony snímků s efekty na časovou osu. Předlohy animací, například panoramatické záběry, program nezná. Vytvořenou linku pro směr animace si však můžete uložit a použít ji kdykoli příště. Kromě fotografií a textů můžete animovat i grafické prvky, například mraky.

Kodér pracuje celkem dobře. Kliknutím přes uživatelsky definované video můžete nastavit bitrate, opakování snímků a rozlišení. Program ale nemá modul pro vypalování na DVD, takže animovaná alba můžete ukládat pouze na CD, což je v dnešní době poněkud málo.

X-OOM TV Photoshow: U tohoto programu, který skončil na čtvrté příčce, si nejdříve →

→ všimnete přehledného uživatelského rozhraní. Tlačítka všech důležitých funkcí, jako pořadač obrázků, storyboard a náhled, jsou neustále vidět. Místo časové osy zobrazuje storyboard dobu přehrávání fotografií. Funkce pro animaci jsou podobně omezené jako u programu DiaShow XP. Nelze zvětšovat a zmenšovat záběry, zato se přes animační body a linky pohybu dají nastavit sekvence výřezů z fotografie s přesností na sekundu. Dokonce i rychlost pohybu kamery při „švenku“ se může měnit. I u tohoto programu však začíná kamera uprostřed, což není zrovna ideální u skupinových snímků, kdy by bylo vhodnější začít zleva. Docela zajímavým doplňkem je funkce morphing, která umí do sebe vložit dva obrázky.

Program sice umí vypálit album ve formátu VCD, SVCD nebo DVD, ale nastavení byste hledali marně. Výsledek nás proto na televizní obrazovce příliš nenadchl. Stmívačky jsou hrubě rastrované, obraz v MPEG2 pro SVCD se silně chvěje. Problémy s vytvářením samospustitelných fotoalb v počítači odstranila až aktualizace.

Roxio Photosuite Platinum 7: Tento softwarový balíček nabízí výrobce především jako nástroj pro úpravu obrázků, ale protože velmi vychvaluje jeho funkci pro vytváření krátkých animovaných filmů, rozhodli jsme

Bez ručních zásahů to nejde: Program TV Photoshow obsahuje pouze tři šablony, které uživatel nemůže nijak rozšiřovat.

se ho do našeho testu zařadit. A skutečně. Modul Storyboard umožňuje nastavitelný zoom a pohyb kamery. Ovládání těchto efektů je dokonce velmi jednoduché. Další kladné body získal program za překrývání snímků a obrazové efekty, které působí svěžím dojmem a jsou moderní.

Výsledek nás však moc nepobavil. Animovaná fotoalba umí Photosuite Platinum vypalovat pouze jako VCD v očekávané mizerné kvalitě. Obrazová data se do datového toku formátu MPEG1 ukládají pouze v rozlišení 352 × 288 pixelů, takže výsledný obraz je velmi rozostřený a plný artefaktů.

Do programu bohužel nemůžete připojit žádný externí kodér MPEG2.

Důvodem pro toto omezení je to, že firma Roxio přidává funkci storyboardu i do softwarového balíčku Creator 7, který stojí kolem 100 eur. Ten umí nejen vypalovat DVD včetně menu, ale obsahuje i časovou osu a velký počet velmi profesionálně vytvořených efektů pro překrývání.

G Data DaViDeo 4 für Fotos: Jednodušší už to být nemůže. Pokud s tímto programem absolvujete všechny kroky až k vytvoření DVD, narazíte určitě na funkce pro animaci. →

VÍTEŽ TESTU A CENOVÝ TIP

CELKOVÉ HODNOCENÍ: 77

POMĚR CENA/VÝKON: velmi dobrý

CENA: 20 eur

INFORMACE: www.databecker.de

Okamžitě řešení: Pokud se vám nechce probírat se různými nastaveními a možnostmi, vytvoří za vás animované album pomocník.

- + VOLNÝ POHYB PO SNÍMKU
- + NASTAVITELNÝ ZOOM
- + MOŽNOST VYTVÁŘET VLASTNÍ ŠABLONY
- + POZVOLNÉ PŘEKRÝVÁNÍ
- NÁROČNÉ MANUÁLNÍ OVLÁDÁNÍ

FOTOSHOW BRENNER 3.0

Prostor pro kreativitu

Nová verze programu FotoShow Brenner nabízí spoustu nových triků a za málo peněz vytváří pěkná a zajímavá animovaná fotoalba.

Když jsme se na nejlevnější program v našem testu podívali podrobněji, byli jsme příjemně překvapeni. Produkční editor programu FotoShow Brenner 3.0 dává obrázkům maximální prostor pro pohyb. Možné je všechno – pohyby kamerou sem tam, přiblížování a oddalování, a dokonce i deformace. Komu by to ještě nestačilo, může obrázky nechat i rotovat. Průběh pohybu se ovládá pomocí animačních bodů nastavených přesně na sekundu. Ty se dají propojit do cesty pohybu. Zní to složitě a také to složitě je. Program je určen spíše pro hračičky, protože ne všechny komponenty spolupracují, jak by měly. Nepříjemné například je, když se pracně vytvořená cesta pohybu nezobrazuje, protože doba zobrazení, která je na „světelném pultu“ nastavena jako výchozí, je příliš krátká, a tak je potřeba ji nejprve upravit. Pokud vás nebaví prochá-

zet všechna nastavení a vybírat nejrůznější možnosti, můžete vytvoření animovaného alba svěřit do rukou pomocníka. Vhodnou cestu pohybu můžete vybrat z 35 předloh. Velmi užitečná je možnost ukládat vlastní cesty pohybu jako další předlohy.

Program je dodáván s 30denní zkušební verzí kodéru MPEG2. Po zkušební době si musí uživatel dokoupit kodér od firmy Data Becker za 5 eur. I tak je však program se svojí cenou 25 eur stále ještě výhodný. Kodér pracuje dost pomalu, ale vytváří ostré obrázky, které se prakticky nechvějí, a přechody mezi snímky jsou měkké. Jediné velmi pomalé panoramatické pohyby kamery působí mírně roztřeseně. Nepříjemné bylo, že vypalovací modul odmítl v testu spolupracovat s externí vypalovačkou. V jiném počítači s interní mechanikou proběhlo vypálení hladce.

inzerce

ZONER PHOTOSTUDIO 7 – NÁSTUPCE PREMIANTA

Společnost Zoner software nedávno představila aplikaci Zoner PhotoStudio 7 jako nástupce svého Zoner Media Exploreru (ZME), jehož vývoj je verzi 6 ukončen. Přestože tento nástroj mezi testované produkty úplně nepatří, jedná se o kompletní program pro všestrannou správu a zpracování digitálních fotografií. Vyzkoušeli jsme beta verzi nástupce ZME, který bude uživatelům představen na letošním Invexu, a přinášíme první zkušenosti.

Podobnost čistě náhodná?

Uživatelské prostředí aplikace zcela zřejmě vychází z rozhraní svého předchůdce, což je koneckonců dobře, jelikož prostředí ZME je přehledné a nováčkům i zkušeným uživatelům se na něj velmi lehce zvyká. Určité změny nastaly v barevnosti a ikony pro přístup k funkcím aplikace jsou nyní o trochu větší. Plocha aplikace je i nadále rozdělena na okna pro adresářovou strukturu, náhledy a zobrazení vybraného snímku, není problém zobrazit více oken s náhledy souborů z různých adresářích najednou.

Co je nového?

Bylo by mylné – po prvním zjištění, že nabídky obsahují téměř stejné položky funkcí – domnívat se, že Zoner PhotoStudio je jen drobně upravený ZME 6. Změn je opravdu mnoho, a tak vyjmenujme alespoň ty nejdůležitější.

Zoner PhotoStudio umí nově zpracovávat fotografie ve formátu Canon RAW, z RAW dat některých dalších fotoaparátů pak umí vytvářet náhledy a prohlížet EXIF informace.

V menu *Upravit* přibyla funkce projasnění stínů, pro úpravy snímků nafocených při nevhodném nasvícení. Rovnováhu světa a stínu můžete posuvníky upravovat tak, až se vám budou vaše snímky jevit jasnější, s ostrou kresbou.

Již ZME obsahoval nástroj pro korekci horizontálního nebo vertikálního zkreslení perspektivy, Zoner PhotoStudio nyní přidává i možnost korekce perspektivy ve dvou dimenzích současně, pomocí jednoduchého čtyřbodového nástroje.

Projasnění stínů – nový nástroj pro úpravy fotografií

Významnou inovací jsou i nové nástroje pro nelineární výběr částí obrazu – „laso“ a „magická hůlka“. V druhém případě však zatím zůstává jen u slibu vývojářů, že finální verze bude magickou hůlku obsahovat, v beta verzi tento nástroj chybí.

Novinkou je také funkce nazvaná *Spořič papíru*, která umí snímky rozložit na papír o zvolené velikosti tak, aby byl využit co nej-

efektivněji. Nezapomeňme jmenovat ještě novou pomůcku pro vytváření kalendářů.

Ve verzi Professional bude implementována funkce pro digitální podpis obrázků ve formátech JPG a TIFF. Fotografie tak bude možné zabezpečit proti změnám obrazových dat a EXIF dat.

Poslední inovací, o které stojí za to se zmínit, je nový Zoner Photo Klient 3, který umožní sestavit a odeslat zakázku na zhotovení fotografií z digitálních snímků. Nabídka podporovaných sběrů bude významně rozšířena.

Abychom stále jen nechválili, dodejme, že ani Zoner PhotoStudio, stejně jako ZME 6, neumí exportovat snímky do PDF dokumentů, přestože je patřičná volba v menu *Soubor* připravena.

Pořádek ve fotkách

Zoner PhotoStudio pomáhá fotografům, kteří na svůj disk hrnou stovky a tisíce fotografií bez popisů a roztřídění, udělat si ve fotkách pořádek.

V okně *Průzkumník* je nyní možné nechat si zobrazit panel klíčových slov se stromovou strukturou, který lze libovolně dále upravovat a klíčová slova jednoduše myší přetahovat k náhledům obrázků. S touto funkcí pak souvisí i rozšíření možnosti vyhledávat a třídít snímky podle klíčových slov. Nově byla vylepšena práce s EXIF informacemi, z nichž některé je možné i upravovat, uživatelé nyní také mohou hodnotit kvalitu snímků. Při práci s *Průzkumníkem* pomáhá upravené kontextové menu pravého tlačítka myši, které obsahuje mnohem užitečnější nabídky než dříve.

Co chybí?

Když pomínu drobné nedostatky (jako je nefunkční export do PDF, chybějící magická hůlka, nápověda ze ZME 6), které nejspíš budou ve finální verzi upraveny, stále nám zbývá pár drobností, nad kterými by se mohli tvůrci zamyslet. Především mám na mysli ještě lepší využití EXIF údajů nebo třeba nástroj na vyhledávání duplicitních snímků.

Dočkáme se na Invexu

Vylepšení je v Zoner PhotoStudiu celá řada a nebylo ani možné je zde všechny vyjmenovat. Jakmile bude k dispozici finální verze Zoner PhotoStudia, přineseme jeho podrobný test. ■ ■ ■ Radek Kubeš

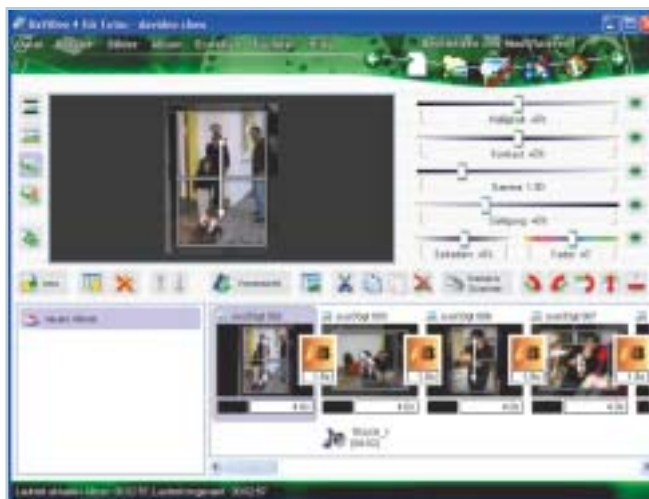
Čtyřbodový nástroj pro korekci perspektivy dokáže upravit fotku ve dvou dimenzích současně.

→ Když změníte výchozí a koncový záběr, vypočítá program cestu pro zoom. Možné jsou samozřejmě jenom přímočaré pohyby kamery s neměnnou rychlostí. DaViDeo sází především na automatiku. Bez zásahu uživatele vytváří pohyb kamery zprava doleva, zvětšuje a vyrábí panoramatické záběry. Občas by však bylo méně více.

I přes jeho skvělé možnosti animace nemůžeme tento program ze dvou důvodů doporučit. Zaprvé – základní vybava pro tvorbu fotoalb (bez ohledu na animace) je příliš skromná. DaViDeo neumí pracovat s druhou zvukovou stopou, vkládat texty atd. Zadruhé – program má příliš mnoho technických nedostatků. Nejprve se nám nepodařilo spustit náhled, pak s námi přestal komunikovat modul pro vypalování na DVD a při odinstalování program poškodil ovladače pro vypalovačku. Tyto chyby se nám podařilo odstranit až po několika radách z telefonické podpory a po nouzových zásadách do registru.

SHRNUTÍ

V našem srovnávacím testu jsme nenarazili na žádný program pro vytváření animovaných

DaViDeo sází především na automatiku, bez zásahu uživatele vytváří pohyb kamery zprava doleva, zvětšuje a vyrábí panoramatické záběry.

fotoalb, který by nám tak říkajíc vyrazil dech. Dokonce i oba programy, které se umístily na prvních dvou místech, získaly se 77, resp. 75 body jen tak tak „dvojku“. Každý z nich se navíc zaměřuje na něco jiného. Nástroj Fotoshow Brenner je ideální pro puntičkáře, kteří chtějí směr a rychlost pohybu kamery nastavit na pixel přesně. Naopak ti, pro které je důležité srozumitelné ovládání a vypalování bez komplikací, budou zklamáni.

Druhý v pořadí, nástroj PhotoStory on CD & DVD (v německé verzi Magix Foto auf CD & DVD) je jasným favoritem ve všech kategoriích kromě animace. Přesto je dobrou volbou pro ty, kteří si chtějí jednoduše vytvořit nějaké „trochu jiné“ fotoalbum. Přiblížování, oddalování a pohyby kamery se sice nedají nijak ovládat, zato vytvoříte zábavné fotoalbum během pár sekund.

■ ■ ■ Margit Hofgärtnerová,

PLACENÁ INZERCE

ELDO

CELOSVĚTOVÝM VŮDCEM SE NESTANETE NÁHODOU... ●●●

Firma Elo vynalezla dotykovou obrazovku před více než 30 lety a od té doby udává v této oblasti tón a určuje standard. S volitelnou dotekovou technologií vyhovující každé aplikaci a s největší nabídkou dotykových monitorů – za podpory od celosvětového zákaznického servisu – neponecháváme nic náhodě.

tyco
Electronics

ELO. DEDICATED TO TOUCH.
www.elotouch.co.uk/czech - elosales@elotouch.com

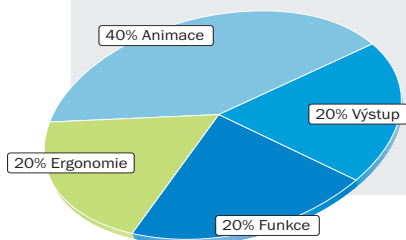

PROGRAM	Data Becker FotoShow Brenner 3.0	Magix PhotoStory on CD & DVD 3.5	Aquasoft DiaShow XP	X-OOM TV Photoshow
CENA (PŘIBL.)	20 eur	40 USD	40 eur	30 eur
INTERNET	www.databecker.de	www.magix.com	www.aquasoft.de	www.xoom.de
CELKOVÉ HODNOCENÍ	77	75	63	59
ANIMACE (40 %)	96	48	57	47
FUNKCE (20 %)	85	89	79	80
VÝSTUP (20 %)	57	96	59	57
OVĽADÁNÍ (20 %)	52	96	64	64
POMĚR CENY A VÝKONU	velmi dobrý	velmi dobrý	uspokojivý	uspokojivý
SHRNUTÍ	Kvalitní nástroj pro vytváření fotoalb s nejlepšími funkcemi pro animaci.	Bohatě vybavený kvalitní nástroj pro vytváření fotoalb, chabé možnosti nastavení animací.	Chytrý program pro pohyby kamery, bohužel nemá modul pro vypalování na DVD.	Přehledný nástroj, možnosti animace jsou poněkud omezené.
ANIMACE				
PŘÍBLIŽOVÁNÍ A POHYB KAMERY	Pohyb libovolným směrem a libovolnou rychlostí.	Přibližování a pohyby kamery jsou možné, ale pouze podle neměnné předlohy.	Přibližování neumí, pohyby kamery libovolným směrem.	Přibližování neumí, pohyby kamery libovolným směrem.
OTÁČENÍ A MORPHING	flexibilní otáčení	otáčení podle předlohy	-	morphing
PŘEDLOHY	35 animací, vlastní předlohy možné.	30 nepohyblivých předloh, vlastní předlohy nelze přidat.	Žádné předlohy, ale je možné ukládat vlastní.	3 flexibilní předlohy.
FUNKCE				
IMPORT OBRÁZKŮ A VIDEO	Standardní formáty, JPEG, AVI, MOV.	Standardní formáty, JPEG, AVI, MOV.	Standardní formáty, JPEG, TIFF.	Standardní formáty, JPEG, TIFF.
IMPORT ZVUKU	Např. MP3, WAV, nahrávání.	Např. MP3, WAV, nahrávání a audio CD (CDA).	Např. MP3, WAV a nahrávání.	Např. MP3, WAV a nahrávání.
EFEKTY PŘECHODU NA DALŠÍ SNÍMEK	140 předloh, které lze upravovat.	60 předloh, některé efekty lze upravovat.	40 předloh, které lze upravovat.	200 předloh, které lze upravovat.
TEXT (LIBOVOLNÉ UMÍSTĚNÍ/ANIMOVANÝ)	•/•	•/•	•/•	•/•
PŘÍZPŮSOBENÍ HUDBĚ NA POZADÍ	Neumí.	Obrázky se přizpůsobují rytmu a délce skladby.	Neumí.	Neumí, pouze jedna zvuková stopa.
VÝSTUP				
PODPOROVANÉ FORMÁTY	VCD, SVCD, DVD (MPEG2 kódér na 30 dní)	VCD, SVCD, DVD	VCD, SVCD	VCD, SVCD, DVD
ON-LINE / SAMOSPUSTITELNÉ ALBUM	-/-	•/•	po doinstalování plug-inů	-/•
KVALITA DVD	Kvalitní obrázky, měkké přechody, pohyby kamery občas roztřesené.	Měkké přechody, klidné pohyby kamery, mírný schodiškový efekt u ostrých hran.	Měkké přechody, rovnoměrný pohyb kamery.	Trochu roztřesené pohyby kamery, hrubě rastrované efekty.
ERGONOMIE				
JAZYK ROZHRAŇÍ	německý	anglický/německý	německý	německý
POMOCNÍCI / PŘEDLOHY	•/15	•/12	Pro zvláštní funkce/-	•/7
ČASOVÁ OSA / STORYBOARD	•/•	•/•	•/•	-/•
OVĽADÁNÍ PROGRAMU	Zmatené, složité kroky.	Plocha zaplněná funkcemi, ale logicky uspořádaná.	Přeplácáná plocha, uživatel si musí zvyknout.	Plocha zaplněná funkcemi, logické uspořádání.
DOKUMENTACE	Velmi tenký tištěný manuál, nápověda v PDF bez indexu.	Kvalitní dokumentace, několik průvodců, kontextová nápověda.	Podrobný manuál v PDF, praktické návody krok za krokem.	Srozumitelný manuál, chabá on-line nápověda.

JAK JSME TESTOVALI

Všechny nástroje pro vytváření fotoalb jsme testovali na počítači vybaveném procesorem AMD Athlon XP 1600+ a operačním systémem Windows XP. K vypalování jsme použili mechaniku Philips Jackrabbít 4DVRW.

Animace

Nejdůležitější otázkou testu bylo, jak dobře dokáže program uvést obrázky do pohybu pomocí přibližování, vzdalování, pohybů kamery a otáčení obrázku. V ideálním případě by měl program dát uživateli maximální prostor pro jeho kreativitu. Vlastní cesty pohybu by měl program umět ukládat jako předlohy. Body jsme udělovali za další funkce pro animaci, například funkci morphing, pomocí níž lze spojit dva obrázky do jednoho.

Funkce

V této části testu jsme se zaměřili na typické funkce programů pro vytváření fotoalb, tedy import zvukových a obrazových souborů, uspořádání na storyboardu nebo časové ose, předlohy efektů pro překrývání a vkládání komentářů v podobě textu nebo nahrávek. Body získaly programy, které umožňují přizpůsobit pořadí obrázku rytmu a délce hudební skladby.

Roxio Photosuite Platinum 7	G Data DaViDeo 4 für Fotos
30 eur	30 eur
www.roxio.co.uk	www.g-data.de
54	49
66	48
40	41
27	58
71	51
neuspokojivý	dostatečný
Osekaná verze programu Creator 7 za 100 eur, málo efektů, neumí vypalovat na DVD.	Velmi přehledný program, bohužel občas padá.
Pohyb libovolným směrem a libovolnou rychlostí.	Přímočaré přibližování a pohyby kamery neměnnou rychlostí.
-	-
-	-
Standardní formáty, JPEG, AVI, MOV.	Standardní formáty, JPEG, TIFF.
Např. MP3, WAV a nahrávání.	Např. MP3 a WAV.
10 předloh bez možnosti upravování.	70 předloh bez možnosti upravování.
•/•	-/- (bez textu)
Obrázky se přizpůsobují délce skladby, pouze jedna zvuková stopa.	Neumí, pouze jedna zvuková stopa.
VCD	VCD, SVCD, DVD
-/-	•/-
Neostře a pixelováté.	Klidné pohyby kamery, občas trochu rozřesené.
anglický/německý	anglický/německý
•/5	-/-
-/•	-/•
Přehledná plocha, animace jsou však skryté.	Velmi přehledná plocha.
Nápověda platí i pro podstatně rozšířený program Creator 7, tenký a chudý manuál.	Dostatečná dokumentace.

Výstup

V ideálním případě musí program umět uložit fotoalbum jako VCD, SVCD a DVD. Pokud není součástí programu kódér MPEG2, měl by mít uživatel alespoň možnost připojit kódér externí. Výsledek jsme pak podrobili důkladnému zkoumání, kdy nás zajímala kvalita obrazu, pohybů a efektů.

Ergonomie

V ideálním případě pomáhají s vytvářením fotoalb pomocníci. Kromě toho by měl být program logicky uspořádán. Nesmějí se také objevit problémy při vytváření a vypalování fotoalb.

DXT Computer's
ZNAČKOVÉ POČÍTACE
DXT KOMPLET SPECIAL
AMD Sempron 2200+, RAM 1GBMS 500, HD 40GB, ATX-PS, DVD-RW, 10" grafická karta, 800 CD/DVD, 10" 3000 6400, 17" monitor 1700 60, klaviatura, myš, 3 roky záruka
9.990,-

SPLÁTKY 0%
VELICE VÝHODNÉ
DOPRAVA ZDARMA
VÝBĚR Z PC SESTAV: EXPRESNĚ PO CELE ČR DO 24h

DXT WORKSTATION AMD Sempron 2200+ operacní paměť 1GBMS 500, první disk 40GB, ATX-PS, DVD-RW, 10" grafická karta, 800 CD/DVD, 10" 3000 6400, 17" monitor 1700 60, klaviatura, myš, 3 roky záruka 5.990,-	DXT EURO PC+ Intel Celeron 7,66GHz operacní paměť 1GBMS 500, první disk 40GB, ATX-PS, DVD-RW, 10" grafická karta, 800 CD/DVD, 10" 3000 6400, 17" monitor 1700 60, klaviatura, myš, 3 roky záruka 8.990,-	DXT GAMES 007 AMD Athlon XP 3600+ operacní paměť 2GBMS 1GB, první disk 80GB, ATX-PS, DVD-RW, 10" grafická karta, 800 CD/DVD, 10" 3000 6400, 17" monitor 1700 60, klaviatura, myš, 3 roky záruka 10.390,-	DXT Turbo 2000 Intel Athlon XP 3000+ operacní paměť 1GBMS 500, první disk 40GB, ATX-PS, DVD-RW, 10" grafická karta, 800 CD/DVD, 10" 3000 6400, 17" monitor 1700 60, klaviatura, myš, 3 roky záruka 15.490,-
--	---	---	--

SESTAVÍME VAM ZNAČKOVÝ POČÍTAČ PŘESNĚ NA MÍRU
CHIP tip ZISKANÁ OCENĚNÍ: Celorepublikový expresní servis Profesionální služby

271 742 467
www.dxt.cz

MShop.cz
Kontakty: 244 403 728, 603 759 898, 608 759 898, 607 858 666
info@mshop.cz

Telefony (nedotované)
Siemens S65 9 899,-
Siemens SL65 11 399,-
Siemens C65 5 299,-
Siemens C62 2 990,-
Siemens M65 8 199,-
Siemens CX65 6 599,-
Siemens A60 2 390,-
Siemens SX1 8 999,-
Sony Ericsson K700i 12 499,-
Sony Ericsson T610 5 990,-
Sony Ericsson T630 6 899,-
Sony Ericsson P900 20 999,-

SIEMENS CX65
Barevný displej, 65 tisíc barev
fotoaparát • MMS, GPRS • IrDA
Paměť 11 MB • Java
polyfonní melodie
e-mailový klient
Hmotnost: 90g
6599,-

MINOLTA DIMAGE Z3
Stabilizace obrazu • 12x optický zoom
4 miliony pixelů
nejrychlejší ve své třídě
videosekvence
makro od 1cm
13 899,-

Nokia 6230	10 699,-	Sony DSC-W1	11 099,-
Nokia 6600	10 799,-	Sony DSC-F717 + 128MB	19 899,-
Nokia 7200	12 799,-	Sony DSC-F828	27 699,-
Nokia 6610i	6 990,-	Sony DSC-P43	6 299,-
Nokia 6100	5 399,-	Sony DSC-P100 + 128MB	11 199,-
Nokia 3220	7 199,-	Sony DSC-V1 + 128MB	14 499,-
Nokia 1100	3 099,-	Fujifilm FinePix S7000	16 599,-
Nokia 7250i	6 399,-	Fujifilm FinePix S5000	11 699,-
Nokia 3100	4 099,-	Nikon Coolpix 3200	8 799,-
Nokia 3310	2 222,-	Nikon Coolpix 3700	9 199,-
Samsung SGH-E700	10 199,-	Panasonic DMC-FZ10	14 799,-
Samsung SGH-E600	8 699,-	Panasonic DMC-FX5	10 599,-
LG G7020	4 399,-		

Záruka na veškeré zboží 24 měsíců.

V naší nabídce naleznete digitální fotoaparáty značek Olympus, Canon, Nikon, Sony, Kyocera, DIGICAM, Tekxon, Minolta, Samsung, Fujifilm, Trust, Hewlett Packard, BenQ a Casio.

WWW.MSHOP.CZ

GARANČE NEJNÍŽŠÍCH CEN
Mshop.cz Vám nabízí mobilní telefony, digitální fotoaparáty, PDA a příslušenství za nejnižší ceny. Pokud náhodou naleznete u naší konkurence nižší cenu, zavolejte nám a bude Vám nabídnuta cena ještě výhodnější. Více na našich stránkách.

Windows Media Player 10

Mírný pokrok v mezích zákona

Zatímco u několika posledních verzí Windows Media Playeru (WMP) se stalo zvykem, že přinášely vždy novější a kvalitnější formát pro kompresi hudby a videa, poslední verze nabízí pouze rozšíření komerčních služeb a kosmetické úpravy. Dochází Microsoftu dech?

Beta verzi WMP10 měli uživatelé možnost zkoušet již od června letošního roku. První oficiální ostrá varianta s číslem 10 je však na světě pouze několik týdnů a zatím jen v anglickém jazyce. Vyplatí se přechod na novou verzi? Chip vám nabídne odpovědi na nejdůležitější otázky.

ZKLAMÁNÍ JMÉNEM MP3

Hurá, je to tady. V Microsoftu praskají ledy a konečně ve svém přehrávači nabízí možnost ripovat CD přímo do formátu MP3. Připomeň-

me, že u předchozích verzí to šlo pouze za pomoci různých plug-inů, které bylo navíc nutné zakoupit. Fanoušci MP3 by proto měli jásat. V čem je tedy háček? Dívte se, ale WMP umožní ripování do MP3 pouze s konstantním datovým tokem. Na výběr jsou pouze čtyři rychlosti: 128, 192, 256 a 320 kb/s.

Z jakého důvodu tak Microsoft činí? Pesimisté tvrdí, že nemá formát MP3 rád, protože jde o konkurenční formát, a že se jej snaží vyšachovat z trhu, aby dosadil svůj vlastní WMA (ten samozřejmě variabilní bitrate poskytuje, a je proto výhodnější jej používat). Optimistický pohled může poskytnout odpověď toho druhu, že Microsoft myslí především na obyčejné lidi, kteří většinou ani netuší, že nějaký variabilní datový tok existuje. Převodou pomocí několika kliknutí své CD do formátu MP3 a následně si vypálí CD do automobilu s rádiem, které podporuje formát MP3 pouze s konstantním bitrate. Chtějí jen, aby jim CD hrál, a o pojmech jako CBR a VBR nechtějí nic slyšet.

Ať si vyberete jakýkoliv důvod, určitě se shodneme na tom, že Microsoft měl variabilní bitrate mezi možnostmi převodu rozhodně zahrnout a třeba jej skrýt pod podrobnější nastavení. Jedná se o hrubý nedostatek, který se nedá odpustit. Doufáme, že další verze již bude v tomto ohledu tolerantní.

NENAKUJUJEME VIRTUÁLNĚ

E-shopping na internetu hýbe světem. Obliba nákupů přímo od počítače roste úměrně s pohodlností uživatelů. Nákup hudby on-line je komfortní, rychlý, snadný a ... u nás nefunguje. Ano, WMP od verze 10 podporuje nákup hudby po internetu. Službu zajišťuje přímo Microsoft přes svůj MSN Music server. Při jeho spuštění řekl viceprezident MSN Yusuf

Při ripování je na výběr pouze formát WMA a MP3 s CBR.

Mehdí v rozhovoru pro agenturu Reuters: „Věříme, že jsme připravili lepší servis, než má Apple.“ Tím myslel populární službu iTunes. Pro české uživatele bude nejlepší ta služba, která zde bude existovat, protože zatím ani jednu z právě jmenovaných není možné v České republice využít. Služba MSN Music je dostupná pouze v USA a její příchod do →

WINDOWS MEDIA PLAYER 10

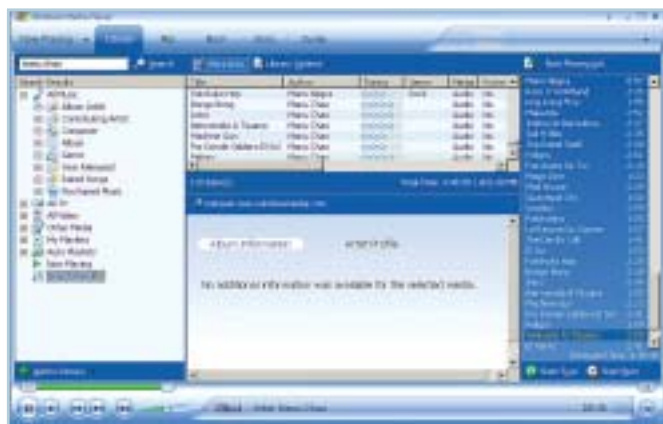
Hodnocení

Klady

- ripování do MP3
- nákup hudby on-line
- prehlednější design
- podpora přenosných přehrávačů
- chytřejší Jukebox
- podpora více reproduktorů
- dobré ripování i vypalování CD disků

Zápory

- MP3 pouze s konstantním bitrate
- nákup hudby pouze pro uživatele z USA
- špatná podpora titulků u filmů
- hardwarová náročnost
- zatím bez lokalizace

Knihovna médií je dobře propracovaná a blíží se ideálu.

→ Evropy se plánuje snad na příští rok. Jak to bude s Českou republikou, je zatím těžké odhadovat. Řešení iTunes od Applu naproti tomu již chystá přístup pro všechny země Evropské unie, tedy včetně České republiky.

VŠICHNI BUDOU MOBILNÍ

Poslouchat hudbu kdekoliv, kam se jen hne, je poslední dobou trend. Popularita malých přenosných přehrávačů k velké radosti prodejců úspěšně roste. Pouze několik gramů vážící zařízení, které není o mnoho větší než krabička od zápalek, dostalo nejednoho hudebního fanouška. Také proto je ve WMP integrována podpora více než 70 těchto zařízení. Jedná se především o produkty společnosti Creative (oblíbené přehrávače Nomad), Rio, iRiver a dalších. Kopírování z prostředí WMP je určitě pohodlnější než kopírování samotných souborů přes Průzkumníka. Ve WMP jsou všechny soubory přehledně uspořádány a kromě názvu vidíte také jednotlivé informace o skladbě (samozřejmě pokud jsou uloženy).

A TO JE VŠE?

Ne, ale nic revolučního již nový WMP nepřináší. Pokud máme být důslední, musíme upozornit na nové skiny a různá osobní nastavení pro přehrávač, jde však pouze o kosmetické úpravy. Nový způsob ovládání je o dost jednodušší a přehlednější, než tomu bylo u předchozí verze. Drobnou změnou prošel také Jukebox. Po spuštění si WMP prohledá disky a najde nahrávky, které potom seřadí podle různých kritérií, jako je jméno interpreta, název alba, hudební styl, hodnocení pomocí hvězdiček atd. Svou kvalitou se dostává na úroveň programu Music Match Jukebox, který je v tomto ohledu špičkou mezi přehrávači.

K dalším novinkám WMP patří přehrávání streamovaného rádia a televize, které konkurenční přehrávače nabízejí již delší dobu. Příjemná je přímá podpora prostorového zvuku: bez speciálních ovladačů přehrává hudbu do všech reproduktorů – podporovány jsou až 7.1 sestavy. Kdo však čekal konečně pořádnou práci s videem, především podrobné nastavování titulků u filmů jako např. u konkurenčního BSPlayeru, bude opět zklamán, nic podobného se neděje.

PRO KOHO?

Patříte-li mezi uživatele, kteří chtějí mít nainstalované vždy poslední verze veškerého softwaru, s vyzkoušením nového WMP neváhejte. Stejně tak uživatelé, kteří vlastní některý z podporovaných přenosných přehrávačů, ocení komfortnější kopírování hudby. Pokud současný WMP používáte i pro správu hudby v knihovně médií, bude se vám nová verze s propracovaným Jukeboxem také zamlouvat. Instalaci můžete provést přímo z Chip CD (rubrika Servis). Naopak uživatelé, kteří preferují ovládání programu v českém jazyce, video přehrávají v BSPlayeru a hudbu ve Winampu, nemají k instalaci WMP10 žádný důvod. ■ ■ ■

Vratislav Klega

Programy pro faxování z PC

CHIP CD
ZKŮSTE SI SAMI

Faxuji, faxuješ, faxujeme...

V současnosti, kdy už má skoro každá kancelář k dispozici připojení k internetu, probíhá výměna dokumentů převážně elektronickou poštou. Avšak v dobách, kdy počítače ještě nebyly běžným vybavením kanceláří a vše se uchovávalo na papíře, byl důležitým a rychlým komunikačním nástrojem fax.

Dnes už sice faxový přenos dokumentů poněkud stárne, nicméně ještě stále se najdou lidé, kteří této technologii dávají přednost. Na jedné straně tedy máme fax, na druhé pak stolní počítač s klasickým nebo ISDN modemem – a potřebujeme mezi nimi zprostředkovat komunikaci.

Pro vyřešení tohoto problému jsme vyzkoušeli několik programů. Otestovali jsme jak jednodušší sharewarové utility, tak profesionální placené produkty, jako je Norton WinFax Pro.

MOŽNOSTI ODESÍLÁNÍ FAXŮ

Základním kritériem pro hodnocení kvality faxovacího programu je zjištění, co všechno a z jakých aplikací dokáže odfaxovat. Nejčastějším řešením je instalace speciální virtuální tiskárny, která tištěná data posílá faxovacímu programu, a ten je pak dále odešle přes modem v příslušných protokolech určených pro faxové přenosy. Toto řešení je nejjednodušší a jeho silnou stránkou je možnost posílat faxy ze všech programů, které mají výstup na tiskárnu.

Další věcí, se kterou se setkáme, bude posílání elektronické pošty na fax. Velmi jednoduché řešení zvolila např. česká firma Software602. S jejím produktem 602LAN Suite 2004 a plug-inem na odesílání faxů stačí jen poslat e-mail na adresu *telefonni_cislo@fax*. Pošleme-li na tuto adresu dopis, bude přes interní modem nebo modem na komunikačním serveru automaticky odfaxován na zadané telefonní číslo.

Na závěr našeho srovnání si povíme ještě něco o možnosti odesílání faxů přes internet. To ocení hlavně uživatelé, kteří jsou připojeni k internetu jinak než přes telefon.

602LAN SUITE 2004

Začneme u produktu české společnosti Software 602. 602Lan Suite 2004 je komunikační server pro připojení malých a středních firem k internetu. Mezi jeho funkce patří anti-virus, antispam, proxy server, firewall, WWW server a v neposlední řadě e-mail a fax, které nás budou zajímat nejvíce.

Abychom mohli s Lan Suite vůbec faxovat, musíme si nainstalovat doplněk 602Lan Suite SendFax, díky kterému nám do systému přibude „tiskárna“ Fax602. Tiskem na tuto tiskárnu z jakékoliv aplikace se dokument předá Lan Suite a budeme vyzváni →

SOFTWARE NA CHIP CD

- Mighty Fax**
- Venta Fax & Mail**
- Stupid Fax 1.1**
- Copy and Fax**
- Fax by Modem**

Možnosti nastavení produktu
602Lan Suite 2004

→ k zadání faxového čísla. Pro zprávu a ukládání faxových čísel můžeme použít adresář Outlook Express. Odeslání proběhne na 602 SMTP SendFax a odtud na faxmodem.

Druhou možností je použití e-mailového klienta. Stačí poslat budoucí fax jako běžný e-mail na adresu *faxové_číslo@fax* a 602Lan Suite obsah e-mailu včetně příloh automaticky převede (pomocí OLE) na fax a ten se odešle adresátovi. Přílohy musí být samozřejmě možné převést na papír. Můžeme použít formáty TXT, BMP, CLP, DCX, DIB, GIF, CUT, JPG, PCX, TIF a WMV (tyto formáty si převádí sám program). Dále můžeme použít soubory DOC, XLS, HTM atd., k tomu však musíme mít nainstalovány potřebné programy, které je dokážou přečíst. Této možnosti můžeme využít z jakéhokoli nainstalovaného e-mailového klienta. Všechny přijaté faxy budou uživateli předkládány ve formě elektronické pošty, kde bude v příloze uložen obrázek ve formátu TIFF.

Další možností je nastavit si automatický tisk přicházejících faxů. V tomto případě bude fax jak doručen e-mailem, tak vytištěn na tiskárně, a to třeba i na síťové.

Pro odesílání i příjem faxů lze používat standardní faxmodem nebo ISDN zařízení s ovladačem CAPI (s podporou G3 fax). 602Lan Suite umožňuje i střídavě používání jediného faxmodemu pro připojení k internetu i pro faxování.

602Lan Suite 2004 není program určený jen pro faxování, ale nabízí také kompletní síťové řešení. Přesto zde není faxování nijak odbyto a jedná se o řešení, které bude naprosté většině uživatelů plně dostačovat. Můžeme ho doporučit hlavně menším firmám, kde jsou počítače v lokální síti.

MIGHTYFAX

MightyFax je pro změnu určen hlavně pro uživatele, kteří budou posílat faxy přímo ze svého počítače bez sítě. Jedná se o jednoduchý nástroj, který však nabízí všechno, co je k faxování potřeba. Každý si ho může zdarma vyzkoušet po dobu 31 dnů.

MightyFax je velmi povedený a jednoduchý faxovací program, určený především pro domácí použití.

Fax zde můžeme vytvořit opět dvěma způsoby. Chybí sice odesílání e-mailů na fax (jako tomu bylo u 602Lan Suite), místo toho však můžeme vytvořit zprávu přímo v programu. K dispozici jsou čtyři šablony, které program používá a do kterých vyplní zadané údaje a text zprávy.

Celý postup vytvoření faxu je pomocí průvodce rozdělen do čtyř kroků: vyplnění údajů o příjemci a odesílateli, napsání hlavního textu zprávy a možnosti připojit k novému faxu stránky z již přijatých nebo starších faxových zpráv. U každého kroku jsou odkazy na různé tipy, kde se můžeme dozvědět, jak odstranit aktuální problém nebo jak vytvořit fax pomocí skeneru. Po dokončení zprávy se na ni můžete podívat pomocí funkce *Preview fax*.

Chceme-li poslat fax i s obrázkem, musíme použít druhou možnost – přeměrování tiskového výstupu z libovolného programu na fax. Zde se při „vytištění“ MightyFax zeptá na číslo příjemce a pak může fax buď uložit do fronty, nebo odeslat okamžitě. Součástí programu je vlastní seznam čísel. Adresář z Outlook Expressu není podporován.

WINFAX PRO 10.0

Už při prvním spuštění je vidět, že WinFax Pro od firmy Symantec je profesionální program. Dobře organizované prostředí, dost podobné tomu, které známe z Outlook Expressu, jistě hodně uživatelů potěší. S faxy se zde zachází podobně jako s e-maily a jsou rozděleny do jednotlivých složek pro jednodušší orientaci.

Vytvoření nové faxové zprávy je na vyšší úrovni, především díky velkému množství šablon. Těch je zde něco kolem stovky a vybrat by si měl opravdu každý. A kdyby náhodou ne, nabízí se editor, pomocí kterého si vytvoříme šablonu vlastní.

Další možností, jak vytvořit fax, je opět použití tiskového výstupu. WinFax Pro disponuje kvalitním výstupem, také díky novince v této verzi, kterou je speciální mod pro přenos fotografií. Program si při instalaci přidá →

Prostředí WinFax Pro silně připomíná Outlook Express a stejně dobře se v něm orientuje.

**PRO LÁSKU
K FOCENÍ**

DIGITÁLNÍ FOTOAPARÁTY CANON

PowerShot G6

- ▶ Rozlišení: 7,1 efektivních Mpix
- ▶ Objektiv: 4× optický zoom, 35-140 mm (ekvivalent 35 mm filmu), F2,0 (W)-F3,0 (T)
- ▶ Výklopný a otočný 2" LCD
- ▶ Makro režim od 5 cm
- ▶ Poloprofesionální funkce
- ▶ Flexi zóna - posunovací ostřičí bod
- ▶ Simultánní ukládání RAW+JPEG

PowerShot S1 IS

- ▶ Rozlišení: 3,2 efektivních Mpix
- ▶ Objektiv: 10× optický zoom, 38-380 mm (ekvivalent 35 mm filmu), F2,8 (W)-F3,1 (T)
- ▶ Optický stabilizátor obrazu
- ▶ Disponuje mnoha funkcemi videokamery
- ▶ Paměťové karty CF I, II a MD
- ▶ Zobrazení histogramu

PowerShot S60

- ▶ Rozlišení: 5,0 efektivních Mpix
- ▶ Objektiv: 3,6× optický zoom, 28-100 mm (ekvivalent 35 mm filmu), F2,8 (W)-F5,3 (T)
- ▶ Inteligentní zaostřování (AI AF) s devíti ostřičími body
- ▶ Kovové tělo
- ▶ UA - asferické čočky

PowerShot S70

- ▶ Rozlišení: 7,1 efektivních Mpix
- ▶ Objektiv: 3,6× optický zoom, 28-100 mm (ekvivalent 35 mm filmu), F2,8 (W)-F5,3 (T)
- ▶ Inteligentní zaostřování (AI AF) s devíti ostřičími body
- ▶ Elegantní design - černé provedení
- ▶ Simultánní ukládání RAW+JPEG
- ▶ Zobrazení histogramu

CP-330

- ▶ Přenosná tiskárna pro přímý tisk z digitálních fotoaparátů, videokamer (PictBridge) a mobilních telefonů (IrDA) do formátu 10×15 cm
- ▶ Přímý tisk - PictBridge použitelný na všech výše zmíněných fotoaparátech

CP-330

Další informace získáte na www.canon.cz

you can
Canon

→ do systému dvě tiskárny. První je určena pro klasické přeměrování tištěné úlohy do programu a druhá dělá to samé, ale používá vyšší (podle výrobce fotografickou) kvalitu. Samozřejmě jen v těch mezích, v jakých nám to přístroj na druhé straně dovolí.

Nejjednodušeji pošleme fax přetažením dokumentu na ikonu WinFax Pro. Máme-li fax, který chceme někomu přeposlat, ve formě elektronické pošty, opět nemusíme chodit daleko. Díky propojenosti programu s poštovním softwarem, který máme nainstalovaný, můžeme jednoduše použít faxovou zprávu jako přílohu. Přílohy se ukládají ve speciálním samospouštěčím formátu, takže nemusíme mít strach, že je někdo neotevře.

V případě počítačů spojených do lokální sítě stačí mít jen jeden počítač s modemem a jednu telefonní linku pro desítky lidí. Ti mohou posílat zprávy nezávisle na sobě. O jejich postupné odeslání se postará faxový server, který je součástí WinFax Pro.

Program není zadarmo. Jeho cena se pohybuje kolem 3000 korun. Nicméně

každý uživatel si ho může zdarma vyzkoušet po dobu 30 dní.

Pro WinFax Pro hovoří oproti balíku 602Lan Suite, který nabízí podobné možnosti, hlavně uživatelské prostředí, ve kterém můžeme např. psát faxy. Ale budme spravedliví: WinFax Pro je program vytvořený speciálně k posílání faxů, zatímco u 602Lan Suite se jedná o doplněk k programu.

VENTA FAX & VOICE 5

Hned při prvním spuštění nás program Venta Fax 5 upoutá svým prostředím – pracovní plochou s obrázkem telefonu a faxu. Všechno na obrázku je plně funkční, a tak vlastně získáme plnohodnotný telefon. Z internetu si dokonce můžeme stáhnout různé skiny telefonů. Jak sám název programu říká, nemáme před sebou jen program pro práci s faxy, ale i s hlasem.

Venta Fax je k dostání ve dvou variantách: Home version si můžeme volně stáhnout a používat 30 dní, druhá verze, Business, nabízí různá vylepšení pro menší firmy. Jedním z nich je např. práce až se

Prostředí programu Venta Fax & Voice 5

32 modemy najednou nebo přeposílání hlasových zpráv na e-mail ve formě přílohy. Cena verze Business (80 USD) je dvojnásobná oproti verzi Home.

I základní verze toho však dokáže dost. Máme zde opět možnost posílat faxy přes tiskový výstup různých programů. Kvalitu odchycených faxů můžeme zvýšit zapnutím vyššího rozlišení, lze nastavit automatický příjem. Faxy můžeme automaticky přeposílat elektronickou poštou dalším uživatelům. Fax je uložen v příloze jako obrázek ve formátu TIF.

Zjistí-li program před posláním faxu na druhém konci hlasovou odpověď (tzn., že telefon zvedl člověk), automaticky může přehrát vzkaz, který dotyčného upozorní, že se mu chystáme poslat fax.

Kromě posílání a přijímání hlasových zpráv lze program použít jako záznamník →

SLUŽBA FAX

V rámci našeho testu bychom neměli opomenout program, který máme skoro všichni ve svém systému. Služba Fax je totiž přímo součástí Windows XP. Nainstalovat si ji můžeme prostřednictvím cesty *Nastavení – Ovládací panely – Přidat nebo odebrat programy – Přidat nebo odebrat součásti systému*.

Následně nám do složky *Příslušenství – komunikace* přibude složka *Fax*. V ní najdeme editor pro úpravu titulních stránek, konzolu služby Fax a možnost odeslat faxovou zprávu.

Fax můžeme vytvořit přímo v průvodci pro odeslání faxové zprávy. Máme k dispozici opět pár šablon, do kterých vyplníme základní informace a text. Když se nám žádná šablona nebude líbit, můžeme využít editor titulních stránek faxových zpráv a vytvořit si vlastní šablonu se vším všudy.

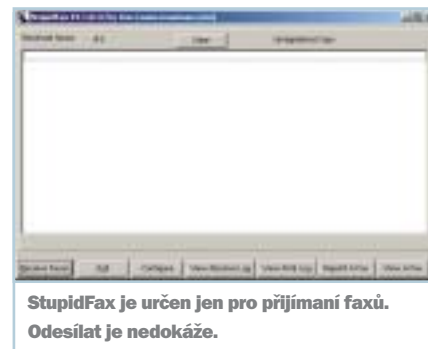
Konzola Služby Fax spravuje všechny faxové zprávy, které přes ni byly odeslány nebo přijaty.

Seznam čísel můžeme použít přímo z Outlook Expressu.

Faxy můžeme posílat i přijímat, a to jak manuálně, tak automaticky. Při odesílání můžeme faxu nastavit dobu, kdy se má automaticky odeslat (lze s výhodou použít pro odesílání v době zlevněné sazby za telefon; tuto funkci jsme mohli například u programu Venta Fax používat až u verze Business).

Druhou možností je opět tiskový výstup na virtuální tiskárnu, kterou najdeme pod příznačným jménem Fax. Podobně jako u profesionálních programů i zde můžeme nastavit dvě rozlišení (200 × 200 a 200 × 100 dpi), oproti nim je ale druhé rozlišení nižší a kvalita faxu bude menší. Pošleme však méně dat a tak ušetříme.

I když se nejedná o profesionální produkt, můžeme říci, že v mnoha kategoriích se mu přibližuje (například plánování odesílání faxových zpráv). Službu Fax mohou použít jak jednotlivci připojení k telefonu, tak menší skupiny lidí v lokální síti. Síťové řešení je založeno na stejném principu, jako jsou sdílené tiskárny v síti. Určitě doporučujeme toto řešení vyzkoušet ještě předtím, než si půjдете do obchodu koupit program za několik tisíc, protože ho skoro všichni máme doma.

StupidFax je určen jen pro přijímání faxů. Odesílat je nedokáže.

Fax by Modem odesílá přes modem jen soubory vytvořené v externích programech.

→ nebo si pomocí něj můžeme nahrávat hovory. Záznamník se dá dokonce ovládat přes tónovou volbu z jiného telefonu. Všechny zvukové zprávy jsou uloženy jako WAV soubory, které můžeme dát opět automaticky přeposílat e-mailem.

Součástí programu je dalších pět aplikací. Patří mezi ně adresář, správce faxových zpráv, záznamník všech akcí provedených programem, plánovač a editor skriptů. Velice dobrým pomocníkem je právě plánovač, který dokáže samočinně posílat v určený čas.

Jelikož se Venta Fax dodává ve dvou verzích (Home a Business), je skutečně určen pro každého uživatele, kterému se budou zamlouvat jeho funkce. Oproti konkurenci získává body hlavně díky práci s hlasem.

FAXOVACÍ NÁSTROJE ZDARMA

Nakonec jsme si nechali programy, za které nemusíme zaplatit ani korunu. Není to tak sice vždy, ale v této kategorii bohužel platí, že programy, které jsou zadarmo, toho nedokážou tolik jako placené produkty.

STUPIDFAX 1.1

Shora uvedené tvrzení bohužel dokládá hned první program. Jeho jméno je StupidFax a leccos o produktu napoví.

Hlavním úkolem aplikace je faxové zprávy přijímat – odesílat je nedokáže. Program můžeme nastavit tak, aby přijatý fax automaticky vytiskl na místní tiskárně. Všechny přijaté zprávy jsou ukládány včetně všech důležitých informací, jako je čas přijetí, datum atd. Stejně tak jsou ukládány i informace o vytištěných faxech. Přijaté faxy se mohou ukládat ve čtyřech formátech: BMP, PCX, FIFF a DCS. Odpověď můžeme nastavit po libovolném počtu zazvonění a lze také zapnout automatické přijímání zpráv.

Program je sice jednodušší, ale pro příjem faxů je to naprosto dostačující nástroj. Pokud však chceme faxy také posílat, musíme sáhnout po jiném programu.

COPY AND FAX

Další utilita, za kterou se nemusí platit, se jmenuje Copy and Fax. Oproti předcházejícímu programu můžeme pomocí tohoto nástroje faxy jen posílat. Navíc můžeme posílat jen faxy, které máme na papíře. Utilita Copy and Fax udělá z našeho PC přístroj, který dokáže jen to, co dokáže obyčejný fax. Abychom ji mohli používat, musíme mít skener, který dokáže převést papírový dokument do elektronické formy. Druhou možností programu je samozřejmě kopírování dokumentů pomocí skeneru na tiskárnu.

Utilita je velice jednoduchá a stejně je to i s ovládáním. Všechny programy, se kterými jsme se setkali, by dokázaly to samé co Copy and Fax, ale žádná to nedokáže tak jednoduše.

FAX BY MODEM 1.0

Pomocí žádného z předcházejících freewarových programů nemůžeme odeslat elektronický dokument. K tomu použijeme utilitu Fax by Modem. Tento nástroj může být použit jen pod Windows 2000 a XP, protože k odesílání faxů používá knihovny Služby Fax, která ve starších systémech není.

Ovládání je opět velmi jednoduché, můžeme si také udělat vlastní adresář s telefonními čísly. Dokumenty, které budeme chtít odeslat, musejí být v jednom z následujících formátů: DOC, XLS, RTF nebo TXT. Stačí tedy vybrat soubor, zvolit číslo ze seznamu a zprávu odeslat.

Dáme-li tuto utilitu dohromady s programem StupidFax (dokáže jen přijímat), můžeme libovolné faxy odesílat i přijímat. Odesílané faxy musejí být vždy uloženy v jednom z požadovaných formátů. Jelikož se však jedná o dva rozdílné programy, neexistuje mezi nimi žádná komunikace, a tak nebudeme moci použít jednoduché přeposílání faxů a podobné činnosti. Tuto nevýhodu však může smazat nulová cena →

Vytočte svůj internet na nejvyšší otáčky!

Stačí se připojit přes zrychlený internet **TurboAtlas**, který několiknásobně urychluje internet přes telefon. Nemusíte nic stahovat, ani nic instalovat a je to zadarmo! Stačí na domovské stránce atlas.cz kliknout na

nebo napsat uživatelské jméno: **atlas**, heslo: **atlas**
telefonní číslo: **971 10 20 30**.

Jde o to tam jít
a být tam jako doma

www.epox.cz

EP-4PDA5+
socket 478, FSB533/800HT, LAN 1Gb,
Intel 865PE, 4ch S-ATA RAID 0, 1, 10,
SB 8ch, 4x DDR400 Dual-Channel,
AGP 8x, ATA100, USB 2.0

EP-8KDA3+
socket 754, FSB800Hyper-Transport,
3x DDR400, nVidia nForce3 250Gb,
SB 8ch, LAN 1Gb, AGP 8x, ATA133,
4ch S-ATA RAID 0, 1, 10, USB 2.0

EP-8RDA6+Pro
socket A, FSB333/400, SB 8ch, ATA133,
nVidia nForce 2 Ultra 400+ Gigabit MCP,
3x DDR400 Dual-Channel, 6ch S-ATA
RAID 0, 1, 10, AGP 8x, USB 2.0

Distributor: ABI s. r. o., Pujmanové 1221, 140 00 Praha 4,
tel.: 241 731 503-5, www.abi.cz

→ obou produktů, která je rozhodující pro uživatele posílající faxy jen občas.

FAXOVÁNÍ BEZ MODEMU PŘES INTERNET

Oproti klasickému posílání faxu přes modem má tato metoda základní výhodu – nemusíme být připojeni k telefonní lince, stačí mít jakékoliv připojení k internetu. A to, jak víme, je už určitě i tam, kde nejsou telefonní linky.

Na ukázkou jsme si vybrali server www.faxuj.cz, který patří společnosti Ventura. Autor na svých stránkách udává, že při

používání jeho služeb ušetříme až 50 %. Komunikace se serverem probíhá pomocí elektronické pošty a ten ji poté přeměruje na faxové číslo uvedené v adrese e-mailu. Nemusíme tedy nic instalovat ani nikoho nic nového učit. Posílat můžeme samozřejmě i různé dokumenty např. ve Wordu. Stačí jen dokument přidat jako přílohu k e-mailu.

Cena za služby je rozdělena pomocí tarifů, kde ten nejnižší začíná na částce 100 korun a je v něm zahrnuto 15 zvýhodněných minut s cenou 0,99 Kč/min. Nejvyšší tarif je za 999 Kč a zvýhodněných minut je zde 450.

Zvýhodněné minuty jsou vždy pro jednu až tři destinace.

Jedná se o zajímavou nabídku pro uživatele, kteří chtějí faxovat trochu více, mají kancelář vybavenou počítači bez telefonní linky.

FAXOVÁNÍ DO ZAHRANIČÍ A DALŠÍ INTERNETOVÉ ODKAZY

Server faxuj.cz samozřejmě není jediný, který dokáže posílat faxy z internetu. Za našimi hranicemi je spousta podobných projektů, a některé jsou dokonce zadarmo. Asi nejnámější server najdeme na adrese →

PRODUKT	602 Lan Suite 2004	Mighty Fax	WinFax Pro 10	Venta Fax & Voice
VÝROBCE	Software 602	RKS Software	Symantec	Venta Association
INTERNET	www.602.cz	www.rkssoftware.com	www.symantec.com	www.ventafax.com
OPERAČNÍ SYSTÉM	Windows 98 a vyšší	Windows 98 a vyšší	Windows 98 a vyšší	Windows 95 a vyšší
CENA (CCA)	2 377 Kč	19,95 USD	3 094 Kč	35 – 82 USD
CENA/VÝKON	dobrý z hlediska faxování	dobrý	velmi dobrý	velmi dobrý – dostatečný
SHRNUTÍ	Program není určen jen k faxování, ale hlavně k práci se sítí. Pokud máme počítače v síti a používáme ho i k něčemu jinému než k faxování, je to ideální řešení. Faxy musíme vždy tvořit v externí aplikaci.	Jednoduchý program určený pro samostatný počítač mimo síť. Jeho možnosti budou bohatě postačovat lidem, kteří nepošílají sto faxů denně a nepotrpí si na profesionální vzhled. Tomu odpovídá i cena.	Profesionální produkt je určen uživatelům, kteří potřebují mít při práci a faxování vysoký komfort a požadují, aby jejich faxy dobře vypadaly. Samozřejmostí je práce v síti a bohužel také vyšší cena.	Program je šířen ve dvou verzích. Verze pro domácnosti je ochuzena např. o plánování a práci s více modemy. Business verze získává oproti konkurenci hlavně možností použít až 32 modemů. Dalším velkým plusem je práce s hlasem.
VYTVÁŘENÍ FAXOVÝCH ZPRÁV				
VLASTNÍ EDITOR	-	•	•	•
PODPORA ŠABLON	-	•	•	•
EDITOR ŠABLON	-	-	•	•
PODPOROVANÉ FORMÁTY A APLIKACE PRO ODESÍLÁNÍ	všechny aplikace s možností tisku	všechny aplikace s možností tisku	všechny aplikace s možností tisku	všechny aplikace s možností tisku
FAXOVÁNÍ				
PŘÍJMÁNÍ / ODESÍLÁNÍ FAXŮ	•/•	•/•	•/•	•/•
ODESÍLÁNÍ PŘES VIRTUÁLNÍ TISKÁRNU	•	•	•	•
ODESÍLÁNÍ FAXU PŘES E-MAIL	•	•	-	•
PŘEPOSÍLÁNÍ PŘIJATÝCH FAXŮ NA E-MAIL	-	-	•	•
ODESÍLÁNÍ PŘES LOKÁLNÍ SÍŤ	•	přes sdílenou tiskárnu	•	•
MANUÁLNÍ / AUTOMATICKÝ PŘÍJEM FAXŮ	-	•/•	•/•	•/•
MAXIMÁLNÍ POČET MODEMŮ	1	1	2	32
ADRESÁŘ	externí	vlastní	vlastní i externí	vlastní i externí
PLÁNOVÁNÍ ODESÍLÁNÍ ZPRÁV	-	-	•	•
DALŠÍ FUNKCE A POZNÁMKY				
	Kompletní síťové řešení pro menší firmy, fax je jen součástí.		Možnost podepisování dokumentů jedním tlačítkem, pomocí uložené předlohy. Lze zapnout vyšší „fotokvalitu“. Hlasové služby, ale horší než u programu Venta Fax.	Podpora hlasových služeb, jako je záznamník hovorů atd. Možnost poslat hlasovou zprávu. Ovládání programu přes tónovou volbu ze vzdáleného telefonu

→ www.tcp.int, odkud můžeme zdarma posílat faxy do desítek zemí světa. Všechny podrobné informace o tomto způsobu odesílání najdete na uvedených stránkách.

Toto však není jediný server, který se této problematice věnuje. Na internetu jich najdeme nečekaně mnoho. Jejich seznam je na stránkách www.savetz.com/fax/#free-international.

ZÁVĚREM

Ukázali jsme si, že posílání faxů z PC se nikdo nemusí bát, protože existují velmi

slušné programy, které to dokáží. Nejjednodušším je asi Mighty Fax, i když jeho možnosti jsou trochu skromnější než u konkurentů. Z oblasti neplacených programů jsme si řekli o Službě Fax (pokud vlastníte Windows), která toho dokáže určitě dost a jejíž služby budou stačit nejednomu uživateli.

Samozřejmě nejlepší služby nabízejí profesionální řešení WinFax Pro 10 a Venta Fax 5. A právě WinFax se od roku 1999 několikrát stal nejprodávanějším softwarem tohoto druhu na trhu. ■ ■ ■ Lubomír Říha

Služba Fax	Stupid Fax 1.1	Copy and Fax	Fax by Modem
Microsoft	Dan	Mustek	Hkeylocal Executables
www.microsoft.com	www.maxmax.com	www.mustek.com	www.angelfire.com/wizard2/hkeylocal/
Windows 2000, XP	od Windows 98	od Windows 98	Windows 2000, XP
součást systému	freeware	freeware	freeware
výborný	výborný	výborný	výborný
Každý, kdo má Windows 2000 nebo XP, má Službu Fax doma. Autoři jí dali do vínku také některé profesionální funkce, jako je plánování atd. Než se začneme poohlížet po placeném produktu, rozhodně bychom měli vyzkoušet Službu Fax. Spoustu produktů svou kvalitou překoná.	Utilita určená jen k přijímání faxů. Umí toho málo, ale to, co dělá, dělá dobře. Přijaté faxy můžeme přímo automaticky tisknout a máme o nich v programu dobrý přehled.	Utilita určená ke skenování. Dokáže odesílat jen podklady na papíru, a proto je určena hlavně lidem, kteří s počítačem nepracují každý den. Tomu napovídá i ovládací, které probíhá pomocí dvou tlačítek.	Opět velmi jednoduchá utilita, která odešle fax po pár kliknutích. K odesílání používá Službu Fax a dokáže odesílat jen soubory vytvořené v jiných aplikacích (MS Word, MS Excel atd.). Je určena pro lidi, kterým se zdá Služba Fax příliš složitá.
•	-	-	-
•	-	-	-
•	-	-	-
všechny aplikace s možností tisku	jen přijímá	dokumenty v papírové podobě, elektronické dokumenty neodesílá	DOC, XLS, RTF a TXT
•/•	•/-	-/•	-/•
•	-	-	-
•	-	-	-
-	-	-	-
přes sdílenou tiskárnu	-	-	-
•/•	-/•	-	-
1	1	1	1
externí	vlastní	-	vlastní
•	-	-	-
	Ukládá informace o přijatých faxech. Možnost automatického tisku příchozího faxu na tiskárně.	Pomocí skeneru a tiskárny můžeme kopírovat dokumenty.	Program potřebuje mít k činnosti nainstalovanou Službu Fax.

Užívejte si ten pocit

S notebooky UMAX můžete tvrdě pracovat i bezmezně se oddávat zábavě. Kdykoliv a kdekoliv. Doma nebo na cestách, sami nebo s přáteli. S notebooky UMAX zažijete ten pravý pocit pohody a nezávislosti. Přímou na míru vyrobíme „ten Váš“ přenosný počítač. Víme dobře, že prodejem náš vztah nekončí. Můžete se spolehnout.

VISIONBOOK 955WXC

- Ideální pro práci i zábavu
- Širokoúhlý displej 15,4"
- Intel® Pentium® M 715
- 128 MB ATI Radeon 9700

můžete se spolehnout

UMAX

800 118 629 | www.umax.cz

DeliPlayer for Windows 2.03b

Deli je super!

Nebojte se, nejde o známý pamlssek, nýbrž o tak trochu neznámou „pochoutku“ pro počítačové muzikanty. Její kořeny sahají až do časů, kdy PC sotva vydával nějaký zvuk.

Už téměř před dvaceti lety se zrodil SoundTracker pro Amigu, který položil základy všem budoucím hudebním editorům na bázi programování not z klávesnice počítače do tracků, vytvářejících bloky (patterns), z nichž se skládají sekvence. SoundTracker byl vzorovým příkladem tvorby hudby ze sampleů a optimálního využití všech čtyř audiokanáů zákaznického čipu Paula počítače Amiga, který se staral o přehrávání a téměř nezatěžoval procesor. S rozvojem oboru však jen na samotné Amize vznikla celá řada hudebních formátů, které měly vlastní způsob přehrávání, ale nikdy neexistovalo univerzální řešení. Základy multipřehrávače položil až amigovský DeliTracker, systém na bázi plug-inů a přehrávacích knihoven. Pro systém Windows nabízí podobné možnosti populární Winamp, ovšem pro většinu méně atraktivních hudebních formátů je nutné příslušný plug-in sehnat a doinstalovat. Proto se Florian Vorberger a Peter Kunath rozhodli vytvořit DeliTracker pro Windows, který by poskytl vše potřebné v jediném instalačním balíku, a to se jim zatím naprosto skvěle daří. DeliPlayer for Windows umožňuje v současné verzi 2.03b (srpen 2004) přehrávat 238 hudebních formátů (a klonů), a to včetně dnes téměř zapomenutých „amigáckých“ formátů i mnoha dalších, které pocházejí ještě z doby osmibitových počítačů. Opomenuty nejsou ani některé herní konzoly.

DeliPlayer překvapí už objemem instalačního balíku, který nepřesahuje 4 MB a na disku obsadí asi 7 MB. Není nijak náročný, spokojí se s poměrně starým Pentiem, a je zdarma. Placená verze DeliPlayer Pro navíc umožňuje ukládání přehrávaného audia do stereofonního souboru či vrstvení několika playlistů. Jeho zakoupením získá uživatel i e-mailovou podporu. To, co nabízí verze Pro, však lze poměrně snadno vyřešit i jinak.

DeliPlayer používá pro zvukový výstup vlastní rutinu, což je dost zásadní pro pře-

hrávání stereofonních skladeb, kde například dva audiokanály znějí v levém a dva v pravém reproduktoru. K tomu slouží funkce Wide Stereo a Stereo Join, které částečně promixují levou stranu do pravé a naopak. K dispozici je samozřejmě i vícekanalový ekvalizér, a především vlastní DSP efekt – Reverb. Všechny zmíněné funkce lze zapínat či vypínat a také nastavovat v hlavním panelu. Širší nastavení v Mixeru slouží především k docílení kvalitního přehrávání. Lze v něm nastavit odstraňování náhodného „praskání“ (click removal) a také už zmíněnou funkci Stereo Join pro prolínání stereofonních „modulů“ s daným počtem audiokanáů – to je možné i pro multiformáty. V obou případech je podporováno mixování a docilo-

DELIPLAYER FOR WINDOWS 2.03B

Univerzální přehrávač mnoha audioformátů.

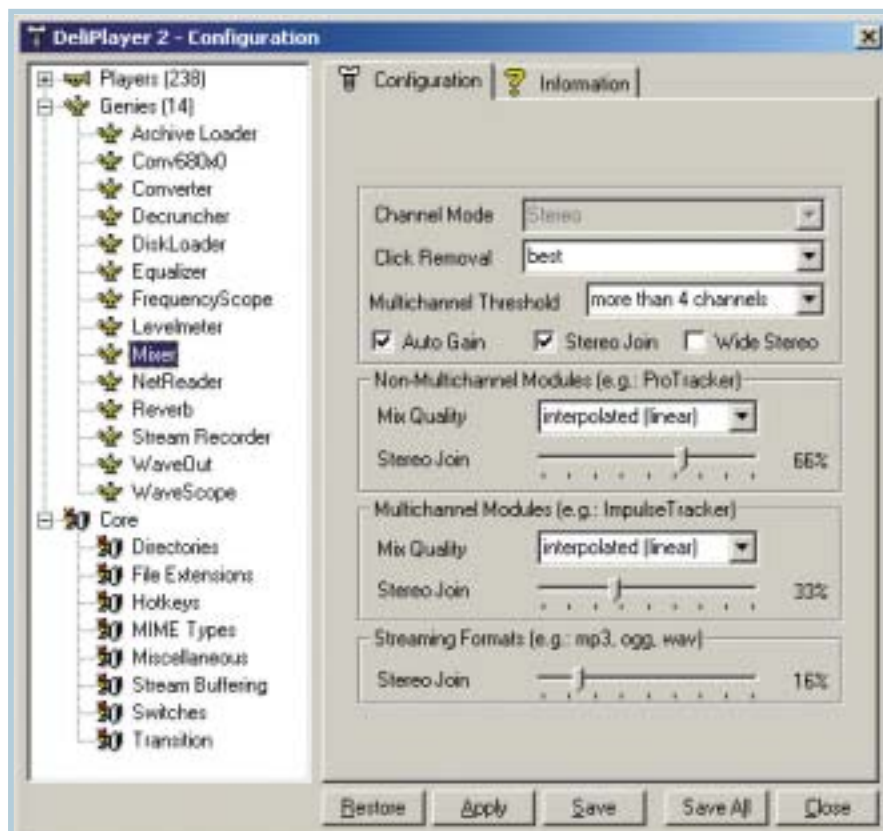
Minimální požadavky Pentium 200 MHz, zvuková karta, Windows 98/NT/Me/2000/XP

Autor Florian Vorberger & Peter Kunath,
www.deliplayer.com

Cena freeware (verze Pro 20 USD)

vání vyšší kvality přehrávání tzv. oversamplingem nebo interpolací. To platí i pro streamované formáty, například MP3 či OGG. Mixer dokáže přehrávat až 128 audiokanáů.

K přehrávání má DeliPlayer vlastní rutinu, ale některé formáty konvertuje v reálném čase a pro další používá emulaci. Ta je opravdovou lahůdkou, protože se využívají například původní přehrávací knihovny pro Amigu, které pracují pod přímou →

Nastavení konfigurace – mixér DeliPlayeru

Hlavní okno přehrávače (default skin) se základními možnostmi nastavení

→ emulací procesoru Motorola 68xxx v reálném čase. Z typických PC formátů přehrává formáty S3M, XM, IT a další, bez problémů zvládá i „klasiku“ (WAV, MP3, OGG atd.), takže ani nepotřebujete program Winamp. Kromě toho umí přehrávat i streamy internetových rádií a disponuje plným ID3 editorem. Formáty, které není scho-

pen přehrát, jednoduše nepřehraje a oznámí, že formát nezná nebo (zatím) neumí přehrát – důležité je, že je potom přeskočí a pokračuje v přehrávání aktuální skladby. DeliPlayer podporuje i playlist s řadou „vymožeností“ (natažení adresářů, nahrání následující skladby do cache atd.). Playlist zobrazuje také tzv. sub-

songy, které nalezneme zejména u formátu SID či dalších osmibitových „klasiků“. Systém sub-songů vychází ze starých dob, kdy bylo nutné maximálně šetřit operační paměť a jednotlivé songy využívaly shodné synth-čipové zvuky nebo samplované vzorky. Za důležitou vlastnost považují schopnost přehrávat archivované soubory se skladbami, nebo dokonce celé archivované adresáře. Podporovány jsou archivy ZIP, RAR, ACE a amigovské archivy LHA, LZH či LZX.

Program nabízí i řadu vizuálních efektů, které opravdu pracují podle přehrávaného signálu. Je plně skinovatelný, řada skinů je dodávána s instalací, jiné si můžete stáhnout nebo sami vyrobit – program pro skinování je také součástí instalace. Součástí instalace je i podrobná anglická dokumentace v HTML.

Přeji vám příjemné zážitky při přehrávání téměř zapomenutých formátů (pokud si chcete zavzpomínat, na Chip CD naleznete řadu zajímavých odkazů). DeliPlayer je sice pouze přehrávač, ale rozhodně jeden z nejlepších pro platformu Windows.

■ ■ ■ Pavel Pok

PLACENÁ INZERCE

RYCHLEJŠÍ TISK PRO RYCHLEJŠÍ BUSINESS

B4100

RYCHLÁ A DOSTUPNÁ OSOBNÍ ČERNOBÍLÁ TISKÁRNA

Rychlost tisku 18 str. A4/min → rozlišení 1200 x 600 dpi
→ paměť (stand./max.) 8/8 MB → max. měsíční zatížení 15 000 stran
→ rozhraní obousměrné paralelní a USB 2.0 → výtisk první strany za 6,2 s

5.990 Kč bez DPH

B4250

PRO MALÉ SKUPINY UŽIVATELŮ, MOŽNOST SÍŤOVÉHO TISKU

Rychlost tisku 22 str. A4/min → rozlišení 1200 x 600 dpi
→ paměť (stand./max.) 16/272 MB → max. měsíční zatížení 30 000 stran
→ rozhraní obousměrné paralelní a USB 2.0 → výtisk první strany za 6,2 s
→ dále možnost síťové karty a sériového rozhraní RS232C

7.990 Kč bez DPH

B4350

PRO MALÉ A STŘEDNÍ SKUPINY UŽIVATELŮ, MOŽNOST SÍŤ. TISKU

Rychlost tisku 22 str. A4/min → rozlišení 1200 x 600 dpi
→ paměť (stand./max.) 16/272 MB → max. měsíční zatížení 30 000 stran
→ rozhraní obousměrné paralelní a USB 2.0 → výtisk první strany za 6,2 s
→ dále možnost síťové karty, PS 3 a sériového rozhraní RS232C

8.990 Kč bez DPH

Černobílé digitální LED tiskárny Oki jsou určené pro uživatele, kteří vyžadují bezchybný rychlý a kvalitní tisk při nízkých provozních a pořizovacích nákladech. Modely černobílých tiskáren Oki nabízí nejen vysokou rychlost tisku, ale také vysokou rychlost zpracování tiskové úlohy - vytištění první stránky již za 6 vteřin. Tiskněte s Oki a zvýšíte vaši produktivitu.

invex NAVŠTIVTE WWW.OKI.CZ NEBO NÁM MŮŽETE ZAVOLAT: 224 890 157
HALA B STÁNEK 32 OKI SYSTEMS (CZECH AND SLOVAK), S. R. O., POBŘEŽNÍ 3, 186 00 PRAHA 8

OKI

Sun Java Desktop System 2

Sluníčko na pracovní stůl

I když by se mohlo zdát, že světu operačních systémů na platformě PC vládou Windows, realita je jiná. Stránky vašeho oblíbeného webového serveru s velkou pravděpodobností běží na Linuxu a firewall, za kterým je skryt váš počítač, se – světe, div se – také bez Windows obejde. Nejtěžší překážka – desktopy v kancelářích – však producenty Linuxu ještě čeká. Jak si s tímto oříškem poradila společnost Sun Microsystems?

Společnost Sun má velmi bohaté zkušenosti s unixovou platformou. Připomeňme jen její komerční unixovou platformu Solaris, s níž se můžeme setkat v bankách či ve velkých společnostech, které vyžadují spolehlivost a výkonnost a pro které vysoké pořizovací náklady nepředstavují žádný problém. Sun Java Desktop System (dále jen JDS) je však klasikou linuxovou distribucí jako například Red Hat či SuSE Linux. S uni-

xovým světem jej pojí celková bezpečnostní architektura, garantovaná systémem založeným na linuxovém jádře, důležitá zejména pro podnikové nasazení.

V souvislosti s názvem si neodpustím poznámku, určenou především pro příznivce programování: I když je v názvu distribuce „Java“, s tímto jazykem, za jehož vznikem stojí také Sun, toho moc společného nemá. Java Virtual Machine, kterou obsahuje, je

totiž i v dalších distribucích a žádná z nich si jen kvůli tomu tuto platformu do svého názvu nedává.

INSTALACE A PRVNÍ DOJMY

Pokud jste už instalovali některou z posledních distribucí SuSE, budete při instalaci JDS jako doma. I když je patrná snaha o zakrytí původního tvůrce instalačního (i konfiguračního) programu, komponenty programátorů ze SuSE zcela jistě poznáte. Instalace je rychlá, stačí jen vyměňovat CD. Se svým úhlavním nepřítelem z produkce Microsoftu se JDS snese dobře: detekuje volné místo a na něm vytvoří svůj vlastní diskový oddíl. Škoda jen, že nedokáže změnit velikost oddílů NTFS – pokud už nemáme k dispozici potřebné místo, musíme pro změnu velikosti existujícího oddílu použít nástroje typu Partition Magic. Instalační program doplní do zaváděcího sektoru bootloader, díky němuž máme bezproblémový přístup jak k nové distribuci, tak i ke stávajícím Windows. Součástí instalace CD je i lokalizační disk, který je nutné instalovat manuálně: spustit instalační skript a odpovědět na několik otázek. V mém případě proběh-

inzerce

Nástroj pro prohlížení obrázků

→ lo vše v pořádku až do chvíle, kdy měl být lokalizován balík kancelářských aplikací StarOffice. I přes veškerou snahu se mi ani po ruční úpravě lokalizačního skriptu tuto část nepodařilo korektně spustit, takže StarOffice zůstal nelokalizován. I přesto však všechny jeho součásti podporují práci se znaky naší národní abecedy.

První spuštění JDS je příjemné: pryč jsou doby, kdy se při startu systému objevovaly nekonečné hlášky provázející start jednotlivých služeb; start probíhá v příjemném grafickém prostředí (do textového režimu lze kdykoliv přepnout). Přihlašovací dialog je lokalizován, takže nic nebrání tomu, abychom se ponořili do hlubin JDS.

PROSTŘEDÍ

Sun sáhl při volbě grafické nadstavby po – ve srovnání s KDE podle mne oku líbivějším – desktopu Gnome, do něhož integroval svou vlastní kolekci grafických prvků. Jistě mi po zhlédnutí obrázků dáte za pravdu, že pracovní prostředí vypadá ve srovnání se standardním vzhledem Windows XP lépe. Bohužel totéž nemohu tvrdit o lokalizaci základních prvků pracovní plochy. Na pracovní ploše sice najdete ikonky Počítač či Dokumenty, avšak například tlačítko Start se jmenuje Launch a některé hlášky konfiguračního programu jsou také anglicky. Samostatnou kapitolou je nápověda, z níž je lokalizováno jen nezbytné minimum.

O možnosti konfigurace nemluví náhodou. Systém totiž špatně detekoval moji grafickou kartu (ATI Mobility Radeon) a nabízel mi rozlišení pouze 800 × 600 bodů. Vzhledem k tomu, že je postaven na distribuci SuSE, u níž jsem se s tímto problémem nesetkal, mne tato nekompatibilita překvapila. Proto jsem zkusil manuální změnu implicitního adaptéru standardu

VESA na kýžený model od ATI, ale ani potom se mi nastavení nezdařilo a jediným výsledkem mého snažení byla nefunkčnost grafické nadstavby, kterou jsem pak musel pracně opravovat manuálními korekcemi v konfiguračních souborech.

APLIKACE

Jak je u linuxových distribucí běžné, dostane uživatel se systémem i řadu kvalitních aplikací. V případě JDS je to především kancelářský balík Sun StarOffice 7, který patří mezi špičkové kancelářské produkty. Pro příznivce open-source je připravena jeho obdoba, OpenOffice ve verzi 1.1. Ten je plně lokalizován a uživatelé nabízí úplné domácí prostředí včetně českého korektoru pravopisu a thesauru. Oba balíky dokáží bez problémů pracovat s dokumenty vytvořenými v MS Office, u složitě formátovaných dokumentů je však nutno počítat s určitou nekompatibilitou. Oproti konkurentovi z Microsoftu nabízejí velkou otevřenost – kromě podpory formátů MS Office bych vyzdvihl velice užitečný export do PDF či bezproblémové XML.

Pro komunikaci s okolím nabízí JDS velmi zdařilý protějšek Outlooku z dílny Ximianu (nyní jedné ze softwarových divízi společnosti Novell) – e-mailový klient Evolution, který nabízí lokalizované prostředí pro práci s e-maily i s kontakty. Pro stahování pošty zvládá komunikaci se servery POP3 a IMAP, s doplňkem od Ximianu si poradí i se servery MS Exchange. Zajímavostí je využití informačních zdrojů ve formátu RDF v úvodní informační nabídce programu, díky němuž lze zjistit například aktuální stav počasí či vývoj vybraných kurzů. Pro brouzdání sítí nabízí JDS osvědčenou Mozillu či na jejím jádře postavenou Epiphany, která je k dispozici v rámci desktopu Gnome.

Plánovanému prosazení produktu do kanceláří velkých podniků nahrává kolekce Management Tools, která usnadní centralizovanou správu všech desktopových pracovišť podniku včetně možnosti centrální instalace standardní konfigurace JDS „jedním kliknutím“ na kterékoliv pracoviště na síti. To nejen usnadní práci administrátora, ale také umožní snadnější prosazování jednotné koncepce IT politiky podniku.

Součástí distribuce je samozřejmě i Java Runtime Engine a několik javovských aplikací. Z těch povedenějších bych jmenoval Java Media Player či JgraphPad pro tvorbu vektorových schémat. V porovnání s aplikacemi, které jsou standardní součástí Gnome, jsou však jejich protějšky založené na Javě výrazně pomalejší.

CELKOVÝ DOJEM

Musím přiznat, že i po několika týdnech mám ze Sun Java Desktopu 2 smíšené pocity. Je jistě chvályhodné, že se na trhu objevila další distribuce cílená na použití v kancelářích, za níž stojí silná společnost, schopná (finančně i marketingově) konkurovat Redmondu. Příznivý dojem však kalí nedodělky, z nichž bych jmenoval především polovičatou lokalizaci a občasnou nestabilitu spojenou s hardwarovou nekompatibilitou. Zde bude muset Sun ještě zapracovat – podle informace českého zastoupení by mnohé problémy měla vyřešit plánovaná Release 3. V ní už nebude lokalizace na samostatném CD, ale bude součástí instalace. Balík StarOffice zatím nebude lokalizován (už také proto, že existuje kvalitní náhrada v OpenOffice). Bude rozšířena podpora různých hardwarových zařízení (grafických karet) a pokračující vývoj jistě odstraní i některé další nedodělky. Pokud bude tato snaha úspěšná, má JDS velkou šanci získat si srdce mnoha uživatelů, které už nebaví stále dokola záplatovat bezpečnostní díry produktů Microsoftu. ■ ■ ■ Tomáš Vostrý

JAVA DESKTOP SYSTEM 2

Linuxová distribuce zaměřená na desktop.

Minimální požadavky Pentium II 266 MHz, 128 MB RAM, 4 GB na HD, grafika 800 × 600

Výrobce Sun Microsystems, Mountain View, CA, USA

Poskytl Sun Microsystems Czech, Praha

Cena licence včetně údržby systému 100 USD za rok (hromadná licence 50 USD na zaměstnance a rok, do 2. prosince poloviční zaváděcí ceny)

inzerce

Master Landscape & Home Design

Navrhněte si svou zahradu

Oblíbenou odrůdou striktně profesionálních CAD programů, určenou pro běžné uživatele, jsou programy pro „svépomocnou“ architekturu a také obdobné programy pro návrh zahrad. Popisovaný program lze zařadit do obou těchto kategorií.

Master Landscape & Home Design americké firmy Punch! Software je výkonný a snadno ovladatelný program, vyvinutý speciálně pro rychlé a přesné navrhování staveb a úprav zeleně s flexibilním 3D zobrazením. Podporuje tvorbu architektonických řešení zahrad i staveb a krajinných úprav a nabízí i prostředky pro cenový odhad díla a kvalitní třírozměrnou vizualizaci. Tyto funkce jsou zabezpe-

POSTUP NÁVRHU

Tvorba návrhu začíná vytyčením hranic pozemku, do nichž pak lze vložit či zakreslit objekty (budovy, cesty, záhony, rostliny, mobiliář...). Následuje modelace terénu a po jejím dokončení již můžeme sledovat výsledek své práce v krásném 3D zobrazení i s možností „virtuální procházky“. Navrhnout můžeme samozřejmě i další doplňky, třeba oplocení pozemku nebo jednoduchý zavlažovací systém.

Vytváření návrhu usnadňují rozsáhlé knihovny. Například pro vytváření staveb jsou zde nejen hotové „zdi“, různé druhy střech, dveří či oken (u nich je například možné nastavovat i počet a umístění příček v okenních tabulích), ale i mnoho dalších objektů. Pokud vám nabídka knihoven nestačí, můžete v modulu 3D Custom Workshop vytvářet další objekty pouhou úpravou objektů z knihovny. Můžete měnit rozměry, barvu, materiál, výplň i další parametry. V databázi modulu PlantFinder jsou objekty určené speciálně k návrhu zahrad. V současné době zde je přes →

MASTER LANDSCAPE & HOME DESIGN

Snadno ovladatelný program pro návrh zahrad i staveb.

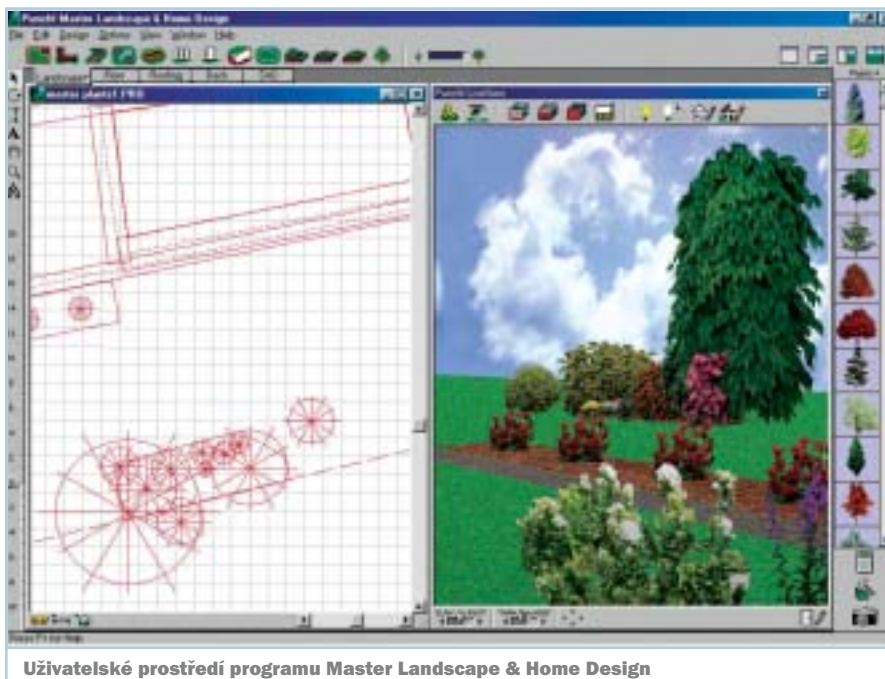
Minimální požadavky PC 486DX, 8 MB RAM, 540 MB na HD, CD-ROM, 16bitová grafika 800 × 600, Windows 95 nebo vyšší

Výrobce Punch! Software, Kansas City, MO, USA

Poskytl FastTrak Software Publishing, Watford, Anglie

Cena 42,99 USD (u amazon.com)

čeny devíti specializovanými moduly, které spolu úzce spolupracují. Všechny moduly pracují ve stejném jednoduchém rozhraní, takže veškeré nástroje včetně 3D vizualizace jsou vždy na dosah. Volitelné okno LiveView průběžně zobrazuje reálný 3D náhled práce, přesně podle toho, jak je návrh kreslen.

Uživatelské prostředí programu Master Landscape & Home Design

Simulace růstu modelovaných rostlin

→ 2000 hotových modelů květín, keřů, dřevin, okrasných trav, povrchových textur a jiných objektů. PlantFinder umožňuje nejen vkládání rostlin do navrhovaného modelu zahrady, ale poskytuje i rozsáhlé informace o každé rostlině – botanický název, půdní podmínky, zálivku, maximální výšku atd. Bohužel tyto informace jsou dostupné až po vložení objektu, takže je nelze užít k předběžnému výběru. Jsou zde i mapy vegetačních zón.

V průběhu navrhování současně vzniká v modulu Landscape Estimator seznam vložených rostlin, který se dá dále upravovat a tisknout. Landscape Estimator poskytuje projektantovi podklady pro rozpočet nákladů – po doplnění cen k jednotlivým položkám seznamu program dopočítá výslednou cenu. Pracovní prostředí modulu je velmi podobné Excelu, i výstupní soubor se ukládá ve formátu XLS.

VLASTNÍ PROGRAM

Uživatelské prostředí programu je řešeno tak, aby pracovní plocha byla co největší – nabídkové palety jsou rozmístěny po třech stranách pracovní plochy v úzkých lištách. Po pravé straně je roletka s nabídkou rostlin nebo textur, z níž se objekty na pracovní plochu přetahují myší. Věk „sázené“ rostliny se nastavuje poklepáním na rostlinu, věk celé výsadby se dá měnit jednoduchým posuvníkem v horní liště. Pro vkládání je k dispozici poměrně málo ovocných dřevin, databáze je více orientována na okrasné kultivary. Detailní údaje →

KLADY A ZÁPORY

- + přesné rýsování
- + nádherné aktivní 3D zobrazení
- + architektonická konstrukce staveb
- + vlastní úprava knihovních objektů
- informace o rostlinách až po jejich vložení do návrhu
- zavlažovací systém je velmi zjednodušený
- chybí zobrazení ročních období

INFOTIPY

Stránka firmy Punch! Software

www.punchsoftware.com

Stránka produktů Punch! na amazon.com

www.punchsoftware.com/masterland.htm

Stránka firmy FastTrak

www.fasttrak.co.uk

Stránka programu Sadovnická projekce

www.zas-me.cz/projekce/

Stránka českého zastoupení firmy DiComp

www.rgmt.cz/zahrada.htm

PLACENÁ INZERCE

PRO LÁSKU
K FOCENÍ

PROFESIONÁLNÍ FOTOAPARÁTY CANON

EOS 1Ds

- ▶ Snímač CMOS s 11,1 efektivních Mpix o velikosti kinofilmového políčka, barevná hloubka 12 bitů na barvu
- ▶ Souvislé fotografování rychlostí 3 snímky/s
- ▶ ISO 100-1250, ISO 50 je volitelná přes nabídku
- ▶ Barevné prostory sRGB a Adobe RGB
- ▶ Rozhraní FireWire IEEE 1394

EOS 1Ds

EOS 1D Mark II

- ▶ Snímač CMOS s 8,2 efektivních Mpix
- ▶ Extrémně výkonný procesor DIGIC II
- ▶ Plošné a 45bodové AF
- ▶ Souvislé fotografování 8,5 snímku/s – až 40 v sekvenci
- ▶ ISO 100-1600, ISO 50 a ISO 3200 je volitelná přes nabídku
- ▶ Barevné prostory sRGB a Adobe RGB

EOS 1D Mark II

EOS 20D

- ▶ Snímač CMOS s 8,2 efektivních Mpix, procesor DIGIC II
- ▶ Rychlé 7bodové zaostrování
- ▶ 3 režimy měření expozice 35zónovým senzorem
- ▶ Souvislé fotografování 5 snímky/s
- ▶ ISO 100-1600, ISO 3200 je volitelná přes nabídku
- ▶ Barevné prostory sRGB a Adobe RGB, nastavení teploty v Kelvinech

EOS 20D

EOS 300D

- ▶ Snímač CMOS s 6,3 efektivních Mpix, procesor DIGIC
- ▶ Vyměnitelné objektivy Canon EF
- ▶ 7 zaostrovacích bodů
- ▶ Souvislé fotografování 2,5 snímku/s
- ▶ CompactFlash, typ I a II, včetně disku Microdrive
- ▶ Citlivost ISO: 100 - 1600
- ▶ Přímý tisk: PictBridge, Direct Print

EOS 300D

CP-330

- ▶ Přenosná tiskárna pro přímý tisk z digitálních fotoaparátů Canon

CP-330

Další informace získáte na www.canon.cz

you can
Canon

B2C systém SHOP

PLACENÁ INZERCE

prodejní B2C
systémy
nové
generace

oxySHOP

oxySHOP - v anketě
vyhodnocen jako
nejlepší český
HW e-shop

Děkujeme za
spolupráci

www.oxyshop.cz
www.oxyshop.cz

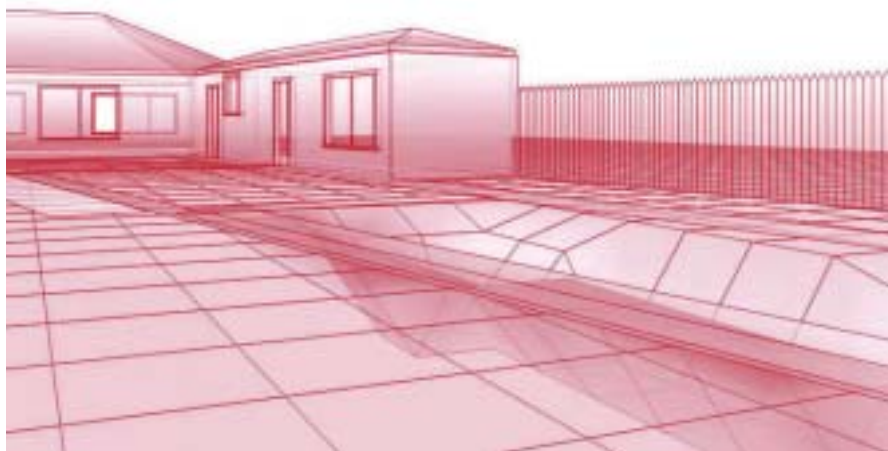
→ o rostlinách se dají zjistit po umístění rostliny kliknutím pravým tlačítkem myši. Při setrvání kurzorem myši na rostlině v paletě se název rostliny zobrazí v dolní liště.

Většina základních akcí se skrývá pod pravým tlačítkem myši. Orientaci usnadňuje to, že výkres je po otevření či po uložení vždy umístěn na střed pracovní plochy. Kreslení v půdorysu napomáhá pomocná mřížka, která se dá podle potřeby nastavit i vypnout. K přesnému kreslení slouží i pomocné pravítko na levé straně pracovní plochy a „virtuální pravítko“, které lze natočit do libovolného úhlu. Při kreslení, pokud je zapnuto automatické kótování, se u každé linky zobrazuje její délka. Hodnoty úhlů při rotaci objektu se zobrazují v dolní liště. Návrh se zadává do pěti hlavních vrstev (Landscape, Floor, Roofing, Deck,

ZHODNOCENÍ

Master Landscape & Home Design je program se širokým využitím pro konstrukci domu i zahrady. Kreslení v něm je přesné a nabídky při stavbě a vybavení domu jsou bohaté. Designéra určitě zaujme „přehledné“ zobrazení Clear View, které se využívá pro větší přehlednost při navrhování interiéru či modelování terénu. Program je zaměřen i architektonicky, takže v něm lze navrhovat zahradu i budovy. Jeho skvělou vlastností je 3D Custom Workshop, v němž se snadno navrhují scházející 2D či 3D objekty. Nádherné 3D procházky po navrženém pozemku potěší oko každého designéra.

Výborný dojem trochu kazí nepřehlednost při výběru rostlin – detaily o vkládané rostlině lze zjistit až po jejím vložení.

Drátové zobrazení Clear View zvyšuje názornost zejména při modelování terénu.

CAD), jejichž viditelnost se dá přepínat. Každá hladina má ve svém menu vlastní specifické nabídky.

Pro snadnější orientaci v prostoru lze v horním menu spustit nabídku 3D náhledu (Live View). Je možné vybrat si z několika velikostí aktivního 3D okna a umístit jej kamkoliv na pracovní ploše, kde nepře-káží. 3D zobrazení je opravdu pěkně vykreslené, náhled a pohyb je umožněn všemi směry v perspektivě i v axonometrii. Je možné nastavit i světlo a stín. Veškeré akce se dají sledovat zároveň na pracovní ploše i ve 3D okně, přičemž v půdorysu je neustále zobrazována malá šipka, která reaguje na pohyb kurzoru po 3D plánu.

Při modelaci terénu v modulu Landscape se nejprve zvolí typ svahu a pak se vytváří systém obdélníků, u nichž se zadávají výškové hodnoty rohových bodů. Výsledek terénních úprav lze zobrazit ve 3D náhledu a pro větší přehlednost i v „přehledném“ síťovém modelu.

Zahrádkáře možná zamrzí i to, že databáze dřevin obsahuje především okrasné kultivary a že chybí možnost modelovat střídání ročních období. Pro české uživatele je určitou nevýhodou zahraniční původ programu bez českého zastoupení a podpory, a tedy samozřejmě i bez české lokalizace.

Program jsem hodnotila v rámci své závěrečné práce na VOŠ zahradnické v Mělníce, v níž jsem srovnávala šest u nás dostupných programů, použitelných pro zahradní projekci. Podle mého hodnocení (kritéria hodnocení i srovnávací tabulku naleznete na Chip CD) se tento program umístil na druhém místě, překonal ho jen český profesionální program Sadovnická projekce, který je však více než desetkrát dražší (program však má i levnější, „amatérskou“ verzi). Pro amatérské uživatele může být užitečný i program Moje zahrada 3D (v originálu 3D Garden Composer firmy DiComp) – viz Infotypy.

Leona Kubišová

inzerce

Angličtina, němčina, francouzština

Překladové slovníky Millennium 7

Význam překladových slovníků výrazně vzrostl se vstupem naší republiky do Evropské unie v roce 2004. Znalost cizích jazyků je základním předpokladem našeho úspěšného začlenění mezi průmyslově vyspělé země světa a slovníky Millennium se přitom stávají našim významným pomocníkem.

Na druhém CD najdete instalaci nových oboustranných slovníků Millennium, na jejichž používání si mnozí čtenáři Chipu již zvykli. V základní verzi je možné slovníky používat bez omezení, oborové slovníky lze přikoupit ve třech jazycích a v odstupňovaných licencích.

Tyto odborné překladové slovníky představují univerzální pomocníka pro profesionální práci, pro překlady manuálů, příruček, internetových stránek a obecných i vysoce odborných textů, a v neposlední řadě také pro studium cizích jazyků a výuku. Tyto slovníky nepředstavují automatický překladač, ale nástroj pro překlady – ohromnou databázi výrazů, slovních spojení a vazeb, které jsou bleskově prohledávány na jediný stisk tlačítka. Využívají prostředků dnešní výkonné výpočetní techniky k úspore času a námahy při vyhledávání jakkoli složitých vazeb a jazykových nuancí.

Nespornou výhodou oproti knižním podobám slovníků je bleskové prohledávání statisíců výrazů podle konkrétních kritérií. Lze vyhledávat dlouhá slovní spojení a fráze prostřednictvím hesla nebo libovolného textového řetězce (fulltext). Ohromný a neustá-

lýce specializovaných oborů téměř ze všech oblastí lidské činnosti. A tato již svým rozsahem jedinečná databanka je nadále rozšiřována a zkvalitňována. Interface je neustále zdokonalován tak, aby ušetřil čas a námahu při vyhledávání složitých vazeb a slovních spojení. Přibyla gramatika a speciální vyhledávací funkce. Jednotlivé stupně odbornosti jsou rozděleny tak, aby poskytly uživateli velkou variabilitu mezi jeho potřebami, užitnou hodnotou zakoupeného produktu a cenou.

OBORY SLOVNÍKŮ

všeobecný, technický, obchodní, právní, chemický, lékařský, přírodovědný, vojenský a další.

Rozsah užití slovníků Millennium sahá od základních všeobecných slovníků, které jsou poskytovány zdarma, přes rozšířené všeobecné slovníky určené studentům a běžným uživatelům až po ty vysoce specializované, které jsou nepostradatelným pomocníkem profesionálních překladatelů, profesních odborníků, manažerů zahraničních firem, studentů jazykových škol a všech ostatních pracovníků, kteří denně přicházejí do styku s odbornými cizojazyčnými texty.

PRODEJNÍ VERZE

Verze Basic obsahuje základní všeobecné slovníky (A-Č, N-Č a F-Č). Je určena pro běžné uživatele, studenty a začátečníky a je vhodná pro překlady obecných textů. Není potřeba žádná aktivace a používání není časově omezeno. Verze Standard obsahuje rozšířený velký všeobecný slovník a konverzační fráze. Obě předchozí verze plus obory technické, obchodní, finanční a právní jsou pak obsahem verze Business. Verze Professional rozšiřuje záběr o všech-

ny ostatní úzce specializované obory, jako například přírodní vědy, humanitní obory, vojenský slovník a další.

DISTRIBUCE A CENA

Abyste si mohli produkt bez omezení vyzkoušet, připravili jsme na CD 30denní plně funkční zkušební verzi všech slovníků. Po expiraci a bez zakoupení licence zůstanou k bezplatnému používání základní všeobecné slovníky. Přímou z programu je možné jednoduchou registrací po internetu zkušební dobu prodloužit o dalších 30 dnů. Pokud se rozhodnete k nákupu dalších slovníků, můžete jako čtenář Chipu uplatnit výhodnou 20% slevu. Podmínkou je zaslaný vystřižený kupon z této stránky.

INSTALACE

Slovníky Millennium nainstalujete standardním způsobem, jak je obvyklé u většiny programů. Je na vás jako na uživateli, které slovníkové databáze si nainstalujete, a které nikoli. V rámci 30denní zkušební doby budou přístupné všechny moduly. Ty, které později nebudete využívat, můžete průběžně odinstalovat, aby vám nezabíraly místo na disku.

TECHNICKÁ PODPORA

Nové verze programu (update) je možné zdarma stáhnout z webových stránek anebo aktualizovat zcela automaticky přímo z programu. On-line technická podpora je zajištěna výrobcem po telefonu nebo e-mailu.

■ ■ ■ Martin Kučera

le se rozšiřující obsah databází je zárukou úspěšného nalezení hledaných hesel, výrazů nebo frází.

Za léta vývoje prodělaly slovníky Millennium již mnoho změn v návaznosti na požadavky uživatelů. Databáze se rozrostla na desítky

SLEVA 20 % NA PRODUKTY MILLENNIUM 7

Oboustranné překladové slovníky. Aktuální ceny najdete na www.pc-slovniky.cz.

Jazyk: angličtina němčina francouzština
Verze: Standard Business Professional

Vystřižený kupon zašlete na adresu výrobce:
Commercial Service, s. r. o., Mikšíčkova 29,
615 00 Brno. Obratem obdržíte poštou účetní doklad. Na
základě jeho úhrady obdržíte platný licenční kód.

Jméno a příjmení:
Adresa:
E-mail:
Telefon:

inzerce

Vše o zpracování hudby na PC

Hudba na počítači

Pokud se porozhlédnete po možnostech naprosté většiny dnešních počítačů, zjistíte, že jsou již dávno dokonale připraveny na zpracování a využití zvuku. Disponují dostatečným výkonem a jsou vybaveny zvukovou kartou, která je mnohem kvalitnější než jakékoliv analogové zařízení, jako je gramofon, magnetofon či mixážní pult.

Nebojte se experimentovat! Naše nabídka programů je opravdu široká a každý z vás se může sám rozhodnout, který program bude nakonec používat. Hlubší zájem o zpracování zvuku vás přivede k zajímavým experimentům, které vám umožní nejen vychutnat si zážitek z kvalitního podání hudby, ale také hlouběji nahlédnout do světa digitálních technologií. Mohou být i správným krokem třeba před rozhodnutím pustit se do zkoumání a zpracování dalšího fenoménu naší doby – digitálního videa.

FAXOVÁNÍ Z PC

96

V současnosti, kdy už má skoro každá kancelář k dispozici připojení k internetu, probíhá výměna dokumentů převážně elektronickou poštou. Avšak v dobách, kdy počítače ještě nebyly běžným vybavením

PLNÉ VERZE NA CD

Web Picture Creator 1.50 CZ

Kristal Audio Engine 1.0

Music Morpher Gold 2

kanceláří a vše se uchovávalo na papíře, byl důležitým a rychlým komunikačním nástrojem fax. Dnes už sice faxový přenos dokumentů poněkud stárne, nicméně ještě stále se najdou lidé, kteří této technologii dávají přednost. Na jedné straně tedy máme fax, na druhé pak stolní počítač s klasickým nebo ISDN modemem – a potřebujeme mezi nimi zprostředkovat

komunikaci. Pro vyřešení tohoto problému jsme vyzkoušeli několik programů.

Rubrika Zkuste si sami

KRISTAL AUDIO ENGINE 1.0

Snad jediným velmi slušným freewarovým programem pro vícestopé nahrávání a editaci audiosouborů na semiprofesionální úrovni byl donedávna Pro Tools Free od Digidesignu. Kristal Audio Engine je multistopové nahrávací studio, které s vhodnou zvukovou kartou a vhodnými ovladači dokáže pracovat v reálném čase – tedy zatímco se přehrává dokončená část skladby, lze další nástroje zároveň nahrávat. Program se výborně hodí i na komponování skladeb z předem připravených audiosmyček. Pro úpravu jsou připraveny jak základní nástroje, tak i různé efekty. Program má otevřenou architekturu, takže dokáže používat další externí plug-iny VST. Několik jsme jich připravili i na CD.

Rubrika Téma měsíce

WINDOWS MEDIA PLAYER 10

94

Zatímco u několika posledních verzí Windows Media Playeru (WMP) se stalo zvykem, že přinášely vždy novější a kvalitnější formát pro kompresi hudby a videa, poslední verze přináší pouze rozšíření komerčních služeb

a kosmetické úpravy. Dochází Microsoftu dech? Beta verzi WMP10 mohli uživatelé zkusit již od června letošního roku. První oficiální verze je však na světě pouze několik týdnů a zatím jen v anglickém jazyce. Vyplatí se přechod na novou verzi? My vám nabídneme odpovědi na nejdůležitější otázky.

Rubrika Zkuste si sami

JEDNODUŠE DO FLASHE

126

V dnešní době již těžko narazíte na webovou stránku, která by neobsahovala některé flashové prvky nebo která by nebyla touto technikou vytvořena celá. Tento fenomén se rozrostl díky své naprosté všestrannosti a autoři webů si v něm velice libují. Je pravda, že pokud chcete do tohoto odvětví proniknout opravdu hlouběji, bude vás to stát mnoho hodin strávených u příruček a všelijakých knih zabývajících se touto problematikou. Proto bychom vám rádi nabídli ukázkou několika programů, které se řadí mezi ty jednodušší. Tvorba vašeho webu se tak stane daleko snazší a vy poznáte kouzlo tohoto formátu, aniž byste se museli někde odborněji vzdělávat.

Rubrika Zkuste si sami

MUSIC MORPHER GOLD 2

146

Jestliže vás již omrzelo poslouchat stále dokola stejné hudební CD disky, udělejte si své. Procheňte své audiosoubory řadou filtrů, změňte hlas zpěváka a přidejte doprovodné bubny přibarvující rytmus. Nemusíte být světový zpěvák, aby vaše produkce zněla zajímavě. Nahrajte si karaoke pomocí mikrofону, změňte zabarvení svého hlasu, přidejte původní hudební pod-

SLEVY PRO ČTENÁŘE CHIPU

Chip CD přináší ve spolupráci s on-line obchodem Shop.Stahuj.cz exkluzivní slevy na vybraný software a navíc celoplošnou slevu 5 % na libovolný software v nabídce.

DocuCom PDF Driver

Program fungující jako tiskárna, která ovšem tiskne do souborů ve formátu PDF.

Cena 1808 Kč

Cena po slevě 10 % 1627 Kč

Ceny jsou uvedeny s 19% DPH. Více se dozvíte na Chip CD v rubrice Software.

PDF File Creator

Program, který je schopen převést textový soubor do formátu PDF.

Cena 9020 Kč

Cena po slevě 9 % 8117 Kč

Image To PDF

Aplikace umožňující převod téměř jakéhokoliv obrázku do formátu PDF.

Cena 1677 Kč

Cena po slevě 10 % 1509 Kč

OVLADAČE

Otázka

Nemohu najít na internetu ovladač pro externí modem ORIGO 56000 data/fax/voice, model FM-56DT, pro Windows 98. **Stanislav Č.**

Odpověď

Záleží na tom, který model externího modemu Well Computer Origo FM-56DT vlastníte. Well Computer Origo FM-56DT-TI: <http://www.wellgroups.com/wellftp/driver/modem/56k/fm-56vt-ti/win-95-nt.zip>. Well Computer Origo FM-56DT-RWD: <http://www.well.cz/download.php?typ=1&file=rockw5.zip>. Well Computer Origo FM-56DT-SCM: <http://www.wellgroups.com/wellftp/driver/modem/56k/fm-56sa-scm/win9x.zip>. Well Computer Origo FM-56DT-TP: http://www.well.cz/download.php?typ=1&file=ext56-tp_win9xme2000.zip nebo <http://www.well.cz/download.php?typ=1&file=wellext56-tp2.zip>.

Otázka

Dlouho sháním firmwary na moji vypalovací mechaniku: SONY CRX210E1 (48×12×48×), která má zatím originální firmware: 2YS1. Dále sháním firmware na novou DVD mechaniku: TOSHIBA SD - M1802 (16×48×), která má zatím originální firmware: 1030. **Ondřej V.**

Odpověď

Poslední dostupný firmware můžete získat z následujícího odkazu: http://www.sony.com.au/objects/downloads/CRX210_2ys2.exe (inovace firmwaru je pouze na vlastní riziko). Pro DVD-ROM TOSHIBA SD - M1802 je zatím dostupný pouze firmware verze 1030, který již mechanika obsahuje.

Miroslav Koukola – Suma
Své dotazy
zasílejte na adresu
chipcd@vogel.cz.

Bojujte proti virům s Chipem

Na Chip CD v rubrice Servis najdete

dvě speciální plně verze antivirů,

kteří mají měsíční prodloužení životnosti.

AVG 7.0 – platnost prodloužíte speciální utilitou.

Kaspersky AV 5.0 – platnost prodloužíte

speciálním klíčem.

klad a zkuste, zda výsledek stál za tu námahu. Pro umocnění celkového dojmu z povedeného díla je třeba vypálit ho na audio CD a vytisknout jeho obal. Při tom všem vám může pomoci program Music Morpher Gold. *Rubrika Zkuste si sami*

WEB PICTURE CREATOR 1.50 CZ

Web Picture Creator je tím nejjednodušším programem pro vytváření alb, se kterým se můžete setkat. Autorovi programu šlo zřejmě o to, aby vyšel vstříc těm uživatelům, kteří se touto činností ještě nezabývali, ale chtěli by udělat první bezchybný krok do neznáma. Že lze na první pokus vytvořit jednoduché album bez jakýchkoli znalostí HTML kódu, se můžete bez větších problémů přesvědčit právě s tímto programem.

Rubrika Zkuste si sami

MOORHUHN WANTED XS

V této hře stojíte tváří v tvář samotnému Moorhuhnovi, který má své kolty pověšeny proklaté nízkou a který se velice těší, až vás prošpikuje kulkami. Jde totiž o zápasy na Divokém západě aneb kdo je rychlejší a má samozřejmě přesnější mušku, vyhrává. Jde tedy o rychlost a vaši přesnost. Soubor se odehrává na předměstí malé westernové vesničky. *Doporučujeme!*

Rubrika Pro chvíle oddechu

Tématem příštího Chip CD budou kancelářské systémy. Na druhém CD najdete již dlouho očekávaný Windows Service Pack 2, a jelikož nás opět čeká verze s DVD, těšte se na porci trailerů ve vysokém rozlišení. Chladné počasí si již začíná probouřovat cestičku mezi teplými slunečními paprsky, a tak nám nezbyvá nic jiného než oprášit zimní oblečení a připravit se na sánkařskou sezonu.

■ ■ ■ Za redakci Chip CD Jan Řezáč

10/04

Chip CD

Hudba na počítači

CHIP CD 10/04

HUDBA NA POČÍTAČI

Je-li aktivní funkce autorun, spusťte se CD automaticky, jinak spusťte program chip.exe. Další informace naleznete v souboru cti_mne.txt.

PLNÉ TEXTY

Chip 9/04 (PDF, RTF, TXT),
Chip 8/04 (fulltext).

TÉMA MĚSÍCE

Audacity 1.2.2, GoldWave 5.06,
Audiograbber 1.83, Burn4Free 1.0,
Capella 2002, CD Covers CZ 0.2,
CD Katalog 1.3, CD Offline 1.18,
CD Label Designer 2.0, FLAC 1.1,
CDBurnerXP Pro 3.0, ADAM 1.0,
CdCoverCreator 2.3, CDex 1.51 CZ,
cdLabel 7.1, CDreka 2.36,
CloneCD 4.3.3.1, coverXP 1.54 free,
Deductus 1.61, DellPlayer 2.03b,
Disk Explorer Pro 3.5, Waypack 4.0,
Exact Audio Copy 0.95b4,
KRISTAL Audio Engine 1.0,
Label Designer DELUXE 8,
Lame MP3 3.96.1, MediaCat 2.1,
mp3PRO Player/Encoder,
Music Morpher Gold Basic,
OggDrop XP 1.6, Mp3Tag 4.2,
PowerTab, SoundEngine,
TagIt ID3 3.1.8, WhereIsIt? 3.61,
Winamp 5.05 CZ, WinTag 2.0.1,
Windows Media Player 10.

BONUS

Film Bezdrátový svět.

SOFTWARE

101Clips 1.0, ArsClip 2.6.6,
BitTorrent, BSPlayer 1.0 CZ,
ClipMagic 3.1, ClipMate 6.3,
CodePad 3.7.1, DefragMentor 2.0,
EaseBackup 4.70, FiZip 3.0,
Himonitor, Irfan View 3.92 CZ,
IZArc 3.4.1, Fresh UI 7.15,
Motherboard Monitor 5.3.7,
mst Defrag, O&O Defrag 6.5,
One-click AC 3.5, phpMyAdmin,
Photo to VCD Creator 2.0.2,
PowerArchiver 8.80, UnZip Me 1.0,
Power Defrag 3 a další.

PROGRAMOVÁNÍ

Flash, Delphi, ASP, NET,
C/C++&Visual C++, Java,
PHP, Visual Basic.NET.

OPERAČNÍ SYSTÉMY

Linux, Jednotuše s Linuxem,
Mac OS, Palm OS, Windows.

SERVIS

Netscape 7.2, FeedReader 2.7,
Adobe Reader 6.0 CZ,
Windows a VB Update,
Update .NET Framework,
AntiVir, AVG, KAV PE.

PRO CHVÍLE ODDECHU

Alien Invaders, Bow Man,
Moorhuhn Wanted XS,
Penguin Push, Supaplex,
Wire hang redux,
Yetsports 6 - BigWave.

ZKUSTE SI SAMI

Picasa 1.6, Web Picture Creator,

Test anonymizérů

GetAnonymous 2.1,
Invisible Browsing,
Internet Anonym Pro 7.

Test SWF editorů

1 Cool Button Tool 5.0,
1 Cool Menu FX Tool,
Flash Firestarter 6.5,
Sothing Glancia 2001a,
Sothing SWF Quicker,
Selfico Flash Designer 4.

Test levných PDF nástrojů

BLS PDF Converter 1.0,
DocuCom PDF Driver 7,
Image to PDF 2.3, 602Print Pack,
PDFCreator 0.8, pdfFactory 2.17,
PDF reDirect 1.2, Pdf995.

Test faxovacího softwaru

Mighty Fax, Stupid Fax 1.1,
Venta Fax & Mail,
Copy and Fax, Fax by Modem.

Hudba na počítači

Chip CD

10/04

Vegetace v počítači

Plug-in Xfrog 4.2 pro programy Cinema 4D a Maya

Jsou oblasti 3D grafiky, které jsou již z principu složité. Mezi ně rozhodně patří například tvorba vlasů či oděvu a jejich animace. Nemenším problémem je však i tvorba rostlin, animace jejich růstu a modelování vlivu okolí na rostliny.

Přincipiálně není tak složité nějakou rostlinu vytvořit, jde o model jako každý jiný, ale animovat ji a animovat její růst od semínka až po rozkvet je už něco jiného. Vždyť kolik objektů (větví, listů) má třeba takový strom – rozhodně tisíce. Pokud se chcete tvorbou rostlin efektivně zabývat, nezbyvá nic jiného než sáhnout po skutečně sofistikovaném řešení. V současné době asi není nic lepšího než skvělý plug-in Xfrog, jehož výrobcem je německá společnost Greenworks Organic Software.

Xfrog je v současné době k dispozici ve verzi 4.2, a to pro program Cinema 4D

a nově i pro program Maya 6. Xfrog je ve svých posledních verzích 4.x plně integrován do rozhraní hostitelského programu, proto je zatím implementován jen pro tyto dva programy. Ale ani uživatelé ostatních programů nemusejí být příliš smutní, protože starší verze 3.5 je vlastně samostatnou aplikací a díky tomu je k dispozici i pro ostatní uživatele – proto se také stále prodává. Kvality programu potvrzuje výčet jeho nejznámějších uživatelů, který je vskutku reprezentativní. Vždyť jména jako ILM, Pixar, Disney,

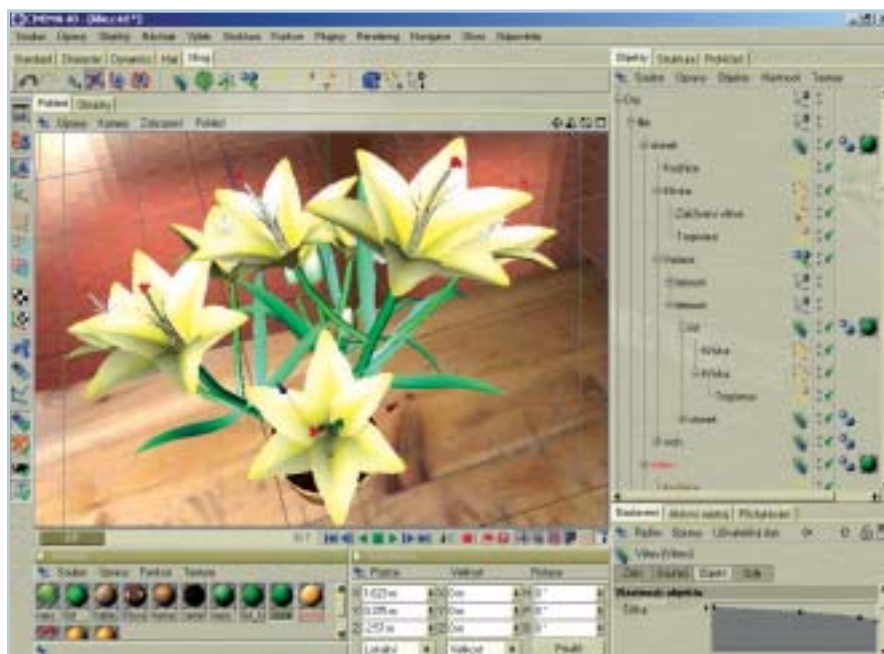
Dreamworks či Sony Imageworks v oblasti 3D grafiky něco znamenají.

Xfrog představíme ve verzi 4.2 pro Cinema 4D. Protože jej u nás dodává distributor Cinemy, který je znám širokou podporou svých produktů, je i Xfrog lokalizován do češtiny. Mimo to je na serveru distributora k dispozici také malá uživatelská příručka, opět v naší mateřštině.

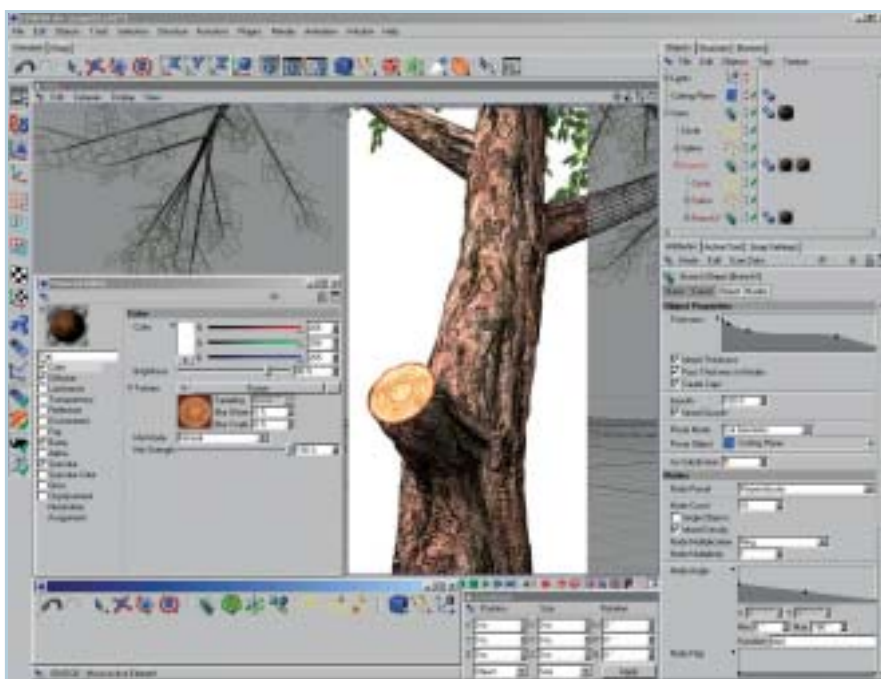
XFROG

Plug-in Xfrog (další popis je pro Cinema 4D) nalezneme na očekávaném místě, v menu Pluginy. Jeho nabídka je rozdělena do čtyř sekcí. V první jsou položky vztahující se k registraci a aktualizaci programu a také k tvorbě výchozí příkazové palety programu (včetně běžně používaných nástrojů Cinema 4D). Vytvořit si paletu je sice v Cinema 4D velmi jednoduché, ale cizí starost o naše pohodlí potěší.

Druhá sekce obsahuje již to podstatné. Jsou zde zařazeny generátory povrchu, objekty, které vytvářejí části rostlin a také řídí jejich rozmístění na kmenu či stonku. Vzhledem k tomu, že se Xfrog využívá zejména pro tvorbu rostlin (není to však pravidlem), připomínají některé názvy generátorů rostliny. V první řadě zde nalezneme objekt Větev, který slouží pro generování větví, stonků, kmenů, ale i listů a okvětních plátků. Dalším důležitým generátorem je objekt Fylotaxie: fylotaxie je název nauky zabývající se postavením okvětních listů a na jejich základech také generátor pracuje. Třetím generátorem je Hydra, vlastně podstatně sofistikovanější varianta objektu Pole z programu Cinema 4D. Posledním generátorem je Variace, což není jiného než výtečný náhodný generátor.

Obr. 1. Zobrazení struktury modelu ve Správci nastavení

Obr. 2. Model stromu s „uříznutou“ větví

→ Třetí sekce obsahuje jen jeden jediný objekt. Tím je generátor tvaru křivky, který se jmenuje Zakřivení, přičemž jde o křivku, jejíž tvar je generován na záklá-

dě zadání parametrů, a nikoliv přímo bodů křivky.

Poslední sekce neobsahuje generátory, ale spíše objekty, které lze pojmenovat jako

deformátory. Jsou to však deformátory, které pracují jen ve spojitosti s Xfrogem a nelze je použít v jiných souvislostech. Prvním z deformátorů je Zakřivení větve (od verze 4.1), nástroj, který zcela automaticky a hlavně realisticky zakřivuje tvar větví. Druhým je Tropismus, kterým se simuluje vliv vnějších vlivů na rostlinu.

Tím jsme zhruba prošli příkazy, které Xfrog nabízí. Ještě se k nim vrátíme, ale nejdříve si popíšeme, jak se principiálně ovládají. Všechny objekty se definují ve Správci nastavení, přičemž většina parametrů se ovládá pomocí křivky, jejíž průběh definuje různá nastavení objektu na různých místech. Lze tak například definovat, kde mají být větve na kmenu stromu či v jakém rozsahu úhlů mají být rozmístěny okvětní lístky, jaké mají mít natočení apod.

U objektů Xfrogu je velmi důležitá hierarchická struktura objektů, a to nejen v modelování, ale i u animací. Aby se totiž nemusel animovat každý objekt zvlášť, lze animovat jen základní objekt, třeba kmen stromu, a díky volbám Dědit šířku a Dědit růst se od něj vše ostatní odvíjí automaticky. Snad jen kromě názvu →

PLACENÁ INZERCE

www.DVDexpress.cz

Přihlásit se Nový uživatel Košík Přání

Úvod Novinky Předobjednávky Akce

Magazín Víte že... Jak Nakup

Video Audio Multi media

Prodejna Otevřeno od 16. srpna!

- Přímý prodej DVD Novinek / Speciální slevové akce / Časopisy s DVD přílohou
- Pohodlný nákup za výhodné ceny / Množstevní slevy
- Nejširší nabídka DVD za 199 / 299 / 399 Kč
- Při vyprodání zboží držíme back-order, DVD Vám obstaráme - zakoupíte jej při další návštěvě anebo Vám ho pošleme poštou či kurýrem.

Víte že ?

V klubu **www.DVDexpress.cz** je již 30.000 členů (členství ZDARMA)

Pro členy **slevy** na celý sortiment (standard je 10%) a pravidelné speciální nabídky

Zboží Vám dodáme poštou / kurýrem, možný je i osobní odběr.

Dopravné ZDARMA při odběru 5 a více DVD (v rámci jedné objednávky).

Neustále usilujeme o **spokojenost** svých zákazníků zlepšováním a rozšiřováním nabízených služeb.

PAN PRSTENŮ **QUENTIN TARANTINO KILL BILL 2 Uma Thurman** **STAR WARS TRILOGY** **TROJ**

Rozšířené služby pro komfortní nákup • Exkluzivní nabídky • Nový design

→ objektů lze animovat všechny parametry, které Xfrog nabízí.

GENERÁTORY

Větev je rozhodně nejdůležitější funkcí programu. Její použití je velmi široké a stejně široká je i škála nastavení. Při volbě příkazu Větev se ve Správci nastavení objeví objekt Větev (nebo stonek, viz obr. 1), pod nímž jsou ve výchozím stavu dvě křivky. Vrchní křivka definuje příčný profil větve či listu a druhá křivka definuje cestu protažení profilu. V tomto ohledu by se mohlo na první pohled zdát, že volba Větev je podobná příkazu Protážení NURBS po křivce. Ale zdání klame. Pod objektem Větev totiž může být objektů víc, nejen původní dvě křivky. Pokud

řazené větve, nemluvě již o zmíněném provázání při animaci.

Od verze 4.2 lze definovat objekt, který omezuje větev či instance větve, a to dvěma způsoby. Především lze definovat ořezávací plochu tak, jako by byla větev uříznuta (obr. 2). Druhou možností je omezení růstu, tedy například napodobení toho, jak větve obrůstají zídky plotů apod.

Fylotaxie je objekt podstatně jednodušší než Větev, ale i on je velmi zajímavý. Když jej vytvoříme, objeví se ve Správci objektů daný objekt a pod ním křivka Oblouk (ale může to být jakákoliv křivka). Ta generuje rotovaný profil tvaru, na němž jsou poté rozmístěny instance podřízených objektů, třeba v případě kaktusu jednotlivých „kuliček“ s trny (obr. 3).

Variace je generátor, jenž s využitím čtyř režimů generuje náhodné či pravidelné rozmístění objektů, které jsou pod objektem Variace zařazené. Tento objekt je zvláště užitečný tehdy, když chceme, aby například podél větévky „narostly“ tři různé tvary listů nebo aby se podél stonku růže pravidelně nebo náhodně rozmístily lístky a trny.

Zakřivení je generátorem křivky, která je naprosto specifická. Objekt Zakřivení je vlastně parametrickou křivkou, jež se ovládá prostřednictvím šesti vstupních křivkových parametrů a čtyř parametrů dalších. Jeho použití je vhodné zejména tam, kde chceme animovat růst křivky a zároveň změnu jejího tvaru.

Obr. 3. Užití objektu Fylotaxie k modelování kaktusu

totiž pod objekt Větev vložíme jakýkoliv další objekt (třeba Větev nebo Variace-letorost), podél průběhu nadřazené větve se vytvářejí instance vloženého objektu (například větve na kmeni stromu). A pod objektem Větev může být i další objekt, který se umístí zcela na vrchol objektu Větev, pod nímž je zařazen. To může být případ květu rostliny.

Jak vidno, umí toho funkce Větev hodně. A jelikož lze definovat dvě sady parametrů řídících tvar větve, jsou ve Správci nastavení k dispozici dvě záložky. První řídí (a to velmi sofistikovaně) průběh profilu protaženého po dané cestě a druhá řídí rozmístění podřízených objektů. Je-li nastavení průběhu větve poměrně jednoduché, je nastavení rozmístění instancí podřízených objektů, například větví, skutečně obsáhlé. Řídí se počet instancí, způsob jejich rozmístění, úhel (tedy vzpřímení či „připažení“ větví), jejich vzrůst a hustota uzlů. Mimo to lze také provázat velikost instancí na velikost nad-

Objekt, jehož instance se mají podle nastavení rozmístit po rotovaném povrchu, je zcela libovolný. Na Fylotaxii je ještě skvělé to, že se instance neshlukují poblíž rotační osy, jak bychom čekali, ale jsou distribuovány „pravidelně“ podle nastavení. Obdobně jako Větev, i Fylotaxie se definuje ve Správci nastavení, ale toto nastavení je podstatně jednodušší. Přesto je natolik rozsáhlé, že s ním lze vytvářet naprosto neočekávané věci.

Hydra je objekt velmi podobný objektu Pole. Do kruhového pole generuje instance objektu, který pod něj vložíme. Vložit lze jakýkoliv objekt – Větev, Fylotaxii nebo i Variaci. Zde však podobnost s objektem Pole končí, protože objekt Hydra má více voleb, které jej činí nesmírně silným. Umožňuje ve Správci nastavení široce ovládat umístění instancí do výše, sklon jednotlivých instancí, jejich velikost i natočení okolo vlastní osy. Mimo to lze animovat i přirozeně dorůstající instance podřízených objektů a podobné efekty.

XFROG 4.2

Plug-in pro programy Cinema 4D a Maya k modelování rostlin a podobných objektů.

Minimální požadavky systém s programem Cinema 4D 8.x nebo Maya

Výrobce Greenworks organic-software, Berlín, Německo

Poskytl Digital Media, Olomouc

Cena 10 495 Kč bez DPH (pro Cinema)

DEFORMÁTORY

Novinkou verze 4.1 byl deformátor Zakřivení větve, který se stará o přirozené lomené zakřivení větví. I tento objekt se definuje vstupní křivkou ve Správci objektů a i tu lze animovat. Druhým deformátorem je Tropismus. Tento deformátor se stará o to, aby rostliny byly ovlivňovány vnějším prostředím, například gravitací či větrem. Lze přitom použít dva způsoby – zadat směr působení podle os či sledování nějakého objektu. Lze tak simulovat například otáčení slunečnice za sluncem.

ZÁVĚR

Jak už bylo řečeno, takřka vše, co se v Xfrogu vytvoří, lze animovat, a to třeba jen řízením jednoho parametru. Je také možné použít vizuální editor XPresso ze Cinemy, a to díky tomu, že plug-in Xfrog je zcela srostlý s programem. Proto jsou jeho možnosti velmi otevřené.

Plug-in samotný je extrémně výkonný, a to i přesto, že sortiment jeho objektů není nikterak široký. Avšak množství nabízených parametrů je úžasné a díky české lokalizaci jsou i jejich účinky snadno srozumitelné. Pokud máte Cinema 4D R8.x či Mayu 6, vyzkoušejte si alespoň měsíční trial verzi – budete jistě uneseni. ■ ■ ■ Pavel Zoch

inzerce

Levné alternativy pro tvorbu PDF

Akrobati s PDF

Vytvořit dokument ve formátu PDF nebylo dříve pro uživatele Windows vůbec jednoduché. Jak pokročil čas, pokročily i programy pro tvorbu takových dokumentů. Chip vám přináší přehled některých z nich a ukáže, že tvorba těchto dokumentů je mnohem jednodušší, než jste si mysleli.

Představovat čtenářům Chipu formát PDF od firmy Adobe by bylo nošení dříví do lesa. Proto si jen ve zkratce zopakujeme základní vlastnosti tohoto formátu. Soubor PDF je speciální multiplatformní dokument, který vypadá na všech počítačích a ve všech prohlížečích stejně. Nemůže dojít ke změně velikosti stránky, ke změně řádkování, k posunu obrázků nebo k rozhození tabulky. Když je tento dokument jednou vytvořen, je to, jako když vytisknete stránku na papír. Vše zůstane tak, jak je. Proto se tento formát používá především pro tvorbu letáků, příruček, obrázků a vůbec dokumentů, ve kterých jde o zachování vytvořeného stylu. Takového *zamknutí* dokumentu je těžké dosáhnout například u formátu HTML, a proto se formát PDF pro jeho vlastnosti používá také na internetu.

Pro tvorbu PDF je v první řadě určena aplikace Adobe Acrobat, která s dokumenty dokáže opravdová kouzla. Ne vždy jsou potřeba speciální vlastnosti, mnozí uživatelé vystačí i s nenáročným převodem do jednoduchého PDF dokumentu.

O PENÍZE JDE AŽ NA PRVNÍM MÍSTĚ

Vytvořit dokument PDF pod Windows je docela jednoduchý proces. Stačí mít na počítači právě program Adobe Acrobat. Problém spočívá v tom, že poslední verze tohoto programu stojí více než 10 000 Kč, a to není nezanedbatelná částka. Ukážeme si proto, jak vytvo-

řit dokument PDF levněji, nebo nejlépe zadarmo. Cesty, jak toho dosáhnout, jsou dvě. První možností je využít webovou službu, kam pošlete svůj dokument v postscriptovém formátu a obratem vám přijde vygenerovaný PDF dokument. Druhou šancí je využít nějakou aplikaci, která se více či méně specializuje na tvorbu PDF. Právě na tyto programy se soustředíme v našem testu. Představíme vám jich celkem devět.

602PRINT PACK

První na řadu přichází 602Print Pack. Jde o balík tří programů: Print2PDF, Print2Picture a Print2Mail. V testu nás pochopitelně zajímal pouze první ze jmenovaných. K převodu dochází nejjednodušší cestou pomocí virtuální tiskárny. Možnosti nastavení jsou dostačující. Program nabízí 128bitové šifrování, dovoluje nastavit zvlášť heslo pro otevření a zvlášť pro oprávnění ke změnám dokumentu a samozřejmě umožňuje zakázat tisk a kopírování z dokumentu. Jednoduše se dá nastavit vodotisk přes stránky – funguje dobře pro ochranění dokumentu při tisku. Dobře se pracuje také s nastavením kvality obrázků. K výběru je buď ztrátový JPEG (možnost nastavení v 99 krocích), nebo bezztrátový ZIP. Při použití bezztrátové metody měl výsledný dokument velikost 111 kB, což sice není nezanedbatelné, ale je to snesitelné.

Kvalita výstupu je bezchybná – byla použita bezztrátová komprese. Převod stostránkového dokumentu byl dokončen za 18,44 sekundy a výsledný soubor měl 908 kB, což je velice slušný výsledek.

Program BLS PDF Converter měl problémy s převodem různých speciálních znaků, s podtrženým písmem a s dalšími detaily.

Nevýhodou je neustále vyskakující okénko, které vyzývá k zakoupení produktu, a také rámeček s reklamou, který se zobrazuje ve spodní části vytvořeného dokumentu a bez milosti přepíše vše, co se pod ním skrývá. Po zakoupení produktu samozřejmě oba neuhdy zmizí.

DocuCom PDF Driver 7 umožňuje nejvíce nejrůznějších nastavení.

Těsně před uzavěrkou tohoto čísla představila společnost Software602 novou verzi svého kancelářského balíku PC SUITE602 s číslem 4.1. Ta má již standardně zabudovanou podporu exportu do PDF (funguje ve zkušební době 30 dnů a pak v placené verzi) a její uživatelé tak už pro převod do PDF nemusí 602Print Pack dokupovat. →

PDF

Formát PDF vychází ze standardu PostScript, což je svým způsobem programovací jazyk, který graficky popisuje stránku dokumentu pro tisk. Překladače tohoto jazyka bývají hardwarově implementované v drahých a kvalitních tiskárnách. V dnešní době však už tyto výpočty převzaly procesory přímo v počítačích. Pro prosté prohlížení a tisk PDF dokumentů poslouží freewarová aplikace

Adobe Reader (její instalaci najdete na Chip CD v rubrice Servis). Prvním programem, který uměl vytvořit PDF, byl GhostScript. Je to interpreter jazyka PostScript, který od verze 3.33 dokáže interpretovat i formát PDF. GhostScript má však jednu výraznou nevýhodu – ovládá se z příkazového řádku a tato metoda dnešního uživatele příliš neláká. To částečně řeší grafická nadstavba GSview.

→ BLS PDF CONVERTER 1.0

Další v pořadí je program BLS PDF Converter 1.0. Tento software nejde cestou virtuální tiskárny, ale samostatné aplikace, která provádí převod. Výhoda je především v tom, že není nutné mít nainstalovaný žádný jiný software – tedy ani Office,

VÝHODNÁ KOUPEĚ

Pokud jste si vybrali program, který vám vyhovuje, a uvažujete o jeho nákupu, navštivte rubriku Software na našem Chip CD. Server shop.stahuj.cz pravidelně nabízí čtenářům Chipu exkluzivní slevy na svůj sortiment. Tentokrát přináší slevy na programy pro tvorbu PDF, z nichž některé se zúčastnily našeho testu.

a přesto můžete jeho dokumenty převádět. Je možné zapnout standardní zabezpečení – ochranu heslem, ochranu proti kopírování, tisku, úpravám apod. Šifrování je až 128bitové. Výhodou programu je možnost zařadit mnoho souborů do fronty a nechat je převádět.

Demoverze má bohužel určitá omezení – doprostřed dokumentu se přidá nápis, že se

jedná o demo. Nevýhodou je jen ztrátová komprese obrázků, která se navíc nedá nijak nastavit a je velmi nekvalitní. Navíc si program nedokázal poradit s nápisem vytvořeným ve WordArtu.

Tím bohužel zklamání nekončí. Program měl problémy s převodem různých speciálních znaků, s podtrženým písmem a s mnoha dalšími detaily. Výsledná velikost souboru je sice jen 78 kB, ale za cenu ztráty kvality v obrázku. Převod stostránkového dokumentu trval 13,93 sekundy a výsledný soubor měl 791 kB. Ani zde však kvalitou nepřesvědčil.

DOCUCOM PDF DRIVER 7

Po programu DocuCom PDF Driver 7 sáhnou především hráčkové, kteří milují možnosti nejrůznějších nastavení. Tato aplikace dovoluje nastavit úplně vše. Nabízí rozlišení 72 až skvělých 2400 dpi, PDF verze 1.3, 1.4 i 1.5. Ručně si můžete vybrat, které fonty jsou nestandardní, a ty se následně přibálí k dokumentu. Při kompresi obrázků se volí zvlášť komprese pro obrázky barevné, zvlášť pro obrázky ve stupních šedi a zvlášť pro monochromatické. Při kompresi JPEG může-

VIRTUÁLNÍ TISKÁRNA

V dnešním světě je mnoho věcí virtuálních, ale co je to virtuální tiskárna? Je to nejjednodušší a nejuniverzálnější způsob, jak dostat graficky nezměněná data z aplikace. Pokud svůj dokument vytisknete na běžné tiskárně, vypadá prakticky stejně jako na obrazovce. Toho se využívá i k převodu do formátu PDF. Tisk však neprobíhá na tiskárnu, ale na ovladač, který dokument vytiskne do postscriptového souboru *.PS. Výhodou je především univerzálnost použití. Na virtuální tiskárnu (a tedy i do PDF) může tisknout téměř libovolná aplikace.

te volit z pěti variant komprese, a pokud použijete verzi PDF 1.5, můžete využít moderního formátu JPG2000, který je mnohem účinnější než běžný JPEG.

Zabezpečení je také velice propracované, obsahuje všechny základní druhy i s detailním nastavením. Šifrování je samozřejmě 128bitové. Mezi další funkce patří vložení vodoznaku, u kterého si můžete nastavit průhlednost od 0 do 100 % (základní vodoznaky jsou již předpřipraveny).

PLACENÁ INZERCE

Spolehlivost a výkon, to jsou hlavní atributy ADSL modemů CellPipe 22A-BX a CellPipe 22A-FX, společnosti Lucent Technologies.

Lucent Technologies
Bell Labs Innovations

CELLPipe
DSL modem

Nadzvukovou rychlostí k internetu

Tyto modemy poskytují cenově dostupné řešení připojení počítačů či počítačových sítí na vysokorychlostní linky ADSL. Jsou určeny jak pro analogové telefonní linky, tak i pro linky euroISDN BRI. Modemy CellPipe jsou ideálním řešením pro firmy a domácí zákazníky, požadující výkonné zařízení, které podporuje širokou škálu datových, obrazových a hlasových služeb prostřednictvím sítě Internet. Modemy CellPipe podporují také celou škálu video aplikací jako například video distribuci, digitální televizní vysílání, placené video (pay-per-view) a video na vyžádání (video-on-demand).

**Úspěšně
otestováno v síti
ČESKÉHO TELECOMU**

Podrobné informace nalezete na našich webových stránkách <http://www.lucent.cz/>.

→ Program opět funguje nejen jako virtuální tiskárna, ale také jako samostatná aplikace, kterou je možné použít pro hromadný převod dokumentů. Převod vzorového dokumentu proběhl bezchybně, ale výsledná velikost byla astronomických 212 kB! Tato hodnota by se dala různými úpravami razantně snížit, ale použili jsme běžné (defaultní) nastavení aplikace. V této verzi se přes výsledný dokument napíše velký, ale průhledný vodoznak, který omezuje program maximálně pro osobní použití. Převod stostránkového dokumentu trval 18,23 sekundy a výsledná velikost byla 2481 kB, což byla druhá největší v našem testu. Programu lze vytknout snad jen cenu – 50 USD není zanedbatelná částka, funkci převodu do PDF však program splní na výbornou.

IMAGE TO PDF 2.3

Ne vždy potřebujete do PDF převádět celé dokumenty. Někdy stačí pouze obrázky – především při přenosu mezi platformami za účelem zachování kompatibility, nebo z důvodu ochrany proti tisku či kopírování. Pro tento účel existuje program Image to PDF 2.3. Jak název napovídá, jedná se o program, který převádí do PDF pouze obrázky. Původně jsme jej mezi testované programy ani nechtěli zařadit, ale obrázky jsou přece jen také dokumenty, takže jsme nakonec program také uvedli.

Možnosti nastavení jsou bohaté. Můžete změnit velikost obrázku i to, zda má být obrázek samostatný, nebo jen vložený třeba na formát A3. Dá se také nastavit export více obrázků do jednoho souboru. Bohužel chybí jakékoliv nastavení komprese obrázků.

Program před koupí napíše do levého horního rohu upozornění, že se jedná o trial.

OPENOFFICE.ORG 1.1.2

OpenOffice.org 1.1.2 není samozřejmě žádný program pro převod do PDF, ale plnohodnotný kancelářský balík. Dnes se však zaměříme opravdu pouze na tuto jedinou jeho funkci. Naše testovací stránka byla vytvořena ve Wordu XP, protože v současnosti jde pravděpodobně o nejčastěji používaný program pro psaní dokumentů. S otevřením formátu DOC sice neměl program žádný problém, ale špatně rozpoznal napsaný nadpis ve WordArtu – text, který měl být zvládnutý, program narovnal. Proto jsme jej uložili do formátu RTF a zde proběhlo vše bez problému. →

PRODUKT	602PRINT PACK	BLS PDF CONVERTER 1	DocuCom PDF DRIVER 7	IMAGE TO PDF 2.3
VÝROBCE	Software602	Blue Label Soft	Zeon Corporation	Adultpdf.Com
INTERNET	www.software602.cz	www.bluelabelsoft.de	www.zeon.com.tw	www.adultpdf.com
BĚŽNÁ CENA S DPH	1 100 Kč	1 201 Kč	1 808 Kč	1 677 Kč
CELKOVÉ HODNOCENÍ	87	55	85	68
RYCHLOST (5 %)	36	81	38	70
PARAMETRY PŘEVODU (20 %)	90	55	90	80
SPRÁVNOST PŘEVODU (35 %)	95	40	90	80
ERGONOMIE (15 %)	89	92	80	80
MOŽNOSTI NASTAVENÍ (10 %)	90	80	100	70
POMĚR CENA/VÝKON (15 %)	80	30	75	10
POSUDEK	Kvalitní nástroj pro převod do formátu PDF za rozumné peníze.	Program, který k převodu nepotřebuje žádnou jinou aplikaci, ale jeho výsledky se hodí spíše jen jako náhledové dokumenty.	Vynikající program pro tvorbu PDF dokumentů s bohatými možnostmi nastavení.	Aplikace pro převod obrázků do PDF.
VLASTNOSTI				
ČAS PŘEVODU (100 STRÁNEK) [SEKUND]	18,44	13,93	18,23	neproveden
VELIKOST VÝSLEDNÉHO DOKUMENTU (1 STRÁNK/100 STRÁNEK) [kB]	111/908	78/791	212/2481	neproveden
OCHRANA DOKUMENTU	Před otevřením, editací, kopírováním i tiskem. Šifrování až 128 bitů.	Před otevřením, editací, kopírováním i tiskem. Šifrování až 128 bitů.	Před otevřením, editací, kopírováním i tiskem. Šifrování až 128 bitů. Velice detailní možnost nastavení.	Před otevřením, editací, kopírováním i tiskem. Šifrování až 128 bitů.
VOLBA KOMPRESY	JPEG (99 kroků), ZIP (beztrátová)	žádná	zvlášť pro obrázky barevné, ve stupních šedi a monochromatické	žádná
VSTUPNÍ FORMÁTY	jakákoliv aplikace s možností tisku	RTF, TXT, HTML, DOC, WRI, WPS, TIF, BMP, JPG, PNG, GIF	jakákoliv aplikace s možností tisku	TIF, JPG, JP2, GIF, PNG, BMP, PSD, WMF, EMF, PDF, PCK, PIC, ICO, DCX, XMP, TGA, WMF, FLE, PNM, PCD, DIB, XBM
DALŠÍ FUNKCE	Součástí balíku jsou další dva programy pro tisk do obrázku a do mailu.	Umožňuje hromadný převod dokumentů do formátu PDF.	Obsahuje aplikaci pro převod bez nutnosti tisku, podporuje hromadný převod.	Umožňuje hromadný převod obrázků do formátu PDF.
ERGONOMIE				
OBSLUHA	Výborná: Jednoduché a intuitivní ovládání, které je plně v češtině. Nabízí vše, co by měl program pro převod do PDF umět.	Velmi dobrá: Jednoduché ovládání, s jasnými popisky a přehlednou navigací.	Velmi dobrá: Při nastavování se zdá mnoho věcí nepřehledných, ale po prozkoumání zjistíte, že jsou velmi logicky uspořádány. Je zde možnost ponechat vše defaultně a do něčeho nezasahovat.	Velmi dobrá: Ovládání pomocí čtyř tlačítek, v případě, že nechcete nic nastavovat, jen pomocí dvou.

→ Při exportování do PDF není prakticky nic na výběr. Lze zvolit pouze stránky, které se mají exportovat, a kompresi ve třech krocích. Tím možnosti nastavení končí. Bohužel zde neexistuje žádná možnost zabezpečení ani proti otevření, ani proti kopírování z dokumentu. Tím se bohužel ztrácí jedna z předností formátu PDF. Jinak provedl program převod bezchybně a je plně použitelný. Výsledná stránka má navíc jen 84 kB, což je slušný výsledek. Při převodu se automaticky použije verze PDF 1.4.

Rekord trhá OpenOffice při převodu stostránkového dokumentu. Celý převod byl dokončen za rekordních 4,43 sekundy a výsledná velikost 791 kB také patří mezi nejlepší. Na balíku OpenOffice je vidět, že formát PDF bere jako standard a neklade na něj žádný důraz, na roz-

díl od speciálních aplikací. Pokud patříte k uživatelům OpenOffice, pravděpodobně nesáhnete po žádném jiném programu pro převod, ale budete využívat jeho integrovanou funkci.

PDF995

Nejste-li expertem, a přesto chcete mít kvalitní dokumenty ve formátu PDF, sáhněte po aplikaci Pdf995. K nastavení toho nenabízí o mnoho více než běžná tiskárna, ale pro běžnou práci je to dostačující. Můžete zvolit pouze rozlišení od 72 do 2540 dpi a barevný nebo černobílý výstup. Nebudete ochuzeni o možnost zaheslování. Pouze provedení je poněkud netradiční a ne zrovna pohodlné. Probíhá přes aplikaci, která se nainstaluje automaticky. Nastaví se heslo a vytvoří se nový dokument formátu encrypt.995, který

bez znalosti hesla (a příslušné aplikace) neotevřete. V tomto programu můžete dokument také podepsat digitálním podpisem pro ověření důvěryhodnosti. Je to služba sice pěkná, ale díky externí aplikaci dost nepohodlná.

Převod stostránkového dokumentu proběhl rychle – za 11,54 sekundy, výsledná velikost je však až nečekaně vysoká – 2746 kB. Jinak odvádí program svou práci velice dobře. Výhodou je také neomezený trial – pouze při každém převodu vyskočí okno s domovskou stránkou softwaru. To se však dá vydržet.

PDFCREATOR 0.8

Robustní program s mnoha možnostmi nastavení se jmenuje PDFCreator 0.8. I tento produkt jde opět cestou virtuální tiskárny. Výsledný PDF může být ve verzi 1.2 až 1.4 a můžete →

OPENOFFICE.ORG 1.1.2	PDF995	PDFCREATOR 0.8	PDF REDIRECT 1.2	PDFFACTORY 2.17
Sun Microsystems	Software 995	Chineri.de	EXP systems	FinePrint Software
www.openoffice.org	www.software995.com	http://sector7g.wurzel6.de/pdfcreator/	www.exp-systems.com	www.fineprint.cz
freeware	freeware, otevírání stránky výrobce	freeware	freeware	1 479 Kč
86	82	87	77	73
100	98	41	26	22
80	75	90	75	80
95	95	90	85	85
90	80	82	95	90
30	25	85	15	70
100	95	100	100	40
Kancelářský balík nejen pro převod do formátu PDF.	Časově neomezený trial pro snadnou tvorbu. Vhodný především pro začátečníky.	Propracovaný nástroj pro převod dokumentů s detailními možnostmi nastavení.	Jednoduchý program s kvalitními výsledky a nízkými nároky.	Nijak výjimečný program pro tvorbu PDF plně v českém jazyce.
4,43	11,54	17,9	19,44	19,85
74/791	57/2746	29/1105	58/1186	41/1007
žádná	Přes externí aplikaci pomocí hesla. Možnost podepsat elektronickým podpisem.	Před otevřením, editací, kopírováním i tiskem. Šifrování až 128 bitů.	žádná	žádná
3 kroky	žádná	zvlášť pro různé typy obrázků, dobře propracovaná	žádná	nastavení kvality JPEG ve 100 krocích
běžné na počítači používané dokumenty	jakákoliv aplikace s možností tisku	jakákoliv aplikace s možností tisku	jakákoliv aplikace s možností tisku	jakákoliv aplikace s možností tisku
Plnohodnotný kancelářský balík.	Heslování souborů a digitální podepisování.	-	-	Spojování PDF dokumentů.
Výborná: Pokud umíte pracovat s Wordem, umíte pracovat i s OpenOffice a jednoduše vytvoříte i PDF soubor.	Velmi dobrá: Pokud nestojíte o ochranu dokumentu heslem, je ovládání výborné. Heslování přes externí aplikaci snižuje komfort obsluhy.	Velmi dobrá: Ovládání je přehledné, v závalu nastavení se však může nezkušený uživatel snadno ztratit.	Výborná: Protože se v programu nic nenastavuje, není ani co ovládat.	Výborná: Program je plně v češtině a ovládání je intuitivní.

→ si zvolit libovolné rozlišení. Samozřejmostí je možnost zabezpečení, úroveň šifrování je až 128 bitů. Zvlášť je možné nastavit omezení proti tisku, kopírování, úpravám dokumentu a úpravě komentářů. Možnosti nastavení komprese obrázků jsou také podrobné. Pro jednotlivé typy obrázků je možné zvolit různé rozlišení, různou barevnou hloubku a u vybraných formátů také formát barev – tedy, zda má být uložen jako RGB, nebo jako CMYK.

Výstup testovací stránky měl rekordně malou velikost – pouhých 29 kB, přitom kvalita byla výborná. Vytvoření stostránkového dokumentu trvalo 17,90 sekundy a výsledná velikost byla 1105 kB. To jsou velice slušné výsledky. Když k tomu připočteme, že se jedná o freeware, vychází nám velice zajímavý produkt.

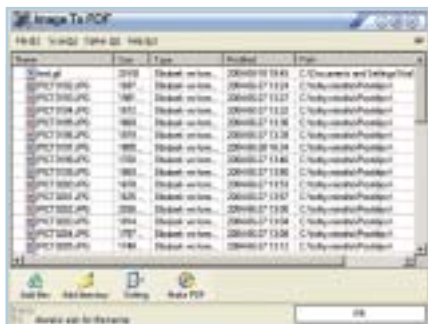

Image to PDF 2.3 zvládá export více obrázků do jednoho souboru.

PDF REDIRECT 1.2

Další jednoduchý prográček pro tvorbu PDF se jmenuje PDF reDirect 1.2. Kromě nastavení jako u standardní tiskárny nenabízí aplikace žádné jiné možnosti, tedy ani co se bez-

UŽITEČNÉ INTERNETOVÉ ODKAZY

Služby tvorby PDF dokumentů přes internet

<http://createpdf.adobe.com>
<http://pdf.bluetone.cz>
www.ps2pdf.com/convert/convert.htm
www2.wiwi.uni-marburg.de/pdf

Kompletní informace o formátu PDF

www.megaprint.cz/pdf
www.planetpdf.com
www.megaprint.cz/pdf
www.cs.wisc.edu/~ghost/

Další programy pro tvorbu PDF

www.daneprairie.com
www.scansoft.com/pdfconverter
www.pdfmachine.com
www.docutrack.com/index.php?page=36

pečnosti týče. Její ovládání je však velice jednoduché a bude vyhovovat především začínajícím uživatelům. Požadavky na systém (CPU 133 MHz a 16 MB RAM) jsou také velice skromné. Kvalita výstupu je až překvapivě dobrá. Velikost výsledného souboru byla potěšujícím způsobem malá, výstup je však jen ve verzi 1.3. Převod stostránkového dokumentu byl dokončen až za 19,44 sekundy a výsledný soubor měl 1186 kB. Přestože se program PDF reDirect tváří jako nedodělaná aplikace, jeho výsledky jsou ve všech ohledech přijatelné. Navíc je pro nekomerční použití zdarma.

PDFFACTORY 2.17

Posledním testovaným programem je pdfFactory 2.17. Jde o rozumný kompromis mezi programem, který nabízí jednoduché ovládání,

a aplikací s mnoha funkcemi. Lze zvolit základní vlastnosti, jako je rozlišení, převzorkování obrázků, komprese JPEG, nastavení URL odkazů a jiné základní funkce. Chybí však jakékoliv možnosti nastavení zabezpečení dokumentu.

Převod do PDF proběhl bezchybně a velikost 41 kB patří k lepším výsledkům. Verze PDF je však jen 1.2. Převod sta stránek trval 19,85 sekundy, což byl nejhorší čas v testu, výsledný soubor měl však velmi slušných 1007 kB. Zkušební verze programu přidává do výsledných dokumentů vodotisk – na zápatí dokumentu se připiše nenápadná reklama distributora programu. Program ničím výrazným nepřekvapí, ale podává dobré a vyrovnané výkony. Jeho cena bohužel brání masivnějšímu rozšíření mezi běžné uživatele.

VÍTĚZNÉ ŘEŠENÍ

Určit vítěze testu není snadné. Většina programů skončila s velice dobrým hodnocením. Z placených programů patří mezi nejlepší 602Print Pack od společnosti Software602, protože nabízí velké množství funkcí a přitom výborné a snadné ovládání. Program je celý v češtině, jeho cena je přijatelná a společně s ním dostanete další dva programy.

Pokud přesto toužíte po programu, za který nebudete muset zaplatit, sáhněte po PDFCreatoru, který nabízí mnoho podrobných nastavení. Jestli o PDF nevíte vůbec nic a pouze potřebujete vytvořit PDF dokument ze stávajícího dokumentu, nainstalujte si PDF reDirect nebo Pdf995. Převod se provede plně automaticky a s velice dobrým výsledkem. ■ ■ ■ Vratislav Klega

JAK JSME TESTOVALI

Programy měly za úkol převést dva soubory. Jeden byl extrémní – obsahoval nestandardní písma, horní a dolní index, přeškrtnutá a podtržená slova, symboly, jednoduchou tabulku, obrázků a text vytvořený ve WordArtu. Druhý soubor byl standardní kancelářský dokument. Obsahoval sto stránek textu, ve kterém byly tabulky, formátování do odstavců, ale také sloupce.

Rychlost (5 %)

Měřili jsme, jak dlouho trvá převod stostránkového dokumentu. Test probíhal na počítači s procesorem Intel Pentium 4 2,4 GHz, 512 MB DDR RAM a s pevným diskem Seagate Barracuda 120 GB.

Parametry převodu (20 %)

Zde jsme se zaměřili na schopnosti programu: jaké formáty podporuje, jak inteligentní je při defaultním nastavení, jak velké soubory vytváří, jakým způsobem dochází k převodu, jak kvalitní šifrování používá

a další parametry. Body se strhávaly i za nekvalitní převod obrázků, pokud byla nastavena nejlepší kvalita.

Správnost převodu (35 %)

Nejdůležitější parametr testování vypovídá o tom, jak si programy poradily s převodem dokumentů. Především různé typy nestandardních písem, tabulky, sloupce a samozřejmě převod českých písmen musely programy zvládnout bez zaváhání. Nepočítali jsme sem různé reklamní vodoznaky, protože programy jsou za toto penalizovány v poloze poměr cena/výkon.

Ergonomie (15 %)

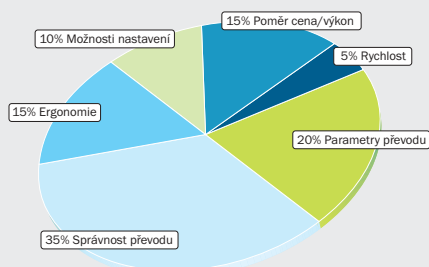
Především snadnost ovládání a intuitivní navigace jsou alfou i omegou dobré ergonomie. Čím snazší ovládání, tím více bodů si programy zaslouží. Body se strhávaly za nejasné nebo nelogické parametry, stejně tak jako za nepřehlednost. Plusem bylo ovládání v češtině.

Možnosti nastavení (10 %)

Body se strhávaly za chybějící možnosti zabezpečení dokumentu, chybějící nastavení rozlišení, kvality obrázků a za mnoho dalších drobností. Není zde započítána přehlednost nastavení, která se projevuje v ergonomii.

Poměr cena/výkon (15 %)

Čím nižší cena a čím větší užitná hodnota, tím více bodů program získal. Za příliš vysoké ceny byly programy výrazně penalizovány.

inzerce

Nástroje pro tvorbu jednoduchých flashových prvků

Jednoduše do Flashe

CHIP CD
ZKUSTE SI SAMI

V dnešní době již těžko narazíte na webovou stránku, která by neobsahovala některé flashové prvky nebo která by touto technikou nebyla vytvořena celá. Tento fenomén se rozrostl díky své naprosté všestrannosti a autoři webů si v něm velice libují. Je pravda, že pokud chcete do tohoto odvětví proniknout opravdu hlouběji, bude vás to stát mnoho hodin strávených u příruček a všelijakých knih zabývajících se touto problematikou. Proto bychom vám rádi nabídli ukázkou několika programů, které se řadí mezi ty jednodušší. Tvorba vašeho webu se tak stane daleko snazší a vy poznáte kouzlo tohoto formátu, aniž byste se museli někde odborněji vzdělávat.

Z HISTORIE

Počátky Flashe spadají někam do roku 1994. Tehdy vlastně ještě nešlo o Flash, jak jej známe dnes. Předchůdce se jmenoval SmartSketch a byl založen na Javě. Od toho-

to směru se však ustoupilo. Java jako programovací jazyk totiž nevyhovovala nárokům na rychlost a spolehlivost. Když se někdy v roce 1995 objevily prohlížeče podporující zásuvné moduly typu plug-in, byl SmartSketch přejmenován na FutureSplash Animator a byla zcela změněna jeho podoba. Macromedia v této době pracovala na svém projektu s názvem Shockwave.

V roce 1996 koupila Macromedia FutureSplash Animator a vznikl Macromedia Flash 1.0. Tato verze sice ještě neobsahovala skriptování ActionScript, ale nastiňovala nadějný směr vývoje webových animací.

JAK POSTUPOVAT?

Při práci s následujícími programy bychom vám nejprve doporučovali zamyslet se nad tím, čeho chcete vlastně docílit. Rozhodně vám nebráníme vyzkoušet si jeden produkt za druhým a řádně si všechny věci „ohmatat“ – díky tomu jistě přijdete alespoň na určité základy a pochopíte, jak vlastně tato metoda tvorby WWW stránek funguje. Prvním vaším krokem by asi mělo být rozhodnutí, zda chcete pracovat s časovou osou, nebo zda se spokojíte s programy, které jsou o tento element ochuzeny. Dále by bylo vhodné vědět, jaký

prvek chcete na stránku umístit: jestli pouze nějakou animaci s odkazem, nebo třeba celé, již složitější menu. Předpokládáme, že práce s HTML kódem vám není cizí, takže si bez sebemenších problémů daný výtvar do stránek vložíte. Pokud však neovládáte ani zdrojový kód stránek, některé z těchto programů vám ho i vytvoří. Nyní se již zaměříme na popis jednotlivých programů.

1 COOL BUTTON TOOL 5.0

Program pro vytváření buttonů (tlačítek) ve Flashi. Vše je velice jednoduché a tvorbu by měl zvládnout i naprostý začátečník, protože je zde možnost využít tutoriálu, který vás provede celým postupem krok za krokem. Jako první po vás program bude chtít vědět, zda chcete tlačítka umístit horizontálně, nebo vertikálně a jaký bude jejich počet. Pokud jste vše zadali, klikněte na tlačítko next a máte na výběr další možnost: bitmapové, nebo renderované buttony. Zvolíte-li bitmapové, otevře se vám galerie s již hotovými tlačítky. Zde si →

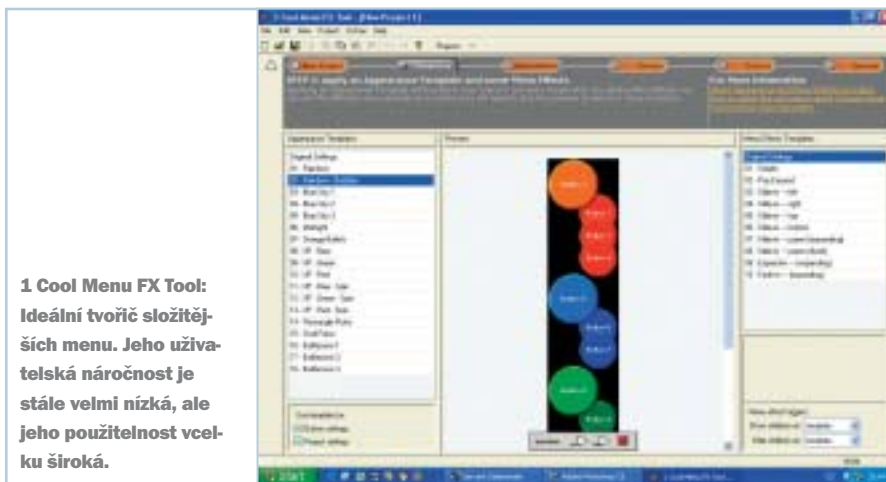
Program pro tvorbu flashových tlačítek. Díky srozumitelnému tutoriálu je velmi jednoduchý.

CO JE TO FLASH?

Jedná se o animace – tedy o skupiny snímků, které se mezi sebou vyměňují (podobně jako animovaný gif). Tato definice však není úplně přesná. Zatímco u gif se střídají rastrové obrazy (tvořené sítí bodů – pixelů), u Flashe se jedná o vektorové obrazy (grafika je definována pomocí čar a výplní). A v neposlední řadě ještě připomeňme, že animace může být ovlivňována ActionScriptem (programovací jazyk podobný JavaScriptu).

Vektorová grafika tedy přináší mnoho výhod: je datově menší, objekty nejsou rozměrově nijak limitovány (mohou být zvětšovány bez roztrpení a ztráty kvality). Výplně a čáry mohou být také průsvitné, nebo vybarvené přechodovou výplní s minimálním zvětšením souboru.

1 Cool Menu FX Tool: Ideální tvořič složitějších menu. Jeho uživatelská náročnost je stále velmi nízká, ale jeho použitelnost vcelku široká.

→ tedy vyberte ten typ, který je vám nejbližší. Pokud zadáte volbu druhou, musíte si ručně nastavit všechny parametry tlačítek. Krok čtvrtý přináší přiřazení zvuků a animací a v dalším zadáváte text, který bude na daném tlačítku zobrazen, a odkaz, který se aktivuje při jeho zmáčknutí. Jakmile tyto kroky absolvujete, můžete si ještě vše dodatečně projít, případně pozměnit. Možností je vskutku mnoho. Program také zobrazuje náhledové okénko, ve kterém si vše můžete pohodlně vyzkoušet. Poté již následuje jen export do swf souboru a vše je hotovo. Program je vskutku příjemný a velmi jednoduchý.

1 COOL MENU FX TOOL

Neuvěřitelně mocný a snadno použitelný vytvářec menu ve Flashi a v Javě. Oživte svou webovou stránku animovanými tlačítky, rozšiřitelnými menu, plovoucí navigací a jinými interaktivními animačními flashovými a javovskými prvky. Není potřeba žádný další software ani žádné znalosti z oblasti Javy či JavaScriptu. Můžete dokonce používat jakýkoli True-type font ve svém menu. 1 Cool Menu FX Tool představuje uživatelské rozhraní krok po kroku. Pouze několika málo kliknutími může i úplný začátečník vytvořit efekty v menu a flashové animace, které by jinak trvaly celé hodiny.

1 Cool Menu FX Tool pro vás dokonce vytvoří všechny HTML kódy a JavaScripty, tudíž nejsou potřeba žádné zkušenosti se psaním složitých skriptů – program prostě udělá všechnu práci za vás.

DrawSWF: Co si nakreslíte, to máte.

DRAWSWF

Nejjednodušším programem z našeho výběru je právě DrawSWF. Jeho využitelnost je víceméně sporadická, ale pokud se treffe přesně do onoho požadavku, program bude schopen vám nabídnout dostačující možnosti. Jedná se o vykreslování jakýchkoli křivek, psaní textu a vkládání obrázků s exportem do swf. Máte na výběr normální tužku (program poté zobrazí všechny tahy přesně tak, jak jste je kreslili), rovné přímky, čtverce a elipsy s barevnou výplní nebo bez výplně, →

CoffeeCup Flash Firestarter: Kompromis mezi náročností a použitelností.

! Souhlasíte s tvrzením, že virovým incidentům je lépe předcházet, než řešit jejich následky?

✗ Obtěžuje Vás spam?

i Chcete udělat více pro bezpečnost Vaší sítě?

Jedná se o moderní řešení, které spolehlivě ochrání každou počítačovou síť před útoky škodlivých kódů v elektronické poště a před nevyžádanou e-mailevou komunikací – spammem. Skládá se ze dvou základních částí:

- TrustPort® Gateway Antivirus;
- TrustPort® Gateway Antispam.

Antispamová kontrola se skládá z několika dílčích testů: white list, black list, RBL a DSBL servery, filtr regulárních výrazů a Bayesova metoda. Antivirová kontrola je do TrustPort® Gateway integrována formou plug-in modulu. Díky tomu lze použít takřka libovolný antivirový skenovací motor pro příkazovou řádku. Standardně je řešení dodáváno s vlastním antivirovým programem vyvíjeným společností AEC.

AEC, spol. s r. o., Bayerova 30, 602 00 Brno
tel.: 541 235 466-7, e-mail: info@aec.cz
www.aec.cz

PRODUKT	1 Cool Button Tool 5.0	1 Cool Menu FX Tool	CoffeeCup Flash Firestarter 6.5	DrawSWF
VÝROBCE	Juice-ware	Juice-ware	CoffeeCup	Bestsolution
INTERNET	http://www.juice-ware.com	http://www.juice-ware.com	http://www.coffeecup.com	http://drawswf.sourceforge.net/index.html
LICENCE	trial verze	trial verze	trial verze	freeware
CENA PRODUKTU	44,95 USD	64,95 USD	49 USD	zdarma
JAZYK	angličtina	angličtina	angličtina	angličtina
OPERAČNÍ SYSTÉM	Windows + JAVA WS (nutné)	Windows + JAVA WS (nutné)	Windows	Windows + JAVA WS (nutné)
PRÁCE S ČASOVOU OSOU	ne	ne	ano	ne
MOŽNOST TUTORIÁLU	ano	ano	ne	ne
EXPORT DO SWF	ano	ano	ano	ano
EXPORT DO JAVY	ano	ano	ne	ne
GENEROVÁNÍ HTML KÓDU	ano	ano	ne	ne
EDITACE SWF	ne	ne	ne	ne
VKLÁDÁNÍ OBRÁZKŮ	ano	ano	ano	ano
VKLÁDÁNÍ ZVUKŮ	ano	ano	ano	ne
VKLÁDÁNÍ EFEKTŮ	ano	ano	ano	ne
MOŽNOST PREVIEW	ano	ano	ano	ano
PŘEVÁDĚNÍ GIF DO SWF	ne	ne	ano	ne
UŽIVATELSKÁ NÁROČNOST	nízká	nízká	střední	velmi nízká
SHRNUTÍ	Velmi účinný program pro tvorbu buttonů (tlačítek). Jeho předností je dobře pochopitelný tutoriál, který vás provede celým postupem. Vhodné pro začátečníky. Program však vytváří pouze zmiňovaná tlačítka.	Ideální tvoří složitéjší menu. Jeho uživatelská náročnost je stále velmi nízká, ale jeho použitelnost vcelku široká.	Vcelku jednoduchý program pro tvorbu méně náročných swf animací. Program již disponuje časovou osou a vy si tak můžete krásně rozvrhnout svůj výtvar. Je však nutné znát základy práce s Flaschem.	Nejjednodušší a také nejomezenější program tohoto testu. Jde spíše jen o zábavu. Co si nakreslíte, to vám swf zobrazí tah po tahu.

→ vkládání obrázků (bohužel bez jakýchkoli efektů) a psaní textu. U psaní máte na výběr ze dvou efektů: jako by někdo Źukal do stroje, nebo tzv. fade in. Co se týče fontů, program spolupracuje se standardní knihovnou ve Windows. Program je spíše zábavný a opravdu se hodí vlastně jen na kreslení nějakých obličejů, ale je to velice dobrá ukázka toho, jaké jednoduché vlastnosti je formát swf schopen nabídnout.

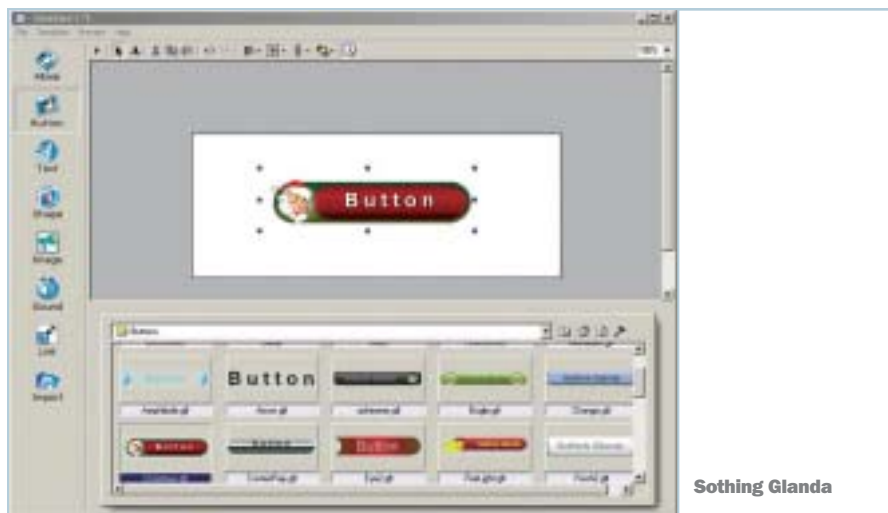
COFFEECUP FLASH FIRESTARTER 6.5

Program CoffeeCup Flash Firestarter 6.5 je jakýmsi kompromisem ve složitosti vytváření Flash animací. Tento program již obsahuje časovou osu, ve které plně spravujete svůj swf výtvar, ale jeho ovládání je vcelku jednoduché. Nechybí zde ani veliká řada efektů, a to jak jednoduchých (zesvětlování objektů, zajiždění do stran...), tak i složitějších (exploze, rozsypání apod.), které si k jednotlivým objektům přiřazujete. Samozřejmostí je i vkládání zvuků, obrázků apod.

Je zde velice příjemné pracovní prostředí a orientace v něm není nikterak složitá. Program také disponuje funkcí pro upload souboru na FTP server, takže je opravdu o vše postaráno. Program také umí exportovat gif animace do Flashe.

SOTHING GLANDA

Pomocí několika kliknutí myší můžete vytvořit řadu animovaných efektů, např. tlačítek, navigací, splashscreenů, grafických log... Sothink Glanda vám vytvoří stejný swf soubor jako Macromedia Flash. S tímto programem může →

Sothink Glanda	Sothink SWF Quicker	Selteco Flash Designer 4
SourceTec	SourceTec	Selteco
http://www.sothink.com/	http://www.sothink.com/	http://www.selteco.com/flashdesigner/
trial verze	trial verze	trial verze
30 USD	41,99 USD	49 USD
angličtina	angličtina	angličtina
Windows	Windows	Windows
ne	ano	ne
ne	ne	ano
ano	ano	ano
ne	ne	ne
ano	ano	ano
ne	ano	ne
ano	ano	ano
ano	ano	ano
ano	ano	ano
ano	ano	ano
ano	ano	ano
ano	ano	ano
vysoká	nízká	nízká
Program pro tvorbu animovaných efektů, např. tlačítek, navigací, splashscreenů, grafických log. Program je velice jednoduchý. Jeho databáze také čítá veliké množství zvuků, efektů...	Sothink SWF Quicker je program, který je prakticky totožný s programem Macromedia Flash. Je tím pádem z tohoto výběru programů nejsložitější. Na rozdíl od Flash MX ho však pořídíte za poloviční cenu.	Skvělý a jednoduchý program pro vytváření splashscreenů. Vše je dokonale vysvětleno. Máte na výběr ze slušného množství efektů.

→ te pracovat, aniž byste museli mít zkušenosti s Flash designem, a nepotřebujete ani praxi v oblasti uměleckého a grafického designu. Program totiž disponuje velkým počtem předdefinovaných grafických prvků, zvuků a efektů. Designový panel a integrovaný náhled dělá tvorbu ještě více intuitivní. Nabízí stovku

pěkně navržených šablon včetně animovaných tlačítek, textových efektů, pozadí s hýbajícími se obrázky a pohledů, takže nemusíte začínat od nuly. Je zde i velký počet vektorových tvarů, obrazů, zvukových souborů, které můžete použít. Ve verzi 2001a Sothink Glanda integrovala importní nástroj, Sothink swf →

ADOBE USTUPUJE?

15. listopadu 2003 ukončila společnost Adobe distribuci programu LiveMotion 2, jeho aktivní technickou podporu pak ukončila koncem března tohoto roku. Oficiálním důvodem ukončení vývoje a prodeje programu je „zaměření na jiné oblasti vývoje“ – Adobe tak vyklízí pole a vzdává boj o komunitu internetových grafiků.

Otázkou zůstává, zda Adobe nestahuje LiveMotion proto, že připravuje jiný krok: boj o majoritní editor swf animací už nevyhraje, ale má v rukávu vlastní formát – svg, který má internetu také co nabídnout. Možná se tak dočkáme dalšího boomu internetových animací.

CO JE TO SVG (SCALABLE VECTOR GRAPHICS)?

Jde o standard jazyka pro popis 2D grafiky, definovaný organizací W3C, což je sdružení, které se zabývá standardizací HTML kódu, XML kódu atp. Zápis SVG je podobný zápisu HTML kódu. Formát pro vektorovou grafiku SVG se ve světě internetového i tradičního publikování začíná těšit stále větší pozornosti. Není divu, neboť široká škála jeho vlastností bourá mnohá omezení jiných formátů obdobného typu. Za své si SVG vzali prakticky všichni významní poskytovatelé řešení pro dnešní pre-press, v první řadě společnosti Adobe a Corel. Mimo těchto gigantů se o vývoj aplikací pro SVG snaží i řada dalších výrobců. Patří k nim i společnost Software Mechanics Pty Ltd, která má na svědomí výtvar SVGmaker.

PLACENÁ INZERCE

MOTOROLA
Intelligence everywhere™

GSM STORE
autorizovaný dealer
T. G. Masaryka 3 SVITAVY
www.gsmstore.cz

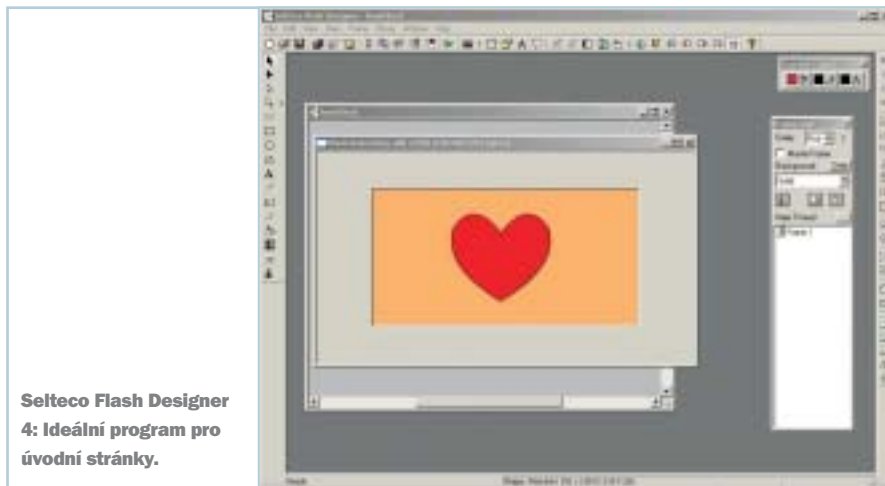
→ dekompilátor, který vám umožní importovat tvary, texty a pohyby z jiných swf souborů. Můžete tak vytvořit interaktivní filmy spojením svých tlačítek s externími flashovými filmy.

SELTECO FLASH DESIGNER 4

Vytvořte pro svou webovou stránku interaktivní animace na bázi vektorů s použitím více než 130 vestavěných animačních efektů, jako je např. Fade, Zoom nebo Rotate, a navrhnete komplexní grafiku s obrázky, tvary a textem. Selteco Flash Designer exportuje swf soubory ve formátu Macromedia Flash s HTML kódem nutným pro zasazení animace do vaší webové stránky. Máte tedy na výběr více než 130 předdefinovaných animací a efektů, k tomu vám vestavěný browser předvádí vaši animaci přesně tak, jak bude vypadat na webu (preview window). Soubory můžete také exportovat s optimalizovanou velikostí pro rychlejší předvádění. Program také umí konvertovat gif animace do animací flashových.

SOTHING SWF QUICKER

Tento velice mocný program je prakticky totožný s programem Macromedia Flash. Je tím pádem z tohoto výběru programů nejsložitější. Na rozdíl od Flash MX ho však pořídíte za daleko nižší cenu. Sothink SWF Quicker je lehce použitelný pro tvorbu flashových filmů a je to také silný nástroj pro editaci swf souborů. Software pro Flash podporuje shape design, editování rtf, movieclip a vytvářecí but-

Selteco Flash Designer 4: Ideální program pro úvodní stránky.

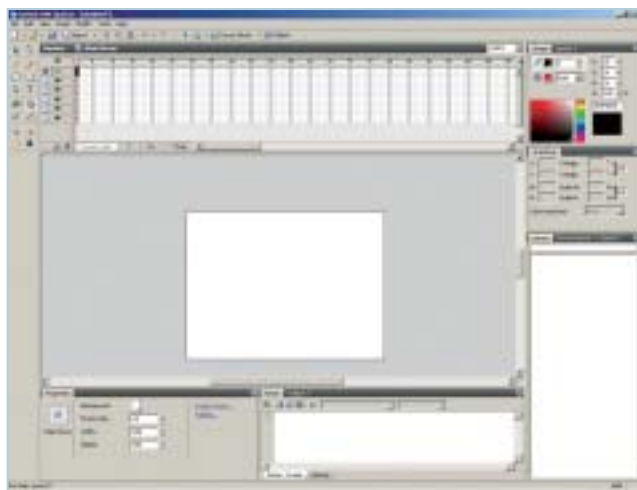
tonů, pohybové vykreslování (motion tween), maskovací vrstvy, vkládání zvuků atd. Kromě používání shape tools (práce s tvary) můžete také importovat a používat další vektorové formáty včetně ai, svg a wmf/emf. Program obsahuje profesionální ActionScript editor, který uživateli pomáhá psát přímo ActionScript nebo upravovat importované ActionScripty díky pomocníkům, jako je zvýrazňování syntaxe a automatické dokončování kódu. Nabízí také schopnost importovat swf filmy pomocí inteligentní analýzy pohybu a plné podpory ActionScriptu. Všechny importované elementy, jako např. Shape, Text, URL, ActionScript atd., mohou být snadno upraveny a dekompilovány zpět do nového swf filmu se všemi funkcemi filmu původního. Jako pomoc

při co nejrychlejším navrhování animací obsahuje Sothink SWF Quicker přes 80 konfigurovatelných efektů. Tyto již vytvořené animační efekty mohou být dále modifikovány pomocí několika málo kliknutí a změn parametrů. Sothink SWF Quicker je také editor swf. Můžete s ním upravovat swf soubory s téměř všemi elementy, jako ActionScript, Text, Shape, a URL, přesně podle svých představ. Máte také možnost dekompilování a exportování filmů. Jakmile dokončíte importování a úpravu swf filmu, můžete jej také exportovat jako *.swf soubor. A navíc, Publish Wizard (průvodce) vám pomůže vložit swf film do HTML souboru.

ZÁVĚR

Všechny vhodné prostředky tedy máte, zbytek už záleží pouze na vás. Programy jsme vybírali tak, aby i méně zkušený uživatel byl schopen vytvořit interaktivní stránku, aniž by se musel čemukoliv učit. Za to můžeme u některých programů poděkovat převážně velmi srozumitelným tutoriálům, ve kterých provedete všechna nastavení a které vám krok po kroku vlastně nadiktují, co kde máte zmáčknout, zeptají se vás, jak velký bude splashscreen apod. Na druhou stranu se zde nachází i programy, za které by se nemusel stydět ani sebeostřílenější profesionál. Celkově vzato, máte zde programy, díky kterým zpestříte svou webovou stránku danými elementy, jež poté jednoduše zaimplementujete do HTML kódu.

■ ■ ■ Jan Řezáč

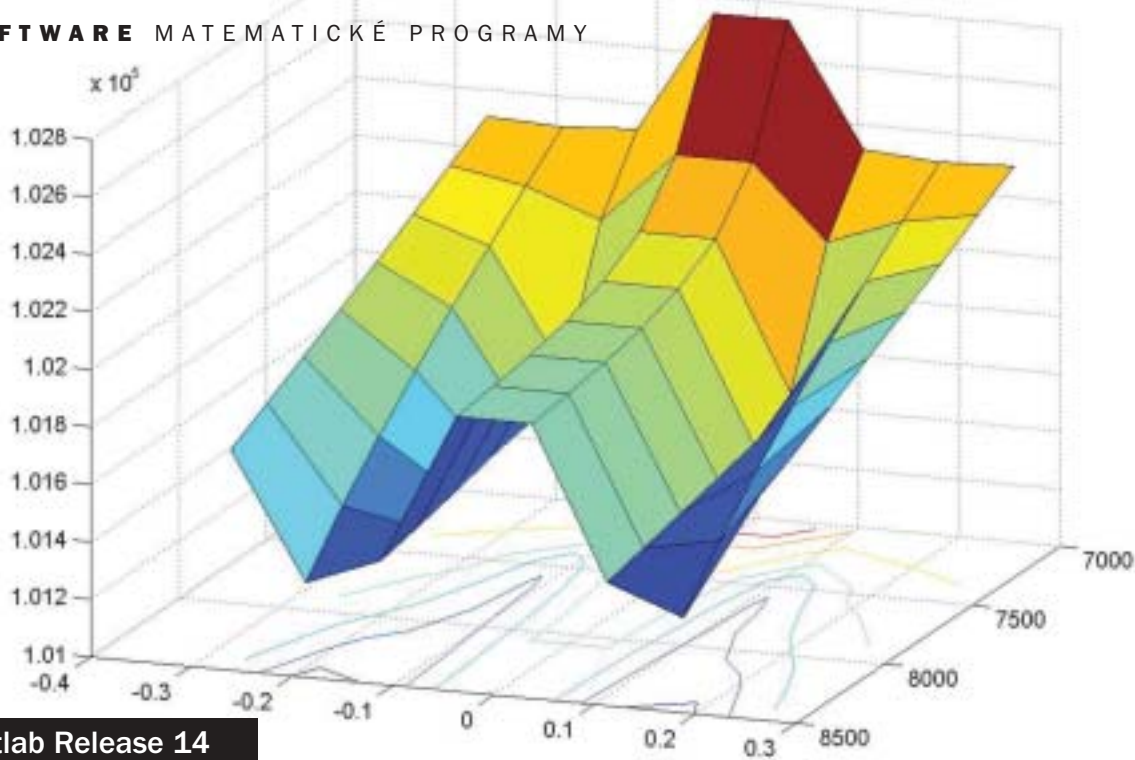

Sothing SWF Quicker: Nejsložitější program tohoto testu. Je však také nejvšestrannější.

PLACENÁ INZERCE

<p>ESD Antistatika</p> <p>MaaB TECHNOLOGY www.abetec.cz</p>	<p>Momentové šroubováky</p> <p>HIOS www.hios.cz</p>	<p>Pájecí technika pro bezolovnaté pájení</p> <p>... a mnoho dalších produktů pro:</p> <p>HAKKO www.hakko.cz</p>	<p>Žádejte tištěný katalog s úplným sortimentem</p> <p>- opravy motherboardů - opravy mobilů - montáž PC</p> <p>ABE.TEC, s.r.o. Průmyslová 387 53003 Pardubice tel.: 466 670 035, fax: 466 670 036 abetec@abetec.cz www.abetec.cz</p> <p>záruka 3 roky</p>
---	---	--	---

inzerce

Matlab Release 14

Balík pro náročné

Matlab, v dnešní době už de facto standard v oblasti vědecko-technických výpočtů, se na stránkách Chipu již několikrát objevil – naposledy v čísle 4/03, kde jsme se věnovali verzi Release 13. Nyní už vám můžeme představit novou verzi – Release 14.

Matlab je komplexní balík softwarových nástrojů pro všechny, kdo pracují v oblasti vědeckých výpočtů či numerických simulací. Základem programu je numerické jádro, které využívají jednotlivé moduly programu, tzv. toolboxy. V současné době je jich na trhu několik stovek – od striktně matematicky zaměřených (numerické řešení diferenciálních rovnic, problematika okrajových podmínek při řešení rovnic) přes simulační až po oborově specifické komponenty (návrh DSP pro procesory Motorola či Texas Instruments). Na své si tak přijde vědec řešící složité matematické problémy i člověk z praxe, mající za úkol navrhnout vhodný regulátor pro některou z průmyslových aplikací.

Základem je samozřejmě tvorba vhodného modelu – a zde Matlab nabízí opravdu významnou podporu. Díky specializovanému nástroji pro tvorbu simulací Simulink lze vytvořit i složitý model systému. A pokud jej nelze matematicky vyjádřit, disponuje program toolboxem pro identifikaci systému na základě naměřených dat. Samotná tvorba modelu probíhá v uživatelsky příjemném prostředí a spočívá v sestavení blokového schématu popisovaného systému. Na takto vytvořeném modelu lze pak simulovat nejrůznější úlohy. Široké možnosti má program i ve

vzdělávacím procesu – názorná simulace s grafickým výstupem je v porovnání s rovnicí řešenou na tabuli určitě názornější.

RELEASE 14

Podle výrobce byl hlavní důraz kladen na zvýšení rychlosti nové verze. Tím je zřejmě míněna rychlost provádění výpočtů, nikoliv odezvy programu na uživatelskou akci. Tento krok vývojářům opravdu vyšel a ocenil jej zejména ti, kdo pracují s velkými objemy dat. Pokud by rychlost nestačila, lze využít dodávaného kompilátoru a připravené soubory s uživatelskými programy zkompileovat. Zde tedy Matlab získává cenné body, které mu stále ubírá konkurence kompilátorů a specializovaných matematických knihoven. Bohužel, stejně pozitivně nemohu mluvit o odezvě uživatelského prostředí. I když je nová verze, jak bude uvedeno dále, obohacena o mnohé uživatelsky příjemné vymoženosti, její odezva není oslňující. Pro efektivní práci s programem je proto nutné disponovat dostatečně dimenzovaným hardwarovým vybavením, pro rozumnou práci výrobce doporučuje 512 MB RAM.

ZMĚNY V JÁDRĚ

Nová verze si plně rozumí s celočíselnou aritmetikou – numerickému jádru tak nedělají problémy automatické konverze dosud

nekompatibilních datových typů či zaoкругlování na celá čísla při dělení. Příznivci standardu Unicode jistě uvítají jeho plnou podporu (UTF-16), díky které je Matlab opět o něco více otevřen světu.

Už od raných verzí volali uživatelé po nástroji, jehož pomocí by bylo možné v Matlabu vytvořené uživatelské funkce kompilovat do samostatných programů a díky tomu je distribuovat ostatním uživatelům. Proto se součástí produktové rodiny stal Matlab Compiler, jehož pomocí se kóžené programy mohou vytvořit. Až do příchodu této verze však nebylo možné v kompilovaných programech použít veškeré funkce, jimiž Matlab disponuje, toto omezení odstranila až Release 14.

PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ

Na první pohled viditelnou změnou je přepracované pracovní prostředí. Standard →

MATLAB RELEASE 14 (MATLAB 7)

Pokročilý matematický a simulační balík.

Minimální požadavky Pentium III nebo PowerPC G4, 256 MB RAM, 400 MB na HD, Windows XP/2000 SP3/NT 4.0 SP 5 nebo Mac OS X 10.3.2, Linux, Unix

Výrobce MathWorks, Natick, MA, USA

Poskytl Humusoft, Praha

Cena Matlab – 83 980 Kč (školní 27 980), Simulink – 121 980 Kč (školní 21 980)

→ z minulých verzí zůstal samozřejmě zachován – k dispozici máme opět kromě příkazové řádky i paletku pro práci s objekty ve workspace či s adresáři a soubory, nechybí ani historie příkazů s tříděním podle data. Po vzoru vývojářských prostředí nabízí Matlab automatické doplňování názvu funkcí, pokud si nevíme rady se syntaxí příkazů, je nám k dispozici od minulé verze významně rozšířená nápověda. Novinkou popisované verze je mož-

nost publikování zdrojových textů programů do formátu XML, HTML, LaTeX, či dokonce prezentace v PowerPointu. To je zářnou ukázkou toho, jak se Mathworks snaží vyhovět zákazníkům z oblasti vědy (LaTeX) i komerce (PowerPoint).

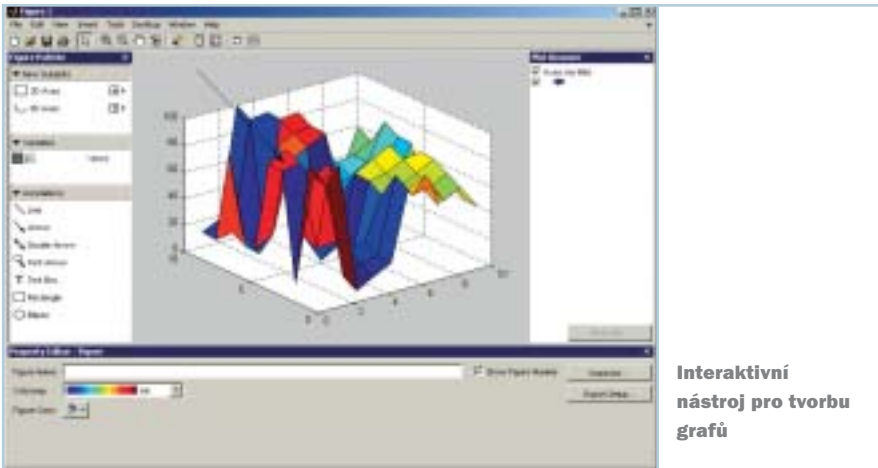
V praxi nalézají hojně využití vizualizační schopnosti programu. Ostatně není se čemu divit – suchá čísla mají v podobě grafu podstatně vyšší vypovídací hodnotu. Proto se vývojáři firmy Mathworks snaží

v každé verzi o trochu více zdokonalit nástroje pro tvorbu grafů. Výsledkem jejich snažení v této verzi je interaktivní nástroj pro tvorbu grafů, jehož pomocí i dříve dosti komplikovaný 3D graf vytvoříme pomocí několika stisků myši.

Novinek je v pracovním prostředí samozřejmě více – od možnosti tvorby zástupců libovolných funkcí na nástrojové liště přes přepracovaný editor proměnných ve workspace až ke změnám v editoru funkcí, podporujícím barevné odlišení syntaxe pro jazyky C, C++ a Java.

RESUMÉ

Patříte-li mezi uživatele starších verzí Matlabu, bude pro vás nová verze jistě příjemným překvapením. Odhlédneme-li od poněkud vyšších hardwarových nároků (zde je opravdu stále co zlepšovat), přináší nový Matlab solidní porci novinek, na jejichž přítomnost si velmi rychle zvyknete. Otázkou samozřejmě zůstává, zda se přechod na novou verzi vyplatí majitelům Release 13. Zde je nutná důkladná analýza – ne každý využije Matlab Compiler či interaktivní nástroj pro tvorbu grafů. ■ ■ ■ Tomáš Vostrý

Interaktivní nástroj pro tvorbu grafů

PLACENÁ INZERCE

Uved'te učení v život.

Procesor Intel® Pentium® 4 s HT technologií, poskytuje výkon, který umožní studentům být efektivnější.

BRAVE BlueLine H 958 Multimedia

cena 28.190 Kč bez DPH

Počítačová sestava vhodná pro zpracování digitálních fotografií, vzdělávání i hraní počítačových her postavená na nejvýkonnějších desktopovém procesorem Intel® Pentium® 4 využívající technologii Hyper-Threading.

- procesor Intel® Pentium® 4 3.4GHz s HT technologií
- Microsoft® Windows® XP Home
- paměť 512MB DDR, (400 MHz)
- VGA ATI Radeon 9600Pro, 128MB DDR, TVout, DVI
- HDD WD 120GB Serial ATA, 8MB, 7200 ot.
- mechanika DVD-R/RW
- FDD 1.44MB
- čtečka paměťových karet
- TV tuner
- ATX Midi Tower

SLEVY až 50% na veletrhu INVEX, od 11. do 15.10.2004 pavilon B, stánek 9

Studující může využít počítač pro psaní zpráv, prohledávání webových stránek, nebo dokonce k prohlížení fotografií a modelů vědeckých systémů na internetu. S použitím e-mailu mohou komunikovat s jinými studenty nebo učiteli po celém světě. S počítačem BRAVE BlueLine, založeným na procesoru Intel® Pentium® 4 s HT technologií, mohou být školní povinnosti ulehčeny. Zaujte si tento počítač a usnadněte učení vašim dětem již dnes.

BRAVE

www.brave.cz

Intel Inside, Intel Inside logo, Intel Centrino, Intel Centrino logo, Celeron, Intel Xeon, Intel SpeedStep, Itanium, Pentium, and Pentium III Xeon jsou ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami Intel Corporation nebo jejich poboček ve Spojených státech a ostatních zemích.

BSPLAYER 1.0

Konečně ostrá verze

VÝROBCE Webteh

INFO www.bsplayer.org

VELIKOST SOUBORU cca 2,2 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA freeware

Po dlouhém vývoji a celé řadě beta verzí jsme se konečně dočkali ostré verze aplikace BSPlayer – výkonného přehrávače multimédií. BSPlayer, původem ze Slovinska, se vyznačuje jednoduchým ovládáním, nenáročností na systémové zdroje, podporou skinů a celkem slušnou nabídkou podrobnějších nastavení.

BSPlayer umí přehrávat všechny běžně používané formáty hudby a videa, pro přehrávání DivX nebo XviD filmů je samozřejmě nutné mít nainstalován patřičný kodek. Program je vybaven zejména pro přehrávání videa, umí tedy vytvářet playlisty, vytvářet a editovat záložky (které je možné exportovat jako kapitoly), měnit poměr stran obrazu videa a nechybí ani plynulý zoom. Samozřejmostí je rovněž automatické otevírání souborů s titulky, podpora vícekanálového zvuku, možnost otevření zvukové stopy z externího souboru, ekvalizér, který umí ukládat vaše nastavení, zachytávání snímků z videa nebo plynulé nastavení rychlosti přehrávání (v krocích po 1 %).

Aplikace neobsahuje žádnou nápovědu, což ovšem není nijak na škodu. Základní funkce pro přehrávání obsahuje ovládací panel aplikace, nabídka pokročilejších funkcí a nastavení je pak dostupná po kliknutí pravým tlačítkem myši na ovládací panel nebo na okno s otevřeným videosouborem. Verze 1.0 je dostupná v dlouhé řadě jazykových mutací, mezi kterými nechybí ani čeština.

BSPlayer patří mezi velmi kvalitní video-přehrávače, takže pokud jej ještě neznáte, určitě ho alespoň vyzkoušejte. ■ ■ ■
Radek Kubeš

CODEPAD 3.71

Technický editor

VÝROBCE ShiCola, ČR

INFO <http://shicola.d2.cz/codepad>

VELIKOST SOUBORU 979 KB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA freeware

Každé dnešní komplexní vývojové prostředí má sice vlastní inteligentní editor, přesto je zde ještě dost prostoru pro další samostatné editory, které mají menší nároky na počítač a jsou často zdarma. Právě CodePad verze 3.71 je příkladem povedeného 32bitového editoru, který kompletně podporuje pět národních jazyků (angličtinu, češtinu, španělštinu, polštinu a němčinu).

Plocha aplikačního okna CodePadu je rozdělena klasickým způsobem. Načtené textové soubory se zobrazují ve vlastním editačním okně. Funguje tu podpora techniky přetahování myši a plovoucích menu.

Každý programátor určitě ocení barevné zvýrazňování klíčových slov v 61 programovacích jazycích, zahrnujících všechny běžně používané. CodePad sice nemá specializované funkce pro přímou podporu kompilátorů, ale rychle lze definovat až 10 uživatelských akcí (spuštění libovolného programu s parametry), takže můžete snadno používat mnoho dalších komplexních nástrojů.

Velmi dobře umí vytvářet nové projekty a zobrazovat jejich stromovou strukturu, exportovat každý soubor do formátu HTML i RTF, měnit velikost písmen, setřídít vybraný text, důkladně porovnávat celé dokumenty, nastavovat záložky i breakpointy, zobrazovat čísla řádků a speciální symboly a mnoho dalších věcí. Jeho jedinou viditelnou slabinou je velmi stručná a nekompletní anglická HTML nápověda.

CodePad se celkově může směle srovnávat s většinou konkurence. Přehledné české rozhraní s řadou výkonných funkcí a nulová cena jsou silné argumenty. ■ ■ ■
Michal Pohořelský

EASEBACKUP 4.70

Zálohování snadno a rychle

VÝROBCE KieSoft

INFO www.kiesoft.com

VELIKOST SOUBORU cca 2,5 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA shareware, 29,95 USD

O významu zálohování důležitých souborů a aktuální konfigurace systému toho bylo v našem časopise napsáno už mnoho. Místo opakování známých faktů a pouček vám raději nabídneme další z aplikací, která vám s vytvářením záloh a s případnou obnovou ztracených dat a systémových nastavení pomůže.

EaseBackup umí spolupracovat se všemi běžnými zálohovacími médii, ať už se jedná o lokální či síťové pevné disky, CD nebo DVD, páskové jednotky nebo třeba FTP servery. S přidávaným modulem je rovněž možné zálohovat databáze Oracle a MS SQL.

Při volbě typu zálohování máte v přednastavených profilech na výběr mezi kompletní kopíí pevného disku, zálohováním souborů Outlooku, uživatelských profilů, dokumentů, zástupců a ikon, registrů a nastavení Windows, možné je i zálohování pouze vybraného typu souborů. Soubory se zálohou lze zkomprimovat a v zájmu zabezpečení i zašifrovat.

EaseBackup obsahuje pokročilý systém vytváření a plánování záloh, vytvářet můžete buďto úplné, nebo rozdílové zálohy, vždy ve zvolené dny a hodiny. Vytvářené zálohy se přepisují až v závislosti na počtu požadovaných archivních kopií, je tedy možné uchovávat různé verze zálohovaných souborů. Pro všechny případy je rovněž možné vytvořit si bootovací CD s důležitými soubory pro obnovu systému.

Ovládání aplikace je poněkud nezvyklé, největší plochu zabírá zobrazení průvodce a nápovědy, díky kterým mohou pohodlně zálohovat i méně zkušené uživatelé. ■ ■ ■
Radek Kubeš

SMARTMAPS CYKLOATLAS ČR + MAPA PRAHY A OKOLÍ

Mapy v kapse

VÝROBCE PlanStudio

INFO www.pdamapy.cz

VELIKOST SOUBORU 50 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM MS Pocket PC

CENA komplet 2090 Kč

Elektronická mapa v počítači je velmi užitečný program, který by se vám však určitě dost často hodil i v případě, kdy u počítače zrovna nesedíte. Samozřejmě můžete v ulicích města nebo při cestě autem použít počítač přenosný, ale ani ten nemusíte mít stále u sebe, a navíc – bootovat jen kvůli nalezení určité ulice...

Existují však už i velmi podrobné mapy pro počítače kapesní (PDA). My jsme vyzkoušeli dva programy Cykloatlas ČR (1 : 100 000) a Mapa Prahy a okolí (1 : 15 000), pocházející od firmy PLANStudio a určené právě pro Pocket PC. Zkoušeli jsme je s PDA zařízením Yakumo delta 300 GPS, jež je navíc vybaveno i pozičním GPS modulem, se kterým dokáží obě mapy výborně spolupracovat. Cykloatlas ČR zabere v paměti dost prostoru – skoro 50 MB (pokud se vám to zdá moc, můžete zvolit i Cyklomapu ČR s měřítkem 1 : 400 000, která zabere jen 8 MB). Jde o mapu bitmapovou, ale k dispozici je několik úrovní (konkrétně pět), takže zvětšování a zmenšování nepůsobí problémy. Zoomovat můžete pomocí ikon lupy, popřípadě lze využít rychlejší změnu měřítka. Mapa obsahuje i databázi všech sídel v ČR a také zajímavou turistickou databázi hradů, zámků, zřícenin, rozhleden a dálničních exitů (hodily by se však například i čerpací stanice a další „cestovatelství“ užitečné objekty).

Atlas je dost podrobný, na mapě Cykloatlasu 1 : 100 000 najdete hodně detailů, takže se hodí nejen pro motoristy, ale skutečně i pro cyklisty – kromě standardního obsahu autoatlasu zobrazuje také cca 20 000 km již vyznačených cyklotras.

Běžné turistické mapy mají sice měřítko 1 : 50 000, ale o mnoho víc informací na nich určitě nenaleznete.

Co se týká Mapy Prahy a okolí, najdete na ní skutečně i široké okolí Prahy (například sídla jako Roztoky nebo Černošice). Digitální mapa Prahy odpovídá tištěnému měřítku 1 : 15 000, což už je hodně podrobná mapa, na které najdete všechny ulice i s údaji, jako jsou významné budovy nebo zastávky MHD. Kromě ulic můžete díky vložené databázi vyhledávat i pošty, kina, divadla a důležité obchody (bohužel například restaurace – tak důležité pro nejrůznější druhy občerstvení – nebo bankomaty chybí).

Mapa má opět více úrovní, takže na ní při změně měřítká vidíte rozumné množství podrobností. Protože i tato mapa zabere poměrně dost místa (25 MB), budete-li chtít používat obě mapy, bez větší paměťové karty se neobejdete. Mezi mapami můžete bleskově přepínat a mohou být uloženy v interní paměti PDA i na přídavné paměťové kartě.

Do obou map si můžete vkládat značky a vyznačovat místa svého zájmu (přidat značku), můžete si nastavit začátek trasy, konec trasy, popřípadě měřit vzdálenost nebo najít podle souřadnic místo na mapě. Mapy spolupracují s GPS. Pokud tuto funkci zapnete, mapa se sama nacentruje tam, kde se právě GPS nachází, a přesné místo se označí kolečkem s tečkou. Při přemísťování pak mapa sama roluje, takže můžete sledovat i pohyb. Bohužel se nezobrazuje například aktuální rychlost nebo souřadnice.

Mapy jsou šikovné, rozlišení a podrobnosti dostatečné. Kromě verze pro Pocket PC existují i verze pro Palm OS a Symbian, takže i příznivci těchto platform si mohou mapu pořídit. Problémem může být větší kapacita, kterou mapy zaberou. Samostatně stojí Cykloatlas 1390 Kč a Mapa Prahy a okolí 990 Kč. Komplet pak stojí 2090 Kč s DPH. ■ ■ ■ Pavel Trousil

JEDU NAPLNO A VYDRŽÍM COKOLI!

SIEMENS
mobile

4577,-

Siemens M65 s novým tarifem 300 Naplno

- ✦ SMS za korunu
- ✦ 300 volných minut
- ✦ žádný aktivační poplatek

Volejte do všech sítí za stejnou cenu!

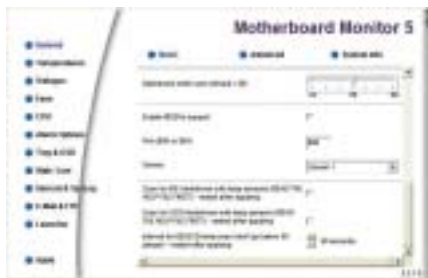
Uvedená cena je podmíněna setrváním na aktivovaném tarifu 300 Naplno po dobu nejméně 6 měsíců. V případě porušení této podmínky bude zákazníkovi doúčtována částka ve výši dle tarifu Naplno. Nabídka platí do vyprodání zásob.

Více na www.oskar.cz. Cena SMS bez DPH 19 %.

Volejte 800 777 777

Stačí říct.

MOTHERBOARD MONITOR 5.3.7.0

Podrobný monitor hardwaru

VÝROBCE Alexander van Kaam

INFO mbm.livewiredev.com

VELIKOST SOUBORU cca 1,8 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA freeware

Motherboard Monitor je nepostradatelnou pomůckou pro všechny, kdo chtějí mít svůj hardware pod dokonalou kontrolou. Verze 5.3.7.0 je finální verzí aplikace, která uzavírá sedm a půl roku vývoje.

Užitečnost Motherboard Monitoru je přímo úměrná kvalitě vašeho hardwaru. Jde zejména o vybavenost základní desky senzory snímajícími teplotu a napětí jádra procesoru, napětí zdroje, otáčky větráků nebo teplotu pevných disků (IDE i SCSI). Najednou lze sledovat hodnoty až z 32 senzorů teploty a otáčky u 16 ventilátorů. Aplikace všechny požadované hodnoty zobrazí pomocí přehledných „budíků“, digitálních displejů, obyčejných popisků nebo barevných proužků.

Jen na vás záleží, jaké si nastavíte hraniční hodnoty teplot, při kterých Motherboard Monitor spustí poplach, a jaké intervaly jejich zjišťování. Nechybí možnost zaslání e-mail, kromě toho je možné ukládat všechna hlášení do souborů formátů TXT, XML, CSV nebo HTML a ty pak posílat na nadefinovaný FTP server. Můžete také zvolit aplikace, které mají být spuštěny nebo vypnuty při dosažení určité teploty. Okno aplikace lze libovolně upravovat, měnit fonty, barvy, rozmístění měřičů nebo nastavení průhlednosti. Práce s aplikací vyžaduje pokročilejší znalosti, pomůže obsáhlá nápověda. Motherboard Monitor komunikuje v mnoha jazycích, mezi nimiž nechybí ani čeština.

Aplikaci Motherboard Monitor je možné stáhnout a používat zcela zdarma, autor se však rozhodně nebrání případným finančním darům. ■ ■ ■ Radek Kubeš

ONE-CLICK AUDIO CONVERTER 3.5

Jednoduchá konverze hudby

VÝROBCE Streamware Development

INFO www.streamware-dev.com

VELIKOST SOUBORU cca 7,1 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA shareware, 29 USD

One-click Audio Converter je aplikace na konverzi nejdůležitějších hudebních formátů s několika zajímavými funkcemi. Mezi konvertované formáty patří MP3, WAV, OGG, WMA, APE a FLAC. Převod je možný mezi všemi podporovanými formáty navzájem, bohužel však už ne v rámci jednoho formátu. Není tedy možné například změnit bitrate MP3 souboru a snížit tak jeho velikost. První zvláštností programu je jeho ovládní. Nabídka funkcí aplikace se totiž po instalaci integruje do kontextového menu pravého tlačítka myši a objevuje se pouze u hudebních souborů, které One-click Audio Converter umí konvertovat. Konverze probíhá tak, že kliknete pravým tlačítkem na vybraný soubor a v nabídce si vyberete, do jakého formátu si jej přejete převést. V následujícím okně pak jen zvolíte úroveň kvality výstupního souboru a konverze může začít. Mezi další nastavení patří například možnost smazat zdrojový soubor, umístění výstupních souborů ve zvolené složce, maximální zatížení procesoru při konverzi, variabilní nebo konstantní bitrate MP3 a několik dalších drobností. Druhou specialitou aplikace je dávková konverze: One-click Audio Converter umí zpracovat všechny soubory označené v Průzkumníku nebo v jakémkoliv jiném správci souborů, celé složky obsahující různé typy hudebních i nehupebních souborů, a co je asi nejzajímavější, není problém převést do vybraného formátu všechny hudební soubory uložené na různých místech vašeho disku.

Aplikace vám bez zaplacení umožní zkonvertovat nejvýše 20 hudebních souborů.

■ ■ ■ Radek Kubeš

POWERBULLET PRESENTER FREE 1.5

Prezentujte ve Flashi

VÝROBCE Mark Carolan, DDD Pty Ltd

INFO www.powerbullet.com

VELIKOST SOUBORU cca 2,7 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA freeware

Powerbullet Presenter je freewareová aplikace, která umožní snadno a rychle vytvářet efektní prezentace a webové stránky ve Flashi. Instalaci a ovládání programu zvládnou všichni trochu zkušenější uživatelé, uživatelům vládnoucím angličtinou přijde vhod i bohatá nápověda.

Při tvorbě prezentace nebo WWW stránek postupujete prakticky stejně jako například v Powerpointu, i zde totiž vytváříte jednotlivé stránky s texty, tabulkami, obrázky, hudbou v MP3, Flash animacemi a případně i komentáři namluvenými do mikrofonu pomocí nahrávací funkce programu. Do každé stránky jsou přitom automaticky vkládány ovládací šipky pro přechod mezi jednotlivými stránkami prezentace. Přechody mezi stránkami je ovšem samozřejmě možné i načasovat a animovat.

Nejdůležitější součástí každé prezentace jsou texty, které v této aplikaci můžete psát buďto přímo jako do běžného dokumentu, nebo do textových polí, se kterými pak můžete provádět různá „kouzla“, jako jsou animace nebo nastavení průhlednosti a pořadí vrstev na stránce. K dispozici máte běžnou paletu fontů a barev, nechybí ani možnost vytvářet v prezentacích často využívané odrážkové seznamy.

Hotové prezentace převede Powerbullet Presenter do formátu SWF – tedy do Flash animace, ze které zároveň vytvoří WWW stránku. Máte tedy na výběr, zda použijete pouze samostatně spustitelný SWF soubor k prezentaci, nebo zda všechny vygenerované soubory umístíte na svůj WWW server a vytvoříte si tak web ve Flashi. ■ ■

■ Radek Kubeš

SKLADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ 2.1.16

Sledování skladu a pokladny

VÝROBCE Ing. Boleslav Vraný

INFO www.bolekvrany.cz

VELIKOST SOUBORU 3,21 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 98/Me/NT/2000/XP

CENA 999 Kč

Řízení toku zboží ve skladu je jednou ze základních nutností v každé (i menší) firmě. Pro řízení skladu existuje mnoho programů, které pomáhají s evidencí všech činností ve skladu, příp. v pokladně. Ovšem ne vždy jsou tyto aplikace vhodné a „sedí“ každému obchodu či firmě. Instalace programu není nikterak obtížná, pouze mohou nastat problémy s instalací modulu DCOM98. Je-li nahlášena chyba, nemusíte si jí – podle nápovědy – všimnout. Instalace samotného programu již poté žádné komplikace neobnáší.

Při prvním spuštění budete vyzváni k zadání cesty pro databázové soubory, které Skladové hospodářství vyžaduje ke své činnosti, a budete muset vyplnit uživatelské jméno (jsou pouze dvě možnosti – „owner“ nebo „user“) a heslo. Uživatelské rozhraní programu je přehledné a orientace nebude obtížná. Pouze je třeba si zvyknout na větší a ne vždy jasně vysvětlená tlačítka (např. „zboží“, „dodavatelé“ nebo „storno“).

Naopak velmi zdařilá je samotná práce s programem. Vše je maximálně jednoduché a schopnosti programu by měly vyhovovat potřebám většiny firem a obchodů, které nepotřebují robustní podnikové systémy. K osvojení si práce s programem můžete využít i poměrně podrobnou nápovědu ve formátu HTML.

Pozoruhodná je také „nadstandardní“ služba ve formě individuální úpravy programu pro konkrétní firmu, ve které se zohlední všechny možné odlišnosti, nestandardní postupy anebo výjimečné skutečnosti v dané společnosti. ■ ■ ■
Michal Vomočil

ZILLA AUDIO CONVERTER

Extrakce hudby z videa

VÝROBCE Zillasoft

INFO www.zillasoft.ws

VELIKOST SOUBORU cca 14,9 MB

OPERAČNÍ SYSTÉM Windows 95/NT a vyšší

CENA shareware, 29 USD

Přemýšleli jste někdy o tom, jak uložit zvukové stopy z různých videosouborů? Pokud ano, asi by se vám hodila aplikace Zilla Audio Converter-Extractor, která právě toto a ještě další zajímavé věci umí. Jedná se vlastně o dvě různé aplikace: první z nich – Zilla Audio Extractor – slouží k extrakci zvukové či hudební složky ze souborů s videem, ta druhá – Zilla Audio Converter – je pak, v souladu se svým názvem, určena ke konverzi různých typů hudebních souborů.

Aplikace Zilla Audio Extractor spolupracuje se všemi běžnými typy videosouborů, jako jsou AVI, MPEG, ASF či WMV, a zvukové stopy z nich pak ukládá do souborů MP3, OGG, WAV nebo WMA. Nastavení kvality výsledných hudebních souborů je velmi podrobné, samozřejmě zahrnuje volbu bit-rate (včetně variabilního), vzorkovací frekvenci a kvalitu převodu. Pro usnadnění nastavení potřebných parametrů je připravena řada předvoleb pro různě kvalitní výstupy, které přijdou vhod hlavně méně zkušeným uživatelům.

Zcela totožné okno pro nastavení kvality výsledného hudebního souboru má i druhá z aplikací – Zilla Audio Converter, která umí navzájem konvertovat soubory MP3, WAV, OGG a WMA. I u této funkce tak můžete využít bohaté nabídky nastavení kvality výstupu. Užitečnou součástí aplikace je i jednoduchý editor tagů. Obě aplikace mají v podstatě stejné uživatelské rozhraní, liší se jen několika tlačítky. Jazykem je pouze angličtina, nicméně instalace a ovládání nebudou problémem. Bez zaplacení je možné aplikaci testovat pět dní. ■ ■ ■ Radek Kubeš

> Preciznost
> Profesionalita
> Mobilita

Plná mobilita s Informačním systémem K2 Vám nyní umožní:

mobilní řízení firmy

dostupnost informací pro všechny pracovníky

distribuci přístupů a práv dle Vašeho rozhodnutí pro nejrozličnější úrovně manažerů Vaší společnosti

Ať jste , těšíme se na Vaši návštěvu na veletrhu Invenx 2004 v pavilonu V na stánku č. 43. (11.-15.10.2004, Brno)

tel.: 595 135 111

e-mail: prodejK2@qgir.cz

Technologickým partnerem expozice K2 je společnost

O B S A H

138	RYCHLEJŠÍ BOOTOVÁNÍ
Zejména při startu systému můžete pomocí několika triků ušetřit hodně času.
141	RYCHLEJŠÍ PRÁCE
Popožeňte svá Windows. Tyto triky můžete využít při každodenní práci.
144	RYCHLEJŠÍ VYPÍNÁNÍ
Chip vám nabízí ty nejlepší triky, pomocí nichž svá Windows rychle vypnete.

Nové tipy pro Windows 2000 a XP

Windows na plný plyn

Rychlejší bootování, práce a vypínání... S našimi novými tipy pro Windows vymáčknete ze svého počítače až o 20 procent vyšší výkon.

Je úplně jedno, jestli se vám pod stolem skrývá staré Pentium, nebo nová, „našlapaná“ sestava – Windows jsou prostě líná. Ale s tím je teď konec. S našimi tipy pro Windows Me, 2000 a XP dostanete ze svého stroje až o 20 procent výkonu navíc.

Hned na začátek jsme pro vás připravili malou lahůdku. I uživatelé Windows 2000 teď budou konečně moci používat nástroj Msconfig a čistit jeho pomocí „funkci“ pro automatické spuštění programů.

RYCHLEJŠÍ BOOTOVÁNÍ

BLESKOVÉ SPOUŠTĚNÍ POČÍTAČE: JAK UŠETŘIT PŘI BOOTOVÁNÍ DRAHOCENNÉ SEKUNDY

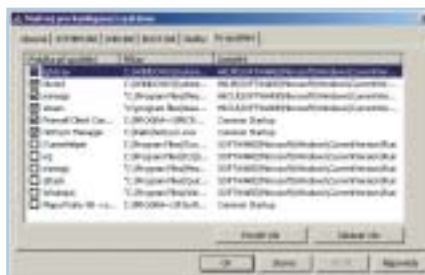
1 Úklid složky Po spuštění pomocí nástroje Msconfig (Windows 2000, XP)

Součástí Windows XP je funkce pro automatické spuštění programů. Tyto programy se spouští při startu systému. Windows XP k tomu používají jednak složku „Po spuštění“, kterou najdete v nabídce Start/Všechny programy, jednak skryté záznamy v registru. Některé programy se považují za tak důležité, že se samy do složky Po spuštění zapisují. Tím se zpomaluje nejen

spuštění počítače, ale i pracovní rychlost Windows, protože takové programy zabírají důležité místo v paměti.

Pro přehled automaticky spouštěných programů se hodí nástroj pro konfiguraci systému, který je součástí Windows a jmenuje se „Msconfig“. Uživatelé Windows 2000 zde byli v nevýhodě, protože jejich verze operačního systému tento nástroj neobsahovala. Nyní si ho však mohou stáhnout z internetu na adrese www.perfectdrivers.com/local/msconfigxp/msconfig.exe.

Nástroj spustíte tak, že do příkazové řádky „Spustit“ v nabídce Start zadáte „msconfig“. V kartě „Po spuštění“ najdete všechny automaticky spouštěné programy.

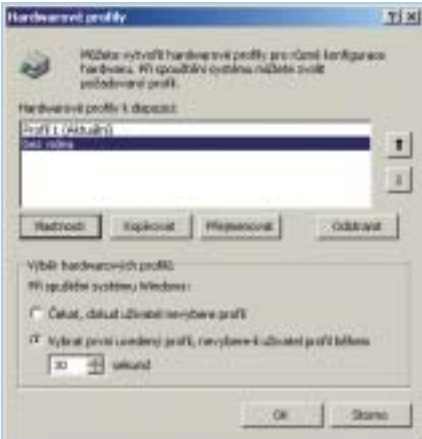
Quicktime se rozhodně nemusí spouštět zároveň s Windows.

Ve sloupci „Umístění“ zjistíte, kde jsou na disku uloženy. Nyní zrušte zaškrtnutí položek, které patří například programům Real Player, Apple Quicktime nebo Nero. Položek, které jsou součástí Windows, si raději nevístejme. Nakonec restartujte počítač.

2 Vytvoření několika hardwarových profilů (Windows 9x, 2000, XP)

Zavádění různých ovladačů „spotřebuje“ při spuštění systému zbytečně hodně času. Pokud máte například nainstalovány kartu pro střih videa, kterou však používáte jenom občas, bylo by logické zavádět ovladač jen tehdy, když ho budete potřebovat. Dobrou možností, jak tyto „problémy“ vyřešit, je tzv. hardwarový profil. Nejprve zkopírujte nastavení stávajícího profilu do profilu nového. Prvým tlačítkem myši klikněte na ikonu „Tento počítač“, vyberte „Vlastnosti“ a přejděte na záložku „Hardware“. Tam pak klikněte na „Hardwarové profily“. V seznamu profilů je zpravidla uveden pouze jeden profil, označený jako „Profil 1 (aktuální)“. Klikněte na „Kopírovat“ a zadejte název nového profilu, v našem případě třeba „Bez videa“. Potvrďte kliknutím na „OK“ a restartujte počítač.

Během spuštění počítače si budete moci vybrat požadovaný profil. Vyberte profil „Bez videa“. V nabídce „Tento počítač“, „Vlastnosti“ klikněte na „Správce zařízení“ a přejděte →

Hardwarové profily usnadní práci s různou konfigurací hardware.

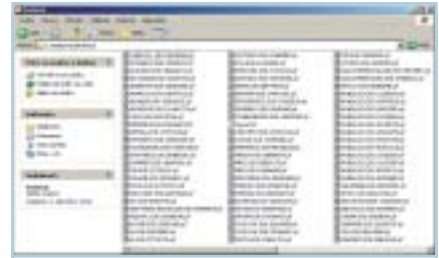
→ na záložku „Hardware“. Pravým tlačítkem klikněte na název zařízení, v našem případě na kartu pro stříh videa, a vyberte „Odpojit“. Restartujte Windows a znovu vyberte profil „Bez videa“. Windows teď budou ovladač karty pro stříh videa ignorovat.

Tento tip funguje i ve Windows 2000 a 9x. Ve Windows 9x najdete hardwarové profily ve vlastnostech nabídky „Tento počítač“ na záložce „Hardwarové profily“.

3 Automatická optimalizace bootování (Windows XP)

Pro rychlejší bootování zabudoval Microsoft do Windows XP funkci, která automaticky optimalizuje spouštění operačního systému a zavádění programů. Windows za tímto účelem protokolují svůj vlastní start a start aplikací a rozdělují zavedené soubory pomocí svého defragmentačního programu na pevném disku tak, aby čtecí hlava disku při příštím spuštění systému urazila co možná nejkratší cestu. Nastavení pro optimální bootování ukládají Windows do souboru LAYOUT.INI, který se nachází ve složce „C:\Windows\Prefetch“. Windows si navíc do tohoto adresáře ukládají pro každou aplikaci soubor s koncovkou „.pf“. Operační systém tyto soubory kontroluje každé tři dny, a když uživatel nepracuje, mění uspořádání aplikací. Ve složce Prefetch se tak postupem času nahromadí bezpočet souborů s koncovkou „.pf“. Optimální bootování pak funguje čím dál hůře. Proto byste měli obsah složky „C:\Windows\Prefetch“ zhruba jednou za měsíc úplně vymazat a umožnit Windows nově uspořádání.

V našem testu jsme použili počítač s procesorem Pentium 4 s frekvencí 2,8 GHz,

Čas od času je dobré tuto složku promazat...

512 MB RAM a Windows XP Professional. Po vyprázdnění složky Prefetch se doba mezi naběhnutím obrazovky BIOS a zobrazením přihlašovacího okna zkrátila ze 46 na 36 sekund. U druhého testovacího počítače, vybaveného procesorem Celeron na 1 GHz, 256 MB RAM a Windows XP Home, se bootovací doba zkrátila z 52 na 50 sekund.

4 Konfigurace spouštění systému (Windows XP)

Pokud máte v počítači nainstalovanu kromě Windows XP ještě nějakou starší verzi Windows, objeví se při spouštění systému bootovací nabídka. Ve standardním →

PLACENÁ INZERCE

PLACENÁ INZERCE

I VAŠE PROBLÉMY MŮŽEME VYŘEŠIT!

WWW.AWCAESAR.CZ

INVEST 2004
Pavilon V. Stánek 77

- SW Audit a poradenství
- Služby v oblasti kontroly SW
- Komplexní evidence HW, SW a licencí

AW CAESAR®

Free RW-Soft v.o.s., Tilschové 12, Ostrava 709 00
tel, fax: 59 6622586, email: info@awcaesar.cz

server housing Casablanca INT

Server housing je služba - umístění Vašeho reálného serveru do sítě Casablanca INT.

Výhodou je především rychlost, vlastní datový přenos, dále pak nezávislost MailServeru, WebServeru a spuštění CGI-scriptů. Další výhodou našeho Housing Centra je možnost pronájmu PC s nainstalovaným OS LINUX RedHat, a to bez instalačního poplatku.

Casablanca Housing Centrum se nachází v budově Stimbuiding v Praze 3, Vinohradská 184, 50 metrů od metra "A" Želivského, s nepřetržitým přístupem 24 hodin denně.

K dispozici jsou samostatně uzamykatelné boxy v plně klimatizované místnosti.

Casablanca Housing Centrum má zálohované napájení (2 nezávislé přípojky na dva pražské obvody, automaticky spustitelný diesel generátor a UPS).

IP TRANZIT	1000+100 Mbps
NIX.CZ	1000+100+100 Mbps
SIX.SK	34 Mbps (100+100 Mbps SIX.SK)

Cena připojení - měsíční provoz

server single (1)	2000,- Kč
server single pronajatý (1)*	3000,- Kč
server farm (3-5)	5000,- Kč
server RACK	10000,- Kč
zřízení	0,- Kč

* v ceně je pronájem PC s nainstalovaným OS LINUX RedHat

volejte ihned a zdarma 800 31 31 30

www.serverhousing.cz

inzerce

→ nastavení máte 30 sekund na to, abyste vybrali požadovaný operační systém, ale i tuto dobu můžete zkrátit.

Pravým tlačítkem myši klikněte na „Tento počítač“ a vyberte „Vlastnosti“. Přejděte na záložku „Upřesnit“ a klikněte na „Nastavení“ v části „Spuštění a zotavení systému“.

V následujícím dialogovém okně můžete zkrá-

30 sekund je zbytečně moc – bohatě stačí i poloviční doba...

tit dobu zobrazení seznamu operačních systémů nebo bootovací nabídku vypnout úplně tak, že zrušíte zaškrtnutí položky „Doba zobrazení seznamu operačních systémů“.

5 Automatické rozpoznávání IDE

Při spuštění kontrolují Windows XP standardně všechny IDE sloty zabudované v počí-

I zrušení automatického rozpoznávání ušetří trochu času.

tači. Pokud jsou k nim připojena nějaká zařízení, Windows je integruje do systému. Toto hledání však nějakou dobu trvá. Pokud nechcete připojit nějaké nové zařízení, měli byste tuto funkci vypnout. Až ji budete potřebovat, můžete ji samozřejmě zase zapnout. Ve Správci zařízení klikněte na položku „Řadiče IDE ATA/ATAPI“ a dvojitým kliknutím vyberte „Primární kanál IDE“. Přejděte na záložku „Upřesnit nastavení“. U všech položek, kde je uvedeno „Automatické rozpoznávání“, vyberte ze seznamu „Žádné“. Totéž proveďte u sekundárního kanálu.

RYCHLEJŠÍ PRÁCE

CHCETE PRACOVAT NA POČÍTAČI, ANIŽ BYSTE MUSELI STÁLE ČEKAT NA WINDOWS? UKÁŽEME VÁM, JAK NA TO.

6 Vypnutí funkce Automatické spuštění a Automatické přehrávání (Windows 2000, XP Professional)

Práci s počítačem neustále zpomalují funkce Automatické spuštění a Automatické přehrávání. Ne u každého CD s programem, který vložíte do mechaniky, chcete, aby se automaticky spustila instalace. →

PLACENÁ INZERCE

KerioMailServer 6™

- Nástroje pro týmovou spolupráci •
- Antivirová ochrana •
- Ochrana proti spamu •
- Bezpečná šifrovaná komunikace •
- WebMail nahrazující poštovního klienta •

Zbavte se spamu a virů!

Kerio MailServer 6 je řešení pro elektronickou komunikaci a týmovou spolupráci pro menší a středně velké společnosti. Umožňuje klientům Microsoft Outlook přístup k poštovním schránkám

a použití nástrojů pro týmovou spolupráci. Pracuje v systémech Windows, Linux a Mac OS X. Cena za licenci pro 20 uživatelů je již od 12 500 Kč. Vyzkoušejte si zdarma 30denní zkušební verzi.

→ Pokud raději pracujete s Nerem nebo s WinOnCD, pak vás dotaz, zda chcete CD zkopírovat pomocí vypalovacího programu XP, zbytečně otravuje.

Za automatické spouštění programů z CD je „zodpovědná“ funkce Automatické spouštění, která je součástí Windows. Ve Windows XP Professional a 2000 můžete tuto funkci jednoduše vypnout. V nabídce Start klikněte na „Spustit“ a zadejte „gpedit.msc“. U „Konfigurace počítače“ otevřete větev „Šablony pro správu/System“. Pokud máte XP, poklepejte v pravé polovině okna na „Vypnout automatické přehrávání“, vyberte „Povoleno“ a potvrďte kliknutím na „OK“. V okně lze ještě nastavit, zda chcete vypnout automatické přehrávání jen na jednotkách CD-ROM, nebo na všech jednotkách. Ve Windows 2000 se

RYCHLÉ TIPY

NĚKOLIK KLIKnutí MYŠÍ UDĚLÁ DIVY

Existují tipy, které patří tak říkajíc k základní výbavě každého počítače s Windows. Ty opravdu klasické uvádíme ještě jednou v následujícím přehledu.

REŽIM SPÁNKU

Používejte tuto funkci při vypínání počítače. Počítač uloží obsah paměti na pevný disk a při příštím spuštění ho znovu načte. Funkci „Režim spánku“ lze aktivovat v „Možnostech napájení“, které najdete v Ovládacích panelech. Klikněte na Start a vyberte Vypnout. Podržte levé tlačítko myši stisknuté a zvolte možnost „Režim spánku“.

SLOŽKA S PÍSMY

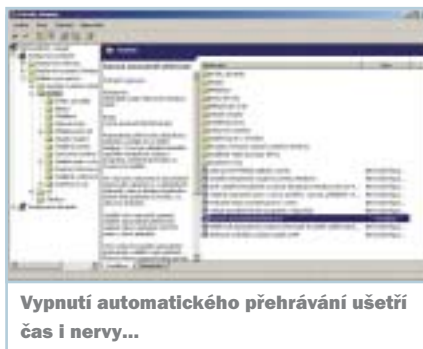
Nezapomeňte pravidelně mazat nepoužívaná písmena ze složky Písmna, kterou také „najdete“ v Ovládacích panelech. Při spuštění systému a během práce vám to ušetří spoustu času.

STRÁNKOVACÍ SOUBOR

Pokud vlastníte systém s několika pevnými disky, rozdělte stránkovací soubor (virtuální paměť systému) na všechny disky. Šetří to čas při přístupu k souboru.

SPOTŘEBA PAMĚTI

Abyste zjistili, kolik RAM potřebujete, spusťte Správce úloh systému Windows (Ctrl + Alt + Del). Přejděte na záložku „Výkon“ a podívejte se, jaká je v části „Využití paměti (kB)“ uvedena špičková hodnota. To je zároveň minimální paměť, kterou byste měli svým Windows poskytnout.

Vypnutí automatického přehrávání ušetří čas i nervy...

položka jmenuje „Zrušit automatické přehrávání“.

Funkci Automatické přehrávání vypnete tak, že v Průzkumníku nebo v okně Tento počítač pravým tlačítkem myši kliknete na jednotku CD nebo DVD a vyberete „Vlastnosti“. Na záložce „Přehrát automaticky“ zaškrtněte možnost „Vyberte akci, kterou chcete provést“. V seznamu akcí označte „Neprovádět žádnou akci“ a potvrďte kliknutím na „OK“.

7 Pátření po službách, které zpomalují spuštění systému (Windows XP)

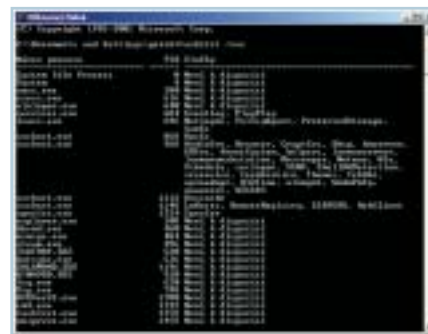
Služby nespouští v počítači jen „od Windows“, ale i další aplikace. Ukážeme vám, jak vyhledat náročné a částečně i zbytečné služby a jak je zakázat. Nejprve se podívejte, jestli nějaká služba nespoteblovává příliš mnoho prostředků. K tomu použijte Správce úloh systému Windows (Ctrl + Alt + Del). Přejděte na záložku „Procesy“ a podívejte se, zda není u některého z procesů ve sloupci „CPU“ nezvykle vysoká hodnota. Pokud je vysoká hodnota u položky „svchost.exe“, jste na správné stopě. Tato služba slouží k zavádění souborů DLL. Bohužel ve Správci úloh nezjistíte, ke kterému programu patří.

Ve Windows XP Professional můžete použít integrovaný nástroj Tasklist. Pro Home Edition najdete tento nástroj na adrese www.mvps.org/sramesh2k/utills.

Nejprve však musíte zjistit PID (identifikátor procesu) služby svchost. Ve Správci úloh klikněte na nabídku „Zobrazit“ a vyberte „Vybrat sloupce“. Zaškrtněte „PID“ a potvrďte kliknutím na „OK“. Poznamenejte si PID podezřelé služby.

Z nabídky Start vyberte přes „Všechny programy“ a „Příslušenství“ položku „Příkazový řádek“ a zadejte příkaz `tasklist /svc`.

Podle PID zjistíte, jaký úkol daná služba plní. Příslušnou aplikaci pak můžete odinstalovat nebo můžete službu na záložce „Služby“ v nástroji „Mscconfig“ zakázat. Z bezpečnostních důvodů doporučujeme nejprve vytvořit nový hardwarový profil pro

Nástroj Tasklist zobrazuje původ služby.

testování nové konfigurace. Postup najdete v jednom z předchozích tipů.

JAK ZRYCHLIT WINDOWS XP

OBVYKLE PLATÍ, ŽE POKUD ZHUBNETE, ZVÝŠÍ SE I VAŠE VÝKONNOST. TOTÉŽ PLATÍ I PRO WINDOWS.

8 Které systémové služby můžete klidně vypnout? (Windows XP)

Začít můžete službami ve Windows XP, které se automaticky zavádějí při spuštění systému. Ne všechny totiž doopravdy potřebujete.

Nejlepší bude, když si vytvoříte nový hardwarový profil. Poté spusťte nástroj „msconfig“. Přejděte na záložku „Služby“ a zakažte ty, které v závislosti na vybavení a používání počítače podle svého názoru nepotřebujete. Pokud se po zakázání služby objeví nějaké problémy s Windows, můžete ji přes Msconfig zase povolit. Kdyby se náhodou stalo, že se systém vůbec nespustí, můžete při spuštění vybrat původní hardwarový profil.

- **Výstrahy:** Tato služba slouží k přenosu výstrah od administrátora. Pokud jste administrátorem systému, službu vypněte.
- **Prohledávání počítačů:** Tato služba spravuje seznam počítačů v síťovém prostředí. Nejste-li připojeni k síti, můžete tuto službu vypnout.
- **Indexing Service:** Tato služba vytváří index všech dokumentů v počítači a urychluje jejich vyhledávání. Pokud hledáte dokumenty jenom občas, službu vypněte.
- **Síťová schránka:** Tato služba se používá pouze v síti a umožňuje výměnu dat mezi několika počítači přes schránku.
- **Protokol událostí:** Tato služba slouží k přenosu chybových hlášení v protokolu událostí v síti. Protokol si můžete prohlédnout i ve svém počítači.
- **Server:** Tato služba slouží ke sdílení souborů a tiskáren. Nejste-li připojeni k síti, nemá smysl.

- ➔ **Podpora rozhraní NetBIOS nad protokolem TCP/IP:** Opět čistě síťová služba. Jestliže se nepřipojujete k síti, vypněte ji.
- **Kurýrní služba:** Tato služba přenáší v síti zprávy, které se zobrazují v oknech na ploše. Používají ji často reklamní agentury, které takto posílají reklamu po internetu do jiných počítačů. Bez připojení k síti tuto službu můžete vypnout.
- **NetMeeting – Vzdálené sdílení plochy:** Pomocí nástroje NetMeeting, který je součástí Windows, můžete spravovat na dálku přes síť nebo internet jiný počítač. Pokud po tom netoužíte, můžete tuto službu vypnout.
- **Služby IPSEC:** Tyto služby potřebujete, pouze pokud chcete vytvořit šifrované připojení k serveru.
- **Vzdálený registr:** Tato služba umožňuje přístup přes síť do registru jiného počítače. Používá se tedy pouze v síti.
- **Telnet:** Tuto službu potřebujete pro přístup do počítače přes protokol Telnet. V normálním případě se nepoužívá.
- **Správce odesílání:** Další služba, která má smysl pouze v síti.

- **Systémový čas:** Tato služba slouží k porovnávání systémových hodin s časem v síti. Bez připojení k síti nemá smysl.
- **Služba sériového čísla přenosného zařízení:** Tato služba zjišťuje sériové číslo např. připojeného MP3 přehrávače. Pokud takové zařízení nemáte, můžete službu vypnout.
- **Automatická konfigurace bezdrátových zařízení:** Tato služba je nezbytná pro automatickou konfiguraci adaptérů W-LAN. Jestliže se do bezdrátové místní sítě nepřipojujete, službu jednoduše vypněte.

9 Zvětšení vyrovnávací paměti pro souborový systém NTFS (Windows XP)

Systémy, které používají souborový systém NTFS, ukládají přístupy k souborům a informace o souborech do vyrovnávací paměti. To je výhodné zejména u adresářů obsahujících velký počet souborů, neboť se tím urychluje přístup k datům. Pokud pracujete s několika složkami, které obsahují padesát a více souborů, je načase zvětšit vyrovnávací paměť. V registru vyhledejte klíč „HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\Cur-

Spoustu standardních služeb ve Windows nepotřebujete. Proto je jednoduše vypněte.

rentControlSet\Control\FileSystem“. Vytvořte novou hodnotu DWORD a pojmenujte ji „NtfsMftZoneReservation“. Jako hodnotu zadejte „2“.

10 Aktivace hyperthreadingu (Windows XP SP 1)

Novější procesory Pentium 4 s taktovacími frekvencemi od 2,4 do 3,4 GHz podporují technologii hyperthreadingu. Tato technologie umožňuje jednomu procesoru vystupovat navenek z pohledu operačního systému jako procesory dva, takže může souběžně probíhat několik threadů (úloh) ➔

PLACENÁ INZERCE

Vaše data ochráníme,
dávejte pozor na sebe.

SOLID CZECH s.r.o.
Dolní Bečva 602
756 55
Tel: +420 571 647 100
Fax: +420 571 647 220
E-mail: prodej@solid-czech.cz

www.caselogic.cz

LADĚNÍ SYSTÉMU

VĚTŠÍ VÝKON PRO PROGRAMY

ÚKLID REGISTRU

Nástroj **Fresh UI** zobrazuje veškerá nastavení registru podle programů a aplikací. Například Windows Messenger, který je součástí XP, můžete několika kliknutími myši jednoduše zakázat. Díky intuitivnímu ovládání mohou s tímto nástrojem snadno pracovat i začátečníci.

Informace: www.freshdevices.com

ÚKLID NA PEVNÉM DISKU

Nástroj **G-Lock Temp Cleaner** hledá zbytečné soubory na místních discích a v síti. Tyto soubory pak skončí v seznamu, ze kterého je můžete vymazat.

Informace: www.glocksoft.com

OPTIMÁLNÍ NASTAVENÍ PAMĚTI

Program **RAM Idle LE** je užitečným pomocníkem hlavně v počítači s menší pamětí, protože uklízí oblasti paměti a uvolňuje další RAM. Kromě toho také ještě používané oblasti RAM ukládá do stránkovacího souboru na disku, čímž Windows XP výrazně zrychluje.

Informace: www.tweaknow.com

→ tétohož programu. Tím lze práci v některých programech zrychlit zhruba o 20 procent.

Windows XP podporují hyperthreading „od service packu 1“. Pokud ho máte nainstalovaný a vlastníte zároveň některý z výše popsaných procesorů, měli byste zapnout funkci hyperthreadingu v BIOSu. Ve většině počítačů ji najdete v nabídce „Advanced“ v části „CPU Configuration“ jako „Hyper Threading Technology“.

Windows XP by pak při příštím spuštění měla změněnou konfiguraci hardwaru automaticky poznat a nainstalovat podporu pro hyperthreading. Jestli se změna nastavení podařila, poznáte ve Správci zařízení. Pravým tlačítkem klikněte na „Tento počítač“ a vyberte „Vlastnosti“,

„Hardware“, „Správce zařízení“. U položky „Procesory“ by se měl objevit dvakrát procesor vašeho počítače.

11 Optimální nastavení sítě (Windows 2000, XP)

Ve Windows standardně najdete aktivní tzv. plánovač paketů technologie QoS. QoS (Quality of Service) popisuje několik postupů, jak optimalizovat síťový provoz přes pomalejší připojení. V případě relativně rychlých sítí, např. místních sítí s rychlostí přenosu 100 Mb, je plánovač paketů technologie QoS zbytečný. Naštěstí se dá jednoduše vypnout. V nabídce „Start“ klikněte na „Všechny programy“, „Příslušenství“ a „Komunikace“ a vyberte „Síťová připojení“. Pravým tlačítkem klikněte na „Připojení k místní síti“ a vyberte „Vlastnosti“. Na záložce „Obecné“ zrušte zaškrtnutí položky „Plánovač paketů technologie QoS“. U připojení k internetu byste však měli tuto službu nechat zapnutou, protože může zvyšovat rychlost připojení.

Tuto službu můžete u rychlejších sítí klidně vypnout.

RYCHLEJŠÍ VYPÍNÁNÍ

V NÁSLEDUJÍCÍCH TIPECH VÁM UKÁŽEME, JAK UVÉST WINDOWS RYCHLEJI DO HLUBOKÉHO SPÁNKU.

12 Rychlejší ukončení služeb (Windows 2000, XP)

Pokud se některá ze služeb nedá při vypínání Windows ukončit, pokouší se o to systém ve standardním nastavení ještě dalších 20 sekund. Teprve poté službu násilně ukončí. Těchto 20 sekund však můžete změnou v registru zkrátit.

Z nabídky „Start“ zvolte „Spustit“ a zadejte příkaz „regedit“. Vyhledejte složku „HKEY_LOCAL_MACHINE\System\ControlSet001\Controls“ a v ní klíč „WaitToKillServiceTimeout“. Poklepejte na něj a snižte hodnotu např. na „5000“, což odpovídá pěti sekundám. Potvrďte změnu nastavení kliknutím na „OK“ a zavřete Editor registru.

13 Rychlejší ukončení programů (Windows 2000, XP)

Stejně jako u služeb i u programů se občas stává, že je Windows nemohou ukončit. Dobu do radikálního ukončení programu můžete zkrátit. Navíc můžete vypnout i hlášení Windows.

V registru vyhledejte složku „HKEY_CURRENT_USER\ControlPanel\Desktop“ a poklepejte na klíč „WaitToKillAppTimeout“. Nastavte hodnotu na „5000“ (5 sekund). Ve stejné složce poklepejte na „AutoEndTasks“ a místo „0“ zadejte „1“. Windows budou od této chvíle ukončovat při vypínání počítače všechny programy automaticky, aniž by se vás na cokoliv ptala.

14 Vypínání počítače přes příkazový řádek (Windows 2000, XP)

Ve Windows XP existuje speciální program, jehož pomocí můžete ovládat vypínání počítače. Pokud si navíc vytvoříte zástupce na ploše, budete moci vypínat počítač rychle a jednoduše jedním kliknutím.

Zmiňovaný nástroj se jmenuje *Shutdown* a najdete ho ve složce „C:\Windows\System32“. Pravým tlačítkem klikněte na plochu a vyberte „Nový“, „Zástupce“. V dialogovém okně klikněte na „Procházet“ a vyhledejte soubor *shutdown.exe*. Na konec příkazového

PLACENÁ INZERCE

→ řádku ještě přidejte „-s“ a „-t 00“. Kompletní příkazový řádek tedy bude vypadat takto:

```
shutdown.exe -s -t 00
```

Hodnota „00“ udává dobu prodlevy v sekundách, po níž Windows počítač vypnou. Seznam všech možností najdete v rámečku.

Poté klikněte na „Další“ a zadejte název zástupce, např. „Vypnout počítač“. Nakonec klikněte na „Dokončit“. K vypnutí počítače teď stačí dvojitě kliknutí na vytvořeného zástupce...

Jde to ale i pohodlněji, pokud zadáte příkaz „shutdown.exe -i“. V tom případě se otevře dialogové okno, jehož název „Dialog

Vzdálené vypnutí“ naznačuje, že se hodí i k ovládní dalších počítačů v síti. Klikněte na „Přidat“ a zadejte název počítače. Z roletové nabídky vyberte, zda chcete počítač vypnout, restartovat, nebo zda se chcete pouze odhlásit. Pokud zaškrtnete „Upozornit uživatele“, objeví se okno s odpočítáváním do vypnutí systému. Doba odpočítávání můžete nastavit v části „Zobrazit upozornění po dobu“. Aby bylo tlačítko „OK“ přístupné, musíte v části „Přehled událostí vypnutí“ vybrat některou z „Možností“, resp. pokud vyberete „Jiné (plánováno)“ nebo „Jiné (neplánováno)“, musíte vložit nějakou poznámku do pole Komentář.

Nástroj shutdown.exe je pouze součástí Windows XP. Můžete ho však klidně zkopírovat do Windows 2000 a používat. Ve Windows 9x a NT bohužel nefunguje.

■ ■ ■ Roland Freist, autor@chip.cz

PŘEHLED VŠECH MOŽNOSTÍ

Kód	Význam
L	Odhlásit
S	Vypnout
R	Restartovat
A	Přerušit vypínání
M \ \ NÁZEV POČÍTAČE	Spustit program shutdown.exe pro jiný počítač v síti
T XX	Prodleva xx sekund před vypnutím počítače
C „KOMENTÁŘ“	Komentář k vypínání počítače, max. 127 znaků
F	Vypnout počítač i v případě, že jsou některé aplikace ještě spuštěné

Nástroj shutdown.exe ovládá i vypínání počítačů v síti.

PLACENÁ INZERCE

NAVRCHOLU.cz

www.navrcholu.cz
sales@navrcholu.cz
 +420 244 003 110

Profesionální systém pro sledování a analýzu návštěvnosti internetových stránek

Základní nástroj pro realizaci a optimalizaci internetového marketingu

Již od 90 Kč/měsíc
 Službu si můžete vyzkoušet jeden měsíc v exkluzivním tarifu Platinum ZDARMA.

- pochopíte, co vaše návštěvníci nejvíce zajímá, odkud přicházejí a jak se na webu chovají
- ověříte si, jak účinný je váš internetový marketing a jestli se vám vyplácí optimalizace pro vyhledávače
- poznáte technické vybavení a zobrazovací možnosti svých uživatelů
- porovnáte svou návštěvnost s webovými stránkami konkurentů v přehledných žebříčcích

Kupón pro 10% slevu: NAVRCHOLU-10MCP

Uvedený kupón zadejte při on-line objednávce.

Music Morpher Gold 2

Pohrajte si s hudbou

Jestliže vás již omrzelo poslouchat stále dokola stejné hudební CD disky, máte možnost si udělat své. Aplikujte na ně některé z řady filtrů anebo si pomocí mikrofону nahrajte vlastní karaoke a přikrášlete ho některou z hlasových transformací. Pro umocnění celkového dojmu z povedeného díla je třeba vypálit ho na audio CD a vytisknout jeho obal. Při tom všem vám může pomoci program Music Morpher Gold.

Všechny transformace zvuku jsou aplikovány v reálném čase a pomocí integrovaného přehrávače můžete snadno ověřit výsledek. Mezi podporované vstupní, a ve stejném složení i výstupní formáty patří

rozeznat algoritmicky řeč od ostatních zvuků, které jsou na blízkých frekvencích, je téměř nemožné.

Navíc každé zpracování zvukových souborů může být rozšířeno o desítky doplňko-

K transformaci lze přidat i dodatečné efekty. Ve freeware verzi je jich cca jen třetina.

samořejmě klasický WAV i MP3, dále WMA, ASF, Audio CD, ale i Monkey audio a OGG. Music Morpher dovolí načítat M3U playlisty a je schopen dávkově zpracovat více souborů najednou.

Program nabízí své funkce v sedmi kategoriích, které si přiblížíme v následujícím textu.

ZÁKLADNÍ TRANSFORMACE

Mezi deset specialit pro zpracování zvukových dat patří změna výšky a zabarvení mluvené řeči, extrahování/odstranění zpěvu (algoritmus pracuje s předpokladem, že hudební doprovod je nahrán ze stran, zatímco řeč ze středu), robotizace, automatické přidání (pomocí analýzy začátku skladby) bubnového doprovodu pro zvýraznění rytmu a Cher modulation, pozměňující hlas podobně jako v písni Believe od zpěvačky Cher.

Většina transformací nepracuje stoprocentně, ale nelze za to výrobce vinit –

vých efektů typu Hala, Ping-pong hlasitost apod., jichž se dá současně aplikovat hned několik.

ROZŠÍŘENÁ TRANSFORMACE

Modul „Advanced“ navíc přidává několik filtrů (frekvenční, odstranění šumu atd.), které poskytují dost možností nastavení a jsou určeny spíše znalým uživatelům. Navíc program zpřístupní DirectX audiofiltry

Díky modulu Advanced lze pracovat s filtry, jsou ovšem určeny znalejším uživatelům.

OMEZENÍ FREEWAROVÉ VERZE

- nelze kombinovat více než dva efekty;
- nelze vytvářet komplexní efekty;
- některé efekty nelze plně nastavit;
- nahrávání z mikrofónu omezeno na 1 minutu;
- pouze dva druhy bubnového doprovodu (oproti 25).

a dovolí tak použít úpravy zvuku pocházející od třetích stran.

EDITOR VZORKŮ

Obsažený editor zvukového záznamu poskytuje tři editační funkce – copy, paste, cut. Lze pracovat s jedním nebo oběma kanály, mazat, kopírovat a vkládat nebo mixovat označené úseky. Navíc na označený úsek nebo celý soubor můžete aplikovat všechny dostupné efekty a transformace.

EDITOR CD OBALŮ

„Cover“ obsahuje tři šablony definující tvar obalu a samotného CD. Bohužel šablony nelze změnit, a s programem tedy vytvoříte pouze obaly na klasické CD s původní, silnější krabičkou.

Všechny funkce jsou graficky znázorněny ikonou a dovolují přidat obrázek na pozadí s úpravou jeho velikosti a pozice, s možností roztáhnutí, zvětšení nebo dlaždicového poskládání. Vkládanému textu lze nastavit písmo, barvu, velikost a rotovat ho po 90 stupních.

GRABOVÁNÍ CD

„Grabber“ je jednoduchý modul pro nahrávání stop z audio CD. Po načtení obsahu CD lze jednotlivé skladby ručně pojmenovat – jiná možnost nezbyvá, Music Morpher se totiž neumí připojit na internetovou databázi CDDb. Uložit skladby lze do všech podporovaných formátů. →

MUSIC MORPHER GOLD 2.0.91

Cena freeware (omezený Basic) / cca 100 eur (plná Plus verze)

Internet <http://mp3-player.audio4fun.com>

➔ Pozn.: Pro správné použití CD mechaniky musíte mít nainstalovány ASPI ovladače (www.adaptec.com). Přesto se nám při testování nepodařilo vyzkoušet jakoukoliv činnost s přístupem na combo CD mechaniku Sony – grabování, ani vypalování (viz dále). Morpher mechaniku prostě nenašel.

VYPÁLENÍ CD

Přímo z Morpheru lze pálit vlastní audio CD pomocí modulu „Burner“. Vytvořené hudební kompilace si můžete uložit do souboru s příponou .ACD (obdoba playlistu) pro pozdější úpravy nebo opakované vypalování.

KATALOG AUDIOSOUBORŮ

„Organizer“ je určen ke správě audiosouborů. Do stromové struktury v levé části můžete přidávat vlastní složky, umísťovat do nich jednotlivé skladby a také importovat již existující do .M3U playlistu (bohužel export možný není).

Nutno podotknout, že Organizer se nechoval podle očekávání: nefungovalo mazání, přejmenování vytvořených adresářů ani přetahování souborů mezi playlisty, ač tyto funkce program dovoluje. Občas se také nezdařilo přidat soubory do playlistu.

Katalog souborů Organizer v mnohém připomíná standardní Průzkumník z Windows.

DOBŘÉ TRANSFORMAČNÍ EFEKTY

Music Morpher Gold je zajímavý program na hraní. Umí od všeho kousek, ale špatnou podporou CD mechanik, funkčními chybami v Organizeru i bujarým grafickým vzezřením nebudí dojem produktu maximální kvality. Většina jeho funkcí se dá nahradit jinými free-warovými programy, které sice nejsou schované pod jednou střešou, ale dokáží toho ve svém oboru více a fungují spolehlivěji.

Co se naopak dá ocenit, jsou transformační efekty snažící se např. odstranit či extrahovat hlas, které by se jinde hledaly těžko, a asi jen kvůli jejich dalšímu rozšíření v Plus verzi se vyplatí investice do placené varianty. ■ ■ ■ Petr Zákostelný

WAVe editor je pro běžné potřeby dostatečný.

PLACENÁ INZERCE

Potřebujete to zvládnout rychleji?

Pořídte si LYNX PowerMedia XXL - procesor Intel® Pentium®4 s technologií HT vám umožní pracovat na dvou úkolech současně.

LYNX PowerMedia XXL

Intel® Pentium®4 s technologií HT 2,80GHz

procesor Intel® Pentium® 4 2,8GHz HT • operační systém Microsoft® Windows® XP Home • paměť 512MB DDR400 dual • grafická karta GeForce FX-5200 128MB DDR TV-out DVI • zvuková karta 6 kanálová S/PDIF out • síťová karta 10/100/1G • pevný disk 120GB 7200 ot. • optická mechanika DVD-RW DVD+/-RW Black, 8x/8x 2MB • IDE • FDD • optická myš • klávesnice • černá skříň H600 ATX • zdroj 350W PFC EZU • 4x USB 2.0

LYNX RYCHLÝ

21.990,-
26.168,- vč. DPH

Pro Tools LE 6.4

Továrna lehké verze

O Pro Tools LE jsme na stránkách Chipu už psali dávno, ať už to bylo v souvislosti s Digi001, nebo v souvislosti s MBoxem. Jenže firma Digidesign se, na rozdíl od jiných výrobců, nechová jako splšený jankovité kůň a nechrlí každou chvíli na trh nové produkty, nýbrž svůj software přizpůsobuje. A tak si můžete být jisti, že s jejím vybavením se nějakou dobu obejdete bez upgradu počítače.

Jak se žije se šestou verzí Pro Tools LE, jsem zkoušel s MBoxem vybaveným tzv. Factory bundlem. Samotnému hardwaru se příliš věnovat nebudu, protože jsem o něm na stránkách Chipu psal již před více než rokem. Ale alespoň pro připomenutí: jedná se o externí zvukovou kartu se dvěma analogovými a dvěma digitálními vstupy.

Zatímco v první vlně, v době svého uvedení na trh, byl MBox vybaven pouze Pro Tools LE 5.3 a několika plug-iny, dnešní softwarová nabídka uspokojí snad i ty nejnáročnější audiofilly. Vedle Pro Tools najdete ve výbavě MBoxu ještě speciální verze programů Ableton Live a Propellerheads Reason. (Jen taková odbočka – jak se nám kruhy pěkně uzavírají. V USA distribuuje Propellerheads a Ableton firma M-Audio. Tu nyní koupila společnost Avid, jejíž dceřinou firmou je i Digidesign.) Dále v balíku najdete produkty firmy IK Multimedia (Sampltank SE, Ampli-tube LE a T-Racks EQ).

PRO TOOLS LE 6.4

Specializovaný software pro nahrávání a editaci zvukových stop.

Požadavky na systém (MBox Factory) PC
počítač kompatibilní s požadavky Windows XP, Windows XP+Service Pack 1, 256 MB RAM, USB port;

Požadavky na systém (MBox Factory) Mac
počítač kompatibilní s požadavky Mac OS X, 512 RAM

Vyrábí Digidesign (www.digidesign.com)

Zapůjčil Mediaport Pro, (www.mediaport.cz)

Cena 13 509 Kč

+ JEDNODUCHÁ A EFEKTIVNÍ PRÁCE

+ VELKÉ MNOŽSTVÍ UŽITEČNÉHO SOFTWARE A PLUG-INŮ

+ KOMPATIBILITA S PŘEDCHOZÍMI A VYŠŠÍMI VERZEMI

- NEPODPORUJE PŘÍMO MP3

- MIDI EDITOR

PRO TOOLS LE 6.4

K historii se Digidesign staví podobně jako čeští komunisté – formou kontinuity a diskontinuity. Pokud se mluví o diskontinuitě, jedná se především o neochotu firmy používat jakýkoliv jiný operační systém než ten nejnovější. Pro Tools 6.4 běhají výhradně na Windows XP, u nichž si ještě vyžadají Service Pack 1, a na Mac OS X. Kontinuitu však spatřuji ve všem ostatním. První otevření programu sice nabízí okouzující pohled na krásná, zakulacená, modře podsvícená tlačítka ve stylu Mac OS X, ale již druhý pohled napoví, že se jedná pouze o barevně upravené, ale důvěrně známé prostředí. Jestli se něco změnilo, je to především jádro programu, který běhá spolehlivěji a efektivněji.

Pro uživatele je důležité, že se vůbec nemění styl práce (oproti verzi 5). Na hlavní liště PT6 najdete stejná tlačítka pro ovládání editačních modů a zobrazení. Stejná tlačítka a stejné klávesové zkratky mění kurzor na důležité nástroje, které se každý, kdo alespoň tuší, co by chtěl udělat, naučí bleskurychle ovládat.

Pro Tools vždy vynikaly svou geniální jednoduchostí. Veškerá práce je situována ve dvou oknech. Mix Window nabízí kompletní

mixpult, v němž se nádherně jednoduše propojí cokoliv s čímkoliv. Vyjma zakulacených tlačítek vypadá stejně jako jeho předchozí verze. Jeho fadery však (v závislosti na projektu) mohou jít až do +12 dB, a k tomu mají ještě jednu praktickou vlastnost: stisknutím tlačítka se symbolem faderu na šavli získáte její plovoucí kopii, takže můžete upravovat hlasitost při přehrávání a zároveň vidět, jak se vám zapisuje automatizace v editačním okně.

Edit Window, v němž se až na závěrečnou míchačku odehrává prakticky vše, doznalo jen malých změn. Nabízí přístup opravdu ke všemu. Všechny parametry tracků – od hlasitosti přes inzerty až po ovládání automatizace – jsou v něm dostupné. Na jedné obrazovce zároveň vidíte všechny audiosoubory použité v projektu a můžete je snadno tahat do stop. Jednoduše se též můžete rozhodovat, které stopy (nebo skupiny) zrovna vidět chcete, a které ne. Spolu se spoustou klávesových zkratk je tento systém ideální pro práci. Nemrháte totiž svou kreativní energií na vymyšlení cest, jak něco udělat. Cesta je větší, jedna a je dostatečně zřetelná, takže se můžete v klidu soustředit na hudbu.

Nějaké zásadní novinky v šestce však přece jen najdete. Velice příjemná je podpora ReWire, díky němuž můžete Pro Tools propojit s (příloženým) Reasonem. Oživením je i možnost importovat QuickTime video a pracovat s ním. Instalace Pro Tools 6.4 nabízí →

Mix Window se příliš nezměnilo.

→ také DV Toolkit pro přesnou synchronizaci videa s audiem. Bohužel však jen ve 30denní trial verzi.

Součástí LE Factory je i výborný dynamický efekt Maxim.

Další zajímavou novinkou je DigiBase, což je vlastně alternativní správce vašeho počítače, který vám pomáhá hledat audio a MIDI soubory použitelné v projektu. Navíc spravuje vaše disky – určuje, který je nahrávací, který je jen pro playback a který je využitelný jen jako odkládací prostor. Pro Tools pro to mají velice přísná pravidla, i když se mi je nepodařilo přesně zjistit. Můj největší a nejrychlejší disk s největší cache (jako stvořený pro nahrávání) striktně označily jako „Transfer“ a nenechaly si to vymluvit (zato ho však dokázaly odpojit – unmount – tak, že ho systém nenašel).

Pro Tools LE nabízejí uživatelé až 32 stop (nebo 16 stereo), což ze strany Digidesignu může vypadat jako drobné škudlilství. Nicméně si myslím, že tenhle počet je dostatečný. Co mě spíš mrzelo (abych jen nechválil), je fakt, že oblíbený formát MP3 můžete importovat a exportovat pouze po aktivaci Pro Tools MP3 Option. A myslíte, že zadarmo?

BOMB FACTORY...

Nevýhodou Pro Tools kdysi bývala nedostupnost levných, nebo dokonce freewarových plug-inů. To proto, že Digidesign používá specifické formáty RTAS (Real Time AudioSuite) a AudioSuite. Komunita používající VST je přece jen o něco větší. Nicméně v Digidesignu sáhlí po svých skvělých kontaktech a své uživatele vybavili sadou plug-inů od jednoho

Bomb Factory BF76 nakopne každý nástroj.

z předních výrobců RTAS (a TDM – pro „velké“ Pro Tools) Bomb Factory. Starší uživatelé si je mohou stáhnout ze stránek Digidesignu.

S MBoxem či Digi002 tak můžete zcela zdarma používat legendární kompresor BF76, který dokáže nakopnout opravdu jakýkoliv nástroj. Měřicí nástroje (BF Essential Correlation Meter, BF Essential Meter Bridge, BF Essential Noise Meter) nejsou v pravém slova smyslu efekty, ale jsou velice účinnými pomocníky při správném nahrávání – měří intenzitu šumu a hlasitosti signálu.

Jestli je nějaký nástroj obzvlášť šikovný, je to Essential Clip Remover. Tento plug-in je k dispozici pouze jako AudioSuite (nedá se aplikovat v reálném čase). Jeho pomocí jednoduše a rychle odstraní z regionů místa, kde jde signál „do červených“. Pro zpestření nabízí sada ještě Funk Logic Mastererizer, který je vskutku nepopsatelný. Tenhle efekt svými třemi potenciometry přidává do zvuku šumu, lupance a hučení – podobně jako třeba Grungelizer ve VST. To však asi využijete pouze tehdy, když chcete simulovat zvuk starého filmu nebo desky.

Výborný třípásmový ekvalizér Meequalizer s parametrickými středy

Posledním kouskem ze sady Bomb Factory, který se velmi hodí, je RTAS ladička. MBox má velice malou latenci (při použití s ASIO aplikací, Nuendem, které ji měří, dosahuje 6 ms, což je na tak „staré“ zařízení velice slušné), takže se dá použít i pro živé hraní a živý odposlech při nahrávání. Jednoduše tak, že zapojíte nástroj do vstupu, aktivujete stopu pro nahrávání, navěsíte na ni efekty – a je to. Když máte dobrou a přesnou ladičku v počítači (ta od Bomb Factory je lepší než mnohé analogové), nemusíte už nástroj ani odpojovat.

To, že se přes Pro Tools dá hrát bez zpoždění „naživo“, využijete například tehdy, když hledáte zvuk na dalším přibaleném efektu – Amplitude LE od IK Multimedia. Tento plug-in je zjednodušenou verzí rozsáhlého simulátoru kytarových a basových aparátů. Po pravdě řečeno, pracovalo se mi s ním daleko lépe než s „ostrou“ verzí. Nabízí pouze tři typy zesilovače, tři typy reproduktoru, gate, reverb, overdrive a delay, ale zvuk, který vytváří, je čistě „analogový“ a pěkný. A znáte to – čím více čudlíků máte, tím větší je šance, že si zvuk zkazíte.

Příjemným doplňkem je i perfektní parametrický ekvalizér T-Racks EQ, též od italské →

Páté Fórum digitální fotografie

2. listopadu 2004

v pražském Kongresovém centru

Nejrozsáhlejší vzdělávací akce zaměřená na fotografii pořádaná v roce 2004.

Fórum digitální fotografie mj. nabízí:

- ◆ Setkání s odbornými publicisty v čele s Ondřejem Neffem
- ◆ Přes 40 značek fototechniky k osahání a otestování
- ◆ Praktický workshop s modelkami
- ◆ Setkání s profesionálními fotografi
- ◆ Inspirace od profesionálních grafiků

... a to vše

za cenu od **350 Kč!**

Registrace nutná – viz www.digiforum.cz

Co Vás konkrétně čeká?

Společný program:

Partnerská výstava

Nejučenější prezentace digitální fototechniky v ČR v roce 2004.

Otevřený workshop

Vyzkoušejte si práci v prostředí profesionálně vybaveného fotoateliéru a to hned s několika modelkami!

www.digiforum.cz

Specializované přednáškové sály:

SÁL 1 – Přednášky pro začínající a mírně pokročilé fotografy

SÁL 2 – Profesionální ateliérová fotografie

SÁL 3 – Pokročilé zpracování digitálního obrazu

Informace a registrace:

www.digiforum.cz

Pořadatel: Institut digitální fotografie,
Hájkova 2, Praha 2 • tel.: 296 200 051
e-mail: info@idif.cz

IDIF

pořadatel

OLYMPUS

Vaše Přítelství, Naše Budoucnost
generální partner

DigitálníFoto

hlavní mediální partner

MEDIASTORE

www.mediastore.cz
maloobchodní partner

mediální partneři

fotografavani.cz

font

font

CHIP

Softwarové noviny

počítač

→ firmy IK Multimedia, a Sampletank SE, jenž se k Pro Tools dodává s 270 MB vzorků, takže jeho pomocí doplníte své skladby o zvuk nejrůznějších nástrojů – od bicích přes klávesy až po smyčce.

Také Edit Window bude uživateli starších verzí povědomé.

LE FACTORY

Až potud jsem mluvil o standardní softwarové výbavě současného MBoxu (Digi002). To, co z něj však dělá LE Factory, je kromě příplatku také iLok (USB hardwarový klíč s možností vložení SIM karty) s instalací dalších plug-inů. Těmi nejzajímavějšími jsou bezpochyby simulace hardwaru JoeMeek, které patří ke špičce studiového vybavení (v Čechách na ně však narazíte poměrně zřídka). VC5 Meeqalizer je třípásmový ekvalizér s parametrickými středy. Nejde však jen o frekvence. Meeqalizer sice pracuje na svých pásmech, ale zbytku zvuku dodává

jakousi zvláštní šňavu a příděch. Je to čistá kopie analogu. Stejně tak i SC2 Photo Optical Compressor – to je čistý nakopávač.

Pokud nejste spokojeni s delayi, které nabízí DigiRack (základní efektové vybavení PT), a že jich není málo, určitě vás potěší Moogerfooger Analog Delay, který s kytarou, basou nebo zpěvem dokáže nadělat psí kusy. A když už jsme u zpěvu, kam jinam by se hodil Golos Kosmonavta – modulační efekt od Bomb Factory?

Šťastnější, nebo alespoň bohatší majitelé Digi002 mají svou Factory rozšířenou ještě o SansAmp – skvělou simulaci zesilovačů, Moogerfooger Ring Modulator a další. A kdyby vám i tohle bylo málo, vězte, že pomocí aplikace firmy FXpansion můžete Pro Tools rozšířit o kompatibilitu s VST plug-iny a nástroji. Potažmo s tím souvisí i možnost využít TC Powercore a podobně. (I když musím říct, že v něčem je mi RTAS přece jen bližší. Mimo jiné v tom, jak málo výkonu CPU plug-iny spotřebovávají.)

ZÁKLAD PRO DOBRU PŘÍPRAVU

Digidesign vytvořil po vzoru svých konkurentů na trhu vynikající softwarový balík. Zatímco v době prvního vydání mi MBox připadal jako předražená hračka (byla to ostatně snad první USB zvukovka na trhu), s dnešní výbavou může cenově směle konkurovat podobným produktům. Navíc nemohu nezpomenout jedno ze zásadních měřítek. Profesionálním studiím zatím stále

Plovoucí fader je příjemný pomocník.

ještě vládnu Pro Tools, ať už se jedná o Pro Tools |HD, nebo o některou ze starších (též stotisícových) verzí, a ty jsou se systémy Pro Tools LE kompatibilní. Čas strávený na přípravě doma ušetří čas na nahrávání ve studiu. A ten je o poznání dražší... ■ ■ ■ Jakub Tureček

AUDIONOVINKY

nVidia/BionicFX

Ne, nepřepsali jsme se, skutečně má mezi audionovinkami místo i tato firma, jež vyrábí převážně grafické čipy. Společnost BionicFX totiž vyvíjí aplikaci, která procesory nVidie přinutí počítat audiodata. Využije k tomu aplikaci AVEX (Audio Video Exchange), která audiodata převede na RGB, nechá je spočítat GPU a převede je zpět na audio. Budoucnost je ohromná. Více na www.bionicrofx.com.

Steinberg

Ještě jsme si ani nestihli zvyknout na druhé verze a Steinberg už přichází s Cubase SX 3. Ta má přinést lepší možnosti skladatelům, podporu souborů ACID a mnohé další. Další podrobnosti hledejte na www.steinberg.net.

Cakewalk

Ani největší zámožská konkurence Steinbergu nespí. Další verze, tentokrát už čtvrtá, se dočkala její vlnkové loď Sonar. Inovací je tolik, že by se ani jejich výčet do takovéto zprávičky nevešel. Proto raději zabruste na www.cakewalk.com.

Digidesign

Živo je i v Digidesignu (www.digidesign.com), tentokrát na poli plug-inů. Firma přináší vícepásmový kompresor Smack a ve spolupráci s Trillium Lane Labs hned dva další: TL EveryPhase a TL Space. Samozřejmě pro RTAS a TDM.

URS

A když už jsme se tento měsíc bavili o RTAS plug-inech, nelze pominout počín firmy URS (www.ursplugins.com). Jejich „entry level“ ekvalizér (entry míněno cenově) BLT EQ by měl stát do stovky dolarů (i když ani to není příliš laciné).

Edirol

To, že USB port ještě zdaleka není mrtev, dokazuje i Edirol (divize firmy Roland). Před nedávnem přišla na trh s novým rozhraním UA-25. Má XLR i TRS vstupy, MIDI rozhraní a pracuje až v kvalitě 24 b/96 kHz. Zařízení by mělo stát kolem 300 dolarů. Více na www.edirol.com.

inzerce

M-Audio FireWire 1814, ESI QuataFire 610

FireWire do bytu

Připojovat zvuková zařízení přes bleskurychlé rozhraní FireWire není zase až tak docela nový nápad. FireWire dokáže posílat do počítače obrovské množství dat (tedy velký počet audiokanáů) a zároveň umožňuje umístit převodníky daleko od rušivých elementů uvnitř počítače. Už několik let si pohodlí rozžhaveného drátu užívají milovníci Maců v profesionálních studiích. Blýská se na časy a FireWire zvukovky míří i k nám smrtelníkům.

Jedním z prvních výrobců FireWire audiokaret byla firma MOTU, záhy se však k tomuto trendu připojila spousta dalších společností, až se nakonec mezi ně prodrali i korejsí draci. K nim patří i společnost ESI, která na trh přinesla kartu QuataFire 610. Tahle krabička o rozměrech 144 x 100 x 44 mm první FireWire vlašťovky rozhodně nepřipomíná. Ty totiž byly určeny především pro studia, takže zabíraly celou šířku racku. QuataFire nabízí na předním panelu dva hybridní konektory, do kterých lze připojit jak canon (mikrofon), tak 6,3mm jack (linka, nástroj) – každý má své ovládání vstupního zisku. QuataFire 610 má vestavěné mikrofonní předzesilovače, které jsou velmi tiché (bez šumů), a umožňují tak velice kvalitní nahrávání – na profesionální úrovni.

Přední a zadní panel externí zvukovky ESI QuataFire 610

Číslo 610 však naznačuje, že QuataFire nezůstává jen u dvou vstupů. Je to tak. Většinu I/O najdete na zadním panelu přístroje. Dva cinchové vstupy, čtyři cinche jako výstup a dva výstupní stereojacky (6,3 mm) doplňuje dvojice cinchů pro digitální vstup a výstup (S/PDIF). Poslech 7.1 surround není tedy problémem. Když k tomu ještě připočtete dva páry MIDI I/O, vypadá zadní panel jako řešeto.

K přístroji se standardně dodává i napájecí adaptér, ten však není potřeba, protože přístroj si „šťávu“ dokáže obstarat přes FireWire port.

V praxi se karta QuataFire 610 chová velice zodpovědně. Umožňuje nahrávat až 24 b/96 kHz bez toho, aby se kousala nebo dělala nějaké nepřístojnosti. Jediné, co mě nepříjemně překvapilo, byla hodnota, na kterou se dostala latence (zpoždění, s jakým zvukovka přehraje nahrávaný zvuk). 10 ms mi u FireWire zařízení připadá hodně. Řekl bych však, že je to jen otázka verze ovladače, protože manuál se tváří, že by se uživatel měl dostat až na 2 ms – což už je opravdu uchem nepostřehnutelné.

I když se to možná na první pohled nezdá, cena tohoto poloprofesionálního zařízení je víc než příznivá.

M-AUDIO FIREWIRE 1814

Americká firma M-Audio dlouhou dobu FireWire opomíjela. Údajně proto, aby počkala, až bude toto rozhraní opravdu standardem u všech počítačů. Podle toho, jakou rychlostí nyní FW karty chrílí na trh, se tak už patrně stalo.

Její nejnovější model 1814 je opravdové dělo. Jeho cena sice napovídá, že si ho budou pořizovat jen ti největší nadšenci, stále je však ani ne poloviční oproti prvním FireWire zařízením. A řekl bych, že nabízí mnohem víc.

Stejně jako ESI QuataFire i model 1814 disponuje dvěma hybridními vstupy s mikrofonními předzesilovači. Ovšem analogových vstupů najdete na zadním panelu hned osm a těsně vedle nich i čtyři jackové výstupy. Počet vstupů rozšiřuje ještě optické digitální rozhraní ADAT (8 in, 8 out), které opravdu nemůže nechat nikoho na pochybách, že se jedná o profesionální zařízení.

FireWire 1814 se hodí pro malá domácí studia, jimž umožní nahrát prakticky cokoliv, ale také pro živé hraní profesionálního DJ. Právě pro tyto účely má na předním panelu dva nezávislé sluchátkové výstupy. Že je k tomu karta také určena, dokazuje i dodávaný software Ableton Live a speciální verze Reason Adapted od Proppelerheads.

Se všemi programy, které jsem zkoušel (Nuendo, Reason, Live) pracoval model 1814 bezchybně. Zvuk zařízení je perfektní a čistý. Jeho ASIO driver dovolil až 2,1ms latenci, a to bez zadržování. Firma M-Audio je svými bezproblémovými ovladači pověstná.

FireWire 1814 americké firmy M-Audio je ve svém oboru opravdové dělo.

Stejně jako QuataFire i FireWire 1814 lze napájet přímo z portu FireWire, takže se dá pohodlně použít jako přenosné studio kdekoliv. Pokud máte v notebooku dobré baterky, můžete s ním třeba nahrávat zpěv ptáků. Mně osobně by však víc bavila možnost odnést si ho do zkušebny a bez zbytečného drátování a propojování nahrát zkoušku a výsledek si pohodlně zpracovat doma. ■ ■ ■ Jakub Tureček

M-AUDIO FIREWIRE 1814

Zvuková karta s FireWire rozhraním.

Požadavky na systém PC WXP (SP1)/W2k (SP4), P3 - 800 MHz, 256 MB RAM, DirectX 9.0b, IEEE1394 port;

Požadavky na systém MAC OS 9.2.2/OS X 10.2, G3 800 MHz, 256 MB RAM, IEEE1394 port

Zapůjčil Disk Multimedia (www.disk.cz)

Vyrábí M-Audio (www.m-audio.com)

Cena 22 290 Kč

ESI QUATAFIRE 610

Zvuková karta s FireWire rozhraním.

Požadavky na systém WXP (SP1), P3 - 500 MHz, 128 MB RAM, IEEE1394 port

Zapůjčil Disk Multimedia (www.disk.cz)

Vyrábí ESI (www.esi-pro.com)

Cena 9900 Kč

inzerce

Seznámení s druhy dostupného servisu a praktické rady

Polámal se notebook, kdopak nám ho opraví..

Při výběru nového notebooku budoucí uživatelé hledají hlavně vysoký výkon a pokud možno také nejnižší cenu. To je však zpravidla ta největší chyba. Většina notebooků na trhu výkonem zcela dostačuje dnešním potřebám.

VÝKON VERSUS CENA

Honba za tím nejvýkonnějším a zároveň cenově dostupným notebookem se nemusí vyplatit z více důvodů. Řekněme si, proč by se měl uživatel zajímat i o jiné parametry, než je pouze výkon procesoru a cena.

Cena hraje pro mnoho uživatelů při výběru velkou roli, ale myslíme i na budoucí péči o notebook, která se může u různých značek a prodejců velmi lišit.

Pro některé firmy znamená nízká cena více zákazníků a tomu jsou schopny obětovat hodně. Nezapomínejme, že nízká cena se zákonitě musí někde projevit. Výrobce často osadí svůj notebook hodně výkonným procesorem, aby ho tak „přibarvil“ a udělal atraktivnějším. Zákazník prahne po výkonu hned „zabere“ a neuvědomí si, že pokud výrobce nešetřil na procesoru, šetřil zcela určitě jinde.

VYBÍRÁME NOTEBOOK

Čím tedy začít? V první řadě si musíme uvědomit, pro jaké účely hodláme notebook používat. Zda bude jeho hlavní náplní kancelářská práce (pracovní notebook), či zábava (multimediální notebook), nebo zda potřebujeme výkonnou sestavu (high-end), určenou pro graficky a výkonově náročné aplikace. Pro každou z těchto činností je vhodný jiný typ notebooku.

My se dále zaměříme na notebooky pracovní, protože u notebooku pořízeného pro zábavu nás některé věci tolik netíží (např. právě rychlost servisu a záruka). →

→ Dostáváme se tedy k hlavní prioritě pro výběr nového notebooku.

SERVIS A ZÁRUKA

V současné době zákon stanoví, že výrobce musí na nový notebook poskytovat záruku minimálně dva roky. Právě u notebooků však musíme počítat s větší poruchovostí, která je dána nejen miniaturizací všech komponent, ale například i častým přenášením (přestože pro to jsou tato zařízení určena). Právě proto bychom se při výběru nového notebooku měli předem seznámit s délkou záruky (2 roky jsou základ, ale jsou i firmy, které poskytují záruku 3 roky, některé dokonce až 5 let, samozřejmě však za řádný příplatek) a dále se samotným servisem – jak funguje a jak garantuje dostupnost náhradních dílů. Důležitou informací je také typ servisu poskytovatelného pro daný notebook. Velkou roli hraje čas strávený v servisu. Jsou firmy, které si počítač převezmou se slovy: „Do 30 dnů se vám ozve.“ Vaše práce pak stojí a vy jste prakticky v bezvýhodné situaci. Samozřejmě ne všechny servery jednotlivých konkurenčních firem fungují stejně. Někteří výrobci

Pády a opotřebení jsou často důsledkem poškození – popraskání kloubů displeje

se snaží zákazníkům nabídnout ty nejlepší výrobky se spoustou doplňků, ale na kvalitní servis bohužel zapomínají. K čemu je nám pak notebook se „super“ hardwarovou výbavou a designem, když najednou nechce fungovat nebo když některá část nefunguje korektně? Je však nutné dodat, že je velmi těžké zjistit reálné schopnosti servisu. Jed-

nou z možností je zeptat se kolegů nebo známých, kteří vlastní notebook, na jejich zkušenosti s danou značkou a servisem. Jedinou jistotou je však servis, resp. druh záruky, kde je jasně garantována doba, do které musí být notebook opraven.

TYPY SERVISŮ

Většina výrobců má pro zajištění servisních služeb pro své produkty uzavřenu smlouvu s jinou firmou, která tyto služby poskytuje. Většinou to při problému, resp. poruše funguje tak, že zákazník odveze svůj notebook k prodejci, u něhož výrobek zakoupil, a ten vadný stroj po kontrole nefunkčnosti pošle do servisu stanoveného výrobcem. V tomto okamžiku musíme počítat s časovou prodlevou – náš notebook putuje od prodejce do servisu a samozřejmě také nazpět. Tento proces můžeme urychlit (a také to doporučujeme), dovezeme-li svůj notebook přímo do daného servisu. Nicméně jsou tu další faktory, se kterými musíme počítat. Většina servisů totiž nemá vlastní sklady, tudíž i když je již notebook v servisu a servisní technik detekoval závadu, oprava může proběhnout až tehdy,

PLACENÁ INZERCE

Uved'te učení v život.

Processor Intel® Pentium® 4 s HT technologií, poskytuje výkon, který umožní studentům být efektivnější.

BRAVE BlueLine H 967 Home

cena 20.560 Kč bez DPH

Počítačová sestava vhodná pro zpracování digitálních fotografií, vzdělávání i hraní počítačových her postavená na nejvýkonnějších desktopových procesorech Intel® Pentium® 4 využívající technologii Hyper-Threading.

- procesor Intel® Pentium® 4 3.0GHz s HT technologií
- Microsoft® Windows® XP Home
- paměť 512MB DDR, (400 MHz)
- VGA GF4 FX 5700LE 128MB DDR, TVout, DVI
- HDD WD 80GB Serial ATA, 8MB, 7200 ot.
- mechanika DVD/CD-RW
- FDD 1.44MB
- modem 56k
- ATX Midi Tower

SLEVY až 50% na veletrhu INVEX, od 11. do 15.10.2004 pavilon B, stánek 9

Studující může využít počítač pro psaní zpráv, prohledávání webových stránek, nebo dokonce k prohlížení fotografií a modelů vědeckých systémů na internetu. S použitím e-mailu mohou komunikovat s jinými studenty nebo učiteli po celém světě. S počítačem BRAVE BlueLine, založeným na procesoru Intel® Pentium® 4 s HT technologií, mohou být školní povinnosti ulehčeny. Zaujímejte si tento počítač a usnadněte učení vašim dětem již dnes.

www.brave.cz

Intel Inside, Intel Inside logo, Intel Centrino, Intel Centrino logo, Celeron, Intel Xeon, Intel SpeedStep, Itanium, Pentium, and Pentium III Xeon jsou ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami Intel Corporation nebo jejich poboček ve Spojených státech a ostatních zemích.

→ když dorazí náhradní díly od výrobce, což může trvat několik dnů, někdy i týdnů. Závisí to na zajištění logistiky dodávek náhradních dílů. Ty se totiž často vozí z ciziny, to znamená v lepším případě z Německa, v horším případě například z Velké Británie, nemluvě již například o Tchaj-wanu. Pokud má však výrobce vše dobře zařízené, mohou i z té největší dálky náhradní díly dorazit například do 5 dnů. Tak či onak, v době čekání jsme bez notebooku a zákonem stanovená reklamační lhůta je 30 dnů. Ale naštěstí i servisy si konkurují. Řada firem se nyní snaží poskytnout svým zákazníkům technickou podporu mnoha různými způsoby. Jedním z nich je tzv. on-site servis, což pro zákazníka znamená, že nemusí svůj počítač nikam vozit, ale že naopak servisní technik dorazí k zákazníkovi na předem domluvenou adresu. V tomto případě je výhodou, je-li notebook ještě trochu funkční a nějaký čas – do příjezdu technika – se na něm dá ještě pracovat. Tyto servisy větši-

nou fungují tak, že oprava je provedena do několika dnů od nahlášení, avšak za další připlatky při koupi je možné případný zásah urychlit, a to například do druhého dne (ve světě jsou takové servisy známé jako Next Business Day – NBD –, což znamená do dalšího pracovního dne). Samozřejmě jsou i případy, kdy práce nepočká, takže se dá zaplatit nadstandardní servis s opravou například do 4 hodin od nahlášení poruchy.

POSTUP PŘI REKLAMACI

Aby servis mohl fungovat, musí být zajištěna technická podpora výrobků, někdy nazývaná hotline. Tato technická podpora je většinou součástí společnosti, která zajišťuje prodej (distribuci) v dané zemi. Zá vadu je možné nahlásit telefonicky, faxem či e-mailem. V případě telefonického vyřízení opravy je k dispozici operátor vyškolený samotnou firmou, se kterým lze zá vadu či problém důkladně prodiskutovat. Faxem a e-mailem se většinou posílá popis zá vady, kterou jsme si jisti.

NEJČASTĚJŠÍ PORUCHY

Jak jsme se již zmínili v odstavci **Servis a záruka**, u notebooků musíme s poruchovostí některých součástí počítat. Nedá se přesně říci, která součást je nejporuchovější, ale dá se předem předpokládat, co by se mohlo rozbít nebo co by mohlo být poškozeno. V první řadě jsou to všechny mechanické součástky, u nichž musíme počítat s částečným opotřebením a s únavou materiálu. Mezi nejčastěji poškozené součástky a jejich zá vady patří například:

- mechaniky CD/DVD a FDD – nečtou média;
- pevné disky – vydávají nestandardní zvuky, BIOS je nedetekuje;
- klávesnice – nefungují některé klávesy;
- ventilátorky – netočí se, vydávají skřípavé zvuky atd.

Na tyto součásti a zá vady se vztahuje záruka a výrobce při reklamaci většinou dodá nové díly. Mezi mechanické součásti musíme počítat také vlastní konstrukci daného notebooku. Zde mohou vznikat takové zá vady, jako

jsou praskliny u pantů krytu LCD displeje, poškození kabelu k LCD při častém otevírání a zavírání víka displeje apod.

Mezi nemechanické součásti patří samotná elektronika – zde většinou dochází k únavě materiálu na integrovaných deskách. To se projevuje zejména vadami procesoru, grafické karty atd. – obvykle selže nějaký čip nebo vznikne špatný kontakt. V takovém případě se mění celá součástka jako celek – tedy celá základní deska.

Posledním typem zá vad, o kterých se zmíníme, jsou rozličné poruchy LCD displejů. LCD je velmi choulostivá část notebooku. Setkáváme se například se zá vadami na podsvícení LCD (nefunkční zá rávka nebo související elektronika) či s mrtvými body (tranzistory) na LCD – ty vznikají částečně mechanicky, a to špatným kontaktem, ale také již při výrobě samotného displeje (kvůli použité technologii výroby tomu nelze vždy zcela zabránit). Každý výrobce pak má stanoven počet chybových bodů, který již opravňuje k výměně LCD.

Samozřejmě zá vad může být mnohem více, ale nejsou tak časté jako ty, které jsme si představili.

CO NENÍ ZÁRUČNÍ OPRAVA

Přestože je jen málo problémů a poruch, na které se záruka nevztahuje, s nezáručnými zá vadami musíme také dopředu počítat. K nejčastějším patří mechanické poškození uživatelem. Jedná se například o pád na zem, ke kterému může dojít třeba při zakopnutí o kabel k adaptéru nebo do sítě. Většinou to notebook přežije téměř bez újmy, ale může například prasknout některý z plastů displeje.

Dalším častým problémem je vylití tekutiny do klávesnice. Takových nezáručných oprav může být i více a záleží na tom, jak se k takovému problému staví výrobce. Jsou firmy (například Dell), které poskytují záruční servis i v situacích, kdy je jasné, že je záruka běžně nekryje. Samozřejmě je to výjimka, která přímo souvisí s patřičným příplatkem. V takovém případě ať se s notebookem stane téměř cokoliv (např. postavíme notebook v tašce vedle auta a posléze ho omy-

Klávesnice notebooku po pádu lehkého předmětu, který byl i tak schopen napáchat velké škody.

PLACENÁ INZERCE

www.pc-slovniky.cz
obchod@pc-slovniky.cz
tel. +420 5 41219926

Vysoce odborné oboustranné překladové slovníky určené profesionálním překladatelům, odborníkům, studentům i začátečníkům. "VŠE V JEDNOM", až 2 mil. výrazů a přes 100 úzce specializovaných oborů pro jeden jazyk, unikátní vojenské slovníky a vojenské zkratky, zkratky Evropské unie a další...

Millennium

PŘEKLADOVÉ SLOVNÍKY

všeobecný
technický
obchodní
právní
chemický
lékařský
přírodovědný
vojenský
a další...

CD v příloze tohoto čísla!

→ lem přejedeme), výrobce zajistí jeho opravu. Taková záruka se např. u společnosti Dell označuje jako *Complete Care* – kompletní péče. Dlužno dodat, že za takovou péči si opravdu hodně připlatíme. Nicméně náš notebook je pak zcela ochráněn a nemusíme se o něj bát. Jedná se o dobrou investici, kterou si však nemůže dovolit každý.

RIZIKO KRÁDEŽE

Určitě je dobré vědět, jak je notebook zabezpečen proti případné krádeži. Tě se bohužel nikdy zcela spolehlivě nevyvarujeme, a je tedy dobré brát i tento fakt v potaz. Řada notebooků umožňuje zaheslování jak samotného systému, tak i pevného disku. Některé notebooky umožňují také šifrování dat, které zajistí skoro 100% ochranu dat na disku i před profesionály. Šifrování probíhá například prostřednictvím karet Smart-Card nebo čipu, který je přímo součástí notebooku, jak je tomu u notebooků IBM (TCPP čip). Téměř každý notebook má své unikátní sériové číslo. Někteří výrobci disponují databází sériových čísel a mají tak aktuální přehled o skutečných (legálních)

majitelích. Některé firmy si navíc vedou vlastní databázi koncových zákazníků. V případě těchto výrobců je nutné, aby zákazník zavolal nejlépe na hotline, kde nahlásí krádež notebooku a sdělí jeho sériové číslo, přičemž je samozřejmě nutné krádež hlásit i na policii. V případě nalezení takového notebooku (například při zadržení servisem) je pak možné vrátit jej původnímu majiteli. Většina notebooků je také připravena na použití zařízení zvaného *Kensington lock*. Na těle notebooku je malá „škvírka“, do které se dá zapojit speciální zámek Kensington. Ten je vybaven dlouhým ocelovým lankem, díky němuž můžeme notebook připevnit například ke stolu – jen stěží ho pak lze ukrást (bylo by nutné přestřípnout ocelové lanko nebo zničit celé tělo notebooku).

ZÁVĚR A DOPORUČENÍ

Na závěr si shrňme ty nejdůležitější body, na které bychom měli myslet a které bychom si měli dobře ověřit:

1. Poměr cena/výkon (vybereme si notebook, který zhruba odpovídá našim požadavkům a možnostem).

2. Druh servisu nabízený výrobcem, možnost příplatku za lepší a rychlejší služby (urgence, způsob opravy).
3. Délka záruky a co vše je do ní zahrnuto.
4. Úroveň technické podpory (postup při reklamaci, řešení problémů).
5. Možnosti „zabezpečení“ proti krádeži, resp. zneužití dat.

V případě, že bude nutné dát notebook do servisu, provedeme zálohu veškerých důležitých dat na disku notebooku. Mohlo by se stát, že při výměně pevného disku nebo celého notebooku bychom přišli o veškerá data. Za ta totiž servis neručí!

Až budete stát před volbou, jaký notebook si pořídit, zvažte i jiné parametry, než jsou výkon a design. Někdy se skutečně vyplatí oželeť nějaký ten megahertz výkonu procesoru a vybrat si spíše notebook se zajištěným kvalitním servisem a s podporou výrobce.

Na závěr bychom rádi poděkovali Danieľu Kvapilovi ze společnosti Getronics, s. r. o., který nám pomáhal při tvorbě článku a který nás zavedl do detailů „servisní magie“. ■ ■ ■ Adam Nosek

PLACENÁ INZERCE

Czech Imaging Press Award 2004–2005

je čtvrtým ročníkem čtenářské foto/video ankety předních českých oborových médií. Letos bylo v této anketě vypsáno celkem 32 kategorií. Hlasování probíhá prostřednictvím internetu.

Hlasujte na

www.ecipa.cz

a vyhraďte velmi hodnotné ceny

28. 9. – 31. 10.

Klasická fotografie

Video

Digitální fotografie

Foto-video příslušenství

COMPUTERWORLD

FotoAparát.cz
radce fotografů

FotoVideo

CHIP

mobil

PCWORLD

počítač
pro každého

STEREO

■ BLUETOOTH

Bluetooth je bezdrátová komunikační technologie, která umožňuje přenos dat mezi různými elektronickými zařízeními. Je založena na kombinaci Bluetooth a GPRS. Bluetooth je standardizovaná technologie, která umožňuje přenos dat mezi různými elektronickými zařízeními. Je založena na kombinaci Bluetooth a GPRS. Bluetooth je standardizovaná technologie, která umožňuje přenos dat mezi různými elektronickými zařízeními. Je založena na kombinaci Bluetooth a GPRS.

Základní informace o technologii Bluetooth

Krásný svět bez drátů

O tom, že i u nás si technologie Bluetooth nachází stále více příznivců, nemůže být sporu. Tato technologie, která slibuje, že nás jednoho dne zbaví drátů jak od tiskárny, tak od počítače, si pomalu hledá cestu do všech možných zařízení. Ovšem popularity a masového rozšíření se dočkala především díky své přítomnosti v mobilních telefonech. Chcete vědět, na jakém principu je založena a jaká kouzla nabízí?

KDE SE VZALA...

Zrod technologie Bluetooth je úzce spjat se švédskou společností Ericsson. Ta totiž v roce 1994 začala připravovat návrh bezdrátové sítě, která by splňovala několik základních požadavků. Nejdůležitějším požadavkem bylo sjednocení bezdrátové komunikace velmi různorodých elektronických zařízení mezi sebou. Dále byla požadována nízká cena (okolo 5 USD) a spotřeba energie či odolnost proti rušení této sítě. Naopak pro komunikaci zařízení nebyl prvořadý dosah sítě (tedy vzdálenost přijímače od vysílače). Pro uživatele měla být tato síť také maximálně přístupná, tedy bez složité konfigurace a nastavování. Standard sítě byl vytvořen až o čtyři roky později – v roce 1998, kdy také vzniklo sdružení Bluetooth, jehož založení iniciovala právě švédská společnost Ericsson.

STANDARDY

Na jakém standardu je tedy technologie „modrého zubu“ založena? Komunikace probíhá v kmitočtovém rádiovém pásmu 2,4 GHz (přesněji se jedná o pásmo 2400 MHz – 2483,5 MHz). Toto pásmo je ve většině států bezlicenční – za jeho používání se tedy neplatí žádné poplatky a také není třeba pro jeho používání žádat o povolení telekomunikační úřad. Výjimku představuje Francie, kde má toto pásmo omezenou šíři. Pásmo je někdy také označováno jako ISM – Industrial, Scientific a Medicine, neboť mělo být prvotně využíváno v průmyslové, vědecké a lékařské oblasti. V roce 1999 byl vytvořen první standard technologie Bluetooth 1.0 a o rok později byly odstraněny určité nepřesnosti, doplněny některé změny a vznikla specifikace 1.1. V blízké době by měla být přítom připravena specifikace standardu 2.0.

CERTIFIKACE

Technologie Bluetooth je samozřejmě patentovaná. Pokud chce tedy výrobce zařízení umístit na svůj výrobek logo Bluetooth (a dát tím kupujícímu záruku, že je podporován skutečně tento standard), pak je již třeba tento výrobek nechat certifikovat. Certifikační autoritou je v tomto přípa- ➔

PROČ „MODRÝ ZUB“?

Divíte se, kde tato technologie získala své jméno, a nenacházíte mezi modrým zubem (Bluetooth) a světem bez drátů jedinou souvislost? Název „modrý zub“ nemá ani tak souvislost s bezdrátovým spojením, jako spíše s tím, že posláním technologie je hlavně sjednotit rádiovou komunikaci různých zařízení s krátkým dosahem. Tento proces vývoje technologie připodobnili k úsilí dánského krále Haralda Blatanda neboli Haralda Modrého zubu, anglicky Bluetooth. Tento osvědčený panovník, který vládl v 10. století, usiloval o sjednocení částí Skandinávie, které spolu tenkrát bojovaly.

→ dě sdružení Bluetooth Special Interest Group. To bylo založeno, jak již bylo řečeno, v roce 1998 několika firmami, které se na vývoji technologie Bluetooth podílely: jsou to firmy Ericsson, IBM, Intel, Nokia, a Toshiba. Ve sdružení se angažuje ještě mnoho různých jiných firem, které vyvíjejí výrobky s technologií Bluetooth. Hlavním posláním sdružení je certifikovat výrobky s označením Bluetooth – tedy dbát na kompatibilitu se standardem Bluetooth. Každý výrobek, který na toto označení aspiruje, projde velmi náročnými testy, a tak by mělo být zaručeno, že se s ostatními výrobky s touto technologií „domluví“.

Za poskytování certifikátu se pochopitelně platí. Nutno však poznamenat, že i v případě, kdy si koupíte výrobek s logem Bluetooth, není na sto procent zaručena kompatibilita naprosto všech zařízení. Jde přece jen o ještě mladou technologii a všechny chyby nebyly zatím vychytány.

JAK NA TO?

Rozhraní, kterým se k síti prostřednictvím technologie Bluetooth připojujete, se pochopitelně podle výrobce, případně podle typu výrobku liší, ale existuje jistý obecný postup, který je třeba dodržet. Pokud chcete s nějakým zařízením navázat

kontakt prostřednictvím technologie Bluetooth, pak je nejprve třeba tuto technologii v zařízení aktivovat. Tím své zařízení „zviditelníte“ i pro ostatní zařízení s technologií Bluetooth. Pokud chcete navázat komuni-

JE TO BEZPEČNÉ?

V dnešním světě, kdy na internetu hrozí na každém kroku viry, spam a hackeři, se jistě ptáte, zda je takováto otevřená komunikace bezpečná. Dnes vás naštěstí můžeme uklidnit – z globálního hlediska je velmi bezpečná. Přesto je však třeba zmínit, že jisté problémy se již vyskytly. Jedná se o jev, kterému se říká bluesnarfing a jehož konečným důsledkem může být ztráta dat z vašeho mobilního telefonu, jako například diáře nebo telefonního seznamu. Tímto jevem jsou údajně ohroženy některé modely společnosti Nokia a Sony Ericsson. Pokud tyto telefony vlastníte, nepropadejte panice, jedná se skutečně o okrajový jev a oba výrobci na tento problém byli v počátku upozorněni a přislíbili nápravu.

DOSAĤ

Čipy mají dosah v závislosti na specifikaci – u Bluetooth classe 2 je to deset metrů, takže dvě zařízení s tímto čipem, která spolu chtějí komunikovat, od sebe mohou být vzdálena maximálně deset metrů. Na rozdíl od technologie IrDA však není nutné, aby na sebe obě zařízení „viděla“. Na závadu dokonce není ani

slabší zeď, případně jiná překážka. V některých případech je možné deklarovaný dosah zvětšit až na 100 metrů, to je ale velmi energeticky náročné. Hlavním úkolem této technologie však není komunikace na velkou vzdálenost, ale nahrazení kabelů propojujících dvě zařízení, která jsou blízko u sebe.

PLACENÁ INZERCE

Nenechávejte Vaše zaměstnance čekat, aby mohli vykonávat svou práci co nejlépe.

Počítač BRAVE BlueLine, založený na procesoru Intel® Pentium® 4 s HT technologií dává vašim obchodním uživatelům schopnost dělat více věcí najednou bez nutnosti přizpůsobení aplikací.

BRAVE BlueLine H 967 Office

cena 17.490 Kč bez DPH

Počítačová sestava nabízí komfortní a vysoký výkon. Je optimalizovaná pro spolehlivou práci s kancelářskými aplikacemi a internetem.

- procesor Intel® Pentium® 4 3.0GHz s HT technologií
- Microsoft® Windows® XP Home
- paměť 256MB DDR, (400 MHz)
- VGA ATI Radeon 9250, 128MB DDR,
- HDD WD 80GB, 8MB, 7200 ot.
- mechanika CD-RW
- FDD 1.44MB
- modem 56k
- ATX Midi Tower

SLEVY až 50% na veletrhu INVEX, od 11. do 15.10.2004 pavilon B, stánek 9

Dnes požadujete od svých zaměstnanců více než kdykoli dříve. Proto je BRAVE BlueLine, založený na procesoru Intel® Pentium® 4 s HT technologií navržen tak, aby jim umožnil zvládnout více za kratší dobu. Technologie "Hyper-Threading" umožní provádět obchodní aplikace s minimálním vlivem aplikací současně probíhajících na pozadí, jako jsou např. služby IT pro skenování virů apod. Pořídte jim takový počítač, aby mohli vykonávat svou práci co nejlépe.

www.brave.cz

Intel Inside, Intel Inside logo, Intel Centrino, Intel Centrino logo, Celeron, Intel Xeon, Intel SpeedStep, Itanium, Pentium, and Pentium III Xeon jsou ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami Intel Corporation nebo jejich poboček ve Spojených státech a ostatních zemích.

→ kaci s jiným zařízením, je třeba toto zařízení vyhledat. Po aktivování této funkce se vyhledají všechna dostupná zařízení, která mají Bluetooth zapnutý a jsou viditelná (v zařízení lze totiž nastavit i neviditelnost). Vyhledaná zařízení se budou od sebe lišit

POSÍLÁNÍ ZPRÁV PŘES BLUETOOTH

V popisu komunikace jsme uváděli, že pro výměnu dat a informací mezi dvěma zařízeními je třeba tato zařízení spárovat, tedy do obou zařízení vložit potvrzovací kód, který si třeba se svým známým v té chvíli sdělíte ústně. Možná se nyní divíte, jak probíhá komunikace při tothingu, když nelze žádný kód zadávat, jelikož se s protějškem neznáte. Zde se však využívá speciálního „fígle“. Bez spárování přístrojů lze totiž odeslat položku z adresáře. Vtip je v tom, že do vizitky nevložíte jméno, příjmení atd., ale text vzkazu.

svou adresou. Adresa zařízení je daná výrobcem a skládá se většinou z číselného kódu a z označení zařízení (např. PC nebo Nokia). Samotnou adresu měnit nemůžete,

Možná vám tento popis navazování komunikace připadá poněkud složitý, ale ve skutečnosti se jedná o záležitost jedné minuty. Komunikaci není třeba nijak ukončovat – naopak takovéto zařízení je automaticky považováno za důvěryhodné a příště s vámi může komunikovat automaticky bez toho, aby bylo znovu ověřováno.

CO TO UMÍ?

Možnosti využití technologie Bluetooth jsou skutečně neomezené. Je možné ji použít všude tam, kde nám oproti kabelům poskytuje volnost pohybu. Asi nejpoulnější je v současné době použití této technologie v mobilních telefonech. Pokud totiž vy i váš známý vlastníte přístroj disponující touto technologií, můžete si různá data (obrázky, melodie, vizitky...) vyměňovat způsobem, za který – na rozdíl od zpráv SMS a hlavně MMS – nezaplatíte ani korunu; váš známý se pouze musí nacházet ve vzdálenosti do deseti metrů od vás. Některé mobilní telefony (jde hlavně o Nokii N-Gage) tímto způsobem umožňují hrát multiplayerové hry pro mobilní telefony. Technologie podporuje také hlasový přenos, takže je použita i pro handsf-

Bluetooth headset Nokia

ších výrobků. Až se však s touto technologií seznámí více lidí a zvýší se poptávka po ní, jistě se dočkáme zlevnění a rozšíření do většiny výrobků, kde by mohla najít uplatnění. Bezdrátový svět totiž přináší naprosto nové možnosti a hlavně svobodu, na kterou si rád zvykne naprosto každý.

SEZNAMTE SE S „MODRÝM ZUBEM“!

Vyspělá technologie Bluetooth přinesla jeden zajímavý fenomén, se kterým asi její vývojáři nepočítali. Ačkoliv měla prvotně sloužit k přenosu dat a hlasu na krátké vzdálenosti, našla uplatnění i v záležitosti tak bytostně lidské, jako je seznamování osob. Nikdo už neví, koho prvního napadlo nechat si na veřejném místě plném neznámých lidí vyhledat všechna dostupná zařízení a poté jim zkusit poslat zprávu. V okamžiku, kdy vyzvaný protějšek odpověděl a začal si dopisovat, vznikl nový druh komunikace, kterému se dnes říká tothing. Toto označení je slovní hříčkou, která fenomén pěkně označuje. Jednak pochází z druhé části složeniny Bluetooth, jednak jde o anglický výraz, který takto vyslovený →

Tothing může být zajímavou zábavou pro odvážné...

ale název zařízení lze upravit, že se bude ostatním zobrazovat v „lidštější“ podobě – např. Honzova Nokia. Pokud chcete s některým vyhledaným zařízením komunikovat a vyměňovat si data, je většinou třeba se s tímto zařízením „spárovat“. Ke spárování je nutné, aby oba účastníci komunikace zadali do zařízení stejný kód. Tím je druhé zařízení obvykle již jednou provždy autentifikováno, a pokud s vámi bude někdy v budoucnu chtít navázat spojení, bude považováno za důvěryhodné.

ree sluchátka (tzv. bondovky), která si nasadíte na ucho a telefon můžete mít schovaný třeba na dně batohu. Bluetooth čipy však můžete najít i v jiných zařízeních. Časté jsou u kapesních počítačů (PDA) a notebooků, ale lze si koupit i adaptér na stolní počítač nebo tiskárnu. Pole působnosti této technologie je skutečně velmi široké a do budoucna bude výrobků s Bluetooth jistě přibývat. V současné době je jejich cena ještě spíše vyšší – technologie Bluetooth se implementuje hlavně do draž-

Přes bluetooth si můžete zahrát i hry...

→ může znamenat věc pro dva – „two thing“. Hlavně v Japonsku a v západní Evropě se z této komunikace stal doslova fenomén a seznámilo se tak a popovídalo si mnoho lidí. Vzrušující na této komunikaci je hlavně jistá záhadnost – většinou totiž netušíte, kdo je váš protějšek, protože tato komunikace je anonymní a o druhém zjistíte pouze adresu přístroje (nikoliv telefonní číslo, pokud používáte mobilní telefon) – a z té se nic vyčíst nedá. Jediné, co víte s určitostí, je, že se váš protějšek nachází nedaleko od vás, takže můžete pouze hádat, o koho jde. Tothing se pomalu začíná rozšiřovat i u nás – i zde se již několik jedinců takto seznámilo a pobavilo. Konec konců vyzkoušet „zoubkování“ je velmi snadné. Až půjdete třeba do restaurace či pojedete autobusem, zkuste si dát vyhledat dostupná zařízení a poté „oběti“, jak se dotyčným říká v hantýrce fanoušků tothingu, pošlete krátkou zprávu. Je možné, že se dobře pobavíte, a třeba ještě poznáte zajímavého člověka, kterého byste jinak minuli. A i v tomto případě se ukáže, že moderní technologie mohou lidi spojovat.

■ ■ ■ Michaela Kadlecová, autor@chip.cz

Bluetooth podporují nejen Windows...

PLACENÁ INZERCE

Počítejte s Mazdou6!

- ✓ příslušenství a výbava dle vlastního výběru v hodnotě **50 000 Kč** zdarma!
- ✓ při nákupu na **Mazda Leasing** získáte další slevu ve výši **20 000 Kč!**
- ✓ tato akce se týká všech modelů Mazda6 5HB a Sedan, kromě provedení 1,8 Comfort, a je časově limitovaná!

Infoline: 800 - 121 323 • www.mazda.cz

Mazda6. Zrychlí Váš tep!

Zyxel Omni 56K USB

Ako s vreckovým modemom

Externý modem Zyxel Omni 56K USB je sympatické zariadenie, usnadňujúce dial-up pripojenie do internetu. Bohužiaľ výrobca akoby zabudol na operačný systém Linux – žiadny ovládač, žiadne informácie.

Svojimi rozmermi (75 × 25 × 100 mm) a hmotnosťou (102 g) možno modem Omni 56K USB zaradiť do kategórie tzv. „vreckových zariadení“. Podporuje protokoly V.90 s rýchlosťou 56 Kb/s a V.34 s rýchlosťou 33,6 Kb/s, G3 posielanie a príjem faxov, automatickú detekciu dátových/faxových/hlasových volaní, hlasovú digitalizáciu, kompresiu (V.42bis/MNP 5), korekciu chýb (V.42/MNP 3-4), tónovú/pulznú voľbu, plnú podporu pre základné, ale aj rozšírené AT príkazy a rozhranie USB 1.1.

Pod OS Windows modem nainštalujete veľmi ľahko. Ak by sa predsa len vyskytli nejaké problémy, nazrite do dokumentu *Omni56KUSB.pdf*, ktorý nájdete napríklad na ftp://ftp.zyxel.sk/Manual_SK/Omni56KUSB.pdf.

INŠTALÁCIA POD LINUXOM

Modem zodpovedá špecifikácii USB CDC ACM, preto stačí použiť štandardný modul jadra *acm*. Skôr, ako modul použijete, skontrolujte príkaz `ls -l /dev/usb/ttyACM*`, či sa v adresári */dev/usb* nachádzajú znakové zariadenia *ttyACM*. Ak sa na konzole neobjaví žiadny výpis, treba tieto zariadenia vytvoriť. To dosiahnete pomocou nasledujúcich príkazov:

```
mknod /dev/usb/ttyACM0 c 166 0
```

```
mknod /dev/usb/ttyACM1 c 166 1
```

Príkazom `ln -s /dev/usb/ttyACM0 /dev/modem` môžete ešte vytvoriť link `/dev/modem` na zariadenie *ttyACM0* (nie je

povinné). Pre zavedenie modulu *acm* vykonajte príkazy:

```
insmod usbcore
```

```
insmod usb-uhci (alebo usb-ohci)
```

```
insmod acm
```

Obvykle sa niektoré z uvedených modulov zavedú automaticky po štarte systému. Ak sa však po zadaní príkazu *lsmod* moduly vo výpise neobjavia, treba použiť predchádzajúce príkazy alebo niektoré z nich (pre modul, ktorý vo výpise chýba). Systém automatickej konfigurácie Kudzu (Red Hat) pri štarte systému modem nájde a nastaví, nie je však vylúčené, že môžu vzniknúť problémy. Aby ste nemuseli po každom štarte systému zavádzať do jadra modul *acm*, môžete do súboru */etc/modules.conf* (pre Red Hat) napísať príkaz *alias char-major-166 acm*.

Po vykonaní týchto krokov a pripojení modemu sa v */proc/bus/usb/devices* objavia nasledujúce informácie:

```
P: Vendor=Oace ProdID=1602 Rev= 0.01
```

```
S: Manufacturer=ZyDAS
```

```
S: Product=56K USB Modem
```

```
C:* #Ifs= 2 Cfg#= 1 Atr=e0 MxPwr=300mA
```

```
I: lF#= 0 Alt= 0 #EPs= 1 Cls=02(comm.)
```

```
Sub=02 Prot=01 Driver=acm
```

```
E: Ad=83(l) Atr=03(Int.) MxPS= 16
```

```
lvl=128ms
```

```
I: lF#= 1 Alt= 0 #EPs= 2 Cls=0a(data )
```

```
Sub=00 Prot=00 Driver=acm
```

```
E: Ad=81(l) Atr=02(Bulk) MxPS= 64
```

```
lvl=0ms
```

```
E: Ad=02(0) Atr=02(Bulk) MxPS= 64
```

```
lvl=0ms
```

```
T: Bus=02 Lev=02 Prnt=02 Port=02
```

```
Cnt=03 Dev#= 5 Spd=1.5 MxCh= 0
```

```
D: Ver= 2.00 Cls=00(>ifc ) Sub=00 Prot=00
```

```
MxPS= 8 #Cfgs= 1
```

UPGRADE FIRMWARE (WINDOWS)

Ak máte problém s pripojením modemu pod operačným systémom Windows 2000 (pod Linuxom sa chyba nevyskytovala), použite driver zo stránky www.zyxel.sk, kde nájdete aj podrobne popísaný postup inštalácie s obrázkami. V prípade, že sa vám modem neočakávane odpája od systému, použite najnovší firmware (1.03), ktorý rieši kompatibilitu s radičmi USB. Nájdete ho na napríklad stránke www.zyxel.sk.

ZYXEL OMNI 56K USB

USB externý modem.

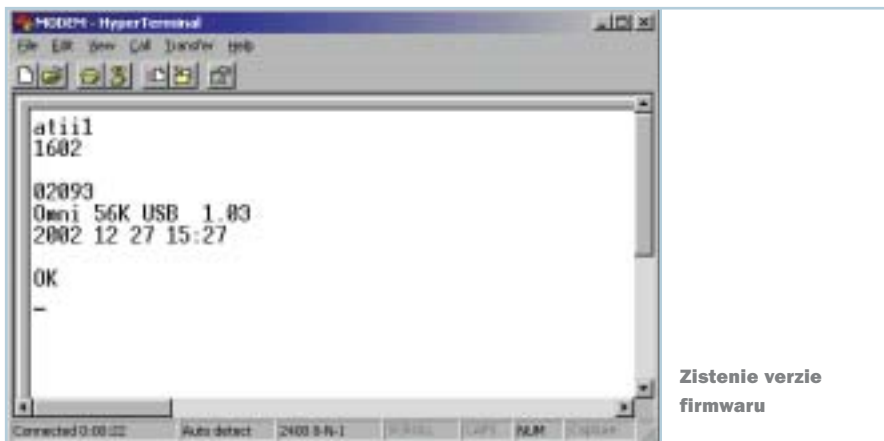
Cena 1298 Kč bez DPH (www.cybex.cz)

Pri uprade firmwaru (pod Windows 2000) spustíte program HyperTerminal (nájdete ho cez *Start | Programs | Accessories | Communications | HyperTerminal*, resp. ho spustíte cez *Start | Run* pomocou príkazu *hypertrm.exe*). Po spustení zadajte meno vášho pripojenia (napr. Modem) a kliknite na tlačidlo OK. V políčku *Connect using* zvolte port, na ktorom máte zariadenie pripojené (napr. COM3). Kliknite na tlačidlo OK, zobrazí sa ďalšie okno, v ktorom nastavte tieto parametre: *Bit per second* – 115200, *Data bits* – 8, *Parity* – None, *Stop bits* – 1, *Flow control* – Hardware, a opäť →

→ kliknite na tlačidlo OK. Sprístupní sa okno HyperTerminalu a v stavovom riadku (vľavo) by ste mali vidieť text *Connected*. Teraz kliknite v hlavnom menu na položku *File | Properties*, prepnete sa na záložku *Settings* a stlačte tlačidlo *ASCII Setup*. Zobrazí sa okno s názvom *ASCII Setup*, v ktorom nastavíte nasledujúce parametre: *Line delay* nastavte na hodnotu 10, *Character delay* na 20 a dvakrát kliknite na tlačidlo OK. Teraz zadaním príkazu *atii1* zistíte, akú

verziu firmwaru máte v prístroji nahrať (pozri obrázok). Ak máte verziu nižšiu ako 1.03, potom je upgrade nutný. Preto zadajte príkaz *atupx* a stlačte kláves Enter. Na obrazovku sa vypíše text *Are you sure (Y/N)?* (Ste si istý?). Otázku potvrdíte príkazom *Yes*. Program vypíše texty *Wait ! Erasing flash rom now...* a ďalej *Start programming, please upload...* a začne posielať znaky *\$\$\$\$\$\$*. Teraz kliknite na ikonu *Send*, zobrazí sa okno *Send file*,

v ktorom vyberte protokol *XModem* a pomocou tlačidla *Browse* nájdite súbor, kde máte uložený firmware. Po zadaní cesty k súboru kliknite na tlačidlo *Send*. Po napálení firmwaru program vypíše *Programming successful, Startup...* Nakoniec ešte pre overenie zadajte príkaz *atii1*, čím zistíte aktuálnu verziu firmwaru. Ak je korektná, zatvorte HyperTerminal. Firmware je napálený a problémy by mali byť odstránené.

ZÁVER

Omni 56K USB je modem, ktorý si vás získa elegantným a kompaktným prevedením. USB rozhranie, ktorým je vybavený, vám umožní jednoduchú a rýchlu inštaláciu bez potreby externého napájača. Kompletne dátové, faxové a hlasové služby vám umožnia nielen komfortný prístup na internet, ale sprístupnia vám aj ostatné aplikácie, ako home-banking, e-bussines, prístup do firemných LAN sietí alebo pripojenie k POS terminálom. Pokiaľ uvažujete o pripojení na internet a nechcete, resp. nemôžete využiť iné možnosti, bude pre vás zaujímavým riešením. ■ ■ ■ Peter Gašparovič

PLACENÁ INZERCE

Pozná váš telefon, které století?

1877

1950

...seznamte ho s přednostmi internetové telefonie !

IPTW

IP Telephony Workshop
23. - 24. listopadu 2004
Hotel Olympik Praha

- **Poskytujete služby IP telefonie ?**
- **Jste dodavateli software, hardware nebo integrovaných řešení ?**
- **Chcete se dozvědět více o telefonování přes internet ?**
- **Zajímáte se o praktické možnosti IP telefonie pro vaši společnost ?**

• **IPTW je specializovanou akcí, která vám přinese dokonalý přehled o nabídce produktů a služeb v oblasti IP telefonie.**
Podrobné informace najdete na www.iptw.cz

Hlavní mediální partner
Vogel Burda Communications s. r. o.

Mediální partneri

Pořádá: **Exponet s.r.o.**
Telefon 323 603 253
E-mail: info@iptw.cz

Eurotel Data Express – pořízení, instalace, reálné zkušenosti

CDMA - Datová revoluce

Před více než rokem u nás začala revoluce na poli mobilního internetu. Začal ji Eurotel, když přišel s paušálním GPRS internetem. Zanedlouho byl následován společností T-Mobile. Prakticky na rok se však zastavil jakýkoli vývoj v oblasti mobilního internetu. Po dlouhém odkládání nyní Eurotel uvedl službu Eurotel Data Express, která je bezesporu další revolucí v oblasti mobilního internetu.

ZAKLÍNADLO CDMA

Nový mobilní tarif Eurotel Data Express je založen na systému CDMA. Jako první na světě postavil Eurotel CDMA síť na frekvenci 450 MHz. Na této frekvenci stále ještě běží NMT síť Eurotel T!P. Síť CDMA je několik druhů, Eurotel vsadil na *CDMA 2000 1x EV-DO*. Za zkratkou *EV-DO* se skrývá Evolution Data Only (nebo Data Optimized). Co to v praxi znamená? Tento typ sítě umožňuje přenášet pouze data, nikoliv hlasové hovory. V současné verzi je síť CDMA schopna pro download nabídnout až 2,4 Mb/s. Nový standard – revize – nese název *1x EV-DO Rev* a bude moci nabídnout až 3,1 Mb/s pro download a 1,6 Mb/s pro upload. Eurotel tento standard v budoucnu implementuje. Avšak už za současné situace nám CDMA poskytuje větší rychlost než například 3G síť UMTS (max. zhruba 384 kb/s), které zatím nejsou k dispozici a musíme si na ně ještě nějaký ten rok počkat.

RYCHLOSTI A DOBA ODEZVY

Eurotel u služby Data Express zpočátku poskytoval maximální rychlost pro download 800 kb/s a pro upload 153,6 kb/s. Později přestal Eurotel rychlost downloadu omezovat a uživatelé se na určitých místech s malým datovým provozem mohou setkat s rychlostmi přesahujícími 1 Mb/s. Rychlost uploadu zůstává stejná. Pokud se jedná o rychlost odezvy (ping), ta se pohybuje v rozmezí 120 – 200 ms. U stránky www.chip.cz jsme se setkali s dobou odezvy průměrně 155 ms, u stránky www.google.com pak se 190 ms. Ač se oproti GPRS s jeho 600 – 800 ms jedná o výrazný krok vpřed, stále není toto připojení vhodné pro aplikace, které potřebují nízkou dobu odezvy (typicky hry). Nicméně na to mobilní spojení nikdy nebyla určena.

POŘÍZENÍ SLUŽBY DATA EXPRESS

Než si tuto službu pořídíte, měli byste se podívat na web Eurotelu, kde najdete

mapku s aktuálním pokrytím ČR sítí CDMA. Pokud jste v oblasti, která hraničí s pokrytím, či pokud chcete vyzkoušet, jak CDMA pracuje, zamiřte do značkové prodejny, kde vám mohou zapůjčit modem k otestování. Nutností je složení zálohy, která je rovna ceně modemu (8995 Kč vč. DPH). Za první den zálohy zaplatíte 100 Kč, za druhý den pak 300 Kč a za třetí už 600 Kč. Zatím je k dispozici pouze modem GTran GPC-6420, přičemž žádný jiný modem, a to ani například z dovozu, není možné použít.

možností je využít nabídky a pořídít si modem s dotací za 1 Kč. Aktivace je pak za cenu 3564 vč. DPH. Nutností je smluvní závazek využívání služeb v ceně 660,45 Kč vč. DPH po dobu 12 měsíců. Tento požadavek je pokryt měsíčním poplatkem za službu Data Express v částce 1069,81 Kč vč. DPH, který je stejný, ať už si pořídíte modem s dotací, nebo bez ní.

SOUČÁSTI DODÁVKY

Detailní návod na sestavení modemu je řešen sérií deseti fotografií, které jsou doplněny o stručný, leč výstižný popis. Nutno říci, že instalace je velmi jednoduchá a podle přiloženého návodu ji zvládne i jen málo zkušený uživatel PC. Stejně tak je

Hlavní okno aplikace GT Dialer X

Jedinou možností, jak si nyní CDMA pořídít, je koupě modemu přímo od Eurotelu. Na konci roku nebo počátkem nového roku by se měl objevit modem v provedení PCMCIA. Eurotel naznačil, že zvažuje nějaký druh migrační nabídky, která by umožnila současným majitelům GPC-6420 přechod na PCMCIA variantu.

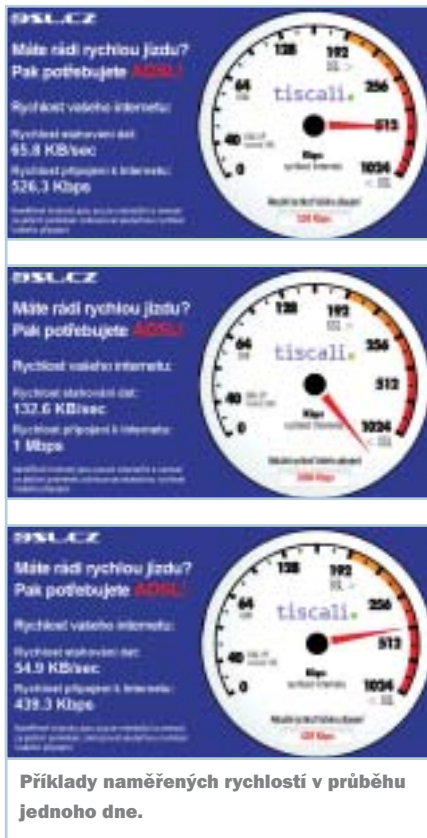
Pokud se pro pořízení služby Eurotel Data Express rozhodnete, máte dvě možnosti. Tou první je koupě modemu za plnou cenu. V tom případě vás modem přijde na 8995 Kč vč. DPH a dále je pak nutné zaplatit aktivaci 580 Kč vč. DPH. Druhou

tomu při instalaci ovládacího softwaru. Hardwarová výbava čítá samotný modem, potřebnou kabeláž, sekundární (delší) anténu a nabíječku. Kabeláž nás překvapila svou délkou. Jak kabel k anténě, tak USB kabel jsou velmi dlouhé a umožňují tak instalaci i k hůře dostupným portům stolních počítačů. Navíc v balení najdete ještě další USB prodlužovačku.

PŘÍPRAVA NA SPUŠTĚNÍ

Na přiloženém CD je instalační program, který je však už poněkud zastaralý. Doporučujeme stáhnout aktuální ovladače →

→ z webu Eurotelu (cca 5,11 MB). Ovladač umístěný na CD ve většině případů stačí na zprovoznění CDMA spojení a na stažení aktuálních ovladačů. Pro delší prohlížení byly aspoň v našem případě příliš nestabilní.

REALIZACE PŘIPOJENÍ

Po úspěšné instalaci softwaru a připojení modemu k počítači již zbývá provést poslední věc – spustit aplikaci GT Dialer X. Při prvním spuštění budete muset zavítat do nastavení a zadat přihlašovací jméno (tvořené de facto tel. číslem) a heslo. To obdržíte při aktivaci služby. Následně stačí už jen klepnout na tlačítko Připojit.

**PRAKTICKÉ ZKUŠENOSTI
GT DIALER X**

Společnost Eurotel nám umožnila testovat CDMA celý měsíc. Důkladně jsme tak prověřili nejen samotné CDMA připojení, ale také dodávaný hardware i software.

Začneme ovládací aplikací – dialerem. Ve skutečnosti se nejedná o úplně samostatný program – základem je totiž flash aplikace, což zjistíte snadno, pokud na ni klepnete levým tlačítkem myši. GT Dialer X informuje o stavu signálu, o stavu připojení, umožňuje provést nastavení, uskutečnit spojení, nebo ho naopak zrušit. V případě, že je spojení právě aktivní, informuje také o době připojení a o odeslaných/přijatých bajtech. Okno

aplikace nepatří mezi nejmenší, ale díky tlačítku se znakem šipky dolů ho lze radikálně zmenšit. Okno lze také minimalizovat, tím však možnosti končí. My bychom ocenili například možnost shodit okno aplikace do systémové lišty. Jedinou možností, jak se GT Dialeru zbavit, je vypnout ho, což není zrovna nejšťastnější řešení.

MODEM GPC – 6420

Zařízení disponuje čtyřmi ovládacími tlačítky a podsvíceným monochromatickým displejem. Malá výklopná anténka je schopna zajistit příjem na cestách. Odpojením této antény získáte volnou přípojku pro větší magnetickou anténu, která je součástí balení. Díky magnetické úchytce ji lze přichytit na rozličná místa. Pokud využijete tuto anténu, získáte mnohem lepší signál a také výrazně zvýšíte rychlost přenosu. Modem obsahuje baterii, která mu umožňuje provoz bez elektrické sítě po zhruba 2 hodiny, v pohotovostním režimu vydrží cca 1,5 dne. V případě, že máte modem připojen k elektrické síti, baterii rozhodně nevyjímejte. Slouží totiž ke kompenzaci energetických rázů. Bez její přítomnosti by mohlo dojít k vypojení modemu.

Během testování jsme se setkali s problémy, které trápí některé uživatele. Modem se čas od času sám od sebe vypne. Rovněž jsme se setkali s restarty – modrou obrazovkou (testovali jsme na Win-

dit vůbec. Aktuální rozšíření sítě CDMA najdete na webu Eurotel.

Pokud se vyskytne více uživatelů pohromadě, půjde stejně jako u GPRS rychlost připojení razantně dolů. My jsme testovali v různých lokalitách (Beroun, Praha, Plzeň), nejvíce však v Praze. Rychlost spojení se pohybovala průměrně mezi 400 – 600 kb/s, občas klesla na 200 kb/s. Jednou jsme se setkali s rychlostí 80 kb/s a dvakrát jsme se nemohli do sítě vůbec přihlásit. Ke konci testování (začátek září) se občas rychlost v průběhu dne zvýšila, a překročila dokonce 1 Mb/s.

MOŽNOSTI CDMA

Spojení CDMA lze využít s většinou aplikací. Funguje tak například oblíbený program Kazaa, BitTorrent, ICQ atd. Velkým otázníkem byla funkčnost VPN – VPN funguje, ovšem jen při určitých podmínkách. U služby Eurotel Data Express se předpokládá masové rozšíření, a proto šetří omezený IP adresní prostor pomocí překladu adres (NAT) a portů (PAT). Pro bezchybnou funkci tak musí VPN systém umožňovat NAT-T (NAT Transversal) podle specifikací IETF*. Eurotel Data Express byl úspěšně testován například se zařízeními firem Cisco Systems a Nortel Networks. Alternativně lze použít i systémy tunelující IPSec protokol v TCP spojení na předdefinovaném portu. Jak NAT-T, tak i tunelování IPSec v TCP musí být

**Příklad rychlosti
downloadu u oblíbeného
programu
Kazaa**

dows XP Professional). S novějšími ovladači se však počty restartů výrazně omezily. Modem se chová stabilněji s USB 2.0 než se starším USB 1.1.

RYCHLOST PŘIPOJENÍ

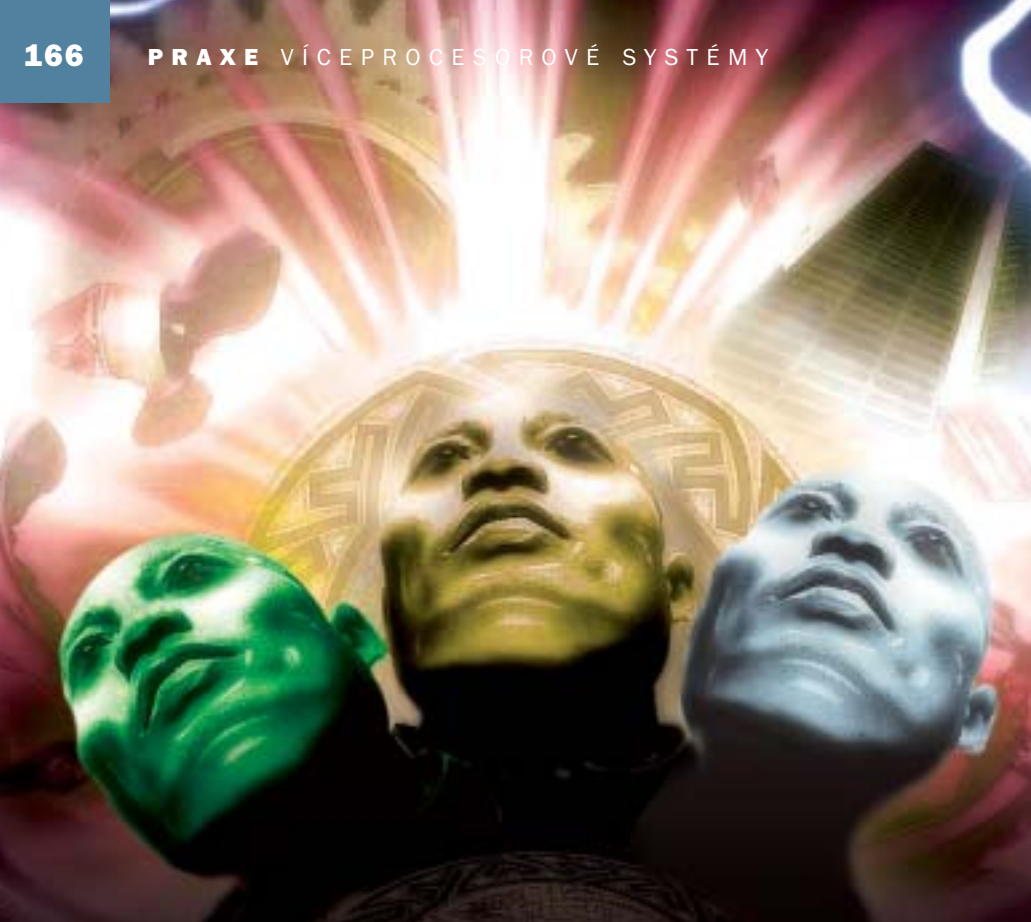
CDMA rozhodně v rychlosti neklamalo a skutečně nabízí velmi rychlý mobilní internet. Ono „mobilní“ je nutné brát zvláště v potaz. Kdo potřebuje rychlou odezvu, bude pro něj ping 120 – 200 ms zklamáním. Stejně jako u GPRS nemůže operátor nijak garantovat rychlost připojení. Ta závisí hlavně na dvou věcech – na vzdálenosti od BTS a na počtu uživatelů, kteří jsou k dané BTS připojeni. Samozřejmě, pokud v dané lokalitě není signál, nelze se připo-

explicitně aktivovány a nakonfigurovány na routeru nebo VPN koncentrátoru sítě. S Microsoft klientem, který je například součástí Windows, se službu nepodařilo aktivovat.

VYHLÍDKY

CDMA v podání Eurotelu nabízí skutečně velmi pěkné rychlosti, jež silně překonaly i možnosti 3G sítě, které ještě ani nestojí. V případě, že potřebujete rychlý internet na cestách, nebo pokud u vás není možné pořídit ADSL či jiné vysokorychlostní připojení, CDMA představuje zajímavou a cenově dostupnou možnost. Většímu rozšíření prozatím brání cena modemu, někomu může také vadit nižší podpora VPN.

■ ■ ■ Adam Nosek

Optimalizace Xeonu a Opteronu

Mnohohlavá monstra

Překotné snižování cen procesorů Intel Xeon společně s uváděním neustále většího množství relativně levných základních desek pro tento procesor na trh nutí uživatele přemýšlet o koupi takového řešení.

Současné procesory Xeon jsou vyrobeny stejně jako Pentium 4, s použitím stejné mikroarchitektury NetBurst, nicméně ve srovnání s desktopovými modely obsahují řadu odlišností. Hlavní z nich je možnost práce ve víceprocesorových systémech (režim SMP – symetrický multiprocessing), dále jde o zvětšený

objem vyrovnávací paměti. Nižší modely obsahují 512 kB vyrovnávací paměti druhé úrovně. Vyšší modely mohou být vybaveny dodatečnou vyrovnávací pamětí třetí úrovně, jejíž velikost může být 1024 nebo 2048 kB. Kromě toho podporuje Xeon, stejně jako procesory Pentium 4, technologii Hyper-Threading. Takže

zakoupíte-li dva procesory Xeon, získáte fakticky plnohodnotný čtyřprocesorový systém.

Se základními deskami to není nejlepší. Společnost Intel nabízí pro víceprocesorové systémy dvě čipové sady – E7501 a E7505. Najít však základní desku, která není orientována na serverový trh, ale je určena k vytvoření grafické stanice, je téměř nemožné. Mnohé modely jsou ochuzeny o slot AGP, takže na takovou základní desku se nedá instalovat moderní grafická karta.

Štěstí se usmálo na uživatele uvažující o využití architektury Xeon v grafických stanicích, a to díky dvěma výrobcům základních desek, kteří uvedli na trh neobvyklá řešení pro procesory Xeon. Základní desky s čipovou sadou Intel 875P, optimalizované pro použití s procesory Xeon, nabízejí společnosti Iwill a Asustek.

ALTERNATIVA: AMD OPTERON

Hlavním tahounem AMD je nová 64bitová architektura. Stejně jako Intel Xeon i procesory Opteron mohou pracovat ve víceprocesorových konfiguracích. Objem vyrovnávací paměti mají také zvětšený, její velikost je 1 MB. U procesoru Opteron se musíme zmínit ještě o jedné zajímavé zvláštnosti, a tou je integrovaný řadič operační paměti. To znamená, že procesor sám řídí paměť a nevyužívá k tomu čipovou sadu. Tato strategie umožňuje zmenšit prodlevy při práci s pamětí a díky tomu zvětšit výkonost systému.

Je tu však i druhá strana mince. Jestliže je řadič paměti implantován v procesoru, bude každý procesor potřebovat vlastní paměť. Kromě toho procesor pracuje pouze s registrovanou (registered) pamětí, která je podstatně dražší než obyčejná.

Základní desky pro Opteron vyrábí mnozí známí výrobci. Například společnost Iwill nabízí několik modelů pro všechny segmenty trhu, a to na bázi několika čipových sad. →

TYPY MXM					
TESTOVACÍ APLIKACE	2× Xeon 2,8 GHz Iwill DH800	2× Opteron 248 2,2 GHz Iwill DK8K	1× Pentium 4 (Prescott) 3,2 GHz DFI LanParty PRO 875B	1× Athlon XP 3200+ (Barton) Asus A7N8X	1× Pentium 4 3,4 GHz (Prescott) Albatron PX915G
CHIP BENCHMARK, MB/s	978	1553	1787	742	1816
3D MARK 2003, BODY	6189	5525	6350	4664	1374
AQUAMARK 3, FPS	45,46	- *	43,69	27,12	9,04
CODECREATURES BENCHMARK, BODY	4156	3983	4103	2939	- **
QUAKE III, FPS	394,1	554,3	365	252,8	160,9
SPECVIEWPERF 7.1 DRV-09, BODY	46,73	32,06	41,84	23,17	17,18
SPECVIEWPERF 7.1 UGS03, BODY	8,58	8,82	9,19	6,26	0,91
SPECVIEWPERF 7.1 Dx08, BODY	40,97	40,97	49,5	27,22	26,11
WINRAR, s	3,17	3,24	2,41	3,26	2,28

* - Aquamark 3 nepracuje s operačním systémem Windows XP 64-bit Edition.

** - CodeCreatures Benchmark odmítá pracovat s integrovanou grafickou kartou čipové sady 915G.

→ CO A ZA KOLIK?

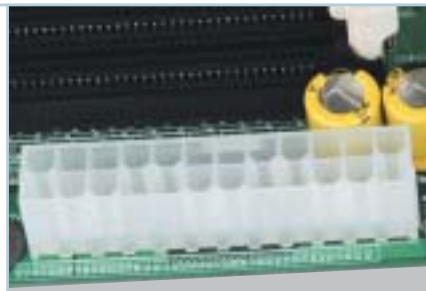
INTEL XEON DP

Porovnáme-li cenu nejvyšších modelů Pentium 4 (platforma 478) a Xeon DP (platforma Socket 604), pracujících na stejné frekvenci, je vidět, že rozdíl v ceně je okolo 100 %. A to je samozřejmě hodně. Ale pokud provedeme stejnou operaci s modely Xeon 2,4 – 2,8 GHz a Pentium 4 2,8 – 3 GHz, bude rozdíl zhruba 25 – 30 %.

Zcela jinou věcí jsou základní desky. Modely s čipovými sadami E7501/E7505 stojí nekřesťanské peníze. Ceny za tyto desky začínají od 400 USD, navíc za tuto nemalou částku obdržíte pouze desku, určenou pro vytvoření entry-level serveru. Jiná situace je s hybridy neschválenými Intellem, vytvořenými pomocí čipové sady 875P. Model Asus PC-DL Deluxe stojí okolo 200 USD, stabilnější a funkčnější řešení Iwill DH800 pak do 400 USD.

AMD OPTERON

Procesory AMD Opteron jsou podstatně dražší. Základní modely pracující na frekvenci 1,4 GHz, které umožňují práci v jedno- a dvouprocesorových konfiguracích, stojí od 200 USD. Vyspělejší exempláře, například model Opteron 248, pracující na taktovacím kmitočtu 2,2 GHz, stojí okolo 1000 USD.

Konektory napájení ATX EPS serverového typu, umístěné na základní desce. Základní napájení je řešeno 24kontaktním konektorem.

Nejvhodnější základní deskou pro vytvoření výkonné pracovní stanice je Iwill DK8K. Tato základní deska umožňuje instalovat dva procesory Opteron a do 16 GB operační paměti. Samozřejmě že pro každý procesor je možné instalovat pouze polovinu tohoto objemu operační paměti. Deska je osazena slotem AGP 8x/Pro a všemi současnými řadiči, včetně Serial ATA a USB 2.0. Cena se pohybuje kolem 650 USD.

OPERAČNÍ SYSTÉMY

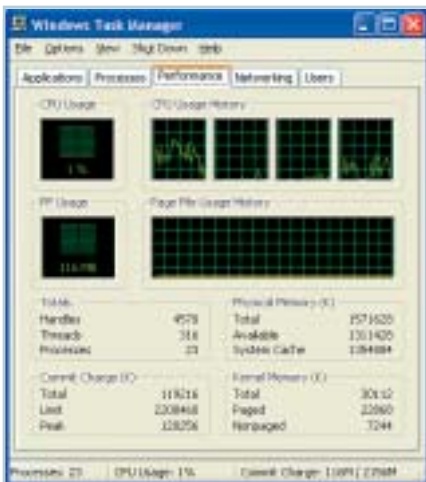
Oba procesory (Xeon i Opteron) pracují s mnohými operačními systémy, počínaje Windows a konče Solarisem. Abychom se více přiblížili uživateli, použili jsme při přípravě našich materiálů standardní operační

systémy Windows XP a beta verzi Windows XP 64-bit Edition pro Xeon a Opteron.

SKRYTÉ PROBLÉMY

Mnozí ani netuší, s jakými problémy se mohou setkat při použití jmenovaných operačních systémů. Hlavní z nich je potřeba výkonného napájecího zdroje serverového typu. Hlavní odlišnost těchto napájecích zdrojů spočívá v tom, že se napájení základní desky přivádí 24kontaktním konektorem ATX EPS a k procesoru 8pinovým kontaktním konektorem. Pro srovnání – pro obyčejné desktopové systémy se používají 20- a 4pinové konektory.

Při přípravě materiálu jsme použili napájecí zdroj o výkonu 460 W, výrobce Enhance Elec-

Graf zatížení procesorů Xeon s technologií Hyper-Threading

Řadiče operační paměti jsou v případě AMD Opteronu umístěny přímo uvnitř procesorů. Každý procesor může adresovat do 8 GB registrované paměti.

PLACENÁ INZERCE

Hory novinek...

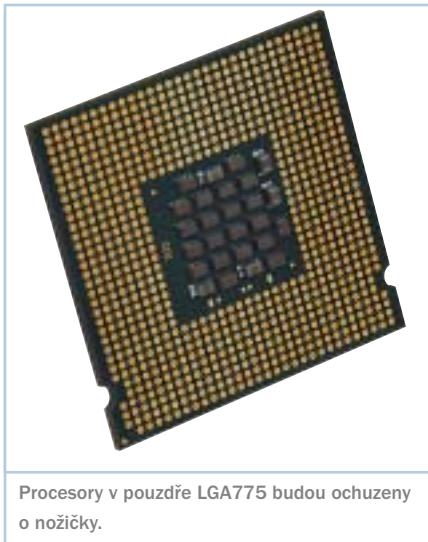
... jsme pro Vás připravili na veletrh Invex 2004, pavilon V, stánek č. 008.

www.grada.cz

Grada Publishing, a.s., U Průhonu 22, 170 00 Praha 7, tel.: 220 386 511–2, fax: 220 386 400, obchod@gradapublishing.cz
 Všechny knihy bude možné na našem stánku zakoupit s výraznými veletržními slevami.

Procesory v pouzdří LGA775 budou ochuzeny o nožičky.

Intel Xeon: Některé prvky jsou zabudovány mimo jádro.

→ tronics Co, který stojí zhruba 3000 korun. A musíme podotknout, že ne vždy byl jeho výkon dostačující. Tak například když úroveň zatížení procesorů dosahovala kritické hranice, spotřeba elektrické energie prudce vzrostla. Napájecí zdroj nebyl schopen zásobovat všechny prvky systému požadovaným množstvím elektrické energie. Následně se během provádění testů zastavovala grafická karta a vypínal se pevný disk. Tento problém jsme vyřešili pomocí dodatečného napájecího zdroje, který odpovídal za komponenty, jež byly vystaveny náhlému odpojení elektrické energie.

Další problém představovalo upevnění větráku procesoru. Jestliže se s instalací chladicích zařízení na procesor Opteron vyrovná dokonce i málo zkušený uživatel, pak k instalaci pružinových úchytek na chladíči Xeonu je zapotřebí jak inteligence, tak i nemalé fyzické úsilí.

APLIKACE

Aby počítač fungoval na plný výkon, je zapotřebí, aby používané aplikace byly optimalizované pro práci na shodné platformě. Tak fungují například všechny herní konzole. Nicméně v našem případě je realizace podobného řešení poněkud složitější – konkrétně kvůli většímu množství existujících procesorů, kdy každý z těchto procesorů je vytvořen na bázi vlastní architektury.

Následně jsou vývojáři programů nuceni jít tou nejjednodušší cestou – vytvářet programy, které fungují na kterémkoli zařízení. Je pochopitelné, že o využívání jakýchkoli doplňkových konstrukčních zvláštností se vůbec nedá mluvit. Díky tomu fungují obvyklé programy stejně rychle jak na obvyklých systémech, tak i na speciálních grafických stanicích.

Východisko ze vzniklé situace přece jenom existuje – použít pouze optimalizova-

né speciální programové vybavení. Pro operační systém Windows, na který jsou všichni zvyklí, nemusí však bohužel takový program vůbec existovat.

Takže například programy, které skutečně používají všechny výhody 64bitové architektury AMD a pracují pod Windows XP 64-bit Edition, se dají spočítat na prstech jedné ruky. Požadovat navíc, aby tyto programy byly optimalizované pro procesor Opteron, je zřehla nemožné. Takové prostě neexistují.

APLIKACE, KTERÉ JSME POUŽILI

Při pohledu na tabulku se možná budete divit. Údiv může mimochodem vyvolat i fakt, že mezi uvedenými testovacími aplikacemi nejsou „drtiči“ testovací balíčky, jako například SPECcapc pro Solid Edge nebo SolidWorks. Odpověď je velmi jednoduchá. Myslíme si, že průměrný počítačový uživatel pracuje hlavně s kancelářskými aplikacemi a s počítačovými hrami. Ano, nepochybně jsou uživatelé, kteří musí dlouhé hodiny projektovat ty nejsložitější mechanismy. Ale těch je málo a pracují se specializovanými programy. Proto abychom uspokojili největší počet čtenářů, kladli jsme důraz na potřeby průměrného uživatele.

Dohady mohou vzniknout i kvůli tomu, proč jsme použili jako testovací program zastaralou hru Quake III, a ne například současnou Unreal Tournament 2004. Odpověď je jednoduchá: Částečně kvůli tomu, že se dá jádro velmi pohodlně řídit. Tak například se dá hra požádat o to, aby používala několik procesorů místo jednoho, a to pomocí příkazu `r_smp 1`. V mnoha jiných hrách je to prostě nemožné. →

n o v á p u b l i k a c e

ÚPLNÝ KURZ K MEZINÁRODNĚ UZNÁVANÉMU CERTIFIKÁTU

OBJEDNEJTE SI PROSTŘEDNÍM SMS ZPRÁVY A UŠETŘETE PENÍZE ZA DOBÍRKU!

Ze svého mobilního telefonu **odešlete SMS zprávu** s textem **OBJ** (právnícké osoby zasáhněte slova **OBJF**) na číslo **+420 777 289 007** a obdržíte objednávkový formulář:
OBJ*KODJM**PR**UL**M**PSC**VKLUB**EM**@**
 nebo **OBJF*KOD**FIRMA**UL**M**PSC**ICO**DIC**
****VKLUB**EM**@**
 Svě údaje vepište místo barevně označeného textu vždy mezi dvě hvězdičky podle **VZORU** a údaje odešlete na stejné telefonní číslo +420 777 289 007.

VZOR pro fyzické osoby (místo hvězdičky můžete použít i čárku):
OBJ*KOD*kodproduktu*JM*Jan*PR*Novak*UL*Vinohradska 52
M*Praha 6*PSC*160 00*VKLUB

VZOR pro firmy (místo hvězdičky můžete použít i čárku):
OBJF*KOD*kodproduktu*FIRMA*Vogel Burda Communications
s.r.o.*UL*Sokolovska 73*M*Praha 8*
PSC*186 21*ICO*45280681*DIC*008 45280681*VKLUB
***A(ano) nebo N(ne)*EM*Jan.novak@vzor.cz**

VZOR pro firmy (místo hvězdičky můžete použít i čárku):
OBJF*KOD*kodproduktu*FIRMA*Vogel Burda Communications
s.r.o.*UL*Sokolovska 73*M*Praha 8*
PSC*186 21*ICO*45280681*DIC*008 45280681*VKLUB
***A(ano) nebo N(ne)*EM*abonence@vogelCz**

čena: 199 Kč
sms kód: 968
čena pro předplatitele: 179 Kč
sms kód: 969

-Kód produktu naleznete u jeho ceny.
 -E-mail a info o členství ve V-klubu jsou nepovinné údaje.
 -Více kusů a druhů produktů můžete objednat v tomto tvaru:
počet kusů*kód produktu (např. 3x711)
 -Je-li uveden počet kusů, musí obsahovat celé číslo větší než 0.
 -Jednotlivé kódy produktů musí být umístěny za sebou a odděleny hvězdičkami nebo čárkami.

Při dalších objednávkách ze svého telefonu můžete zaslat jen následující informace: **OBJ*kodproduktu**
 Podrobný návod na objednávání prostřednictvím SMS zprávy najdete na adrese **sms.vogel.cz**
 K zápisce účtujeme 30 Kč za poštovné a balné. Zásilka je zasílána pouze doporučeně, nejpozději však do 7 dnů po obdržení platby. Pokud vaše objednávka byla přijata, čekejte odpověď na svůj mobilní telefon.

Na Slovensku objednávejte na adrese:
 predplatne@press.sk, tel.: +421 672 019 31 – 33,
 fax: +421 267 219 10

(Platí jen pro ČR). Vaše osobní údaje nebudou použity pro další obchodní účely.

www.vogel.cz

VOGEL BURDA COMMUNICATIONS s. r. o., Sokolovská 73, 186 21 Praha 8, tel.: +420 225 018 948, fax: +420 225 018 900

sms.vogel.cz

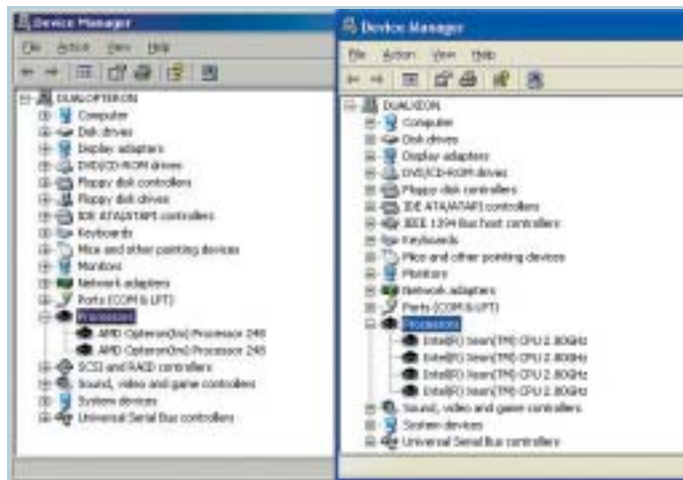
→ S JEDNÍM PROCESOREM

Pro srovnání jsme uvedli výsledky, které ukazují ty samé aplikace na třech různých jednoprocetových konfiguracích. Použili jsme platformu Socket 478, procesor Pentium 4 3,2 GHz s jádrem Prescott a základní desku DFI LanParty PR0875B, dále platformu Socket A s procesorem AMD Athlon XP 3200+ (jádro Barton) a desku Asus A7N8X, a nakonec to nejnovější řešení od Intelu – platformu LGA775. Do naší testovací laboratoře se dostala nová deska Albatron PX915G a procesor Intel Pentium 4 3,4 GHz (jádro Prescott). Podrobněji jste si o něm mohli přečíst v předcházejícím Chipu (9/04) v článku „Přijíždí expres“.

Pro všechny systémy bez výjimky byl použit pevný disk WD Raptor. Na něj byl nainstalován operační systém, potom se prováděla všechna měření. Jako grafický adaptér byla použita grafická karta nVidia GeForce FX 5950 Ultra, vyrobená společností Gigabyte. A pouze u desky na bázi čipové sady 915G jsme museli použít integrované grafické jádro Intel Extreme Graphics. K tomuto řešení by se však spíše hodila grafická karta PCI Express, a proto se prosím neďte až tak přezíravé na ne příliš dobré výsledky této platformy.

ZÁVĚR

Použití dvouprocesorových systémů v domácích nebo kancelářských podmínkách je zcela neopodstatněné. Většina existujících klientských programů k dnešnímu dni prostě neumí pracovat se dvěma a více procesory. Dokonce programové balíky určené pro konverzi videa jsou lhostejné k víceprocesorovým konfiguracím. Prohlédli jsme spoustu programů, jako například DVD2AVI a DVD Decryptor, a zjistili jsme, že nepoužívají

Operační systém procesory Xeon a Opteron bez problémů rozezná.

doplňkové možnosti technologie symetrického multiprocessingu.

Snad jen komprimační programy (například WinRAR 3.3) jsou schopné využít několik procesorů. Jestliže se podíváme na úroveň zatížení procesorů během komprimace, můžeme si všimnout, že program postupně používá oba dostupné procesory. Je to samozřejmě přednost. Ale, mimochodem, její váha je nevelká – stolní jednoprocetové systémy vítězí nad Xeony a Opterony především kvůli vyššímu taktovacímu kmitočtu.

Ostatní testovací programy, které jsme použili, přehledně demonstrují optimalizaci pro obyčejné procesory. Je zřejmé, že v programu 3DMark03 na sebe bere hlavní roli grafická karta a zároveň i procesor má velký vliv. Výsledky měření také záleží na tom, nakolik je provedena optimalizace ovladačů videokarty pro použití s konkrétním procesorem. V případě programu 3DMark03 je vidět, že ovladače nVidia nic moc nevědí o dvouprocesorových systémech na bázi

Opteronu. Zcela jistě by jinak tento systém nezaostával za obyčejným o 12 %.

Vše se ale neobešlo bez překvapení. Testovací program Quake III ukázal, že použití druhého procesoru přidává přibližně 50 % celkového výkonu. Zkontrolovali jsme několikrát výsledky, které jsme získali při použití příkazu `r_smp 0` (vypnutí používání symetrického multiprocessingu) a s příkazem `r_smp 1`. A výsledky se skutečně měnily – 360 a 554 snímků za sekundu. Můžeme tedy konstatovat, že je to jediná hra, které není lhostejná ani architektura Opteronu, ani dva procesory v systému.

Pokud se však nezabýváte náročnými výpočty, programováním na nízké úrovni a nepracujete s operačními systémy třídy Solaris, sotva budete potřebovat počítač se dvěma a více procesory. Ve všech typických programech pro Windows je použití dvouprocesorových systémů absolutně neodůvodněné.

■ ■ ■ Nikolaj Levskij

PLACENÁ INZERCE

inzerce

inzerce

Názory a komentáře

Není všechno zlato...

Jsou na světě věci, na které se člověk těší. O to větší je pak jeho zklamání, když se ukáže, že očekával více, než dostal, nebo – a tak to v životě bývá ještě častěji – když nedostane vůbec nic. Tentokrát vás jednou zklamu, podruhé budete mít možnost zvážit, zda je to zklamání, či výhra, a jedna zpráva na konec je dokonce pro některé z vás i pozitivní...

Dlouhou dobu jsem se těšil, až se svezu v rychlíku, který vypadá trochu k světu. I když se cestování vlakem už dost zlepšilo, a v některých vlacích se dokonce můžete po čas jízdy i připojit k internetu, stále to nebylo ono. Vloni jsem se namísal jízdou vysokorychlostním vlakem TGV ve Francii, která je v tomto ohledu na světě jedničkou, a i proto jsem držel palce projektu českého rychlovlaku Pendolino, který koupily České dráhy u konsorcia ČKD-MSV-Siemens-Fiat v Itálii. A ne jeden, ale hned sedm! Při jízdách na východ republiky jsem se několikrát stavil na zkušební okruhu u Velimi (je to hned vedle hradecké dálnice), abych zřel tu krásu: vlak řítící se po kolejích a naklápějící vozové skříně do středu zatáček, aby je projel rychleji a z pohledu cestujícího komfortněji. V duchu jsem snil, jak jednou vyrazím do Německa právě tímhle sympatickým krasavcem a nebudu muset celou cestu řídit, ale přijedu na místo pěkně odpočatý...

Nevyrazím – tedy ne Pendolinem. Vlaky měly být v jízdním řádu od začátku příštího roku – nebudou. Jak to tak bývá, opět jsme ujeli. Tedy vlastně ujel nám vlak. A možná nám tady utekl i počítačový svět.

Naše zabezpečovací zařízení, vystavěné podle sovětského vzoru před dávnými lety a udržované silou moci, totiž pracuje jinak než zařízení používaná v sousedních zemích – v Rakousku a v Německu. Zařízení na trati, vyráběná poctivou kovářskou technikou, jsou tvrdě konfrontována s nejmodernější výpočetní technikou v Pendolinu. Signály dodávané do kolejí a indikující strojvedoucímu stav dalšího návěstidla způsobují totiž resetování počítače v Pendolinu, jak oznámil tisk.

Prostě nákup podle slupky – zvenku vypadá Pendolino báječně. Co je však horší – neuměli jsme dopředu posoudit, jestli se pro provoz na naší dráze hodí elektronické systémy, o několik generací předstihující

technikou, která se dosud na dráze používá a jejíž zrod sahá do dob vynuceného kamarádství s CCCP.

Několik miliard v čudu, vlaky nepoužitelné, i kdyby byly zabaleny do uzemněného staniolu. Máme supervlak, který by podstatně zkrátil jízdu do Berlína nebo Drážďan a na druhou stranu do Vídně, jak počítal původní projekt; máme koridor – ale tyhle vlaky na něj nesmí. Teda mohou – ale nesmí překročit rychlost 40 km/h, což je dost vzdálené od maximální rychlosti jednotky 230 km/h a od stošedesátky předepsané na koridoru.

Překotně jsme vybrali dodavatele, jehož dodávka byla nejrychlejší. Ve vlaku jsou sice sedačky od českého výrobce, ale ti, kteří radili, že moderní výpočetní technika ve vlaku bude fungovat i na našich tratích, teď dělají mrtvé brouky. Jak je to možné, že počítače nefungují, mnou si ochlupené brady a tahají si z nich vousy. Vlaky asi půjdou zpět k výrobci na reklamaci, protože nejsou schopny pracovat v „době kamenné“, nebo možná konsorciu ještě za to, že si od nás vlaky vezme zpět, něco zaplatíme. Střet „naší ještě použitelné“ techniky se špičkovou elektronikou dopadl tragicky.

Mám návrh na řešení. V Děčíně připrámeme před Pendolino elektrickou lokomotivu a stošedesátkou tento náš skvost přetahneme na hranici s Rakouskem. Bylo by to přesně v našem stylu. Hogo fogo, hlavně když to funguje – a komfort je zajištěn. A třeba by sem jezdili i cizinci, podívat se na tu krásnou symbiózu krásy, umu a debility spojené přes spřáhlo.

Obrovská škoda. Ale je to tak – chceme být světoví a neumíme to. Nebo nám počítačový svět už utekl, že jsme nedokázali posoudit možnosti nových a vlastností dostupných technologií a jejich možnou spolupráci?

Ještě že už jsme v Unii, která nás naučí. První lekci jsme už dostali.

SONY JDE DO DAT

Firma Sony už několikrát ovlivnila vývoj trhu – a ne moc úspěšně. Připomínám třeba její systém videa Beta, který se v trochu „vylepšené“ podobě sice používá dodnes jako profesionální Betamax systém pro přenos pohyblivých obrázků, ale nad kterým tehdy vyhrál konkurenční, lépe marketingově podpořený a přece jen konkurenci trochu více otevřený produkt JVC s názvem VHS.

Pak se firma Sony zhlédla v MD – minidisku, který měl rozválcovat převahu hudebních CD na trhu. Ačkoli firma dala tomuto

Milan Loucký – ředitel Vogel Computer Media a publicista

systému do vínku možnost nahrávání, příchod CD-R a R/W mechanik s možností vypálení hudby ve formátu MP3 a dalších jej nechal na pokraji zájmu uživatelů.

Pak se firma Sony pustila do projektu nazvaného Hi-MD, který přišel s vyšší kapacitou média a který tak prodloužil dobu záznamu. Nevím, jaký byl úspěch této novinky, asi nic moc, ale přesto, nebo právě proto se firma Sony rozhodla pro třetí krok, který by zřejmě vrátil alespoň část investic vložených do práce na minidisku... →

→ Na trhu se objevily přehrávače, které se dají kromě reprodukce hudby použít i pro přenos dat. Klasická média MD s kapacitou 177 MB umí díky kompresi nafouknout na nějakých 300 MB, Hi-MD spolkne až 1 GB dat. Přístroje se k počítači připojí přes rozhraní USB, přenosová rychlost přes 9,8 MB/s dává jistotu, že i přenos videa nebude úplně nemožný.

A tak nám zbývá zeptat se, jestli má takové zařízení v době, kdy se na trhu dostanou za příjemnou cenu vypalovačky DVD s kapacitou 4,7 GB a kdy se objevují vypalovačky DVD na dvouvrstvá média s kapacitou kolem 9 GB, ještě své opodstatnění. Zvažte sami, jestli se vám takové zařízení vyplatí – přehrávač Sony pořídíte za cenu od 7500 korun, médium Hi-MD za nějakých 230 korun. Vypalovačku DVD dnes pořídíte za nějakých 2000 korun, médium pak za 15; u dvouvrstvých to je kolem 2500 korun za mechaniku a kolem dvou stovek za médium.

Přehrávač Sony sice umožňuje přenos dat a je elegantní, ale zvažte to. Já si myslím, že firma Sony přichází s takovou nabídkou minimálně o rok později, než s ní měla

přijít. Takže zase spíše trochu zklamání, i když pro někoho to může být zajímavé. Problém osobně vidím v kompatibilitě, protože mechaniky DVD jsou přece jen už mnohonásobně rozšířenější než walkman formátu Hi-MD od Sony – i když je přenosný a díky transferu dat přes USB snadno připojitelný kdekoli...

VIRY A INVEX

Do třetice všeho dobrého, jak se říká, i když tentokrát... Ve středu 13. října 2004 se na Invexu opět uvidíme na antivirové konferen-

ci. Sejdeme se v obvyklou dobu na obvyklém místě. Svou účast opět přislíbili specialisté z firem AEC, Alwil Software a Grisoft, o účasti slovenské firmy Eset se ještě jedná. Tématem bude podrobný rozbor virové problematiky na trhu za uplynulých 12 měsíců, novinky v oblasti útoků virů a červů na počítače a sítě, možnosti ochrany před těmito útoky. Samozřejmě opět poodhalíme

roušku zabezpečení nejpoužívanějších a nejočekávanějších operačních systémů dneška a blízké budoucnosti...

Pro ty, kteří ještě nikdy neměli možnost se tohoto semináře zúčastnit, uvádím přesnější údaje. Místem, kde se sejdeme, je výšková budova BVV (vlevo vedle hlavního vchodu do areálu Výstaviště, vedle benzinové pumpy), místnost číslo 102. Začínáme v 9.30 hodin, konec je plánován kolem 13. hodiny.

A pokud by vás zajímalo přesněji, jaká témata zvolíme, projděte ještě jednu časo-

I LETOS SE SEJDEME NA ANTIVIROVÉ KONFERENCI V RÁMCI INVEXU, A TO VE STŘEDU...

pis Chip a ve Spektru hledejte podrobný program této akce.

A ještě něco: vstup je klasicky zdarma a na pořádání konference se kromě výše jmenovaných firem podílí i BVV, a. s., a samozřejmě naše vydavatelství Vogel Burda Communications.

Těším se na viděnou. ■ ■ ■
Milan Loucký, milan.loucky@vogel.cz

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:

v ČR: **Vogel Burda Communications s. r. o., DISTRIBUCE, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**
v SR: **MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o., P.O. BOX 17, 851 04 Bratislava 5**
tel.: +421 267 019 31 – 33, fax: +421 267 219 10, e-mail: predplatne@press.sk
www.press.sk nebo **MEDIAPRINT-KAPA Pressegrasso, a. s., oddelenie inej formy predaja,**
Vajnorská 137, P.O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3, tel.: +421 244 458 816, 821, +421 244 442 773,
fax: +421 244 458 819, e-mail: predplatne@abomkapa.sk

Fakturační adresa

Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ Obec

IČO DIČ

Číslo účtu

U sporozira uvedte specifický symbol

Telefon/fax

E-mail

Adresa pro doručení časopisu

Vyplňte pouze v případě, že údaje nejsou shodné s fakturační adresou (časopis chcete zasílat na jinou adresu nebo jako dárek).

Ulice, číslo

PSČ Firma

Jméno a příjmení

Ulice, číslo

PSČ Obec

Telefon/fax

E-mail

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

- Poštovní poukázkou A-V nebo proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.
- Převodem z bankovního účtu nebo sporozírového účtu na náš účet 481841803/0300 u ČSOB Praha 1.
- Nepřejí si zasílat informace a další obchodní nabídky vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad. Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: +420 225 018 942, fax: +420 225 018 900 nebo na e-mail: abonence.chip@vogel.cz.

DATUM

PODPIS

Kupon je platný pouze do 28. 10. 2004

CHIP 10/04

Roční

CHIP CD + DVD

- roční (12 výtisků)
1344/2388 Sk
+ pouzdro na 24 CD/DVD
- roční doporučeně (12 výtisků)
1644 Kč / 2688 Sk
+ pouzdro na 24 CD/DVD
- roční pro školy*
(12 výtisků) 1140 Kč / 2160 Sk
+ pouzdro na 24 CD/DVD
- roční pro školy* doporučeně
(12 výtisků) 1440 Kč / 2460 Sk
+ pouzdro na 24 CD/DVD

Pololetní + čtvrtletní

- pololetní (6 výtisků)
672 Kč / 1194 Sk
- pololetní doporučeně (6 výtisků)
822 Kč / 1344 Sk
- čtvrtletní (3 výtisků)
336 Kč / 597 Sk
- čtvrtletní doporučeně (3 výtisků)
411 Kč / 672 Sk

*Objednávka předplatného pro školy musí být opatřena razítkem školy, časopisy zasíláme na adresu školy.

Objednávám od čísla

Počet kusů každého čísla

- 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

Jsem předplatitel ANO NE

osobní odběr

OBJEDNEJTE SI PŘEDPLATNÉ

Novinky na stříbrných discích

GRAFIKA NA PC

Špidla Data Processing, Zlín

449 Kč

Freewarová kolekce více než 180 programů v plných verzích, zaměřená na práci s grafikou. Programy jsou rozděleny do sedmi sekcí: Grafické editory, Nástroje obrazovky, Nejnovější grafické nástroje, Prohlížeče obrázků, Správa grafických souborů, Videonástroje a Programy českých nebo slovenských autorů.

8 bodů

ZVÝŠENÍ VÝKONU PC

Špidla Data Processing, Zlín

449 Kč

Více než tři stovky programů jsou rozděleny do tří sekcí: Optimalizace výkonu PC, Systémové utility a Zálohování. Ke každému programu je připraven stručný popis, náhledový obrázek, potřebný prostor na pevném disku, typ použitého operačního systému, hodnocení, a pokud existuje, i odkaz na internetové stránky autora.

8 bodů

DIGITÁLNÍ VIDEO

Špidla Data Processing, Zlín

449 Kč

Dvojcédéčko obsahuje více než dvě stovky převážně freewarových a sharewarových programů, které jsou rozděleny do sekcí: Audioaplikace, Grabbery, Kodeky, Obrazové efekty, Organizace, Pomocníci, Prohlížeče, Převod mezi formáty, Střihové programy, Video a internet, Videorekordéry a Vypalování a authoring videa.

8 bodů

FRANCOUZŠTINA – FACETTES

LANGMaster International, Praha

2499 Kč

Multimediální kurz francouzštiny pro začátečníky, středně pokročilé a pokročilé vychází z nejnovější učebnice Facettes nakladatelství Max Hueber Verlag GmbH. Kurz nabízí 170 hodin intenzivní výuky (950 stran textu), 780 cvičení, více než 4700 slovíček a frází, 1260 obrázků a fotografií a francouzsko-české glosáře.

10 bodů

ITALŠTINA – ESPRESSO

LANGMaster International, Praha

2499 Kč

Multimediální kurz italštiny pro začátečníky, středně pokročilé a pokročilé vychází z nejnovější učebnice Espresso nakladatelství Max Hueber Verlag GmbH. Kurz nabízí 185 hodin intenzivní výuky (1030 stran textu), 855 cvičení, více než 5500 slovíček a frází, 1460 obrázků a fotografií a italsko-český glosář.

10 bodů

Další informace naleznete i s ukázkami obrazovek na Chip CD.

InfoMapa 11.1 - Street atlas České republiky

Praktická inovace

Program InfoMapa jsme na stránkách Chipu představovali už mnohokrát, naposledy v článku Dvě jedničky (3/04). Přesto i poslední aktualizace stojí za zmínku, zejména pro aplikaci jedné velmi užitečné vlastnosti.

Jednou z nejčastěji používaných funkcí, zejména při surfování na internetu nebo při použití různých informačních systémů, je vyhledávání. Kvůli různým vlastnostem vyhledávacích algoritmů jde ovšem obvykle o ne zcela jednoduchou a jednoznačnou činnost, protože aplikované vyhledávací strategie se pro jednotlivé aplikace chovají doslova „každá jinak“. Proto najít požadovaný údaj nebývá vždy snadné a úspěšné.

Informačně bohatý systém InfoMapa samozřejmě nabízí řadu nástrojů pro vyhledání požadovaného objektu. Poslední aktualizace přináší uživatelům kromě obvyklé (samozřejmě v tom nejlepší slova smyslu) aktualizace mnoha nabízených databází také jednu velmi užitečnou novinku – mnohem účinnější funkci pro vyhledávání adres. Na rozdíl od předchozích verzí programu dnes už nemusíme znát přesný název, ale stačí zadat „logické“ jádro a program sám nalezne všechny různé varianty, které lze z tohoto jádra odvodit a které se nalézají v příslušné databázi.

Ilustrujme si to na příkladu hledání objektu sídlícího na adrese J. Palacha XY, Praha. V dosavadních verzích bylo hledání podle adresy úspěšné jen tehdy, pokud jsme hledali nám. Jana Palacha, i když na mapě je příslušné náměstí označeno jako náměstí Jana Palacha. Zadání hesla Palach k nalezení správného objektu nestačilo. Nyní už stačí a program sám nalezne všechny příslušné objekty s podobným zadáním, tedy v případě celé ČR všech 32 ulic, náměstí a nábřehů, které nesou toto jméno. A nezáleží už na tom, zda v podobě J. Palacha, Jana Palacha, Palachova, nám. Jana Palacha, Palachovo nám., nábřeží Jana Palacha apod. Jde o velkou pomoc uživatelům, kterou si v mnoha případech uvědomí až v případě, kdy nemohou najít objekt, o kterém bezpečně vědí, že existuje, a který předchozí verze programu prostě při běžném vyhledávání neviděly.

Pro úplnou informaci musíme podotknout, že určitá obdobná možnost sice existovala už i v předchozích verzích InfoMapy, ale nenápadně se ukrývala v nástroji Pomocník pro hledání, navíc bylo před vlastním vyhledáváním potřeba definovat ještě řadu upřesňujících parametrů, a proto ji využíval málokdo. Pomocník pro vyhledávání zůstal i v nabídce nové verze, ale jeho nejzajímavější vlastnost je už automaticky dostupná i pro přímé hledání adres.

Z novinek verze 11.1 stojí ještě za zmínku i upravený import dat formátu XLS, což usnadní vytváření vlastních uživatelských vrstev a tím efektivnější využívání programu jako nástroje s vlastními uživatelskými vrstvami. ■ ■ ■ Milan Pola

INFOMAPA 11.1 – STREET ATLAS ČR – PROFI EDITION

Rozsáhlý informační systém založený na mapách.

Vyrobil/poskytl PJssoft, Praha; <http://www.pjssoft.cz>

Cena pro uživatele verze 11.0 zdarma

inzerce

Freeware a shareware na CD-ROM

Tucet zajímavých kolekcí

V době snadné dostupnosti internetu se rozsáhlé kolekce volně šiřitelných programů na CD-ROM mohou někomu zdát už dávno překonanou skutečností. Letošní zvýšená aktivita firmy Špidla Data Processing a oblíbeného serveru freeware.cz však svědčí o opaku.

Zlínská firma Špidla Data Processing je počítačovým fanouškům už řadu let známa jako velký propagátor sharewarových a freewarových produktů, které podpořila vydáním několika desítek výběrů na CD-ROM. Po určitém útlumu se však letos pustila ve spolupráci s webovým serverem freeware.cz do zásobování široké veřej-

ností tematickými výběry především volně šiřitelných (freewarových) produktů. Pouze dva z avizovaného tuctu titulů (Digitální video a Vypalování CD) obsahují i sharewarové programy nebo trial či demoverze produktů. Několik z tuctu představovaných titulů (viz údaj v infoboxu) obsahuje dokonce dva CD disky, přičemž cena titulu zůstává 449 Kč.

Domníváme se, že i přes značné rozšíření dostupnosti internetu má existence takovýchto kompletů své opodstatnění, což potvrzuje i zájem veřejnosti o jejich koupi. Hlavními důvody pro jsou podle nás tyto skutečnosti:

- programy shodného zaměření se nacházejí na jediném místě a není třeba je dlouze vyhledávat;
- jednotlivé programy jsou doplněny českými popisky, které jsou i přes svoji relativní stručnost pro prvotní orientaci dostačující;
- stahování větších objemů dat z internetu je v domácích podmínkách stále ještě značně problematické;
- záruka osvědčeného a prověřeného softwaru, obvykle doplněného i jednoduchým hodnocením poměru cena/výkon;
- v neposlední řadě i odkaz za domovskou stránku autora, kde lze v případě zájmu najít další informace nebo aktuální verze, updaty apod.

Co tedy jednotlivé kolekce nabízí? Aktuální nabídka jednotlivých titulů je prezentována v téměř jednotném standardním prostředí, což usnadňuje práci s výběry i vlastní vyhledávání požadovaných programů. Zařazené programy jsou obvykle rozděleny do několika kategorií a snadno lze nastavit filtr pro zobrazení jen titulů vybrané kategorie. Další dostupný filtr umožňuje řadit zobrazené položky podle několika různých kritérií. K dispozici je i jednoduchý nástroj pro vyhledávání podle definovaného textu v názvu nebo podle popisu titulu. Ke každému programu existuje stručný popis jeho možností, hodnota objemu nainstalovaných dat, příslušný operační systém, typ programu, jeho orientační hodnocení a náhledový obrázek. Ovládací program nabízí i funkci Přidej/uber k oblíbeným, pomocí které si počítač zapamatuje zajímavé položky i pro další spuštění CD.

Některé programy lze z CD-ROM přímo spouštět, většinu je však potřeba nejprve instalovat. K některým je připojen balíček s dalšími informacemi, u většiny pak lze využít odkaz na webové stránky autora, kde obvykle bývají další informace a především aktuálnější verze programu nebo aktualizací balíčky.

Připravené tituly tematicky uspokojí především příznivce různých typů her (3D hry, hry bez násilí, pro malé děti, pro slabší PC), příznivce digitálních technologií (video, fotografování), zvyšování výkonu PC, internetu a grafiky.

Co tyto kolekce obvykle zcela postrádají, jsou různé informační a výukové komponenty k příslušným tématům jednotlivých výběrů nebo srovnání zařazených produktů obdobného zaměření. V tomto směru přináší například pravidelné sekce našeho Chip CD nebo tematická druhá cédéčka Chipu mnohem zajímavější, a domníváme se, že i efektivnější bloky. Kromě toho v nabídce našeho vydavatelství je i několik Chip speciálů, např. Jak na digitální video nebo Video a počítač, které jsou zcela věnovány zvolenému tématu.

I přes výše uvedenou výtku mají vydává-

né kolekce volně šiřitelného softwaru své oprávněné místo v nabídce trhu. Vždyť nabízené programy svými vlastnostmi velmi často plně uspokojí potřeby běžných uživatelů, kteří se tak mohou vyhnout pokušení nelegálního používání komerčních softwarových balíčků, a přitom legální instalace programů vyžaduje jen minimální náklady (nepočítáme-li legální zakoupení CD a úsilí strávené nad procházením připravených kolekcí).

Kromě programových balíčků by jistě řada uživatelů uvítala i podobně koncipované balíčky volně šiřitelných informací. Vždyť například takový CD Pomocníci k maturitě by každoročně usnadnil přípravu k této zkoušce tisícům maturantů. Přitom na internetu je dostupných zdrojů dostatek a domníváme se, že jejich autoři by se většinou zařazení svých přehledů do podobných kolekcí asi nebránili.

Nechme se tedy překvapit, co dalšího firma Špidla Data Processing, ať už sama, nebo ve spolupráci se serverem freeware.cz, svým příznivcům nabídne.

■ ■ ■ Milan Pola

FREEWAROVÉ KOLEKCE

Digitální video (2xCD), Grafika na PC, Hry 3D (2xCD), Hry bez násilí, Hry pro děti od 4 do 10 let, Hry pro slabší PC (2xCD), Internet, Software pro digitální fotoaparát, Správce počítače, Tvorba webu, Vypalování CD (2xCD), Zvýšení výkonu PC.

Tucet kolekcí volně šiřitelných programů.

Vyrobil/poskytl Špidla Data Processing, Zlín
<http://www.spidla.cz>, <http://www.freeware.cz>

Cena ve většině případů 449 Kč

inzerce

Soutěž se společností Xerox ČR, s. r. o.

THE DOCUMENT COMPANY

XEROX

Tiskněte barevně s Xeroxem

Společnost Xerox uvedla v květnu tohoto roku na trh svou novou tiskárnu Xerox Phaser 6100. Jedná se o barevnou laserovou tiskárnu formátu A4, vhodnou pro malé pracovní skupiny a pro domácí použití.

Xerox tímto produktem doplnil mezeru ve svém portfoliu barevných tiskáren a nyní tak zákazníkům nabízí ucelenou řadu tiskových zařízení, od „malé“ laserové tiskárny Phaser 6100 až po barevnou laserovou tiskárnu Phaser 7750, vhodnou pro grafické výstupy a velké tiskové zátěže.

Tiskárna Phaser 6100 poskytuje velmi kvalitní laserový tisk s rychlostí 21 černobílých a 5 barevných stran za minutu. Díky tiskové kvalitě 1200 dpi je vhodná nejen pro tisk běžných dokumentů z aplikací, jako jsou MS Word, Excel či PowerPoint, ale lze na ní tisknout také například fotografie, a to ve vynikající kvalitě.

CO PHASER 6100 NABÍZÍ

Tiskárna je k dispozici ve dvou verzích. První nabízí paralelní a USB rozhraní, druhá verze je k dispozici s integrovanou síťovou kartou Ethernet. Obě pak mají standardní duplexní jednotku pro oboustranný tisk, což je v této třídě zcela výjimečné. Také standardní paměť 64 MB patří mezi vysoký standard, umožňující tisk i velkých tiskových úloh.

Tiskárnu si zákazník sám velice snadno nainstaluje, a to i do síťového prostředí. Efektivitu tiskárny navíc zvyšuje možnost správy přes webové rozhraní (CentreWare Internet Services). Hlučnost při tisku je pouhých 48 dB, takže tiskárna nebude rušit nikoho ve svém okolí.

Výhodou proti inkoustovým tiskárnám je ekonomický provoz. Při výtěžnosti počí-

tané na 5% krytí každé barvy vychází barevná stránka na 3,80, což je několika-násobně méně než u inkoustových tiskáren. Tím se také kompenzuje rozdíl v pořizovací ceně (cena doporučená výrobcem je 12 499 Kč). Více informací najdete na www.xerox.cz.

Odpovědi na dnešní soutěžní otázky pošlete na adresu: **Redakce Chipu (Na Florenci 19, 110 00 Praha 1)**, a to do **27. října 2004** (rozhoduje datum na poštovním razítku). Odpovědi lze posílat také e-mailem na adresu soutez10@chip.cz či formou SMS zpráv.

■ ■ ■ Xerox ČR, s. r. o., -hst

SOUTĚŽNÍ OTÁZKY:

1. Kolik technologií nabízí Xerox u svých barevných tiskáren?

- a) 1;
- b) 2;
- c) 3.

2. Jakou funkci plní nástroj Printing Scout?

- a) automatická nápověda;
- b) správa zařízení;
- c) nastavení tisku.

3. Kolik je maximální zatížení tiskárny Phaser 6100?

- a) 25 000 stran za měsíc;
- b) 35 000 stran za měsíc;
- c) 15 000 stran za měsíc.

4. Jak se jmenuje funkce pro porovnání barev u Phaser 6100?

- a) TekColor technologie;
- b) PhaserMatch;
- c) Colotech.

CENY

Šťastný výherce na prvním místě se může těšit na tiskárnu Phaser 6100, výherce na druhém místě na tiskárnu Phaser 3121, výherce na třetím místě obdrží tričko s logem firmy Xerox.

VYHODNOCENÍ SOUTĚŽE Z ČÍSLA 7/04

Z velkého množství velmi zajímavých sloganů vybrala společnost MSI tip Petra Štolcparta z Českých Budějovic (MSI 915P Neo2 Platinum Power To Run Your Own Matrix!). Vyhrává základní desku MSI 915P Neo2 Platinum, grafickou kartu MSI PCX5750 a procesor Intel Pentium 4 3 GHz s technologií Hyper-Threading a socketem LGA775. Gratulujeme.

- Odpovědi na soutěžní otázky lze zasílat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **VOGEL CH10*1x2x3x4x*Jan Novak Vinohradska52 15000 Praha5**
- Slovo Vogel od příznaku CH10 oddělte mezerou. Příznak CH10, svou odpověď (za x dosaďte své tipy) a kontaktní údaje od sebe oddělte hvězdičkou nebo čárkou. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o. Infolinka: +420 284 820 470.

inzerce

1. cena: DVD přehrávač Philips 625
2. cena: kávovar AEG EA 100 Crema
3. – 5. cena: flash disk 128 MB
6. – 10. cena: tričko Chipu

VÝHERCE I JEJICH GRAFICKÉ NÁVRHY ZVEŘEJNÍME V CHIPU 12/04.

SOUTĚŽ

Chybí vám doma DVD přehrávač, kvalitní kávovar, nebo potřebujete flash disk? Zkuste vyhrát v naší soutěži!

Stačí jen zaslat návrh obálky Chipu a přidat tři zajímavá témata, kterým bychom se měli v Chipu více věnovat, a kterákoliv z výše uvedených cen může být vaše. **Oceníme** prvních **deset nejzajímavějších návrhů obálek!** Titulky i obrázky na obálku vyberte libovolně a finální obrázek nám zašlete ve formátu jpg na adresu obalka@chip.cz. Uzávěrka soutěže je **25. října 2004**. Výherci budou zveřejněni v Chipu 12/04, který vychází 18. listopadu 2004.

PŘIJEĎTE ZA NÁMI NA INVEX 11. – 15. ŘÍJNA 2004

Připravili jsme pro vás:
VELKÉ SLEVY
SOUTĚŽE O CENY

NOVINKY:

Fořme digitálně
WWW stránky
Počítač v kapse
Digitální hudba
Řidičák na počítač

Časopisy Chip, PPK, Level,
OPS2, Svět DVD, DV Magazine
a jejich předplatné

Najdete nás v těchto pavilonech a těchto stáncích:

● B/40, V/05, F/20, Z/02; dále na volných plochách před pavilony B a Z

Antivirová konference:

Administrativní budova; sál č. 102; dne 13. října 2004 od 9.30 do 13.00 hodin.

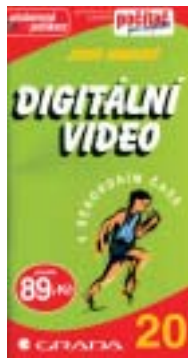
VSTUP ZDARMA

Pro každého předplatitele pivo nebo nealko zdarma.

inzerce

Digitální video V rekordním čase

Josef Hradský | Grada Publishing, Praha 2003, 84 stran, 89 Kč (136 Sk), v češtině, ISBN 80-247-0808-6

Podle názvu knihy jsem se domníval, že obsahem bude používání digitální videokamery a následně zpracování natočeného materiálu na počítači. Již při prostudování obsahu jsem však poznal, že se dočkám pouze toho prvního a že o propojení digitální kamery s počítačem a o zpracování videa na počítači se příliš nedozvím. Je to sice škoda, nicméně vzhledem k rozsahu knihy nejsou předkládané informace vůbec k zahzení, zejména pokud jste v oblasti digitálního videa amatéry. První kapitola se jmenuje Kupujeme videokameru, nicméně ještě než se dostanete k přečtení doporučení, která vám autor dává, můžete se seznámit s rozdíly mezi analogovým a digitálním záznamem, s druhy televizního signálu, s vybavením videokamer a s druhy záznamových médií, což vše jsou pro výběr kamery poměrně zásadní záležitosti. Druhá kapitola bude v mnoha ohledech pravděpodobně suplovat manuál, který dostanete spolu s kamerou, protože se zaměřuje na provozní režimy videokamery a na její obsluhu. Pro získání obecného povědomí si tyto informace určitě můžete přečíst, studium manuálu konkrétního modelu konkrétního

výrobce vám to však pravděpodobně nenahradí. Pokud kapitolu 2 považuji za ne zcela důležitou, o třetí a čtvrté části knihy to rozhodně napsat nemohu, neboť předkládají velmi užitečné informace o kompozici obrazu i o tom, co a jak natáčet (např. rodinné záležitosti, přírodu atd.). Nechybí přitom upozornění na časté chyby a také zajímavá podkapitola nazvaná Co se nemá nebo nesmí natáčet. Jak jsem již avizoval na začátku, zklamáním pro mne byla poslední, pátá kapitola, která se věnuje zpracování videozáznamu. Má bohužel jen čtyři strany a dozvíte se v ní pouze o stříhu pomocí videorekordéru a o ozvučení záznamu – o digitálním zpracování obrazu na počítači ani slovo. I když mám jisté výhrady vůči tomu, že kniha říká A (práce s digitální videokamerou), ale nedodává nezbytné B (zpracování videa na počítači), obsažené téma je předkládáno profesionální formou a pro seznámení s digitálními kamerami a s jejich používáním lze knihu doporučit. ■ ■ ■ Michal Přádka, michal.pradka@vogel.cz

Linux RedHat v kanceláři a doma aneb Operační systém a office zdarma a legálně

Miroslav Milda, Kopp | České Budějovice 2003, 157 stran, 149 Kč, v češtině, ISBN 80-7232-204-4

Popularita operačního systému Linux s přibývajícími počtem aplikací pro něj pomalu, ale jistě roste. Proto se nelze divit, že se stále častěji objevují i publikace, které se mu věnují. Autor této knihy si vytkl za cíl nabídnout čtenářům příručku, která jim pomůže s instalací Linuxu distribuce RedHat 7.3 nebo 8.0 a se základy jeho ovládání. Věnuje se samozřejmě i doprovodným aplikacím, mezi jinými i kancelářskému balíku OpenOffice. Vzhledem k rozsahu této knihy autor samozřejmě vysvětluje jen nejnужnější věci. Postupně se dozvíme, kde získat aktuální distribuce Linuxu, jak ho instalovat a jak nastavit systém XWindow. V této kapitole se stručně seznámíme i s doprovodnými aplikacemi, mezi jinými s hrami, editory, kancelářskými aplikacemi, systémovými nástroji a dalšími. V přílohách najdeme informace o licencích, o možnostech koexistence Linuxu s operačním systémem MS Windows a případně s jinými OS, dozvíme se nezbytné minimum o sítích a o protokolu TCP/IP. Najdeme tu také seznam vhodných internetových odkazů,

seznam kompatibilního hardwaru a některé další důležité informace. Výklad se zabývá především grafickým uživatelským rozhraním; na ovládání z konzoly, tedy pomocí příkazové řádky, se v knize tohoto rozsahu samozřejmě nedostane místo. Doprovází ho řada obrázků, zpravidla snímků obrazovek nebo jednotlivých oken. Co lze této knize vytknout? Nadpis knihy vzbuzuje dojem, že se zde dozvíme i o kancelářských aplikacích; ve skutečnosti je jim však věnováno poměrně málo místa – pouhých deset stran. Navíc název na obálce se neshoduje s názvem na titulní stránce (ovšem o office se hovoří v obou). Pokud jde o obsah, postrádám tu základní informace o práci se soubory, které by podle mého názoru neměly chybět v žádné knize pro začátečníky. Na druhé straně jde o poměrně přehlednou, stručnou základní publikaci, která pomůže čtenáři udělat si představu, co to vlastně Linux je, jaké další aplikace jsou v něm k dispozici a jak je používat. Většinu informací lze použít i pro Linux Mandrake. ■ ■ ■ Miroslav Virius

inzerce

PŘEDPLATNÉ CHIPU

V České republice si předplatné časopisu objednejte jedním z těchto způsobů:

- vyplněním objednávky na webové stránce www.chip.cz;
- e-mailem na adresu abonence@vogel.cz;
- faxem na číslo +420 225 018 900;
- odesláním objednáčného listku z časopisu na adresu vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po obdržení objednávky vám zašleme do týdne poštovní poukázku AV společně se zálohovou fakturou; sami můžete zvolit způsob zaplacení (do objednávky uvádějte celé číslo účtu, u sporozíra i specifický symbol pro rychlé přiznání vaší platby).

JAK ZAPLATIT PŘEDPLATNÉ

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

Zaplatit můžete prostřednictvím:

- přiloženou složenku na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet číslo účtu a variabilní symbol, uvedené na faktuře).

Možnosti doručení předplatného

- poštu jako obyčejná zásilka;
- poštu doporučeně - příplatek 25 Kč za zaslání jednoho výtisku;
- osobní odběr: na adrese Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrátice „B“, (pracovní doba: po - pá 10.30 - 13.00 a 14.00 - 18.00 hod.).

REKLAMACE

- Pokud časopis neobdržíte do 10 pracovních dnů po jeho vydání, informujte se nejdříve na dodací poště.
- Reklamacce lze uplatnit na telefonních číslech +420 225 018 942, +420 225 018 944, +420 225 018 946, e-mailem na adresu abonence@vogel.cz, faxem na číslo +420 225 018 900, písemně na adrese distribuce.
- Dojde-li ke ztrátě, zašleme vám v nejbližším možném termínu náhradní výtisk; uznáváme maximálně 2 reklamace za rok, po druhé reklamaci vám nabídneme jedno z možných řešení jiného, spolehlivějšího způsobu doručování.

KONTAKT

PŘEDPLATNÉ V ČESKÉ REPUBLICE:

Vogel Burda Communications s. r. o.
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, Sokolovská 73, 186 21 Praha 8 (fakturační adresa)
Tel.: +420 225 018 942, 944, 946, Fax: +420 225 018 900
E-mail: abonence@vogel.cz, Web: www.vogel.cz

NA SLOVENSKU SI PŘEDPLATNÉ ČASOPISU OBJEDNEJTE PÍSEMNĚ U FIREM:

Magnet Press Slovakia, s. r. o.
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 851 04 Bratislava - Petržalka (sídlo firmy)
Tel: +421 2 672 019 31-33, Fax: +421 2 672 019 10, 20, 30
E-mail: predplatne@press.sk, Web: www.press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s.
Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
Tel: +421 2 444 588 21, +421 2 444 427 73, +421 2 444 588 16,
Fax: +421 2 444 588 19
E-mail: predplatne@abompkapa.sk, Web: www.mediakapa.sk

OBJEDNÁVKY PŘEDPLATNÉHO DO JINÝCH ZEMÍ

Při objednávkách do ostatních zemí se k cenám předplatného připočítává poštovní platné pro zemi dodání.

Ceny poštovní jsou platné podle aktuálního ceníku České pošty (www.ceskaposta.cz).

Ceny se přepočítávají podle aktuálních kurzů. Zájemci o předplatné zašleme fakturu.

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL:

- e-mailem na adrese dobirky@vogel.cz;
- telefonem na číslo +420 225 018 948;
- poštu na adrese Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

VŠEOBECNÉ PODMÍNKY

- Objednávky vyřizujeme od nejbližšího možného čísla. Litujeme, ale zpětné objednávky nepřijímáme. Objednané výtisky zasíláme až po zaplacení. Pokud je platba zaregistrována 14 dní před expedicí čísla, časopis by měl dojít v termínu expedice. Jinak může být dodán až po expedici čísla následujícího.
- Starší výtisky zasíláme formou dobírek pouze do vyčerpání zásob nebo až po jejich obnovení formou výtisků neprodaných v prodejní síti!
- Objednávky starších čísel jsou vedeny mimo předplatné.

ZMĚNA ADRESY - STĚHOVÁNÍ

- Oznamte písemně nebo faxem na jakékoli z uvedených kontaktních adres abonence.
- Uvádějte vždy starou i novou adresu a číslo odběratele (ID adresy).
- Mění-li se adresa firmy, uvádějte prosím i číslo faktury.

Dodání

- Adresa může být jiná pro zasílání časopisu a jiná pro fakturaci (adresa plátce).
- Faktury nelze zasílat na jinou adresu, než která je uvedena jako adresa plátce.
- Od jednoho plátce lze zasílat časopisy libovolnému množství adresátů, zaslání na adresu plátce není podmínkou.

Magazín informačních technologií, ročník 14
ISSN 1210-0684; MK ČR S561

Toto číslo vyšlo 1. 10. 2004

Šéfredaktor: Ing. Jiří Palyza

Zástupce šéfredaktora: Ing. Josef Mika

Redakce: Vlastimil Bret (Chip CD/DVD), Ing. Helena Hajsterová, Ing. Josef Chládek (grafika, Linux, Mac), Mgr. Petr Kratochvíl (internet), Ing. Martin Kučera (Chip CD/DVD), Adam Nosek (sw, komunikace), Michal Novák (Chip CD, www.chip.cz), Jan Řezáč (Chip CD/DVD), Miroslav Stoklasa (hw), Ing. Pavel Trousil (hw), chip@vogel.cz

Sekretariát: Zdena Šlégrová, Jana Kalašová, tel. 225 018 566, 225 018 568

Inzerce ČR: Vít Fiala (vedoucí), Martin Jícha, Jaroslava Tajčmanová, inzerce.chip@vogel.cz, tel. 225 018 646, 225 018 648, 225 018 664, fax 225 018 600

Předplatné: Lucie Hošková, abonence.chip@vogel.cz, tel. 225 018 942 (prac. dny 8-16 hod.)

Distribuce: Alena Philippová, distribuce@vogel.cz, tel. 225 018 928

Technický úsek: Radim Zeman, Pavel Zima

E-mail: U členů vydavatelství lze použít adresu ve tvaru jmeno.prijmeni@vogel.cz

Adresa redakce: Chip, Sokolovská 73, P. O. BOX 77, 186 21 Praha 86

Telefonní a faxová čísla

Sekretariát: tel. 225 018 566, 225 018 568, fax 225 018 500

Inzerce: tel. 225 018 646, 225 018 648, 225 018 664, fax 225 018 600

Externí spolupracovníci: Dr. Ing. Bedřich Beneš, Ing. Ladislav Bittner, Ing. Jan Buriánek, RNDr. Ondřej Čada, Mgr. Jiří Donát, Jakub Formánek, Ing. Miroslav Herold, CSc., Ing. Jiří Chrustawczuk, Vratislav Klega, Radek Kubeš, Ing. Petr Matiasovits, Ing. Lukáš Mikšíček, Michal Pohořelský, Mgr. Milan Pola, CSc., Ing. Michal Prádka, doc. Ing. Vladimír Smejkal, CSc., Štefan Stieranka, Michal A. Valášek, Ing. Miroslav Virius, CSc., Michal Vomočil, Ing. Petr Vostrý, Petr Zákostelný, doc. Ing. Jiří Žára, CSc.

Design a sazba: Vogel Burda Communications DTP - Viktor Janeba, Honza Kalaš, Milan Kratochvíl, David Vladyka

Foto: Martin Trysčuk

Osvit a tisk: Tiskárna Reproprint

Reklamacce: V případě obdržení vadného výtisku nebo CD se obračtejte na naše oddělení předplatného (abonence.chip@vogel.cz, tel. 225 018 942), kde vám bude defektní exemplář vyměněn za nový.

Za obsah inzerce ručí zadavatel.

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami.

Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvede. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě.

Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahme i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě.

Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho částí, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonávají vydavatel.

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1.

V ČR rozšiřuje společnost PNS, a. s.,
na Slovensku Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s.r.o.

O vydavateli: Časopis Chip vychází v licenci německého nakladatelství Vogel Burda Holding, G.m.b.H., ve vydavatelství Vogel Burda Communications, s. r. o. (IČO 45280681) jako měsíčník divize Vogel Computer Media.

Jednatel společnosti: Ing. Pavel Filipovič, pavel.filipovic@vogel.cz

Ředitel Computer Media: Ing. Milan Loucký, milan.loucky@vogel.cz

Výrobní ředitelka: Ing. Vladimíra Kuklovská, vladimira.kuklovska@vogel.cz

Marketing: Ing. Petr Moláček (vedoucí), Ing. Radek Benda, Kateřina Vlčková, marketing@vogel.cz, tel. 225 018 544, 225 018 546, 225 018 540

Adresa vydavatelství: Sokolovská 73, P. O. BOX 77, 186 21 Praha 86

Adresa pobočky v Brně: BVV - pavilon B, Výstaviště 1, 647 00 Brno
Vedoucí pobočky Ing. Martina Olšanová, tel. a fax 541 159 758, mobil 602 689 473

Vogel Burda Communications, s. r. o., dále vydává časopisy LEVEL, MEDIAshop, Oficiální PlayStation 2 magazín, Svět DVD a Počítač pro každého. Podrobnější informace o vydavatelství a jeho produktech viz www.vogel.cz, na www.chip.cz najdete i vlastní stránku Chipu.

International Connection

CIS: 100440,67

Advertising: Vogel Burda Holding, G.m.b.H., Poccistr. 11, D-80336 München: Erik N. Wichá, ewicha@vogel.de, Tel. (+49 89) 74 64 23 26, Fax (+49 89) 74 64 22 17. More information about the publishing house and its products is also available on www.vogel.cz.

Redaktoři Chipu spoléhají na server a údržbu sítě od společnosti Mironet.

SEZNAM INZERCE

ABE.TEC, PARDUBICE	130	DXT COMPUTERS, PRAHA	93	OKI SYSTEMS, PRAHA	69, 103
ABI, PRAHA	99	ELAP, PRAHA	17	PANASONIC, PRAHA	125
ACER, PRAHA	113	ESET SOFTWARE, PRAHA	15, 188	PENTEC, PRAHA	13
AEC, BRNO	127	EUROTEL, PRAHA	2	PROCA, PRAHA	133, 155, 159
AKCENT INTERNATIONAL HOUSE PRAGUE, PRAHA	83	EXPONET, PRAHA	163	Q.GIR, OSTRAVA	137
AKTIS, PRAHA	29, 41	FREE RW-SOFT, OSTRAVA	139	RIDEA DISTRIBUTION, CHOMUTOV	11
ALBATRON TECHNOLOGY, TAIPEI	73	GOPAS, PRAHA	179	SIMOPT, TÁBOR	144
AOC EUROPE, BERLIN	95	GRADA PUBLISHING, PRAHA	VKLAD + 167	SOLID-CZECH, HRADEC KRÁLOVÉ	143
ASKON INTERNATIONAL, PRAHA	187	GSM STORE, SVITAVY	129	SOLTEK COMPUTER, TAIPEI	67
ASUSTEK, TAIPEI	31	HEWLETT PACKARD, PRAHA	51, 53, 55	SONY CZECH, PRAHA	27, 119
ATEMI, PRAHA	157	IMPROMAT, ZLÍN	77	STORMWARE, JIHLAVA	19
ATLAS.CZ, PRAHA	99	INSTITUT DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE, PRAHA	149	SUMA, PRAHA	89
AUTO PALACE SPOŘILOV, PRAHA	161	INTELEK, BRNO	169	SVĚT HARDWARE, PRAHA	110
AV MEDIA, PRAHA	9	INTERNET INFO, PRAHA	145	SWS, SLUŠOVICE	131
BROTHER INTERNATIONAL CZ, PRAHA	85	KERIO TECHNOLOGIES, PRAHA	141	SYMANTEC, RATINGEN	81
CANON CZ, PRAHA	97, 109	LANGMASTER INTERNATIONAL, LIBEREC	177	T.S. BOHEMIA, OLMOUC	23
CASABLANCA, PRAHA	139	LEVI INTERNATIONAL, BRNO	147	TOSHIBA EUROPE, NEUSS	7
CASE LOGIC, PRAHA	151	LUCENT TECHNOLOGIES ČR, PRAHA	121	TYCO, KESSEL-LO, BELGIE	91
COL, PRAHA	35	MICROSOFT, PRAHA	47	UMAX CZECH, PRAHA	101
COMMERCIAL SERVICE K+K, BRNO	156	MINOLTA, BRNO	39	UNICORN, PRAHA	21, 33
COMPLET, PRAHA	71	MSHOP.CZ, PRAHA	93	VAC, PRAHA	175
ČESKÝ MOBIL, PRAHA	49, 111, 135	MYSTAR, NĚMECKO	57, 59, 61, 63, 65	VELETRHY BRNO, BRNO	153
DELL COMPUTER, PRAHA	43	NETCENTRUM, PRAHA	181	VIEWSONIC, WILICH	107
DIGITAL MEDIA PRODUCTION, PRAHA	117	NIKON, PRAHA	75	ZONER SOFTWARE, BRNO	105

PLACENÁ INZERCE

- byl prvním festivalem o vědě a technice v ČR a v Evropě
- byl prvním festivalem odborných videoprogramů
- byl prvním festivalem s internetovou kavárnou a obnovenou premiérou Kinoautomatu
- byl prvním festivalem multimediálních produktů
- je festivalem, který nabízí vše, co umožňují současné informační technologie pro podporu vzdělávání
- patří mezi prestižní mezinárodní kulturní akce

42. mezinárodní festival filmů o vědě, technice a umění

TECHFILM 2004

Hradec Králové, 8. – 11. listopadu 2004

film videomultimédia eLearning

Slavnostní zahájení festivalu a vyhlášení vítězů dětské literární a výtvarné soutěže se uskuteční v pondělí 8. listopadu od 11.00 hod.

Hlavní program:

Mezinárodní soutěž snímků a sekce Panoráma: projekce se konají od pondělí 8. 11. do čtvrtka 11. 11.

Soutěž eLearning 2004 se uskuteční v úterý 9. 11. a ve středu 10. 11.

Bohatý doprovodný program:

Projekce celovečerních filmů z DVD (po 8. 11., út 9. 11., st 10. 11. od 19.00 hod.)

Odborný seminář na téma "Podpora e-vzdělávání" za účasti zahraničních hostů (čtvrtek 11. 11.)

Projekce na přání (denně 9.00 do 18.00 hod.)

a mnoho dalšího

Slavnostní zakončení festivalu a předání cen vítězům filmové soutěže a soutěže eLearning se uskuteční ve čtvrtek 11. listopadu od 17.00 hod.

Přihlášky k filmové účasti do 31. 8. 2004

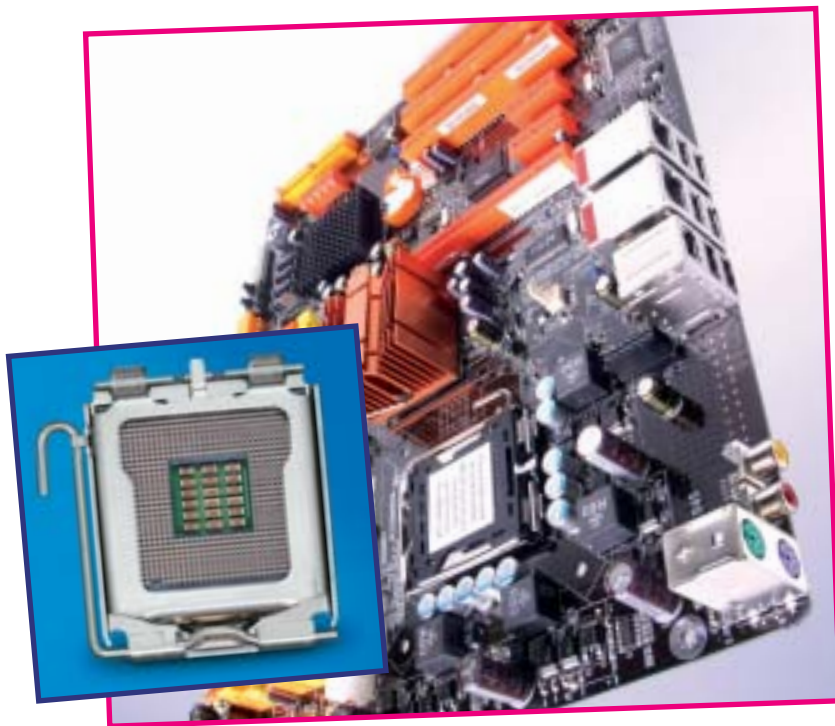
Přihlášky do soutěže eLearning do 15. 9. 2004

Přihlášky k osobní účasti do 15. 10. 2004

WWW.TECHFILM.CZ
WWW.UHK.CZ/E-LEARNING/SOUTEZ

O ČEM SI PŘEČTETE V LISTOPADU

Chip 11/04 vyjde 29. 10. 2004

Procesory Intel začínají vládnout CPU bez nožiček. Nový socket LGA 775 s sebou přináší také nové čipové sady, a tudíž nové základní desky. A jaká by to byla dnes základní deska bez podpory sběrnice PCI Express? Chip přinese test nejnovějších motherboardů a ukáže, jak velký nárůst výkonu získáte přechodem na novější techniku.

MEGATEST INTERNETOVÝCH DIGISBĚREN

Prázdniny jsou za námi a před většinou majitelů digitálních fotoaparátů stojí otázka, kam s pořízenými obrázky. Každý z nás má určitě svého favorita – svou oblíbenou sběrnou, kde se z digitálních úlovků stávají papírové skvosty. Proč však nezkusit jinou, kde vám možná nabídnou lepší kvalitu, větší rychlost a nižší cenu? Nechte se inspirovat naším velkým praktickým testem internetových digisběren...

OVĚŘENÁ KVALITA

Emulátory systému Amiga existují na několika platformách. Není divu, na platformě Amiga vznikl a vyrostl nový obor počítačových multimédií, takže pochopitelně existuje i bohatý archiv zajímavých zdrojů, které jsou prostřednictvím Amiga emulátorů dostupné. Asi největšímu zájmu se těší verze emulátoru pro Windows, nazvaná WinUAE.

INTERNET S VŮNÍ BENZINU...

Automobilový průmysl byl jedním z mála, který donedávna internet příliš nevyužíval. My vás však přesvědčíme, že tomu tak již není. Ukážeme vám, jak si v mnoha případech můžete vyzkoušet, nakonfigurovat a zakoupit svůj vůz, aniž byste museli pohnout něčím jiným než myšičkou...

PROFINÁSTROJ ZADARMO?

Maya (a také Softimage) patří ke jménům, která vládou moderním filmovým továrnám na sny, přesněji řečeno počítačovým trikovým ateliérům. Před časem byla uvedena šestá verze modelovacího a animačního programu Maya a krátce po ní i free verze pro všechny zájemce o vyzkoušení schopností tohoto profesionálního animačního programu, Maya 6 PLE. Její instalaci přineseme na Chip DVD společně s recenzí v Chipu.

Pozn.: Redakce si vyhrazuje právo na případné změny.

photokina
world of imaging

photokina
world of imaging

Začátek podzimu je mimo jiné i časem, kdy se v Kolíně nad Rýnem každoročně koná výstava Photokina. Ani letos nebude na tomto nejvýznamnějším veletrhu fotografie a digitálního zpracování obrazu chybět žádný z velkých výrobců kamer a fotoaparátů, a tak se jistě můžeme těšit na nové, dokonalejší modely digitální techniky. Přineseme vám přehled nejzajímavějších novinek.

I lidé počítačem naprosto nezasažení se dnes vážně rozhodují, zda by nově pořizovaný fotoaparát neměl být již digitální. Ve srovnávacím testu se proto podíváme, jaké přístroje se dají za cenu kolem deseti tisíc korun pořídit a co od nich lze očekávat. Přestože chceme vybírat jen mezi kvalitnějšími třímegapixelovými přístroji s optickým zoomem, konkurence je stále značná.

Testovací laboratoř Chipu právě zkouší nová sluchátka TEAC PowerMax HP-10. Čím jsou tak výjimečná? Dovolují uživateli prožít si prostorový zvuk 5.1 v naprostém soukromí. Ano, první „5.1 sluchátka“ jsou tu a my vám přineseme jejich test.